

Książka Nauczyciela

- bajki psychoedukacyjne pomocne w radzeniu sobie w sytuacjach trudnych emocjonalnie
- przejrzyste tabele z planami pracy oraz cele ogólne i kompetencje kluczowe
- zabawy, zajęcia muzyczne i gimnastyka poranna powiązane z tematem tygodnia
- indywidualizacja propozycje zajęć rozszerzających i wspomagających
- teksty literackie w scenariuszach zajęć
- język angielski – odniesienia do serii „Super Heroes”
- piosenki, akompaniamenty, utwory muzyczne i odgłosy dostępne pod kodami QR

materiały w wersji elektronicznej dostępne na portalu: dlaNauczyciela.pl

POZIOM IV | Karty aktywności cz. 1

nowa
era

Książka Nauczyciela

POZIOM IV | cz. 1

– zajęcia i zabawy z obszaru społeczno-emocjonalnego

– indywidualizacja, propozycje zajęć rozszerzających i wspomagających

Nabyta przez Ciebie publikacja jest dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy o przestrzeganie praw, jakie im przysługują. Zawartość publikacji możesz udostępnić nieodpłatnie osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie umieszczaj jej w internecie. Jeśli cytujesz jej fragmenty, to nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. Możesz skopiować część publikacji jedynie na własny użytek.

Szanujmy cudzą własność i prawo. Więcej na www.legalnakultura.pl

Wykorzystywanie treści niniejszego Utworu, w jakiegokolwiek formie lub w jakimkolwiek procesie, do celów eksploracji tekstu i danych, uczenia maszynowego, rozwoju i/lub szkolenia i/lub wzbogacania sztucznej inteligencji jakiegokolwiek rodzaju jest surowo zabronione.

Wydawnictwo Nowa Era oświadcza, że podjęło starania, mające na celu dotarcie do właścicieli i dysponentów praw autorskich wszystkich zamieszczonych utworów. Wydawnictwo Nowa Era, przytaczając w celach dydaktycznych utwory lub fragmenty, postępuje zgodnie z art. 27¹ ust. 1 ustawy o prawie autorskim. Jednocześnie Nowa Era oświadcza, że jest jedynym podmiotem właściwym do kontaktu autorów tych utworów lub innych podmiotów uprawnionych w przypadkach, w których twórcy przysługuje prawo do wynagrodzenia.

© Copyright by Nowa Era Sp. z o.o. 2025
ISBN 978-83-267-4856-1

Autorki planu pracy i scenariuszy: Barbara Kominek (krąg 1. i 2.), Barbara Banaś-Nowak (krąg 3. i 4.), Ewa Matejczyk (krąg 5. i 6.), Anna Pawłowska-Niedbała (krąg 7. i 8.), Marta Pietrzak (krąg 9. i 10.).

Autorki zajęć muzycznych: Renata Szczypior i Barbara Tartanus.

Autorka zestawów ćwiczeń gimnastycznych: Jolanta Witkowska.

Redaktorka serii: Agnieszka Uścińska.

Redakcja merytoryczna: Agnieszka Uścińska, Łukasz Bernady (scenariusze muzyczne).

Opracowanie redakcyjne: Teresa Jaskulska-Gil.

Nadzór artystyczny: Ewa Kaletyn.

Projekt graficzny: Aleksandra Majewska.

Projekt okładki i strony tytułowej: Piotr Rudź, Ewa Kaletyn (s. I), Elżbieta Grozdek (s. IV).

Projekty plastyczne: Justyna Dybała/s. 61 i 102 (piekło/niebo origami, kartoniki z kodami); Zuzanna Sri/s. 204 (lupa i lornetka); Anna Zboina/s. 156 (dzieciot i sowa).

Zdjęcia: Maciej Wróbel (s. 204), Shutterstock (okładka)

Realizacja projektu graficznego: Mariusz Knap.

Nowa Era Sp. z o.o.
Aleje Jerozolimskie 146 D, 02-305 Warszawa
www.nowaera.pl, e-mail: nowaera@nowaera.pl, Centrum Kontaktu: 58 721 48 00

Druk i oprawa: Drukarnia Orthdruk

SPIS TREŚCI

Kręgi tematyczne (propozycje na cały rok)	6
Projekty edukacyjne – informacja (10 propozycji)	7
Język angielski z Super Heroes – informacja	8
Bajka psychoedukacyjna – lęk przed rozstaniem z rodzicami	10
1. Uśmiechnięte przedszkolaki (1. tydzień września)	12
1.1. Znowu razem	13
1.2. Nasze prawa i obowiązki	15
1.3. Moja sala	18
1.4. Razem się uczymy	20
1.5. Razem się bawimy	23
Zajęcia muzyczne 1. Przedszkolaki to my!	26
Piosenka: Przedszkolaki to my! CD1 nr 1	28
2. Bezpieczeństwo – ważna sprawa (2. tydzień września)	30
2.1. Jesteśmy bezpieczni	32
2.2. Kolorowe znaki.....	35
2.3. Droga do przedszkola	37
2.4. Numery alarmowe	39
2.5. Bezpieczny przedszkolak to ja	42
Zajęcia muzyczne 2. Bezpieczna ulica	45
Piosenka: Kolorowe światła. CD1 nr 3	46
3. Zabawy przedszkolaków (3. tydzień września)	47
3.1. Ciekawa Ula	48
3.2. Przedszkole – dom pełen ciekawych zabaw	51
3.3. Dzień przedszkolaka jest ciekawy	54
3.4. Tajemnice przedszkolnych kącików	59
3.5. Jesteśmy samodzielni	63
Zajęcia muzyczne 3. Zabawy w kole	66
4. Lubię to! (4. tydzień września)	67
4.1. Razem grzecznie się bawimy	68
4.2. Sposób na jesienną nudę	74
4.3. Wspólnie się uczymy	77
4.4. Jesteśmy wszyscy razem	81
4.5. W przedszkolu nigdy się nie nudzimy	83
Zajęcia muzyczne 4. Wesołe przedszkole	88
Bajka psychoedukacyjna – lęk przed samodzielnym zasypianiem	90
5. Jesienne kolory (1. tydzień października)	92
5.1. Roztańczony wietrzyk	93
5.2. Jesienny album	98
5.3. Kolorowy park jesienny	100

5.4. Kolorowa suknia Pani Jesieni	103
5.5. Kolorowy taniec wiatru	107
Zajęcia muzyczne 5. Jesienne obrazy	110
6. Smaki natury (2. tydzień października)	111
6.1. Na straganie	112
6.2. Przepis na sok	115
6.3. Z jabłka i marchewki zrobiona, surówka miodem przyprawiona	118
6.4. Smaczny, bardzo zdrowy szaszłyk owocowy	121
6.5. Książka kucharska	125
Zajęcia muzyczne 6. Jesienny pociąg	127
Piosenka: Jesienny pociąg. CD1 nr 5	130
7. Zdrowie na co dzień (3. tydzień października)	132
7.1. Jesienna pogoda	133
7.2. „I” na jesienne dni	135
7.3. Zdrowie na talerzu	138
7.4. Poznajemy czwórkę	141
7.5. Kolory na pochmurne dni	144
Zajęcia muzyczne 7. O zdrowie dbaj!	148
Piosenka: O zdrowie dbaj! CD1 nr 7	149
8. Jesienne sekrety (4. tydzień października)	150
8.1. Wycieczka do lasu	151
8.2. Leśne opowieści	153
8.3. Muzyka lasu	157
8.4. Matematyka na 5	160
8.5. Troszczymy się o innych	162
Zajęcia muzyczne 8. Liczymy muzykę	166
Bajka psychoedukacyjna – lęk przed występem publicznym	168
9. Co się dzieje wokół nas? (1. tydzień listopada)	170
9.1. Kto mieszka w lesie?	171
9.2. Mali obserwatorzy przyrody	175
9.3. Rodzina w rudym kolorze	179
9.4. Ptaś port lotniczy	182
9.5. Jesień leśnych stworzeń	188
Zajęcia muzyczne 9. Jesień w lesie	191
Piosenka: Jesień w lesie. CD1 nr 9	193
10. Jestem Polką, jestem Polakiem (2. tydzień listopada)	195
10.1. Znak orła	196
10.2. W mojej małej ojczyźnie	200
10.3. Wędrowki palcem po mapie Polski	205
10.4. Warszawa – stolica Polski	208
10.5. Między europejskimi sąsiadami	212
Zajęcia muzyczne 10. Polonez – korowód	216
Zestawy ćwiczeń gimnastycznych	218

Wstęp

Z wielką przyjemnością przedstawiamy Państwu publikację „Książka Nauczyciela” cz. 1, która zawiera propozycję planu pracy, scenariusze zajęć dziennych, scenariusze zajęć muzycznych, piosenki oraz zestawy ćwiczeń gimnastycznych planowanych od września do połowy listopada (kręgi od 1. do 10.).

Elementy pakietu dla dziecka to: „Karty aktywności” cz. 1–4 i „Wyprawka” – pomoce dydaktyczne do wielokrotnego wykorzystania, materiały wspierające dzieci w nauce czytania i liczenia oraz projekty plastyczne. Szczególną uwagę zwracamy na karty do książeczki „Zabawy z literami”, którą dzieci wykonują w ciągu roku. Pierwsze próby czytania krótkich tekstów oraz samodzielne ich zilustrowanie zapewne przyniosą dzieciom wiele satysfakcji.

Podczas tworzenia serii szczególną uwagę zwróciliśmy na **wspieranie rozwoju emocjonalnego i społecznego** dzieci. Zajęcia i zabawy z tych obszarów zostały wyróżnione w „Kartach aktywności” i w „Książce Nauczyciela” ikoną serca. Dodatkowo raz w miesiącu proponujemy **bajkę psychoedukacyjną**. Teksty zostały napisane specjalnie do tej publikacji, we współpracy z psychologiem. Nadrzędnym celem bajek psychoedukacyjnych jest redukcja lęku powstałego w wyniku negatywnych doświadczeń. Teksty mówią o emocjach, rozwijają empatię, dają wsparcie, uczą strategii działania w trudnych sytuacjach.

Plan pracy, scenariusze zajęć i karty aktywności są tak opracowane, że umożliwiają modyfikację treści w zależności od poziomu rozwoju dzieci w danej grupie, ich możliwości, różnych okoliczności czy nadarzających się okazji w przedszkolu. Są to tylko propozycje. Nauczyciel może dowolnie zmieniać kolejność zajęć, przebieg, z niektórych rezygnować i wplatać swoje pomysły – ale ze zwróceniem uwagi na aktywizację dziecka we wszystkich obszarach.

Każdy tydzień to jeden krąg tematyczny złożony z pięciu tematów, a każdy dzień został podzielony na zajęcia poranne, główne i popołudniowe.

Dodatkowo na naszej stronie internetowej zamieściliśmy dla Państwa **propozycje zajęć metodą projektu**. Każdy projekt wzbogacony został o wskazówki metodyczne, a poszczególne etapy zawierają wiele różnorodnych propozycji aktywności, działań badawczych i zabaw.

Nauka **języka angielskiego** może być realizowana **z kursem Super Heroes** dla sześciolatków. W nauce towarzyszy dzieciom czwórka przyjaciół: Emma, Lily, Jack i Toby oraz szczurek Matt. Kurs zakłada uczenie polisensoryczne – otaczanie uczniów językiem przez wykorzystywanie wszystkich zmysłów, oraz **podejście komunikatywne** – wykorzystywanie języka do komunikacji w realnych sytuacjach. Tematyka rozdziałów została **powiązana z porami roku**, co ułatwia odniesienie się do codziennych sytuacji z życia sześciolatka. W każdym rozdziale znajdują się zajęcia tematyczne (okolicznościowe), poświęcone wydarzeniom i okazjom, które przypadają w danym miesiącu w otoczeniu ucznia. Jest to pomocne w **powiązaniu nauki języka angielskiego w przedszkolu z pozostałymi zajęciami**.

Mamy nadzieję, że praca z tymi materiałami przyniesie Państwu satysfakcję, a dzieciom radość z zajęć.

Życzymy sukcesów Państwu i dzieciom.

Redakcja

KRĘGI TEMATYCZNE

Propozycje na cały rok

WRZESIEŃ

1. Uśmiechnięte przedszkolaki
2. Bezpieczeństwo – ważna sprawa
3. Zabawy przedszkolaków
4. Lubię to!

LUTY

20. Muzyczna kraina
21. W pracowniach artystów
22. Magia teatru
23. Przedszkolne talenty

PAŹDZIERNIK

5. Jesienne kolory
6. Smaki natury
7. Zdrowie na co dzień
8. Jesienne sekrety

MARZEC

24. Ziemia – planeta życia
25. Dookoła świata
26. Kosmiczna misja
27. Przyjaciele przyrody

LISTOPAD

9. Co się dzieje wokół nas?
10. Jestem Polką, jestem Polakiem
11. Polskie legendy i opowieści
12. Podróże przez wieki

KWIECIEŃ

28. Kwiecień w parku i w ogrodzie
29. Obserwatorzy pogody
Wielkanocne zajęcia i zabawy
30. Technologia – ważne zasady
31. Odkrywamy świat

GRUDZIEŃ

13. Rodzinne historie
14. Sztuka życzliwości
15. Boże Narodzenie

MAJ

32. W przyjaźni z książką
33. Zawody rodziców
34. Kocham Cię, mamgo!
35. Moja rodzina

STYCZEŃ

16. Czas na Nowy Rok
17. Zimowa olimpiada
18. Świętujemy z babcią i z dziadkiem
19. Eksperymenty z wodą i śniegiem

CZERWIEC

36. Sportowe lato
37. Smaki lata
38. Zwierzęta w gospodarstwie i w domu
39. Wakacyjne plany

PROJEKTY EDUKACYJNE

Propozycje dodatkowe na cały rok

Bezpieczna droga do i z przedszkola

Kształtowanie umiejętności bezpiecznego poruszania się na drodze i zapoznanie z zasadami ruchu drogowego.

Jesienne liście

Poszerzanie wiedzy na temat zjawisk zachodzących w przyrodzie jesienią i drzew parkowych oraz kształtowanie postawy szacunku wobec przyrody.

W przedszkolnej kuchni

Poznanie pracy kucharki/kucharza i przedszkolnej kuchni.

W przychodni

Poznanie pracy lekarki/lekarza, pielęgniarki/pielęgniara i poszerzanie wiedzy na temat sposobów leczenia dzieci, przyczyn chorób oraz metod im zapobiegania.

Dinozaury

Poszerzanie wiedzy dotyczącej tego, jak wyglądał świat roślin i zwierząt w erze dinozaurów oraz jak zmieniła się Ziemia.

Poznanie różnych gatunków dinozaurów i badań, dzięki którym ludzie zdobywają wiedzę o przeszłości Ziemi (geologia, paleontologia).

Detektywi Kosmosu

Odkrywanie tajemnic Kosmosu – ruch Ziemi i Słońca, narzędzia wykorzystywane do badań, postać Mikołaja Kopernika, Układ Słoneczny (planety, gwiazdy, księżyce).

Paleta kolorów

Kształtowanie umiejętności rozróżniania barw podstawowych i pochodnych oraz dostrzeżenie roli barw w świecie roślin i zwierząt (barwniki, zmiany w przyrodzie jesienią, dostosowanie do warunków życia).

Symbole narodowe

Kształtowanie postawy patriotycznej i poczucia przynależności do narodu oraz poszerzanie wiedzy historycznej (polskie legendy, święta państwowe).

Drogocenna woda

Poszerzanie wiedzy dotyczącej zasobów wody na Ziemi, w tym wody pitnej, oraz kształtowanie postawy proekologicznej.

Wszystko o książkach

Poznanie początków druku, procesu powstawania książki i osób w niego zaangażowanych oraz dostrzeżenie różnorodności książek.

Pełne scenariusze zajęć prowadzonych metodą projektów dostępne na www.dlanauczyciela.pl

Język angielski z Super Heroes

ZAPOZNAJ SIĘ Z SERIĄ SUPER HEROES

W naszej serii
znajdziesz m.in.:

RUTYNY

Rutyny to krótkie piosenki, które można
wykorzystać w codziennych sytuacjach.

Mogą być stałym elementem dnia, zachęcającym do nauki
języka angielskiego i zaangażowania w poszczególne czynności.

Piosenka powitalna

*Hello song
Hello, hello, teacher
Hello, hello, friend
Hello, hello, hello all!*

Piosenka zapraszająca do pracy przy stoliku

*Table time song
Go, go, go to the table
Sit, sit, sit at the table
Look and listen, look and listen
to me*

Piosenka zapraszająca do wysłuchania historyjki

*Story time song
A story, a story, come and look
with me
A story, a story, come and listen
with me*

Piosenka zapraszająca do pracy na dywanie

*Floor time song
Everyone come with me, come
with me
Sit on the floor
1, 2, 3, 1, 2, 3*

Piosenka pożegnalna

*Goodbye song
Bye, bye, bye teacher
Bye, bye, friend,
Bye, bye, bye, bye all!*

SPECIAL DAYS

W każdym rozdziale, w lekcji 6., znajdują się zajęcia tematyczne (Special Days). Dotyczą wydarzeń i okazji, które przypadają w danym miesiącu. Lekcje okolicznościowe można łatwo powiązać z tematyką pozostałych zajęć przedszkolnych.

Hello in Britain!

Dzieci uczą się pozdrowień w języku angielskim, które stosuje się w poszczególnych porach dnia.

Pumpkin day

Dzieci świętują Dzień Dyni, obchodzony w Stanach Zjednoczonych 26 października. Tworzą własny kiermasz związany z owocem lub warzywem, którego dzień chcą świętować.

Christmas

Dzieci uczą się o bożonarodzeniowych tradycjach świątecznych w Wielkiej Brytanii i USA, a także grają w grę, w której karty obrazkowe zapakowane są jako prezent.

Fancy dress party

Dzieci rysują swoje stroje na bal karnawałowy i opowiadają o nich.

Spring day

Dzieci uczą się słownictwa związanego z wiosenną pogodą. Poznają rymówkę, która może być zaklęciem odganiającym deszcz i przywracającym ładną pogodę.

Earth day

Dzieci poznają zasady segregacji śmieci. Grają w grę, w której uczą się wkładać tworzywa do odpowiednich pojemników (zielonego, żółtego i niebieskiego).

Animal families

Dzieci poznają rodziny zwierząt typowe dla Wielkiej Brytanii. Grają w drużynową grę z balonikiem, w której powtarzają poznane słownictwo.

Let's go to London

Dzieci uczą się o charakterystycznych miejscach w Londynie oraz poznają rymówkę z nim związaną. Mówią o ciekawych miejscach, które mają w swojej okolicy.

Nowe przedszkole Tosi

– Gotowa do wyjścia? – zapytała mama wydra, po czym polizała łapkę i przyglądała futerko Tosi. Obie wiedziały, że pora wychodzić do przedszkola.

Państwo Wydra: mama, tata i Tosia niedawno przeprowadzili się do nowej norki na brzegu strumienia. Wcześniej mieszkali niedaleko jeziora. Tosia całe dni spędzała z mamą, ucząc się pływać i nurkować. Popołudniami drzemały w wodzie, trzymając się za łapki, żeby się nie zgubić. Było dobrze. Ale czasem trochę nudno.

Tosia wiedziała, że małe wydry mieszkające nad strumieniem codziennie spotykają się w przedszkolu. I zazdrościła im – tego, że mają plac zabaw, pyszne podwieczorki i miłą panią. Kiedy dowiedziała się o przeprowadzce i o tym, że ona też pójdzie do przedszkola, bardzo się ucieszyła. Ale teraz trzeba było wyjść z norki i popłynąć tam, gdzie nikogo nie znała.

– Mamo... – powiedziała Tosia niepewnie. – Mogę zabrać ze sobą Krecika?

Krecik był ulubioną zabawką Tosi – ciemnym kamykiem w kształcie fasolki. Lubiła nosić go w kieszonce na brzuchu. Kiedy czuła się niepewnie, dotykała Krecika i wszystko się w niej rozluźniało.

– Pewnie! – mama przyjrzała się córeczce. – Widzę, że znowu zjeżyło ci się futerko. Kochanie, czy ty się czegoś boisz?

Tosia nie wiedziała, jak ma to powiedzieć. Jak wytłumaczyć mamie, że bardzo chce iść do przedszkola, a jednocześnie wcale nie chce?

– Tosiu – powiedziała mama spokojnie. – To zupełnie normalne, że czujesz się dziwnie. Gdy robimy nowe rzeczy, wszyscy się trochę boimy. Ja na przykład czuję wtedy swój strach tutaj – mama poklepała się po brzuchu. – A tata, kiedy się boi, szybko rusza nosem i wąsami.

– Tata się boi? – zdziwiła się Tosia. Widziała, jak tata śmiesznie marszczył nos podczas burzy, ale nie przyszło jej do głowy, że to ze strachu.

– Oczywiście! – mama kiwnęła głową. – Nawet duże i silne wydry czasem czują się tak, jak ty teraz.

Mama ześlizgnęła się z brzegu strumyka do wody.

– Chodź – powiedziała. Tosia z lekkim pluskiem podpłynęła do mamy i zaczęły przebierać łapkami.

– A co będzie, jak pójdziesz sobie i zrobi mi się strasznie smutno? – zapytała mała wydra.

Lęk przed rozstaniem z rodzicami

- Możesz wtedy ścisnąć w łapce Krecika. Możesz pomyśleć: „Jest mi smutno, ale nic złego się nie dzieje”. I poprosić panią, żeby cię przytuliła.
- I na pewno po mnie wrócisz? – upewniła się Tosia.
- Na pewno. Będzie tak: poznasz kolegów i koleżanki. Będziecie się bawić. Czasem poczujesz się zmęczona. Czasem będzie ci wesoło. Kiedy zjesz podwieczorek, przy płynę po ciebie i wrócimy do domu.

Joanna Szulc

Propozycje pytań do rozmowy:

- Dlaczego Tosia bała się iść do przedszkola?
- Czego dowiedziała się Tosia od mamy na temat strachu?
- Jaki sposób na radzenie sobie ze strachem miała Tosia? Jakie wy macie sposoby?

1. Uśmiechnięte przedszkolaki

Cele ogólne

OBSZAR FIZYCZNY

- rozwijanie aktywności dziecka w różnych formach i obszarach
- doskonalenie nawyków higieniczno-kulturalnych i sprawności samoobsługowych
- rozwijanie sprawności motoryki małej
- wdrażanie do używania chwytu pisarskiego

OBSZAR EMOCJONALNY

- rozwijanie umiejętności sprawnego komunikowania się z otoczeniem, w tym przekazywania własnych odczuć, przeżyć i myśli
- kształtowanie umiejętności wyrażania własnych uczuć i emocji

OBSZAR SPOŁECZNY

- przypomnienie zasad regulujących właściwe zachowania podczas pobytu w przedszkolu
- współtworzenie norm postępowania warunkujących zgodne współżycie w grupie – wypracowanie kontraktu grupy
- rozwijanie umiejętności zgodnego współżycia i współdziałania z rówieśnikami
- wdrażanie do polubownego rozwiązywania sporów

OBSZAR POZNAWCZY

- wdrażanie do wypowiadania się na określony temat pełnym zdaniem
- rozwijanie umiejętności słuchania, zadawania pytań i odpowiadania na pytania
- kształtowanie matematycznego myślenia w zakresie orientacji w przestrzeni, stosowania pojęć odnoszących się do położenia przedmiotów w przestrzeni

Kompetencje kluczowe

1., 3., 5., 6., 8.

Język angielski z Super Heroes, rozdział 1.

SŁOWNICTWO

- pencil, book, crayons, robot, teddy, game, red, yellow, blue, green

CELE NAUCZANIA

- nazywanie przyborów szkolnych, zabawek i kolorów, rozumienie polecenia, rozwijanie rozumienia ze słuchu, doskonalenie małej motoryki, reagowanie na polecenia wydawane przez nauczyciela

Ćwiczenia poranne – zestaw „W naszym przedszkolu”

Rankiem w łazience – zabawa orientacyjno-porządkowa.

Dzieci przy akompaniamencie muzyki w dowolny sposób poruszają się po sali. Gdy muzyka milknie, naśladują ruchem czynności związane z poranną toaletą, które wymienia nauczyciel, np.: mycie zębów, czesanie włosów, wycieranie twarzy.

Zbieramy zabawki – zabawa z czworakowaniem.

Dzieci, chodząc na czworakach, naśladują zbieranie zabawek. Raz prawą, raz lewą ręką wykonują ruchy imitujące sięganie po leżące na dywanie przedmioty.

Wspomnienia z wakacji – ćwiczenia dużych grup mięśniowych.

Dzieci wykonują określone ruchy związane z różnymi miejscami wakacyjnego wypoczynku:

- wspinamy się w górach – chodzą na palcach z uniesionymi rękami, ciągną całe ciało w górę (imitowanie wspinaczki),
 - pływamy w morzu – poruszają się po sali z jednoczesnym wykonywaniem obszernych ruchów rękami, dbają o właściwy tor oddechu: wciągają powietrze nosem, wypuszczają ustami,
 - zbieramy muszelki – spacerują po sali; na sygnał dźwiękowy pochylają się i zbierają kolorowe muszelki (plastikowe nakrętki od butelek),
 - przeskakujemy fale – przeskakują obunóż (z wysokim unoszeniem kolan),
 - skaczemy po kamykach w strumieniu – przeskakują z nogi na nogę.
- Środki dydaktyczne:** plastikowe nakrętki od butelek, dowolne nagranie muzyczne

Temat 1.1. Znowu razem		
	Sytuacje edukacyjne/Zapisy do dziennika*	Oczekiwane osiągnięcia dziecka/Cele szczegółowe
I.	• Moje wakacje – powitanie dzieci, swobodne rozmowy, przypomnienie o zasadach dobrego wychowania; dzielenie się wrażeniami z wakacji, cierpliwe czekanie na swoją kolej • Nasze imiona – zabawa integracyjna; przekazywanie sobie kłębka wstęgi z jednoczesnym wypowiadaniem swego imienia • W łazience – rozmowa na temat kolejności wykonywania zabiegów higienicznych • Ćwiczenia poranne – zestaw „W naszym przedszkolu”	- opisuje miejsce swojego letniego wypoczynku IV.2 - formułuje dłuższe wypowiedzi IV.2 - współdziała w grupie III.5 - zna imiona koleżanek i kolegów III.2 - wie, jak dbać o swoją czystość I.1 - aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach I.5
II.	• Jesteśmy starszakami – słuchanie opowiadania, rozmowa kierowana, wymyślanie sposobów radzenia sobie z rozłąką z rodzicami • Moje imię – wypowiadanie imion sylabami w rytmie zaprezentowanym przez nauczyciela • Tajemniczy znaczek – malowanie kleksa w ulubionym kolorze, ćwiczenia w wyobrażaniu • Karty aktywności – rozpoznawanie i nazywanie emocji na fotografiach; omawianie planu dnia • Książka – zapoznanie z bohaterami Książki, opisywanie wyglądu postaci na podstawie ilustracji • Zajęcia muzyczne – „Przedszkolaki to my”, nauka piosenki	- wypowiada się na temat opowiadania, formułuje dłuższe wypowiedzi IV.2, IV.5 - radzi sobie z rozstaniem z najbliższymi II.5 - dzieli swoje imię na sylaby, wysłuchuje w nim pierwszą głoskę IV.2 - rozwija wyobraźnię IV.1 - rozpoznaje i nazywa emocje II.1 - posługuje się określeniami dotyczącymi pór dnia IV.16 - formułuje dłuższe wypowiedzi IV.2 - rozwija poczucie rytmu i umiejętności wokalne IV.7 - uwalnia się na budowę utworu IV.7

	Sytuacje edukacyjne/Zapisy do dziennika*	Oczekiwane osiągnięcia dziecka/Cele szczegółowe
III.	• Mój znaczek – opisywanie wyglądu znaczków indywidualnych, odszukiwanie miejsc nimi oznaczonych • Kto odgadnie? – zabawa słowno-pantomimiczna • Maszeruję do przedszkola – zabawa z marszem i skokiem • Zabawy dowolne według wyboru dzieci	– rozpoznaje swój znaczek indywidualny IV.9 – współdziała w zespole rówieśników III.5 – chętnie uczestniczy w zabawie ruchowej I.5 – współdziała w zespole rówieśników III.5

* Zapisy do dziennika są dostępne na stronie www.dlanauczyciela.pl

I. ZAJĘCIA PORANNE

Moje wakacje – dzielenie się wspomnieniami.

Nauczyciel zachęca dzieci do budowania dłuższych wypowiedzi na temat wakacji. Przedszkolaki wskazują ilustracje, które najbardziej przypominają miejsca ich letniego wypoczynku.

Środki dydaktyczne: ilustracje przedstawiające różne miejsca wakacyjnego wypoczynku

Nasze imiona – zabawa integracyjna.

Dzieci z nauczycielem siedzą w kole, nauczyciel podaje wybranemu dziecku kłębek wełny, trzymając jej koniec w dłoni, i mówi rymowankę: *Wełna krąży z rąk do rąk, moje imię tworzy krąg*, a następnie wypowiada swoje imię. Dziecko powtarza te czynności i przekazuje wybranemu dziecku kłębek. Na koniec rymowanki podaje swoje imię. Zabawa trwa do momentu, aż kłębek wróci do nauczyciela.

Środki dydaktyczne: kłębek wełny

W łazience – przypomnienie kolejności wykonywania czynności podczas zabiegów higienicznych.

Nauczyciel zwraca uwagę dzieci na konieczność dbania o czystość w pomieszczeniach sanitarnych.

Cwiczenia poranne – zestaw „W naszym przedszkolu”.

II. ZAJĘCIA GŁÓWNE

Jesteśmy starszakami – wysłuchanie opowiadania nauczyciela.

Nauczyciel opowiada o grupie sześciolatków. Dzieci te mają cechy oczekiwane u starszaków, a uwidaczniające się w typowych sytuacjach przedszkolnych. Po opowiadaniu nauczyciel prowadzi z dziećmi rozmowę kierowaną:

- *Co to znaczy być starszakiem?*
- *Jak powinien zachowywać się starszak wobec młodszych kolegów?*
- *Czego będziemy się uczyć w przedszkolu?*
- *Jak zachowuje się starszak, jakich słów używa wobec innych, jaki daje przykład innym przedszkolakom?*

Po wspólnych ustaleniach dzieci rozmawiają o radzeniu sobie z rozłąką z rodzicami, kolejno mówią, czym dla nich jest pobyt w przedszkolu.

Moje imię – analiza i synteza sylabowa.

Nauczyciel wystukuje rytm na bębnie, a dzieci kolejno w tym rytmie wypowiadają swoje imiona, dzieląc je na sylaby, np.: KA-SIA, MO-NI-KA. Po zabawie otrzymują od nauczyciela kartoniki ze swoimi imionami i wysłuchują pierwszą głoskę.

Środki dydaktyczne: wizytówki z imionami dzieci, bębenek

INDYWIDUALIZACJA – zajęcia utrwalające lub rozszerzające

Memory z imionami – gra ćwicząca pamięć wzrokową, rozpoznawanie zapisu własnego imienia. W wersji rozszerzonej – rozpoznawanie imion kolegów i koleżanek.

Nauczyciel przygotowuje kartoniki z imionami wszystkich dzieci – każde imię na dwóch kartonikach. Jeden kartonik uczestnicy kładą przed sobą, a drugi – odwrócony – na środku stołu. Każdy uczestnik szuka drugiego kartonika ze swoim imieniem. W jednej rundzie można odkryć jeden kartonik – jeżeli stanowi parę, dziecko ją zabiera, jeżeli nie – odkłada.

W wersji rozszerzającej wszystkie kartoniki leżą jak w tradycyjnym memory, a dzieci szukają par z zapisem tego samego imienia.

Zabawę powtarzamy w kolejnych dniach.

Środki dydaktyczne: kartoniki z imionami dzieci (każde imię na dwóch kartonikach)

Tajemniczy znaczek – malowanie kleksa, ćwiczenia w wyobrażaniu.

Dzieci wybierają swój ulubiony kolor farby i pędzelkiem malują plamę na połowie białej kartki (zgiętej na pół i rozłożonej). Po ponownym jej złożeniu na pół i potarciu powierzchni odkrywają, że powstaje ciekawa plama – kleks. Dzieci próbują opisać kształty swoich plam, zastanawiają się, do czego są podobne. Szukają podobieństw do znaczka indywidualnego.

Środki dydaktyczne: farby, pędzle, kartki

Karty aktywności – rozpoznawanie i nazywanie emocji na fotografiach; omawianie planu dnia.

Środki dydaktyczne: KA 1 s. 2–3

Książka – zapoznanie z bohaterami Książki.

Środki dydaktyczne: K s. 2–3

Zajęcia muzyczne – „Przedszkolaki to my!”, nauka piosenki (opis na s. 26).

III. ZAJĘCIA POPOŁUDNIOWE

Mój znaczek – ćwiczenia utrwalające rozpoznawanie znaczków indywidualnych.

Nauczyciel rozdaje dzieciom ich znaczki rozpoznawcze. Dzieci kolejno opisują, co one przedstawiają, a następnie odnajdują swoje miejsca na półkach, w łazience oraz w szatni. Nauczyciel rozmawia z dziećmi o konieczności dbania o przydzielone im miejsca.

Kto odgadnie? – zabawa słowno-pantomimiczna.

Dzieci kolejno próbują słowami oraz ruchem opisać swój znaczek. Reszta grupy ma za zadanie odgadnąć, o jaki znaczek chodzi.

Środki dydaktyczne: znaczki rozpoznawcze

Temat 1.2. Nasze prawa i obowiązki

	Sytuacje edukacyjne/Zapisy do dziennika*	Oczekiwane osiągnięcia dziecka/Cele szczegółowe
I.	Kto cię woła? – zabawa słuchowa, rozpoznawanie głosów kolegów Dobry kolega – słuchanie utworu T. Plebańskiego, ustalenie listy cech dobrego kolegi Co mam zrobić? – scenki dramatyczne, ocena sytuacji i wskazanie sposobów poprawy niewłaściwego zachowania Ćwiczenia poranne – zestaw „W naszym przedszkolu”	– rozpoznaje głosy dzieci ze swojej grupy III.2 – wymienia cechy dobrego kolegi III.6 – wyraża różne emocje i działania w scenkach dramatycznych II.4, IV.1 – aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach I.5

	Sytuacje edukacyjne/Zapisy do dziennika*	Oczekiwane osiągnięcia dziecka/Cele szczegółowe
II.	• Prawda czy fałsz – określanie za pomocą lizaków, czy opisane zachowania zasługują na aprobatę czy nagane • Karty aktywności – opisywanie i ocena sytuacji na ilustracjach na podstawie wysłuchanych tekstów • Nasz kontrakt – wspólne uzgodnienie zasad obowiązujących w przedszkolu i w grupie • Wyprawka – wykonanie autoportretu na bazie sylwety • Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw I	– odróżnia, czy zachowania dotyczące wspólnych zabaw i działań są właściwe czy niewłaściwe III.5 – wypowiada się na temat wysłuchanego tekstu, formułuje logiczne wypowiedzi IV.2, IV.5 – dokonuje oceny zachowania III.5 – respektuje przyjęte zasady i normy zgodnego współżycia w grupie III.4, III.5 – wykonuje autoportret IV.1, III.1 – prawidłowo wykonuje ćwiczenia gimnastyczne I.8
III.	• Razem na raz i dwa – zabawa oddechowa ze współzawodnictwem, dmuchanie w parach na piłeczkę tak, by utrzymać ją na stole • Magiczne słowa – rozmowa o słowach, których należy używać wobec innych – „proszę”, „przepraszam”, „dziękuję” • Rymowanka – zabawa rytmiczna • W ogrodzie: Maszeruj do przedszkola – zabawa z marszem i skokiem	– współpracuje z innymi w celu osiągnięcia wspólnego sukcesu III.5 – stosuje zwroty grzecznościowe III.4 – chętnie uczestniczy w zabawie ruchowej I.5 – uczestniczy w zajęciach ruchowych I.5

* Zapisy do dziennika są dostępne na stronie www.dlanauczyciela.pl

I. ZAJĘCIA PORANNE

Kto cię woła? – zabawa słuchowa.

Dzieci siedzą w kole, w którego środku znajduje się jedno dziecko z zasłoniętymi oczami. Nauczyciel wybiera osoby, które wołają po imieniu dziecko ze środka. Jeśli dziecko zgadnie, kto je zawołał, zamienia się z nim miejscami. Zabawa trwa do momentu, aż każdy w grupie będzie odgadywał.

Środki dydaktyczne: opaska na oczy

Dobry kolega – rozmowa kierowana na temat wysłuchanego utworu.

Dobry kolega

*Jaś to naprawdę dobry kolega.
Świetnie się bawi i szybko biega.
Lubi udawać, że jest kowbojem,
i gdy jest przy mnie, nic się nie boję.
Jest bardzo dzielny i się nie maże.*

*Podczas spacerów jest ze mną w parze.
I zabawkami chętnie się dzieli,
i zawsze umie mnie rozweselić.
Bez strachu umie zejść do piwnicy,
a jak mu powiem coś w tajemnicy,*

*to nie wygada nigdy nikomu.
I lubię, gdy mnie odwiedza w domu.*

*i zawsze można na nim polegać.
Ciekawy jestem, czy ja dla niego
też jestem takim dobrym kolegą?*

Tomasz Plebański

Jaś to naprawdę dobry kolega

Propozycje pytań:

- Kogo możemy nazwać dobrym kolegą/dobłą koleżanką?
- Jakie cechy charakteru powinien mieć dobry kolega?
- Co oznacza stwierdzenie „zawsze mogę liczyć na ciebie”?
- Czy warto być dobrym kolegą/dobłą koleżanką?

Co mam zrobić? – scenki dramatowe.

Dzieci w parach odgrywają proponowane przez nauczyciela scenki, dbając o wyraziste pokazanie emocji, które towarzyszą przedstawianym sytuacjom. Reszta grupy ocenia zachowania bohaterów jako właściwe lub niewłaściwe, w drugim wypadku podaje sposoby ich poprawy.

Przykłady prezentowanych sytuacji:

- jedno dziecko buduje z klocków, drugie specjalnie burzy budowlę,
- jedno dziecko trzyma lalkę, drugie mu ją wrywa,
- jedno dziecko potyka się, drugie pomaga mu wstać,
- jedno dziecko siedzi smutne, drugie śmieje się z niego,
- jedno dziecko pomaga drugiemu przy budowie wieży z klocków.

Środki dydaktyczne: zabawki z sali

Ćwiczenia poranne – zestaw „W naszym przedszkolu”.

II. ZAJĘCIA GŁÓWNE

Prawda czy fałsz? – ocena zachowania.

Nauczyciel opisuje różne sytuacje, które mogą zaistnieć w przedszkolu podczas zabaw, wspólnej pracy, np.: *Jacek specjalnie wjechał samochodem w budowlę z klocków Kasi*. Dzieci za pomocą lizaków z napisami „tak”, „nie” określają, czy przytoczone zachowanie zasługuje na pochwałę czy nagany. Dochodzą do wniosku, że tworzą grupę i muszą być zgodni.

Środki dydaktyczne: tekturowe lizaki z napisem „tak” oraz „nie”

Karty aktywności – omawianie ilustracji na podstawie wysłuchanych tekstów.

Środki dydaktyczne: KA1 s. 4–5

Nasz kontrakt – wspólne uzgodnienie zasad obowiązujących w przedszkolu i w grupie przedszkolnej.

Na środku sali nauczyciel rozkłada ilustracje przedstawiające sytuacje związane z życiem przedszkolnym, np.: „zgłaszamy się do odpowiedzi”, „zgodnie się bawimy”, „sprzątam po zabawie”. Dzieci spośród nich wybierają te, które zostaną wpisane w grupowy kodeks dobrego zachowania. Na dużym arkuszu papieru dzieci nakleją wybrane ilustracje, a wokół nich wykonane wcześniej swoje podobizny. Nauczyciel uzgadnia z dziećmi sposób karania za niestosowanie się do wspólnych ustaleń, np.: zakaz przynoszenia własnych zabawek do przedszkola. Nauczyciel rozmawia również z dziećmi o prawach, jakie mają w grupie rówieśniczej, np.: prawo do sprawiedliwego traktowania, prawo do popełniania błędów, prawo do wyrażania swoich opinii oraz zadawania pytań, prawo do zabawy zgodnej z zainteresowaniami.

Środki dydaktyczne: piktogramy – ilustracje z zasadami zachowania się w przedszkolu, duży arkusz papieru, klej

Wyprawka – wykonanie autoportretu na bazie sylwety.

Środki dydaktyczne: Wyprawka „Autoportret” kredki

Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw I (opis na s. 218).

III. ZAJĘCIA POPOŁUDNIOWE

Razem na raz i dwa – zabawa oddechowa ze współzawodnictwem.

Dzieci w parach przy stoliku dmuchają w sposób kontrolowany na małą piłkę. Tą metodą przemieszczają ją z jednego końca stołu na drugi tak, by nie spadła. Wszystkie pary mają określony czas, który wyznacza klepsydra. Po zabawie dzieci dokonują oceny – która para utrzymała piłeczkę na stole w wyznaczonym czasie.

Środki dydaktyczne: małe piłeczki, klepsydra

Magiczne słowa – rozmowa.

Nauczyciel pyta dzieci o słowa, których należy użyć, kiedy chcemy od kogoś przysługi, czujemy się wdzięczni lub winni wobec niego. Przytacza krótkie historie, a dzieci używają odpowiedniego zwrotu, np.:

- *Niechący wpadłem na Zosię – przepraszam.*
- *Kasia dzieli się ze mną zabawkami – dziękuję.*
- *Chciałbym, żeby Maciek pomógł mi zbudować zamek z klocków – proszę.*

Rymowanka – zabawa rytmiczna.

Dzieci rytmicznie mówią wierszyk. Podczas wypowiadania dwóch pierwszych wersów, swobodnie spacerują po sali, w czasie dwóch ostatnich – dobierają się losowo w pary i wesoło, rytmicznie podskakują.

*Idzie Tola do przedszkola.
Jest szczęśliwa i wesoła,
tam kolegów dobrych ma,
swoją panią dobrze zna.*

Barbara Kominek

Maszeruję do przedszkola – zabawa z marszem i ze skokiem.

Dzieci maszerują po sali w różnych kierunkach. Na sygnał nauczyciela zatrzymują się i wykonują polecenia – biegną w miejscu, podskakują jak małe lub duże piłki, przechadzają się po sali jak wielkoludy – robią duże kroki.

W OGRODZIE

Zabawy na przedszkolnym placu zabaw – reagowanie na polecenia nauczyciela, przestrzeganie zasad korzystania z huśtawek, zjeżdżalni i innych konstrukcji do zabaw.

Temat 1.3. Moja sala		
	Sytuacje edukacyjne/Zapisy do dziennika*	Oczekiwane osiągnięcia dziecka/Cele szczegółowe
I.	• Kalendarz pogody – założenie grupowego kalendarza, odczytywanie napisów do globalnego czytania • Ćwiczenia manualne – rysowanie wzorów literopodobnych • Ćwiczenia poranne – zestaw „W naszym przedszkolu”	– odczytuje globalnie wybrane wyrazy IV.4 – doskonalą sprawność manualną I.7 – aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach I.5
II.	• Moje przedszkole – wspólne kolorowanie ilustracji przedszkola podczas słuchania piosenki	– zgodnie współpracuje w grupie III.5

	Sytuacje edukacyjne/Zapisy do dziennika*	Oczekiwane osiągnięcia dziecka/Cele szczegółowe
II.	• Przedszkolaki to my! – przypomnienie piosenki, powtórzenie zabawy • Karty aktywności – omawianie ilustracji, doskonalenie percepcji wzrokowej • Co znajduje się w naszej sali? – rozmowa o tematycznych kąciakach zainteresowań, odkładanie zabawek na miejsce, określanie stosunków przestrzennych	– śpiewa piosenkę, ilustruje ruchem jej treść IV.7 – opisuje ilustrację, wyszukuje wskazane elementy IV.9 – stosuje określenia stosunków przestrzennych w praktycznym działaniu IV.14
III.	• Zabawki i kąciaki – umieszczanie nazw do globalnego czytania w odpowiednich miejscach w sali; określanie głoski w nagłosie i wygłosie • Moja sala – rysowanie na podany temat • Witamy się – zabawa integracyjna • Dowolne zabawy w sali zgodnie z zainteresowaniem dzieci • W ogrodzie: Zabawki w ogrodzie – określanie położenia przedmiotów w przestrzeni	– odczytuje globalnie wybrane wyrazy IV.4 – rozpoznaje głoski w nagłosie i wygłosie IV.2 – rysuje według własnego pomysłu na podany temat IV.1 – zgodnie bawi się w grupie III.7 – określa położenie przedmiotów w przestrzeni IV.14

* Zapisy do dziennika są dostępne na stronie www.dlanauczyciela.pl

I. ZAJĘCIA PORANNE

Kalendarz pogody – założenie w kąciaku przyrody grupowego kalendarza.

Dzieci wybierają spośród napisów do globalnego czytania wyrazy określające aktualny dzień tygodnia („środa”) oraz nazwę miesiąca („wrzesień”).

Środki dydaktyczne: przygotowane przez nauczyciela kartoniki z nazwami dni tygodnia, miesięcy

Ćwiczenia manualne – rysowanie wzorów literopodobnych.

Dzieci rysują duże i średnie wzory na karcie z Wyprawki.

Środki dydaktyczne: Wyprawka „Szlaczki A”

Ćwiczenia poranne – zestaw „W naszym przedszkolu”.

II. ZAJĘCIA GŁÓWNE

piosenka

Moje przedszkole – wspólne kolorowanie ilustracji.

Na środku każdego stolika leży duży karton z naszkicowanym budynkiem. Dzieci słuchają piosenki „Przedszkolaki to my!” i kolorują ilustrację. Co kilka minut kartony można obracać, żeby dzieci mogły kolorować różne fragmenty. Po wykonaniu pracy dzieci opisują swoje dzieło, analizują działania, wyciągają wnioski, mówią, co było trudne, a co łatwe w wykonaniu pracy.

Środki dydaktyczne: arkusze szarego papieru ze szkicem budynku, kredki, CD1 Piosenki nr 1–2 „Przedszkolaki to my!”

piosenka

Przedszkolaki to my! – przypomnienie piosenki, powtórzenie zabawy ruchowej z tematu 1.

Po kilku powtórzeniach dzieci wykonują proste ruchy podyktowane słowami piosenki.

Środki dydaktyczne: CD1 Piosenki nr 1–2 „Przedszkolaki to my!”

Karty aktywności – omawianie ilustracji, doskonalenie percepcji wzrokowej.

Środki dydaktyczne: KA1 s. 6–7, kredki

Co znajduje się w naszej sali? – rozmowa o tematycznych kącikach zainteresowań, odkładanie zabawek na miejsce, określanie stosunków przestrzennych.

Dzieci opisują tematyczne kącki zainteresowań: podają położenie różnych zabawek, używając określeń: „przed”, „za”, „nad”, „obok”, „pod”, „z prawej strony”, „z lewej strony”, przeliczają wybrane elementy – stosują liczebniki główne i porządkowe.

Następnie nauczyciel zbiera kilka przedmiotów z sali. Wybrane dziecko odkłada zabawkę na właściwe miejsce, jednocześnie opisując swoje działanie, np.: *Misia kładę na półkę obok lalki, klocki wkładam do czerwonego pudełka*. Dodatkowo nauczyciel formułuje polecenia typu: *Powiedz, co znajduje się obok kącika przyrody z prawej strony*.

Środki dydaktyczne: zabawki znajdujące się w sali

III. ZAJĘCIA POPOŁUDNIOWE

Zabawki i kącki – wspólne dopasowywanie napisów do globalnego czytania do kącików oraz zabawek i innych przedmiotów w sali. Określanie pierwszej i ostatniej głoski w nazwach.

Środki dydaktyczne: napisy do globalnego czytania – nazwy zabawek, kącików zainteresowań

Moja sala – rysowanie na podany temat, nadawanie znaczenia wykonanej pracy.

Dzieci rysują salę według własnego pomysłu, opowiadają o tym, co narysowały, stosując określenia stosunków przestrzennych, np.: *Klocki narysowałem z lewej strony wózka*.

Środki dydaktyczne: kartki, kredki

Witamy się – zabawa integracyjna.

Dzieci do dźwięków wesołej muzyki swobodnie poruszają się po sali. Nauczyciel przerywa muzykę i wypowiada nazwę części ciała, którą dzieci mają się przywitać z napotkaną osobą, np.: *plecy do pleców, łokcie do łokci*.

W OGRODZIE

Zabawki w ogrodzie – określanie położenia przedmiotów w przestrzeni.

Nauczyciel rozmawia z dziećmi o położeniu różnych urządzeń w ogrodzie. Dzieci opisują, gdzie co się znajduje, stosując określenia „za”, „obok”, „na górze”, „z prawej, lewej strony”.

Temat 1.4. Razem się uczymy

	Sytuacje edukacyjne/Zapisy do dziennika*	Oczekiwane osiągnięcia dziecka/Cele szczegółowe
I	Kontrakt grupowy – przypomnienie ustalonych norm i zasad, określanie swojego nastroju Oto ja – rozmowa o zainteresowaniach dzieci, zabawa w opisywanie ulubionych czynności wybranego kolegi/koleżanki	– zna zasady i normy panujące w grupie III.5 – określa swój nastrój II.1., II.4 – przedstawia się i prezentuje swoje zainteresowania III.1, III.8 – wymienia zainteresowania wybranego dziecka IV.5

	Sytuacje edukacyjne/Zapisy do dziennika*	Oczekiwane osiągnięcia dziecka/Cele szczegółowe
I.	Co czuję? – odczytywanie emocji z mimiki, opisywanie sytuacji wywołujących poszczególne reakcje Ćwiczenia poranne – zestaw „W naszym przedszkolu	– pokazuje podstawowe emocje za pomocą mimiki i je odczytuje II.4, IV.1 – wymienia sytuacje, które wywołują określone emocje II.7, II.8 – aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach I.5
II.	Co to za figura? – zadania z figurami geometrycznymi, układanie rytmów Karty aktywności – ćwiczenia spostrzegawczości i małej motoryki Jesteśmy razem – zabawa integrująca, utożsamianie się ze słyszonym fragmentem opowieści, wypowiadanie pierwszej i ostatniej głoski w swoim imieniu Kształty – konstruowanie w grupach figur geometrycznych z pasków papieru	– wymienia cechy charakterystyczne kwadratu, prostokąta i trójkąta IV.12 – układa rytmy z kolorowych figur według wzoru IV.11 – rysuje po śladzie: po łuku i linii łamanej IV.8 – wypowiada pierwszą i ostatnią głoskę swojego imienia IV.2 – współdziała w grupie w czasie układania figur geometrycznych III.5, IV.11
III.	Czym lubimy się bawić – lepienie z plasteliny ulubionej zabawki, opowiadanie o swojej pracy Moja para – dobieranie się w pary według wylosowanej figury geometrycznej Wyprawka – ćwiczenia motoryki małej, rysowanie dużych i średnich wzorów W ogrodzie: Figury – układanie figur geometrycznych z materiałów naturalnych	– lepi dowolne przedmioty z plasteliny IV.1 – reaguje na sygnał nauczyciela w czasie zabawy ruchowej I.5 – kreśli wzory literopodobne IV.8 – utrzuca znajomość figur geometrycznych IV.12

* Zapisy do dziennika są dostępne na stronie www.dlanauczyciela.pl

I. ZAJĘCIA PORANNE

Kontrakt grupowy – przypomnienie ustalonych norm i zasad.

Dzieci z pomocą nauczyciela przypominają zasady właściwego zachowania się w przedszkolu. Określają swój nastrój, uzasadniają wypowiedzi.

Środki dydaktyczne: kontrakt grupowy

Oto ja – rozmowa o zainteresowaniach dzieci.

Dzieci kolejno głośno wypowiadają swoje imię i mówią, co najbardziej lubią robić. Gdy wszyscy zaprezentują się w podobny sposób, nauczyciel wskazuje jednego przedszkolaka, który wybiera

sobie kolegę/koleżankę, podaje jego imię i zainteresowania. Zabawa powinna mieć kilka powtórzeń.

Co czuje? – zabawa pantomimiczna.

Dzieci siedzą w kole, nauczyciel wskazuje dziecko, które za pomocą mimiki pokazuje wybraną przez siebie emocję. Pozostałe przedszkolaki próbują ją odgadnąć oraz podać przykładowe sytuacje, w których może się pojawić.

Ćwiczenia poranne – zestaw „W naszym przedszkolu”.

II. ZAJĘCIA GŁÓWNE

Co to za figura? – zadania z figurami geometrycznymi, układanie rytmów.

Dzieci rozwiązują wspólnie zagadki o figurach geometrycznych (kwadrat, trójkąt, prostokąt).

Kształt jak chodnikowa płyta.

Co to za figura, pytam?

Kształt jak zeszyt albo laptop.

Tę figurę zgadnąć łatwo!

Tomasz Plebański

Kształt jak tortu kawaleczek.

Co to za figura, wiecie?

Po właściwym odgadnięciu wszystkich zagadek nauczyciel pokazuje wzór rytmu, np.: zielony trójkąt, żółty trójkąt, czerwony kwadrat, a dzieci go odtwarzają, powtarzając jego wielokrotność do czterech sekwencji. Potem wybrane dzieci przejmują rolę prowadzącego i wymyślają dla innych przedszkolaków wzory do układania.

Środki dydaktyczne: figury geometryczne w różnych kolorach

INDYWIDUALIZACJA – zajęcia utrwalające

Jaki to kształt? – zagadki sensoryczne, identyfikowanie kształtów figur geometrycznych, opisywanie wrażeń dotykowych.

Dzieci siedzą w kole. Nauczyciel przygotowuje przedmioty w kształcie figur geometrycznych, np. klocki (drewniane, plastikowe, piankowe), wycięte elementy z materiałów o różnych fakturach (np. z folii bąbelkowej, tektury, papieru ściernego, filcu, sztruksu). Wskazany uczestnik dostaje do zidentyfikowania dotykiem przedmiot, którego nie widzi (może trzymać ręce za plecami lub mieć zasłonięte oczy). Zadaniem dziecka jest określenie kształtu oraz opisanie wrażeń dotykowych (szorstki, miękki, twardy, ciepły, zimny, puchaty).

Środki dydaktyczne: przedmioty w kształcie figur geometrycznych z różnych materiałów

Karty aktywności – ćwiczenia grafomotoryczne, rysowanie po śladzie.

Środki dydaktyczne: KA1 s. 8–9, ołówki

Jesteśmy razem – zabawa integracyjna.

Nauczyciel na dywanie układa z wełny obwód dużego kwadratu, wokół którego siadają dzieci. Następnie opowiada historię o przedszkolakach, wymieniając imiona dzieci z grupy. Dziecko, które usłyszy swoje imię, odnajduje swoją wizytówkę i wchodzi do środka kwadratu. Potem podaje pierwszą i ostatnią głoskę swojego imienia. Nauczyciel opowiada dalszą część historii. Po wysłuchaniu całej opowieści, dzieci opisują, jak się czuły, słysząc fragment, który opowiadał o nich.

Środki dydaktyczne: wełna, wizytówki z imionami dzieci

Kształty – tworzenie grupowej kompozycji.

Każde dziecko otrzymuje kolorową kartkę A4. Do skocznej melodii dzieci wydzierają z nich paseczki. Z paseczków dzieci w grupach układają na dużym arkuszu szarego papieru figury

geometryczne. Po ułożeniu elementów, przyklejają je. Następnie przeliczają, ile danych figur znajduje się na poszczególnych arkuszach.

Środki dydaktyczne: kolorowe kartki A4, szary papier, klej, dowolne nagranie skocznej muzyki

III. ZAJĘCIA POPOŁUDNIOWE

Czym lubimy się bawić – lepienie z plasteliny ulubionej zabawki w przedszkolu.

Dzieci po ulepieniu z plasteliny ulubionej zabawki, opowiadają o swojej pracy, uzasadniają wybór obiektu. Budują bardziej złożone wypowiedzi, uważnie słuchają innych.

Środki dydaktyczne: plastelina

Moja para – zabawa ruchowa.

Dzieci losują figurę geometryczną i podają jej nazwę. Nauczyciel przypomina znaczenie słowa „para”. Zabawa polega na łączeniu się w pary zgodnie z posiadaną figurą. Dzieci wesoło poruszają się po sali, na sygnał nauczyciela: *Para!*, odnajdują drugą osobę z taką samą figurą.

Środki dydaktyczne: figury geometryczne z papieru

Wyprawka – ćwiczenia motoryki małej.

Dzieci ćwiczą rękę podczas rysowania dużych i średnich szlaczków.

Środki dydaktyczne: Wyprawka „Szlaczki B”, kredki

W OGRODZIE

Figury – układanie figur geometrycznych z materiałów naturalnych.

Dzieci układają dowolne figury geometryczne z patyczków, kamyczków, liści i innych materiałów naturalnych.

Temat 1.5. Razem się bawimy		
	Sytuacje edukacyjne/Zapisy do dziennika*	Oczekiwane osiągnięcia dziecka/Cele szczegółowe
I.	Rozgrzewka – zabawa orientacyjno-porządkowa Razem weselej – rozmowa kierowana na temat grupy, zalet pobytu w przedszkolu Zgadnij, o czym myślę – szukanie przedmiotu po jego cechach charakterystycznych i położeniu w sali Wyprawka – rysowanie po śladzie średnich i dużych wzorów w „Wyprawce” Ćwiczenia poranne – zestaw „W naszym przedszkolu”	– chętnie uczestniczy w zabawie ruchowej I.5 – wymienia zalety bycia w grupie przedszkolnej III.2 – nazywa przedmiot na podstawie opisu jego wyglądu oraz położenia IV.14 – kreśli wzory literopodobne, kontroluje nacisk ręki na kartkę IV.8 – aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach I.5
II.	Lubię w tobie... – zabawa integracyjna, wymienianie ulubionych cech innych dzieci Rybak i rybka – wspólne zabawy chustą animacyjną, zgodne współdziałanie w osiąganiu zamierzonego celu	– wskazuje zalety innych dzieci III.2, IV.2 – współpracuje z innymi dziećmi w czasie wykonywania wspólnego zadania I.5, III.5

	Sytuacje edukacyjne/Zapisy do dziennika*	Oczekiwane osiągnięcia dziecka/Cele szczegółowe
II.	Podobieństwa i różnice – ćwiczenia wyrabiające orientację w schemacie swojego ciała, zabawa w naśladowanie ruchów Plakat naszej grupy – wykonanie pracy różnymi technikami, utożsamianie się z grupą Maszeruję do przedszkola – zabawa ruchowa z marszem i skokiem Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw IV	- orientuje się w schemacie własnego ciała IV.14 - określa strony ciała dziecka znajdującego się naprzeciwko niego IV.14 - współtworzy plakat swojej grupy IV.1, III.2, III.5 - chętnie uczestniczy w zabawie ruchowej I.5 - prawidłowo wykonuje ćwiczenia gimnastyczne I.8
III.	Która figura będzie pierwsza – tworzenie matematycznej gry-ściganki, przestrzeganie zasad współzawodnictwa, radzenie sobie z porażką Mój kolega, moja koleżanka – ustalanie cech wspólnych dla pary dzieci, tworzenie rysunku W ogrodzie: Cztery kroki w lewo – dyktando ruchowe	- konstruuje grę matematyczną, w czasie gry przestrzega przyjętych zasad III.5, II.8 - znajduje cechy wspólne dla dwóch osób i zaznacza je na rysunku IV.1 - rozumie określenia dotyczące kierunków w przestrzeni i wykorzystuje je w zabawie IV.14

* Zapisy do dziennika są dostępne na stronie www.dlanauczyciela.pl

I. ZAJĘCIA PORANNE

Rozgrzewka – zabawa orientacyjno-porządkowa.

Dzieci wypowiadają rymowankę i jednocześnie wskazują właściwą część ciała:

Głowa, ramiona, kolana, pięty,

Oczy, uszy, usta, nos.

Nauczyciel zmienia tempo wypowiadania, a dzieci dostosowują do niego swoje ruchy.

Razem weselej – rozmowa kierowana.

Nauczyciel rozmawia z dziećmi o byciu w grupie, jej wpływie na wszystkich członków.

Doprowadza do stwierdzenia, że codzienny wspólny pobyt w przedszkolu jest bardzo ważny.

Dzięki temu mamy przyjaciół, możemy razem się bawić, uczyć się od siebie, ciekawie spędzać czas.

Przypomina tematy zabaw i zajęć z całego tygodnia. Pyta o elementy najważniejsze dla dzieci.

Zgadnij, o czym myślę – szukanie przedmiotu po jego cechach.

Nauczyciel opisuje konkretną zabawkę znajdującą się w sali, podając jej cechy charakterystyczne oraz położenie, np.: *To, co mam na myśli, jest zielono-białe, okrągłe i leży obok dużego misia na trzeciej półce.* Dzieci odgadują, o jaki przedmiot chodzi, podają jego położenie, stosując określenia stosunków przestrzennych.

Wyprawka – ćwiczenia ręki podczas rysowania dużych i średnich wzorów na karcie z Wyprawki.

Dzieci kontrolują nacisk narzędzia pisarskiego na kartkę.

Środki dydaktyczne: Wyprawka „Szlaczki C”

Ćwiczenia poranne – zestaw „W naszym przedszkolu”.

II. ZAJĘCIA GŁÓWNE

Lubię w tobie... – zabawa integracyjna.

Dzieci siedzą w kole. Jedna osoba w środku rzuca kolejno piłkę do trzech dowolnie wybranych osób i po wypowiedzeniu formułki *Lubię w Tobie....* wymienia cechy, które najbardziej ceni u kolegi lub koleżanki.

Rybak i rybka, Rekin – zabawy z chustą animacyjną.

- Rybak i rybka. Dwie osoby przyjmują rolę „rybki” i „rybaka”. „Rybak” wchodzi na chustę animacyjną i stara się złapać „rybkę” pływającą pod spodem. Pozostałe dzieci falują chustą, aby mu to utrudnić.
- Rekin. Dzieci siedzą na dywanie, trzymając chustę na wysokości klatki piersiowej. Pod jej chustę wchodzi dziecko, które przyjęło rolę „rekina”. „Rekin” porywa wybraną osobę, ciągnąc ją za nogi. Wciągnięte dziecko staje się „rekinem” i zabawa toczy się dalej.

UWAGA! Należy wcześniej wytłumaczyć dzieciom, w jaki sposób to robić, aby nikomu nie stała się krzywda.

Środki dydaktyczne: chusta animacyjna

Podobieństwa i różnice – ćwiczenia doskonalące orientację w schemacie własnego ciała oraz z punktu widzenia drugiej osoby.

- Lustra – zabawa ruchowo-naśladowcza.

Dzieci w parach stoją naprzeciwko siebie i kolejno naśladują swoje ruchy z zachowaniem właściwej strony ciała.

- Moja zabawka. Dzieci w parach siedzą naprzeciwko siebie i trzymają dowolnego pluszaka. Jedno dziecko wydaje polecenie typu: *Umieść misia za sobą, z prawej strony, przed sobą*. Dzieci wykonują działania na przemian.

Środki dydaktyczne: zabawki pluszowe

Plakat naszej grupy – grupowa praca plastyczna.

Dzieci pod nadzorem nauczyciela wykonują wspólny plakat przedstawiający ich grupę. Nauczyciel pisze nazwę grupy, imiona jej członków, a dzieci dekorują całość, przyklejając różne elementy wycięte i wydarte z papieru kolorowego lub kolorowych czasopism. Dorysowują postacie, elementy wystroju sali. Po zakończeniu działań plastycznych dzieci oceniają wykonanie swego dzieła, analizują etapy powstania plakatu.

Środki dydaktyczne: mazaki, kolorowy papier, kolorowe czasopisma, klej, nożyczki

Maszeruję do przedszkola – zabawa ruchowa z marszem i skokiem.

Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw IV (opis na s. 223).

III. ZAJĘCIA POPOŁUDNIOWE

Która figura będzie pierwsza – gra matematyczna.

Dzieci układają z szarf na dywanie wąski chodniczek i dzielą go na równe części, odmierzając je za pomocą klocka. Nauczyciel objaśnia zasady gry-ściganki: kolejność posunięć, odczytywanie liczby oczek na kostce. Dzieci używają jako pionków kolorowych figur.

Środki dydaktyczne: szarfy, klocek do odmierzania, kostki do gry

Mój kolega, moja koleżanka – ustalanie cech wspólnych.

Dzieci w parach odrysowują na dużym arkuszu szarego papieru kształt ciała jednego z nich. Wspólnie ustalają, co dorysują na szablonie – elementy te muszą kojarzyć się z obiema osobami z pary. Po zakończeniu pracy kolejne pary opisują swoje dzieła.

Środki dydaktyczne: kredki, duży arkusz szarego papieru

Cztery kroki do w lewo – chodzenie według poleceń z określaniem kierunków i liczby kroków. Dzieci bawią się w parach, na zmianę dyktują i wykonują ruchy, aby dotrzeć do wybranego obiektu.

Zajęcia muzyczne 1. Przedszkolaki to my!

utwór

Zabawa na dobry początek – zabawa integracyjna przy muzyce.

Utwór „Alunelul” składa się z powtórzonych 6 razy dwóch części AB. Poprzedzony jest wstępem, podczas którego dzieci dobierają się w pary i podają sobie obie ręce. Część A – dzieci obracają się w małych kółkach, wykonując 8 kroków w jedną stronę, a następnie 8 w drugą.

Część B – pary rozłączają się i każde dziecko maszeruje (dalej w tym samym tempie), szukając nowej pary. Schemat powtarza się jeszcze 5 razy. Ponieważ dzieci nie znają jeszcze tego utworu, nauczyciel może im pomóc w zapamiętaniu melodii, grając na trójkącie: np. 2 uderzenia na początku części B, będące sygnałem do szukania nowej pary, i 1 uderzenie na początku części A, oznaczające taniec w kółkach.

Środki dydaktyczne: CD3 Utwory nr 1 „Alunelul”, trójkąt

Przedszkolaki to my! – nauka piosenki; zabawa ruchowa przy piosence.

Po wysłuchaniu piosenki dzieci z nauczycielem omawiają jej treść. Uczą się słów i melodii, powtarzając fragmenty po nauczycielu.

Następnie wraz z nauczycielem tworzą duże koło.

1. Kiedy wchodzimy do przedszkola

pani z uśmiechem wita nas:

Dzień dobry, dzieci! Dzień dobry, pani!

(słowa „Dzień dobry, dzieci!” śpiewa nauczyciel, dzieci odpowiadają: „Dzień dobry, pani!”)

Razem spędzimy miło czas!

(wykonują obrót wokół własnej osi)

Ref. *Bo w przedszkolu z kolegami jest wspaniale,*

(wszyscy maszerują w kole wiązonym)

tu uczymy się i poznajemy świat,

tu szukamy drogi do krainy marzeń

(zmiana kierunku ruchu)

i z książkami jesteśmy za pan brat!

Tu zabawek bardzo dużo fajnych mamy,

(maszerują w miejscu, twarze zwrócone do środka koła)

i bawimy się wesoło: ja i ty,

(na słowo „ja” wskazują na siebie, na słowo: „ty” – osobę stojącą po prawej stronie)

więc z radością wszyscy razem zaśpiewajmy:

(kłaszczą rytmicznie)

– Przedszkolaki to my!

(na słowo „przedszkolaki” kładą ręce na biodrach, a na słowo „my!” skaczą, wyrzucając ręce do góry)

(stoją z rękami na biodrach i śpiewają)

2. Czeka nas tutaj przygód wiele,

wesoło mija każdy dzień.

W przedszkolu nigdy nie bywa nudno,

w domu niech siedzi sobie leń!

(na słowo „leń!” wykonują jedno tupnięcie)

Ref. *Bo w przedszkolu z kolegami jest wspaniale...* (jak poprzednio)

3. *Wszyscy jesteście przyjaciółmi,* (podczas zwrotki obracają się w parach)
lubimy razem w piłkę grać.
Chętnie dzielimy się zabawkami, (zmiana kierunku ruchu)
i potrafimy o nie dbać.

Ref. *Bo w przedszkolu z kolegami jest wspaniale...* (jak poprzednio)

Środki dydaktyczne: CD1 Piosenki nr 1–2 „Przedkolaki to my!”

Zgadnij, jak mam na imię – zabawa rytmiczna.

Dzieci wraz z nauczycielem siedzą w dużym kręgu. Rytmicznie recytują rymowaną: *Na bębenku gram, jak na imię mam?* i jednocześnie klaszczą rytm: 4 ósemki, ćwierćnuta, pauza ćwierćnutowa. Następnie nauczyciel demonstruje sposób gry na bębenku, przypomina, że uderzenia nie powinny być za mocne.

Nauczyciel oddaje instrument pierwszemu dziecku. Gra ono na bębenku i jednocześnie recytuje rymowaną w poznanym wcześniej rytmie. W odpowiedzi na pytanie wszystkie przedszkolaki jednocześnie wypowiadają imię dziecka grającego na bębenku. Następnie instrument przechodzi do kolejnej osoby. W ten sposób dzieci zapamiętują imiona koleżanek i kolegów.

Środki dydaktyczne: bębenek

utwór

Gdzie jest moja para? – zabawa orientacyjno-porządkowa przy muzyce.

Dzieci dobierają się parami i ustalają, kto w parze jest „jedyneką”, a kto „dwójką”.

Następnie „jedynki” stają na jednym końcu sali, a „dwójki” na drugim.

Utwór składa się z części ABC, schemat ten powtarza się.

Część A – „jedynki” podskakują z nogi na nogę po sali.

Część B (0:22) – „jedynki” zatrzymują się, a „dwójki” biegają między nimi na palcach.

Część C (0:40) – „dwójki” odnajdują swoje „jedynki” i pary tańczą w kółeczkach. Zabawa powtarza się. Na umówiony sygnał (np. klasnięcie) nauczyciel wskazuje dzieciom zmianę kolejnych części.

Środki dydaktyczne: CD3 Utwory nr 2 „Polka Italiano”

utwór

Wspomnienia nad morza – zabawa relaksacyjna.

Nauczyciel zachęca dzieci do przywołania wspomnień z wakacji nad morzem, rzeką lub jeziorem. Następnie rozkłada chustę animacyjną; dzieci zajmują miejsce wokół niej. Wraz z początkiem muzyki delikatnie poruszają chustą, tworząc fale.

Po ok. 1 minucie nagrania nauczyciel prosi, by dzieci położyły się na podłodze.

Dzieci zamykają oczy i wyobrażają sobie morze, jezioro lub rzekę.

Środki dydaktyczne: CD3 Utwory nr 3 „Arabeska”, chusta animacyjna

$\text{♩} = 110$

1. Kie - dy wcho - dzi - my do przed - szko - la, pa - ni z uś - mie - chem wi - ta
nas. Dzień do - bry, dzie - ci! Dzień do - bry, pa - ni!
Ra - zem spęd - zi - my mi - ło czas! Bo w przed - szko - lu z ko - le - ga - mi jest wspa -
nia - le, tu u - czy - my się i po - zna - je - my świat, tu szu -
ka - my dro - gi do kra - i - ny ma - rzeń, i z książ - ka - mi je - ste - śmy za pan
brat! Tu za - ba - wek bar - dzo du - żo faj - nych ma - my, i ba -
wi - my się we - so - ło: ja i ty, więc z ra - do - ścią wszys - cy ra - zem za - śpie -
waj - - my: Przed - szko - la - ki to my!

Przedszkolaki to my!

1. Kiedy wchodzimy do przedszkola
pani z uśmiechem wita nas:
Dzień dobry, dzieci! Dzień dobry, pani!
Razem spędzimy miło czas!

Ref. Bo w przedszkolu z kolegami jest wspaniale,
tu uczymy się i poznajemy świat,

tu szukamy drogi do krainy marzeń
i z książkami jesteśmy za pan brat!
Tu zabawek bardzo dużo fajnych mamy,
i bawimy się wesoło: ja i ty,
więc z radością wszyscy razem zaśpiewajmy:
– Przedszkolaki to my!

2. Czeką nas tutaj przygód wiele,
miło spędzimy cały dzień.
W przedszkolu nigdy nie bywa nudno,
w domu niech siedzi sobie leń!

Ref. Bo w przedszkolu z kolegami jest wspaniale...

3. Wszyscy jesteśmy przyjaciółmi,
lubimy razem w piłkę grać.
Chętnie dzielimy się zabawkami,
i potrafimy o nie dbać.

Ref. Bo w przedszkolu z kolegami jest wspaniale...

2. Bezpieczeństwo - ważna sprawa

Cele ogólne

OBSZAR FIZYCZNY

- aktywny udział w zabawach ruchowych i ćwiczeniach gimnastycznych
- wdrażanie do poprawnego wykonywania ćwiczeń gimnastycznych
- rozwijanie małej motoryki – kształtowanie gotowości do pisania (chwyt, manipulacje)
- wdrażanie do bezpiecznego posługiwania się nożyczkami – cięcie po linii prostej i po okręgu

OBSZAR EMOCJONALNY

- wdrażanie do proszenia o pomoc w sytuacjach trudnych
- wdrażanie do radzenia sobie w nowych sytuacjach
- kształtowanie odpowiedzialności za bezpieczeństwo swoje i innych

OBSZAR SPOŁECZNY

- kształtowanie umiejętności zachowania ostrożności w ruchu drogowym
- wdrażanie do rozpoznawania sytuacji zagrażających zdrowiu i bezpieczeństwu
- wyrabianie umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach (zagrażających zdrowiu i bezpieczeństwu)
- kształtowanie umiejętności komunikowania się z dziećmi i dorosłymi, wyrażania swoich oczekiwań społecznych wobec innych osób, grupy

OBSZAR POZNAWCZY

- rozwijanie zasobu słownictwa biernego oraz czynnego związanego z szeroko pojętym bezpieczeństwem
- doskonalenie umiejętności rozpoznawania figur geometrycznych w tym wskazywanie kształtów w najbliższym otoczeniu (koło, trójkąt, kwadrat, prostokąt)
- wdrażanie umiejętności odwzorowywania i odtwarzania układów graficznych
- kształcenie wrażliwości muzycznej (rytm, tempo, reagowanie na sygnał dźwiękowy)
- wdrażanie do bezpiecznego poruszania się po drogach i ulicach

Kompetencje kluczowe

1., 3., 4., 5., 6., 8.

Język angielski z Super Heroes, rozdział 1.

SŁOWNICTWO

- pencil, book, crayons, robot, teddy, game, red, yellow, blue, green

CELE NAUCZANIA

- nazywanie przyborów szkolnych, zabawek i kolorów, rozumienie polecenia, rozwijanie rozumienia ze słuchu, doskonalenie małej motoryki, reagowanie na polecenia wydawane przez nauczyciela

Ćwiczenia poranne – zestaw „Na drodze”

Powitanka – zabawa z czworakowaniem.

Dzieci czworakują po sali z zachowaniem zasad bezpieczeństwa. Na hasło nauczyciela: *Kolega!*, przedszkolaki z napotkanym kolegą siłują się jedynie za pomocą rąk. Przegrywa osoba, która jako pierwsza dotknie podłogi inną częścią ciała niż nogi. Zabawa powtarza się kilka razy.

Pan policjant – zabawa bieżna.

Nauczyciel przyjmuje rolę policjanta, dzieci natomiast – poruszających się po drodze pojazdów. Dzieci w czterech grupach są ustawione w czterech miejscach sali. „Policjant” ruchem rąk pokazuje, które samochody mogą poruszyć się po drodze. Dzieci z poszczególnych grup przebiegają z jednej strony sali na drugą.

Samochody – zabawa bieżna.

Dzieci – z zachowaniem zasad bezpieczeństwa – biegają po sali w różnych kierunkach, naśladując jazdę samochodem. Wydadają dźwięki imitujące pojazdy mechaniczne. Kiedy nauczyciel mówi: *Stajemy!*, dzieci zatrzymują się. Po wydaniu polecenia: *Jedziemy!*, dzieci ponawiają jazdę swoim samochodem. Zabawę powtarzamy kilka razy.

Celujemy – zabawa bieżna z celowaniem.

Dzieci stoją w dwóch rzędach, trzymając woreczki gimnastyczne. Przed każdym rzędem znajduje się tor przeszkód (ustawione pachołki), na którego końcu, w pewnej odległości od ostatniego pachołka stoi koszyczek. Na hasło nauczyciela pierwsze osoby z każdego rzędu biegną między pachołkami, zatrzymują się i wrzucają woreczek do koszyczka, a potem wracają na koniec swojego rzędu. Wtedy rusza kolejna osoba. Po ukończeniu zadania są przeliczane woreczki celnie umieszczone w koszu – wygrywa drużyna o największej celności.

Środki dydaktyczne: woreczki gimnastyczne, koszyczki, pachołki

Kierunki – zabawa orientacyjna.

Dzieci przy dźwiękach trójkąta poruszają się swobodnie po sali w różnym tempie. Gdy usłyszą kolejny instrument – tamburyn – muszą natychmiast zmienić kierunek ruchu. Należy przeprowadzić kilka zmian instrumentów, a tym samym zmian kierunków poruszania się.

Środki dydaktyczne: trójkąt, tamburyn

Ruszaj, stop – zabawa bieżna.

Dzieci swobodnie poruszają się po sali, gdy nauczyciel trzyma uniesioną zieloną kartkę. Kiedy pojawia się kartka czerwona, dzieci natychmiast się zatrzymują. Prowadzący zmienia kartki z różną częstotliwością, zmuszając tym samym dzieci do koncentracji i wyłączenia uwagi.

Środki dydaktyczne: zielona i czerwona kartka

Przeskocz kałużę – zabawa ze skokiem.

Dzieci układają przed sobą szarfę w owalny kształt. Wykonują skoki na polecenie nauczyciela: *Do środka, na zewnątrz!*, *Do środka, na prawo!*, *Do środka, na lewo!* Potem podobnie skaczą na jednej nodze.

Środki dydaktyczne: szarfy

Pomoc drogowa – zabawa ze współzawodnictwem.

Dzieci są ustawione w dwóch rzędach. Na sygnał nauczyciela pierwsza osoba z każdej drużyny dobiega do wyznaczonego miejsca, wkłada do trzymanego pustego koszyczka 10 klocków, a następnie wraca do swojej grupy i przekazuje koszyk. Kolejna osoba musi dobiec do ustalonego miejsca, wyjąć klocki i wrócić z pustym koszykiem. Wygrywa drużyna, która pierwsza ukończy zadanie.

Środki dydaktyczne: 2 koszyczki, 20 klocków

Temat 2.1. Jesteśmy bezpieczni

	Sytuacje edukacyjne/Zapisy do dziennika*	Oczekiwane osiągnięcia dziecka/Cele szczegółowe
I.	• Nasze bezpieczeństwo – rozmowa kierowana przy gazetce ściennej na temat bezpieczeństwa, omówienie znaczenia poczucia bezpieczeństwa w codziennym życiu • Komu powiedzieć – rozmowa o konieczności zgłaszania dorosłym osobom niebezpiecznych sytuacji • Wybór dyżurnych – ustalenie zakresu obowiązków dyżurnych, przydział odpowiednich plaketek • Ćwiczenia poranne – zestaw „Na drodze”	- wyjaśnia znaczenie słowa „bezpieczeństwo” w jego szerokim rozumieniu IV.2, z. 7 - wie, do kogo się zwrócić w sytuacji zagrożenia z. 7 - zna obowiązki dyżurnego III.5, III.6 - aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach I.5
II.	• Kolorowe światła – rozmowa na temat sygnalizacji świetlnej, zasad bezpiecznego korzystania z przejścia dla pieszych, omówienie znaczenia poszczególnych kolorów świateł • Zebra – poznanie zasad bezpieczeństwa na przejściu dla pieszych • Nasze bezpieczeństwo – rozmowa na temat bezpieczeństwa w różnych sytuacjach, poznanie numeru alarmowego 112 • Karty aktywności – omawianie zasad bezpieczeństwa w ruchu drogowym na podstawie ilustracji; poznanie numerów służb ratunkowych • Zajęcia muzyczne – „Bezpieczna ulica”, nauka piosenki „Kolorowe światła”	- wyjaśnia znaczenie kolorów świateł na sygnalizatorze świetlnym z. 7 - rozwiązuje zagadki IV.5 - wyjaśnia znaczenie słowa „zebra” IV.2 - wie, jak dbać o swoje bezpieczeństwo z. 7 - poznaje numer alarmowy 112 z. 7 - wypowiada się na temat ilustracji IV.2, IV.5 - rozpoznaje i nazywa wybrane znaki drogowe IV.9 - zna zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym z. 7 - poznaje budowę utworu IV.7 - rozwija umiejętność szybkiej reakcji na przerwę w muzyce IV.7
III.	• Pomoc drogowa – zabawa ze współzawodnictwem • Wyprawka – wykonanie kostki emocji • Samochody – zabawa konstrukcyjna, układanie pojazdów z figur geometrycznych	- przestrzega norm ustalonych w grupie III.5 - wykonuje pomoc do zajęć IV.11 - wymienia nazwy figur w mozaice geometrycznej IV.12

	Sytuacje edukacyjne/Zapisy do dziennika*	Oczekiwane osiągnięcia dziecka/Cele szczegółowe
III.	Bez-pie-czeń-stwo – zabawa językowa	– dokonuje analizy i syntezy sylabowej IV.2

* Zapisy do dziennika są dostępne na stronie www.dlanauczyciela.pl

I. ZAJĘCIA PORANNE

Nasze bezpieczeństwo – rozmowa kierowana przy gazecie ściennej.

Wspólne określenie tematyki omawianej w nadchodzącym tygodniu – bezpieczeństwo dzieci.

Komu powiedzieć? – rozmowa kierowana.

Nauczyciel rozmawia z dziećmi o tym, do kogo należy się zgłosić w sytuacji zagrożenia, np. kiedy oddalą się od rodziców, zagaduje je obca osoba. Wspólnie opisują zagrożenia przedstawione na ilustracjach. Nauczyciel uwrażliwia dzieci na podobne zagrożenia, wskazuje, gdzie mogą szukać pomocy.

Środki dydaktyczne: ilustracje przedstawiające różne zagrożenia

Wybór dyżurnych – ustalenie zakresu obowiązków dyżurnych, przydzielenie odpowiednich plakietek.

Środki dydaktyczne: plakietki dla dyżurnych

Ćwiczenia poranne – zestaw „Na drodze”

II. ZAJĘCIA GŁÓWNE

Kolorowe światła – rozmowa na temat sygnalizacji świetlnej.

Dzieci słuchają tekstu przy gazecie ściennej, na której wiszą ilustracje tematycznie związane z sygnalizacją świetlną.

Do przedszkola co dzień rano

idę przez ulicę z mamą.

Droga wcale nie jest łatwa,

bo na skrzyżowaniu światła.

Samochody w rzędach stoją,

a kierowcy spoglądają,

czy już światło jest zielone,

by odjechać w swoją stronę.(...)

Czerwone światło: Stój!

Zielone światło: Idź!

Na żółtym świetle zawsze czekaj,

tak już musi być.

Danuta i Karol Jagiełło

Nauczyciel w rozmowie z dziećmi zadaje następujące pytania:

– O jakich kolorach światła dowiadujemy się z tekstu?

– Kiedy możemy przechodzić przez jezdnię?

– Jakie czynności wykonujemy w momencie zapalenia się każdego światła? Stoimy (światło czerwone), przygotowujemy się do przejścia (światło żółte), przechodzimy (światło zielone).

Środki dydaktyczne: ilustracje tematycznie związane z sygnalizacją świetlną

Zebra – poznanie zasad bezpieczeństwa na przejściu dla pieszych.

Nauczyciel zadaje zagadkę o zebrze (przejściu dla pieszych).

*Znacie czarno-białe zwierzę,
które w poprzek jezdni leży?
Choć je depta każdy pieszy,
ono wręcz się z tego cieszy,
że się po nim wciąż przechodzi.
Wiecie już o kogo chodzi?*

Tadeusz Baranowski

Po rozwiązaniu zagadki, nauczyciel prezentuje ilustracje przedstawiające różne przejścia dla pieszych. Dzieci dzielą się własnymi doświadczeniami związanymi z nieprzestrzeganiem zasad przechodzenia przez ulicę, analizują przytoczone przez kolegów sytuacje. Wypowiedzi budują w sposób konstruktywny, jasno określają, co robić, jak się zachować w danej sytuacji. Nauczyciel do minimum sprowadza przekazywanie informacji w formie zakazów: „nie wolno”, „nie należy”, aby nie utrwaląc niepożądanego zachowania.

Środki dydaktyczne: ilustracje przedstawiające różne przejścia dla pieszych

Nasze bezpieczeństwo – rozmowa na temat bezpieczeństwa w różnych sytuacjach, poznanie numeru alarmowego 112.

Nauczyciel opisuje różne sytuacje, w których występuje zagrożenie bezpieczeństwa, wspólnie z dziećmi je analizuje, wyjaśnia znaczenia pojęcia „bezpieczeństwo”, doprowadza do wniosku, że bezpieczeństwo jest bardzo ważne w życiu każdego człowieka.

Propozycje sytuacji do zaprezentowania dzieciom: *Jestem z mamą w supermarkecie. Jak mam się zachować, aby być bezpiecznym?* (Trzymać mamę za rękę, nie oddalać się). *Jestem na placu zabaw, mama siedzi na ławce. Nagle podchodzi do mnie nieznajomy i częstuje cukierkiem.* (Nic nie biorę od nieznajomego, biegnę szybko do mamy).

Nauczyciel rozmawia z dziećmi o konkretnych sytuacjach, wskazuje zasady, których należy przestrzegać, aby być bezpiecznym podczas poruszania się po jezdni, zabawy na placu zabaw, kontaktu z nieznanymi osobami, wycieczki (nieoddalanie się od opiekunów). Następnie prezentuje numer alarmowy 112 i wyjaśnia, kiedy należy z niego korzystać.

Środki dydaktyczne: kartonik z numerem 112

Karty aktywności – omawianie zasad bezpieczeństwa w ruchu drogowym na podstawie ilustracji; poznane numerów służb ratunkowych.

Środki dydaktyczne: KA1 s. 10–11

Zajęcia muzyczne – „Bezpieczna ulica”, nauka piosenki „Kolorowe światła” (opis na s. 45).

III. ZAJĘCIA POPOŁUDNIOWE

Pomoc drogowa – zabawa ze współzawodnictwem.

Dzieci są ustawione w dwóch rzędach. Na sygnał nauczyciela pierwsza osoba z każdej drużyny dobiega do wyznaczonego miejsca, wkłada do koszyczka 10 klocków, a następnie wraca do swojej grupy i przekazuje koszyk. Kolejna osoba musi dobiec do ustalonego miejsca, wyjąć klocki i wrócić z pustym koszyczkiem. Wygrywa drużyna, która pierwsza ukończy zadanie.

Środki dydaktyczne: 2 koszyki, 20 klocków

Wyprawka – wykonanie kostki emocji.

Środki dydaktyczne: Wyprawka „Kostka emocji”, pudełko (po dwa dla każdego), białe kartki, nożyczki, klej

Samochody – zabawa konstrukcyjna z użyciem mozaiki geometrycznej.

Dzieci układają różne pojazdy z figur geometrycznych. Nadają znaczenia swoim dzieciom, nazywają figury, z których są zbudowane pojazdy.

Środki dydaktyczne: mozaika geometryczna

Bez-pie-czeń-stwo – zabawa językowa.

Dzieci dzielą na sylaby wyrazy i wyrażenia tematycznie związane z bezpieczeństwem na drodze, np.: „zebra”, „przejście dla pieszych”, „światła”, „numer alarmowy”. Następnie nauczyciel podaje wyrażenia sylabami, a dzieci dokonują syntezy.

Temat 2.2. Kolorowe znaki		
	Sytuacje edukacyjne/Zapisy do dziennika*	Oczekiwane osiągnięcia dziecka/Cele szczegółowe
I.	• Utrwalenie piosenki „Kolorowe światła” – ilustrowanie ruchem słów piosenki • Piktogramy – zapoznanie z piktogramami prezentującymi kolejność ubierania się na spacer, kodowanie informacji • Ćwiczenia poranne – zestaw „Na drodze”	– śpiewa piosenkę, ilustrując ją ruchem IV.7 – stosuje w praktyce umowne znaki, piktogramy IV.9 – aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach I.5
II.	• Znaki drogowe – rozwiązanie zagadki, rozmowa o znaczeniu znaków drogowych dla naszego bezpieczeństwa, burza mózgów: <i>Co by było, gdyby wszystkie znaki drogowe zniknęły?</i> • Karty aktywności – poznanie i omówienie wybranych znaków drogowych, określanie emocji bohaterów ilustracji • Moje znaki – wycinanie dowolnych kształtów znaków drogowych, cięcie po linii • Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw II	– rozpoznaje wybrane znaki drogowe z grupy ostrzegawczych, nakazu, zakazu, wyjaśnia ich znaczenie z. 7 – nazywa kształty znaków drogowych: koło, trójkąt, kwadrat, prostokąt IV.12 – rozpoznaje emocje i łączy z odpowiednim symbolem II.1 – wycina po linii prostej i okręgu I.9 – prawidłowo wykonuje ćwiczenia gimnastyczne I.8
III.	• Jaki to znak? – projektowanie ścieżki ze znakami • Miasto pełne znaków – budowanie z klocków na podany temat, współdziałanie w tworzeniu wspólnej pracy • To już wiem! – utrwalenie znajomości wybranych znaków drogowych	– utrwała znajomość znaków drogowych z. 7 – współpracuje w grupie III.5 – utrwała znajomość znaków drogowych z. 7

* Zapisy do dziennika są dostępne na stronie www.dlanauczyciela.pl

I. ZAJĘCIA PORANNE

piosenka

Utrwalenie piosenki „Kolorowe światła”.

Podczas śpiewania dzieci dokładają ruchy odnoszące się do słów utworu.

Środki dydaktyczne: CD1 Piosenki nr 3–4 „Kolorowe światła”

Piktogramy – kodowanie informacji za pomocą rysunków.

Zakodowane informacje mogą dotyczyć, np. wyjścia na podwórkę i kolejności zakładania garderoby. Dzieci układają kolejno kartoniki, tworząc ciąg odzwierciedlający kolejność ubierania się na spacer – spodnie, sweter, buty, kurtka, czapka, szalik, rękawiczki.

Środki dydaktyczne: ilustracje części garderoby zakładanych na spacer

Ćwiczenia poranne – zestaw „Na drodze”

II. ZAJĘCIA GŁÓWNE

Znaki drogowe.

Dzieci słuchają zagadki i podają odpowiedź.

*Metalowe jednonogi
stoją rzędkiem koło drogi.
Informacje, ostrzeżenia,
większość pewnie znasz z widzenia.
Opis krótki, wniosek taki,
że drogowe są to...*

Tadeusz Baranowski

Rozmowa kierowana na temat znaków drogowych, ich znaczenia dla pojazdów oraz pieszych.

Dzieci grupują znaki na podłodze według kategorii: zakazu, nakazu, ostrzegawcze, informacyjne.

Ustalają, dlaczego należy przestrzegać znaków, w czym one pomagają. Nauczyciel przeprowadza burzę mózgów: *Co by było, gdyby wszystkie znaki drogowe zniknęły?*

Środki dydaktyczne: drogowe znaki zakazu, nakazu, ostrzegawcze, informacyjne

odgłosy

Karty aktywności – poznanie i omówienie wybranych znaków drogowych, określanie emocji bohaterów ilustracji, rozpoznawanie odgłosów.

Środki dydaktyczne: KA1 s. 12–13

Moje znaki – kształcenie umiejętności wycinania po linii prostej i po okręgu.

Dzieci wycinają z białych kartek kształty dowolnych znaków drogowych, wypełniają je kolorem oraz właściwą informacją. Gotowe znaki osadzają na patyczkach. Tak wykonane znaki posłużą do zabaw tematycznych, teatralnych oraz językowych.

Środki dydaktyczne: białe kartki, kredki lub mazaki, patyczki do szaszłyków, taśma klejąca

Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw II (opis na s. 220).

III. ZAJĘCIA POPOŁUDNIOWE

Jaki to znak? – projektowanie ścieżki ze znakami.

Nauczyciel prezentuje wybrane znaki drogowe i przypomina ich znaczenie. Dzieci projektują ścieżkę znaków. Po ułożeniu dowolnej ścieżki postępują zgodnie z informacjami zakodowanymi na znakach, np.: *Przejdź 5 kroków. Skręć w lewo. Stój.*

Środki dydaktyczne: małe kartki, kredki

Miasto pełne znaków – budowanie z klocków.

Dzieci budują makietę miasta: ulice, domy, umieszczają w odpowiednich miejscach znaki drogowe.

Środki dydaktyczne: klocki różnego kształtu

To już wiem! – utrwalenie znajomości wybranych znaków drogowych.

Nauczyciel opisuje wybrany znak, a dzieci kolejno wskazują właściwą ilustrację.

Środki dydaktyczne: ilustracje znaków drogowych

Temat 2.3. Droga do przedszkola		
	Sytuacje edukacyjne/Zapisy do dziennika*	Oczekiwane osiągnięcia dziecka/Cele szczegółowe
I.	• Ćwiczenia narządów mowy – naśladowanie dźwięków pojazdów mechanicznych • Pogoda – określanie pogody, zaznaczenie elementów na kalendarzu • Ćwiczenia poranne – zestaw „Na drodze”	– usprawnia aparat mowy IV.2 – manipuluje elementami zgodnie z instrukcją słowną III.8, IV.18 – aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach I.5
II.	• Moja droga do przedszkola – rozmowa na podstawie opowiadania nauczyciela, budowanie spójnych wypowiedzi • Karty aktywności – ćwiczenie percepcji wzrokowej • Na pomoc – utrwalenie kierunków na kartce • Karty aktywności – rysowanie dróg według kodu	– rozumie sens słuchanego opowiadania, odpowiada na pytania dotyczące treści utworu IV.5 – odszukuje różnice i podobieństwa na ilustracjach IV.9 – zaznacza kierunki na kartce zgodnie z poleceniem nauczyciela IV.14 – odczytuje kod i odtwarza kierunki na kartce IV.9, IV.14
III.	• Idziemy po skarb – dyktando ruchowe, chodzenie zgodnie z poleceniem nauczyciela, utrwalenie znajomości kierunków w przestrzeni • To już wiem! – utrwalenie zasad bezpiecznego zachowania się na drodze, sprawdzenie znajomości piosenki „Kolorowe światła” • W ogrodzie: Wyjście na skrzyżowanie – przechodzenie przez jezdnię zgodnie z zasadami bezpieczeństwa, opisywanie i nazywanie napotkanych znaków drogowych	– porusza się w przestrzeni zgodnie z instrukcją nauczyciela IV.14 – utrwała znajomość zasad bezpieczeństwa z. 7 – śpiewa piosenkę IV.7 – stosuje zasady bezpieczeństwa podczas przechodzenia przez przejście dla pieszych z. 7

* Zapisy do dziennika są dostępne na stronie www.dlanauczyciela.pl

I. ZAJĘCIA PORANNE

Ćwiczenia narządów mowy – naśladowanie pojazdów mechanicznych za pomocą dźwięków „brr”, „wrr”, „szy”.

Dzieci powtarzają odgłosy z różnym natężeniem i siłą głosu.

Pogoda – określenie pogody, uzupełnienie kalendarza.

Dzieci określają, jaka pogoda jest w danym dniu, używają określeń typu: „pochmurno”, „słonecznie”, „wietrznie”. Po wspólnym ustaleniu stanu pogody uzupełniają zawieszony w kącie przyrody grupowy kalendarz pogody.

Środki dydaktyczne: kalendarz pogody

Ćwiczenia poranne – zestaw „Na drodze”.

II. ZAJĘCIA GŁÓWNE

Moja droga do przedszkola – rozmowa kierowana na podstawie opowiadania nauczyciela.

Dzieci podczas opowiadania nauczyciela układają klocki. Wcześniej należy uzgodnić z dziećmi, który klocek to piekarnia, przejście dla pieszych, park, przychodnia lekarska, domy jednorodzinne.

Kasia i Julka idą do przedszkola. Wesóło rozmawiają i wymachują kolorowymi torebkami. Po drodze mijają piekarnię, gdzie mama zawsze kupuje bułki. Obok piekarni znajduje się plac zabaw, na który dziewczynki z przyjemnością chodzą codziennie po przedszkolu. Dziewczynki dochodzą do przejścia dla pieszych i zgodnie z zasadami bezpieczeństwa przechodzą przez ulicę na drugą stronę. (W tym miejscu nauczyciel pyta dzieci, w jaki sposób bohaterki opowiadania bezpiecznie przeszły przez jezdnię). Idąc dalej, mijają po lewej stronie park z pięknymi wysokimi drzewami. Och, jak one wspaniale wyglądają w porannym słońcu...

Przed koleżankami ukazuje się wysoki budynek, w którym znajduje się przychodnia lekarska. Tuż za nim znajduje się osiedle domków jednorodzinnych. Dziewczynki, nie zatrzymując się, próbują policzyć, ile widzą kominów. Śmieją się, bo kominów jest bardzo dużo i stale się myślą w obliczeniach. Wreszcie przed ich oczami pojawia się przedszkole, z którego lewej strony rośnie jarzębina. Dziewczynki szybko wchodzą do środka. One bardzo lubią swoje przedszkole, a wy...?

Dzieci odpowiadają na pytania dotyczące treści:

- Dokąd szły bohaterki?
- Co znajdowało się obok piekarni?
- Po której stronie znajdował się park?
- Co znajduje się po lewej stronie przedszkola?

Środki dydaktyczne: drewniane klocki w różnych kształtach i kolorach

Karty aktywności – ćwiczenie percepcji wzrokowej.

Środki dydaktyczne: KA1 s. 14

Na pomoc – utrwalenie kierunków na kartce, rysowanie dróg według kodu.

Dzieci układają wycięte z papieru strzałki na białej kartce zgodnie z poleceniem nauczyciela, np.: strzałka w lewo, strzałka w prawo, dwie strzałki w górę, trzy strzałki w dół. Układając odpowiednio strzałki, określają ich położenie, dzięki czemu przypominają sobie kierunki na kartce.

Środki dydaktyczne: białe kartki, strzałki z papieru

Karty aktywności – rysowanie dróg według kodu.

Środki dydaktyczne: KA1 s. 15

III. ZAJĘCIA POPOŁUDNIOWE

Idziemy po skarb – dyktando ruchowe.

Dzieci stoją w rozsypane przodem do nauczyciela, w pewnej odległości od niego. Muszą dotrzeć do nauczyciela, poruszając się zgodnie z instrukcją, np.: 2 kroki do przodu, 3 kroki w prawo, 5 kroków do przodu, 1 krok w lewo, 2 kroki do tyłu. Przed rozpoczęciem zabawy dzieci wspólnie przypominają sobie kierunki w przestrzeni – przód, tył, w lewo, w prawo. Dla ułatwienia dzieci mogą założyć na prawe ręce kolorowe wstążki lub frotki.

To już wiem! – utrwalenie zasad bezpiecznego zachowania się na drodze.

Nauczyciel podaje sytuacje, które mogą wydarzyć się na drodze, a dzieci kolejno opisują właściwe zachowanie. Przykłady: *Stoisz przed przejściem dla pieszych, pali się czerwone światło, co robisz? Chcesz przejść przez przejście dla pieszych, na którym nie ma sygnalizacji świetlnej. Jakie czynności wykonasz? Sprawdzenie znajomości piosenki „Kolorowe światła”.*

W OGRODZIE

Wyjście na pobliskie skrzyżowanie.

Dzieci zachowują właściwą kolejność czynności podczas przechodzenia na drugą stronę ulicy (interpretacja kolorów na sygnalizatorze świetlnym). Szukają znaków drogowych, analizują sytuację na drodze. Opisują położenie wybranych obiektów, np.: *co znajduje się obok apteki, co jest obok przystanku autobusowego.*

Temat 2.4. Numery alarmowe

	Sytuacje edukacyjne/Zapisy do dziennika*	Oczekiwane osiągnięcia dziecka/Cele szczegółowe
I.	• Swobodne zabawy samodzielnie wykonanymi znakami drogowymi – tworzenie sytuacji zadaniowych, wykorzystanie wiedzy w praktycznym działaniu • Kierunki – zabawa orientacyjna • Pojazdy na drodze – ćwiczenia ortofoniczne, naśladowanie dźwięków syren, które wydają wozy uprzywilejowane • Ćwiczenia poranne – zestaw „Na drodze”	– tworzy sytuacje zadaniowe III.9 – chętnie uczestniczy w zabawie ruchowej I.5 – usprawnia aparat mowy IV.2 – aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach I.5
II.	• Czyj to numer – wysłuchanie wiersza T. Plebańskiego o numerach alarmowych, rozmowa kierowana o sytuacjach, w których należy wezwać odpowiednie służby ratunkowe • Co zrobić? – scenki dramatyczne, kojarzenie numeru alarmowego z konkretnym niebezpiecznym zdarzeniem • Telefon – wykonanie telefonu ze sznurka i kubków plastikowych, zabawy w parach, zabawa badawcza: sprawdzanie wpływu długości sznurka na jakość działania telefonu	– wymienia numery alarmowe straży pożarnej, pogotowia ratunkowego, policji z. 7 – poprawnie ocenia konkretne zdarzenia, podejmuje w związku z nimi odpowiednie działania z. 7 – wykonuje telefon ze sznurka i kubków plastikowych, potrafi się nim posługiwać I.6

	Sytuacje edukacyjne/Zapisy do dziennika*	Oczekiwane osiągnięcia dziecka/Cele szczegółowe
II.	Sprawdź, ile – zabawa matematyczna Karty aktywności – ćwiczenia percepcji wzrokowej, porównywanie liczebności	– dodaje i odejmuje na konkretach IV.15 – koloruje koła IV.12 – porównuje liczbę elementów IV.15
III.	Odtwarzanie rytmów – układanie słomek na podstawie rytmu zaprezentowanego przez nauczyciela Uwaga, uwaga – zabawa tematyczna, stworzenie makiety miasta, samodzielne tworzenie sytuacji, w których należy skorzystać z pomocy służb ratunkowych To już wiem! – utrwalenie znajomości numerów alarmowych W ogrodzie: Miasteczko ruchu drogowego – rysowanie kredą, zabawa w ruch uliczny	– dostrzega i układa rytmy IV.12 – współpracuje w zespole III.5 – odgrywa role w zabawie IV.1 – zna numery alarmowe z. 7 – rysuje na dużej powierzchni IV.1, I.7

* Zapisy do dziennika są dostępne na stronie www.dlanauczyciela.pl

I. ZAJĘCIA PORANNE

Zabawy swobodne samodzielnie wykonanymi znakami drogowymi – tworzenie różnorodnych sytuacji zadaniowych, podejmowanie właściwych decyzji.

Dzieci budują z klocków ulice, podejmują role kierowców, pieszych oraz policjanta. Wykazują się znajomością znaków drogowych oraz zasad bezpiecznego korzystania z przejść dla pieszych w czasie różnych inscenizowanych sytuacji, np.: dziecko przechodzi na drugą stronę jezdni, nadjeżdża karetka pogotowia, piłka wpadła na jezdnię.

Środki dydaktyczne: znaki drogowe wykonane przez dzieci, zabawki, klocki

Kierunki – zabawa orientacyjna.

Dzieci przy dźwiękach trójkąta poruszają się swobodnie po sali w różnym tempie. Gdy usłyszą kolejny instrument – tamburyn – muszą natychmiast zmienić kierunek ruchu. Należy przeprowadzić kilka zmian instrumentów, a tym samym zmian kierunków poruszania się.

Środki dydaktyczne: trójkąt, tamburyn

Pojazdy na drodze – ćwiczenia ortofoniczne.

Nauczyciel pokazuje dzieciom ilustracje trzech pojazdów uprzywilejowanych oraz określa, w jaki sposób należy naśladować dźwięki: wóz strażacki – „tu, tu, tu”; karetka pogotowia – „eo, eo, eo”; wóz policyjny – „eu, eu, eu”. Zabawa polega na szybkim reagowaniu właściwym dźwiękiem na podniesioną przez nauczyciela ilustrację.

Środki dydaktyczne: ilustracje wozów oraz postaci ze straży pożarnej, pogotowia ratunkowego i policji

Ćwiczenia poranne – zestaw „Na drodze”.

Czyj to numer? – zapoznanie z numerami alarmowymi policji, straży pożarnej, pogotowia ratunkowego na podstawie wiersza Tomasza Plebańskiego.

Ważne telefony

Nie jest ich zbyt dużo. W sumie tylko cztery.

Ale każdy musi poznać te numery.

Więc słuchajcie pilnie, co wam teraz powiem.

999 łączy z pogotowiem.

998 wzywa straż pożarną.

Zwłaszcza, gdy od dymu robi się już czarno.

997 po policję dzwoni,

która, o, już jedzie, by złodzieja gonić.

Jeszcze 112, numer alarmowy.

Ten szczególne trzeba wbić sobie do głowy.

Bo ten numer wszystkie inne zastępuje

i gdy coś się dzieje, życie nam ratuje.

Tomasz Plebański

Rozmowa kierowana na temat wysłuchanego utworu:

– *Dlaczego należy pamiętać wymienione w wierszu numery?*

– *W jakich sytuacjach należy dzwonić pod konkretny numer?*

Nauka wiersza na pamięć, przedstawianie umownym ruchem każdej zwrotki, np.: dzwonenie

– stukanie palcem w otwartą dłoń, pokazanie gestu gaszenia pożaru wężem strażackim, bieg w miejscu – pogoń za złodziejem.

Co zrobić? – scenki dramatowe.

Dzieci są podzielone na trzy grupy. Każda grupa losuje kartonik z zapisanym przez nauczyciela numerem służb ratunkowych. Nauczyciel opowiada krótką historię o niebezpiecznym zdarzeniu. Grupa, która powinna udzielić pomocy, natychmiast podejmuje działania ratunkowe – przebiega na drugą stronę sali, jednocześnie wydając odgłos syreny, i pokazuje czynności ratowników (gaszenie pożaru, sztuczne oddychanie). Po zabawie dzieci rozmawiają o przedstawionych sytuacjach, szukają różnych rozwiązań na unikanie niebezpieczeństw.

Telefon – zabawa badawcza.

Dzieci, z pomocą nauczyciela, w parach konstruują telefon ze sznurka oraz dwóch plastikowych kubków. W denku każdego kubka nauczyciel wykonuje dziurki do umocowania sznurka. Dzieci przekładają sznurek przez otwory w obu kubkach i zawiązują końcówki tak, by się nie wysunęły. Następnie sprawdzają działanie telefonu podczas zabawy we wzywanie służb ratunkowych. Jedno dziecko jest, np. pracownikiem pogotowia, a drugie – osobą potrzebującą pomocy, która musi podać poprawny numer telefonu, aby się połączyć z pogotowiem. Potem dzieci mocują do kubków sznurki różnej długości (0,5 m, 1,5 m, 2 m, 2,5 m) i sprawdzają, czy długość sznurka wpływa na jakość dźwięku.

Środki dydaktyczne: kubki plastikowe, sznurek

Sprawdź, ile – zabawa matematyczna na konkretach.

Dzieci manipulują kółkami zgodnie z poleceniem nauczyciela: *Masz 5 kół, dwa zabierasz, ile zostało?*

Do 4 kół dokładasz 3, ile masz razem?

Po kilku ćwiczeniach próbują same układać zadania matematyczne dla kolegów i koleżanek.

Środki dydaktyczne: zestaw 10 kół dla każdego dziecka

Karty aktywności – ćwiczenia percepcji wzrokowej; porównywanie liczebności.

Środki dydaktyczne: KA1 s. 16–17, kredki

III. ZAJĘCIA POPOŁUDNIOWE

Odtwarzanie rytmów – układanie słomek, doskonalenie percepcji wzrokowej.

Dzieci odwzorowują rytm zaprezentowany przez nauczyciela. Wykorzystują do tego długie i krótkie słomki do napojów, np.: słomka krótka, krótka, krótka, długa. Potem rytmy mogą proponować wybrane dzieci, a reszta grupy je odwzorowuje.

Środki dydaktyczne: słomki do napojów

Uwaga, uwaga! – zabawa tematyczna z wykorzystaniem samochodów oraz klocków.

Dzieci przy niewielkiej pomocy nauczyciela budują na dywanie ulice, chodniki, zaznaczają przejścia dla pieszych. Podczas swobodnej zabawy dzieci wcielają się w znane im służby ratunkowe, samodzielnie inscenizując sytuacje do ich wezwania.

Środki dydaktyczne: klocki, samochody, sznurki

To już wiem! – utrwalenie znajomości numerów alarmowych.

Nauczyciel sprawdza znajomość wiersza „Ważne telefony” oraz sytuacji, w których wzywa się odpowiednie służby bezpieczeństwa. Każdy przedszkolak recytuje wiersz oraz dobiera właściwy kartonik z numerem alarmowym do ilustracji ukazującej zdarzenie wymagające wezwania pomocy.

Środki dydaktyczne: kartoniki z numerami alarmowymi, ilustracje prezentujące zdarzenia zagrożenia życia lub zdrowia

W OGRODZIE

Miasteczko ruchu drogowego – rysowanie kredą ulic, znaków, zabawa w ruch uliczny, przejazd pojazdów uprzywilejowanych.

Temat 2.5. Bezpieczny przedszkolak to ja		
	Sytuacje edukacyjne/Zapisy do dziennika*	Oczekiwane osiągnięcia dziecka/Cele szczegółowe
I.	• Ruszaj, stop – zabawa bieżna • Co widzę – układanie z części obrazków przedstawiających różne sytuacje na drodze • Jadę – zabawa badawcza z magnesem, formułowanie wniosków dotyczących zasady działania magnesu • Ćwiczenia poranne – zestaw „Na drodze”	– chętnie uczestniczy w zabawie ruchowej I.5 – układa puzzle IV.9 – posługuje się magnesem, wyjaśnia zasadę jego działania z. 11 – aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach I.5
II.	• To już wiem! – utrwalenie wiadomości dotyczących bezpieczeństwa, radzenia sobie w różnych, niebezpiecznych sytuacjach	– zna numery alarmowe oraz zasady właściwego poruszania się po jezdni z. 7

	Sytuacje edukacyjne/Zapisy do dziennika*	Oczekiwane osiągnięcia dziecka/Cele szczegółowe
II.	• Wzywam pomocy – gra dydaktyczna, szukanie właściwego zachowania w niebezpiecznych sytuacjach • Wyprawka – wykonanie książeczki zasadami bezpieczeństwa, projektowanie znaczka lub symbolu związanego z bezpieczeństwem w ruchu drogowym • Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw III	– formułuje wnioski dotyczące zachowania się w różnych sytuacjach zagrożenia z. 7, IV.2 – wykonuje książeczkę według instrukcji IV.11 – projektuje znaczek związany z tematem zajęć IV.11 – poprawnie wykonuje ćwiczenia gimnastyczne I.8
III.	• Wyprawka – przygotowanie do pisanie: uzupełnianie wykropkowanej przestrzeni w określone wzory • Aktywne słuchanie muzyki – taniec z wykorzystaniem chustek • Ważna sprawa to, kolego, bezpieczeństwo dla każdego – wykonanie pracy plastycznej o zasadach bezpieczeństwa, technika kolażu; współdziałanie w zespole • W ogrodzie: Spacer po okolicy – obserwacja ruchu ulicznego, ocena zachowania użytkowników drogi, wyciąganie wniosków	– rysuje według wzoru I.7, IV.8 – interpretuje ruchem utwór muzyczny IV.7 – współpracuje z innymi podczas tworzenia pracy plastycznej III.5, IV.1 – na zasady bezpieczeństwa w ruchu ulicznym III.5 – prowadzi obserwacje i formułuje wnioski IV.6

* Zapisy do dziennika są dostępne na stronie www.dlanauczyciela.pl

I. ZAJĘCIA PORANNE

Ruszaj, stop – zabawa bieżna.

Dzieci swobodnie poruszają się po sali, gdy nauczyciel trzyma uniesioną zieloną kartkę. Kiedy pojawia się kartka czerwona, dzieci natychmiast się zatrzymują. Prowadzący zmienia kartki z różną częstotliwością, zmuszając tym samym dzieci do koncentracji uwagi.

Środki dydaktyczne: zielona i czerwona kartka

Co widzę – układanie puzzli.

Dzieci w grupach układają pocięty na kilka części obrazek przedstawiający dowolną sytuację związaną z bezpieczeństwem na drodze. Każda grupa po wykonaniu pracy prezentuje swoje zdarzenie i wyjaśnia, jak należy się zachować.

Środki dydaktyczne: obrazki pocięte na kilka części

Jadę – zabawa badawcza z magnesem.

Dzieci ustawiają metalowy model samochodu na pokrywce pudełka po butach. Jedna osoba porusza magnesem od spodu pokrywy, wprowadzając tym samym samochód w ruch. Dzieci opisują zjawisko, wspólnie formułują wnioski, próbują wyjaśnić zasadę działania magnesu.

Środki dydaktyczne: magnes, mały metalowy samochód, pokrywka pudełka po butach

Ćwiczenia poranne – zestaw „Na drodze”.

II. ZAJĘCIA GŁÓWNE

To już wiem! – przypomnienie wiadomości z całego tygodnia.

Dzieci przypominają, czego dowiedziały się o sygnalizacji świetlnej, numerach alarmowych, bezpiecznym zachowaniu się na drodze, postępowaniu w sytuacjach niebezpiecznych dla zdrowia i życia. Określają, co było dla nich najciekawsze, co było łatwe, a co trudne.

Wzywam pomocy – gra dydaktyczna.

Wybrane dziecko losuje opis sytuacji, który nauczyciel odczytuje mu na ucho. Przedszkolak opisuje ją swoim kolegom. Wygrywa ta osoba, która jako pierwsza znajdzie sposób zachowania się zgodnie z zasadami bezpieczeństwa.

Propozycje sytuacji: *Jesteś na placu zabaw; nagle podchodzi do ciebie nieznajomy i częstuje cię cukierkiem. Chcesz przejść przez ulicę, ale świeci czerwone światło. Zgubiłeś się w supermarkecie. Widzisz, że pali się dom twoich sąsiadów.*

Środki dydaktyczne: kartki z opisem niebezpiecznych sytuacji

Wyprawka – wykonanie książeczki zasadami bezpieczeństwa.

Środki dydaktyczne: Wyprawka „Mistrz bezpieczeństwa – książeczka”, nożyczki, kredki, taśma klejąca

Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw III (opis na s. 222).

III. ZAJĘCIA POPOŁUDNIOWE

Wyprawka – przygotowanie do pisania.

Dzieci uzupełniają wykropkowaną kartkę, tworząc wzory cukierka, kokardki oraz półksiężycy.

Środki dydaktyczne: Wyprawka „Magiczne kropeczki tworzą wzoreczki”, ołówki

utwór

Aktywne słuchanie muzyki – taniec z wykorzystaniem chustek.

Dzieci wykonują swobodny taniec do dźwięków muzyki klasycznej. W interpretacji muzyki wykorzystują kolorowe chustki.

Środki dydaktyczne: dowolne nagranie CD muzyki klasycznej, kolorowe chustki

Ważna sprawa to, kolego, bezpieczeństwo dla każdego – praca plastyczna.

Dzieci w grupach wykonują kolaż z wykorzystaniem różnorodnych materiałów, na temat szeroko pojętego bezpieczeństwa: I grupa – plac zabaw; II grupa – skrzyżowanie.

W trakcie pracy zdobywają wiedzę na temat łączenia ze sobą różnych materiałów i faktur.

Po ukończeniu zadania dzieci z poszczególnych grup opisują, co przedstawia ich dzieło, jakich materiałów użyły oraz co sprawiło im największą trudność, a co było prostym zadaniem.

Środki dydaktyczne: kartony, klej, bibuła, patyczki, papier kolorowy, drucziki kreatywne, kolorowe czasopisma, plastelina, skrawki materiałów, kredki, mazaki

W OGRODZIE

Spacer po okolicy – obserwacja ruchu ulicznego, zachowania się innych użytkowników drogi, ocena ich postępowania, wyciąganie wniosków.

Zajęcia muzyczne 2. Bezpieczna ulica

utwór

Ulica – zabawa ilustracyjna z elementami inhibicji i incytacji.

Nauczyciel dzieli dzieci na grupy: pieszych i kierowców. „Kierowcy” otrzymują krążki gimnastyczne. Grupy ustawiają się pod przeciwległymi ścianami sali. Nauczyciel odtwarza nagranie.

W prezentowanym fragmencie utworu można wyróżnić części ABA1.

Część A – poruszają się „piesi”. W końcowym fragmencie tej części dzieci zatrzymują się, tworząc „pomniki”.

Część B – „kierowcy” biegają ostrożnie pomiędzy stojącymi „pieszymi”, starają się ich nie dotknąć. Pod koniec części B wracają na swoje miejsce.

Część A1 – kiedy powraca melodia tej części, „piesi” „odczarowują się” i wracają na swoje miejsce.

Zabawę należy powtórzyć ze zmianą ról.

Środki dydaktyczne: CD3 Utwory nr 4 „Amerykanin w Paryżu” (fragm.), krążki gimnastyczne

Kolorowe światła – nauka piosenki.

Dzieci przypominają zasady zachowania bezpieczeństwa na ulicy. Następnie uczą się refrenu, a potem zwrotek, powtarzając fragmenty po nauczycielu. Kiedy znają już słowa i melodię piosenki, nauczyciel dzieli je na trzy grupy. Każda grupa otrzymuje krążki w innym kolorze (czerwone, zielone i żółte). Podczas śpiewania refrenu kolejne grupy podnoszą i opuszczają swoje krążki we właściwym momencie, zgodnie ze słowami piosenki.

Na dalszym etapie utrwalania piosenki każdą zwrotkę śpiewa inna grupa.

Środki dydaktyczne: CD1 Piosenki nr 3–4 „Kolorowe światła”, krążki gimnastyczne w 3 kolorach: czerwonym, żółtym i zielonym

UWAGA! Jeśli przedszkole nie ma odpowiedniej liczby krążków, można wykonać je z dziećmi z dużych tekturowych talerzy, malując je na odpowiednie kolory.

utwór

Do garażu – zabawa orientacyjno-porządkowa.

Nauczyciel rozkłada na podłodze kilka dużych obręczy, a następnie odtwarza nagranie. Przy akompaniamencie muzyki dzieci poruszają się między obręczami, dostosowując ruch do tempa muzyki. Nauczyciel kilkakrotnie zatrzymuje nagranie i w przerwach gra na bębenku. Dzieci zatrzymują się i liczą uderzenia. Potem

do każdej obręczy wchodzi tyle dzieci, ile było uderzeń na bębenku. Dzieci, dla których zabraknie miejsca w obręczy, cierpliwie czekają z boku. Następnie wszyscy kontynuują zabawę.

Środki dydaktyczne: CD3 Utwory nr 5 „Gawot”, kilka dużych obręczy, bębenek

Klaksomy – zabawa rytmiczno-ortofoniczna.

Dzieci wraz z nauczycielem siedzą w dużym kręgu; wszyscy mają krążki lub tekturowe talerze.

Nauczyciel wykonuje proste rytmy na dwa sposoby: głosem, wymawiając sylaby „ti” i „ta”, lub uderzając w krążek. Dzieci uważnie słuchają, a następnie powtarzają usłyszane rytmy.

Po kilku przykładach nauczyciela każde dziecko po kolei wykonuje swój rytm, a pozostałe dzieci powtarzają go. Należy zwracać uwagę, żeby rytmy były krótkie.

Środki dydaktyczne: krążki gimnastyczne lub tekturowe talerze

utwór

Jestem bezpieczny – zabawa relaksacyjna.

Dzieci dobierają się parami i siadają jedno za drugim. Podczas słuchania muzyki osoba siedząca z tyłu wykonuje masażyk na plecach partnera. Na sygnał nauczyciela następuje zamiana.

Środki dydaktyczne: CD3 Utwory nr 3 „Arabeska”

$\text{♩} = 95$

1. Do przed - szko - la co dzień ra - no i - dę przez u - li - cę z ma - mą,
5 dro - ga wca - le nie jest łat - wa, bo na skrzy - żo - wa - niach świa - tła. Czer -
9 wo - ne świa - tło: Stój! _____ Zie - lo - ne świa - tło: Idź! _____
12 Na żół - tym świe - tle za - wsze cze - kaj,
15 tak już mu - si być. _____ 1. _____ 2. _____
Czer - tak już mu - si być. _____

Kolorowe światła

1. Do przedszkola co dzień rano
idę przez ulicę z mamą,
droga wcale nie jest łatwa,
bo na skrzyżowaniach światła.

2. Samochody w rzędach stoją,
a kierowcy spoglądają,
czy już światło jest zielone,
by odjechać w swoją stronę.

Ref. Czerwone światło: Stój!
Zielone światło: Idź!
Na żółtym świetle zawsze czekaj,
tak już musi być. } bis

Ref. Czerwone światło: Stój!...

3. Policjanci wciąż pracują,
skrzyżowania obserwują,
czy przepisy wszyscy znają
i czy znaków przestrzegają.

Ref. Czerwone światło: Stój!...

KRĄG TEMATYCZNY

3. Zabawy przedszkolaków

Cele ogólne

OBSZAR FIZYCZNY

- rozwijanie sprawności ruchowej (duża motoryka)
- wyrabianie gotowości do pisania poprzez kreślenie po śladzie wzorów graficznych
- wdrażanie do sygnalizowania potrzeby odpoczynku lub potrzeby ruchu

OBSZAR EMOCJONALNY

- kształtowanie umiejętności rozpoznawania, nazywania i rozumienia emocji i uczuć własnych i innych ludzi
- wdrażanie do wyrażania emocji i uczuć w społecznie akceptowany sposób
- rozbudzanie samodzielności, obowiązkowości w kontekście podejmowanych czynności (prawa i obowiązki)

OBSZAR SPOŁECZNY

- wdrażanie do respektowania norm postępowania zapisanych w kontrakcie grupowym
- kształtowanie umiejętności współdziałania i pracy w zespole

OBSZAR POZNAWCZY

- wyróżnianie wśród czworokątów kwadratów
- rozwijanie umiejętności dostrzegania powtarzających się rytmów i ich kontynuowanie
- kształtowanie umiejętności klasyfikowania przedmiotów spełniających podany warunek (wielkość, kolor, kształt), tworzenie zbiorów o takiej samej liczbie elementów, ustawianie elementów rosnąco i malejąco (od najmniejszego do największego)
- rozwijanie mowy i myślenia poprzez układanie i omawianie treści historyjek obrazkowych, posługiwanie się zwrotami „wczoraj”, „dzisiaj”, „jutro”
- doskonalenie słuchu fonematycznego – analizy i syntezy wyrazów

Kompetencje kluczowe

1., 3., 5., 8.

Język angielski z Super Heroes, rozdział 1.

SŁOWNICTWO

- pencil, book, crayons, robot, teddy, game, red, yellow, blue, green

CELE NAUCZANIA

- nazywanie przyborów szkolnych, zabawek i kolorów, rozumienie polecenia, rozwijanie rozumienia ze słuchu, doskonalenie małej motoryki, reagowanie na polecenia wydawane przez nauczyciela

Ćwiczenia poranne – zestaw „Dziarskie przedszkolaki”

Pospiesz się – zabawa orientacyjno-porządkowa.

Każde dziecko otrzymuje szarfę, z której układa na podłodze koło. Kiedy nauczyciel gra na tamburynie, dzieci swobodnie biegają między szarfami. Gdy przestanie grać, każde dziecko wskazuje do najbliższej szarfy. Zabawa powtarza się kilka razy, ale przy każdym powtórzeniu nauczyciel zabiera jedną szarfę. Dziecko, które nie zdążyło wskoczyć do szarfy, zajmuje miejsce na brzegu dywanu. Wygrywa ten, kto pierwszy zajmie ostatnią szarfę. Aby przyspieszyć przebieg zabawy, można zabierać kilka szarf jednocześnie.

W górę i w dół – ćwiczenia wyprostne.

Każde dziecko stoi wewnątrz swojej szarfy. Na sygnał nauczyciela (gwizdek) dzieci starają się jak najszybciej przewlec szarfę od dołu do góry i stanąć w rozkroku, trzymając szarfę za końce oburącz w górze. Na ponowny sygnał gwizdka przewlekają szarfę z góry do dołu i wracają do pozycji wyjściowej z rękami wzdłuż ciała.

Wąska kładka – ćwiczenie równoważne.

Każde dziecko kładzie na podłodze złożoną szarfę, tworząc linię prostą. Zadanie polega na przejściu po linii, poruszając się stopa za stopą.

Ciekawy Felek – ćwiczenia mięśni grzbietu i brzucha.

Dzieci leżą na dywanie na brzuchu, w wyprostowanych rękach trzymają dwa końce szarfy. Na hasło nauczyciela na moment unoszą ręce i górną część tułowia, a następnie powracają do leżenia.

Do przedszkola różnym krokiem – marsz.

Dzieci maszerują po obwodzie koła, wysoko unosząc kolana. W trakcie marszu recytują tekst rymowanki: *Do przedszkola przychodzimy, mamy bardzo dziarskie miny*. Po zakończeniu ćwiczenia odkładają szarfy na wyznaczone przez nauczyciela miejsce.

Środki dydaktyczne: szarfy, tamburyn, gwizdek

Temat 3.1. Ciekawa Ula		
	Sytuacje edukacyjne/Zapisy do dziennika*	Oczekiwane osiągnięcia dziecka/Cele szczegółowe
I.	• Buzie – rozpoznawanie emocji • Dopasuj minę do sytuacji – zabawa dydaktyczna, rozpoznawanie emocji odczuwanych w określonych sytuacjach • Ćwiczenia poranne – zestaw „Dziarskie przedszkolaki”	– rozróżnia uczucia oraz łączy je z określonymi sytuacjami II.1, II.8 – rozróżnia i nazywa emocje i uczucia przyjemne i nieprzyjemne, ma świadomość, że odczuwają i przeżywają je wszyscy ludzie II.6 – aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach I.5
II.	• Zgadnij, jakie jest moje imię – zabawa ćwicząca słuch fonematyczny • Książka – wdrażanie do nauki czytania od lewej do prawej na materiale obrazkowym • Gdzie mieszkają uczucia radości, strachu, smutku? – emocjonalna mapa ciała: wskazywanie cielesnych przejawów emocji przez ułożenie ikony na odpowiednim fragmencie sylwety • Okazujemy radość – zabawa ruchowa, ćwiczenie dużych grup mięśniowych • Dzień Uli – zabawa ruchowa: odtwarzanie kształtów i rytmów	– rozpoznaje głoskę w nagłosie wyrazu IV.2 – przeprowadza syntezę głoskową wyrazu 3-głoskowego IV.2 – czyta obrazki od lewej do prawej I.9, IV.9 – rozpoznaje cielesne przejawy emocji II.1, II.6 – chętnie uczestniczy w zabawach ruchowych I.5 – współpracuje w grupie, odtwarzając kształt i rytm III.5, IV.12

	Sytuacje edukacyjne/Zapisy do dziennika*	Oczekiwane osiągnięcia dziecka/Cele szczegółowe
II	Karty aktywności – uzupełnianie dziennego kalendarza kołowego; nazywanie aktywności wykonywanych przez dzieci, czytanie globalne	– opowiada, jakie czynności wykonujemy w cyklu dobowym IV.2, IV.5
III.	Znajdź swoją parę – zabawa orientacyjno-porządkowa Co zrobić, kiedy się zgubimy? – zabawy dramatyczne: wczuwanie się w emocje bohatera historyjki obrazkowej W ogrodzie: Podaj dalej – zabawa ruchowa z piłkami	– chętnie uczestniczy w zabawach ruchowych I.5 – odgrywa scenki dramatyczne, wczuwa się w postać bohatera historyjki, naśladuje jego gesty i wypowiedzi IV.1, II.9 – uczestniczy w zabawie ruchowej I.5 – przestrzega reguł uczciwej rywalizacji III.5

* Zapisy do dziennika są dostępne na stronie www.dlanauczyciela.pl

I. ZAJĘCIA PORANNE

Buzie – rozpoznawanie emocji.

Nauczyciel rozdaje dzieciom wykonane wcześniej kostki emocji. Chętne przedszkolaki rzucają kostką i podają znaczenie wyrzuconej buzi; wymieniają, w jakich sytuacjach się cieszą, smucą, boją. Określają, które uczucia są dla nich przyjemne, a które nie. Podsumowanie dyskusji wnioskiem, że wszyscy ludzie przeżywają emocje i uczucia przyjemne i nieprzyjemne.

Środki dydaktyczne: kostki emocji lub inne emotikony

Dopasuj minę do sytuacji – zabawa dydaktyczna.

Nauczyciel przygotowuje ilustracje sytuacji, w których dzieci mogą przeżywać emocje. Zadaniem dzieci jest przyporządkowanie miny do sytuacji. Przykładowe ilustracje: burza, noc (strach), urodziny, wesoła zabawa z dziećmi, zabawa ulubioną zabawką (radość), zranione kolano (smutek), zabranie kredki, pochwalenie innych (złość).

Środki dydaktyczne: ilustracje sytuacji wywołujących strach, radość, smutek, złość

Ćwiczenia poranne – zestaw „Dziarskie przedszkolaki”

II. ZAJĘCIA GŁÓWNE

Zgadnij, jakie jest moje imię – zabawa ćwicząca słuch fonematyczny.

Nauczyciel zaprasza troje przedszkolaków; pierwszemu daje obrazek z ulicą, drugiemu – obrazek z lalką, trzeciemu – obrazek aparatem fotograficznym. Dzieci stoją przodem do grupy, prezentując ilustracje w tej kolejności. Po kolei nazywają obrazki. Chętne dzieci podają pierwszą głoskę nazwy. Nauczyciel mówi, że w tych słowach jest ukryta zagadka – imię bohaterki dzisiejszych zajęć. Aby je odgadnąć, trzeba połączyć pierwsze głoski wyrazów w takiej kolejności, w jakiej stoją dzieci (Ula).

Środki dydaktyczne: obrazki: ulica, lalka, aparat fotograficzny

Książka – wdrażanie do nauki czytania od lewej do prawej na materiale obrazkowym.

Środki dydaktyczne: K s. 4–5

Gdzie mieszkają uczucia radości, strachu, smutku? – emocjonalna mapa ciała.

Nauczyciel dzieli dzieci na trzy zespoły. Każda grupa otrzymuje arkusz szarego papieru z narysowanym konturem postaci dziecka oraz buzie symbolizujące emocje. Zespoły siadają w kołach, mają za zadanie ułożyć buzie w konturze postaci: zespół 1 – *Gdzie mieszka radość?* (np. na twarzy – uśmiech, w nogach – gdy skaczemy z radości); zespół 2 – *Gdzie mieszka smutek?*

(w oczach – gdy płacemy, na ustach – gdy układają się w podkówkę); zespół 3 – *Gdzie mieszka strach?* (w oczach – kiedy robią się większe, w rękach – kiedy się pocą i drżą).

Środki dydaktyczne: trzy duże arkusze szarego papieru z narysowaną sylwetą człowieka, po 10 buziek – wesołych, smutnych, przestraszonych

utwór

Okazujemy radość – zabawa ruchowa, ćwiczenie dużych grup mięśniowych.

Podczas słuchania wesołej muzyki dzieci swobodnie maszerują po sali, każdorazowo na przerwę w muzyce pokazują, jak cieszą się, np. ich ręce, nogi albo inne części ciała. Cieszyć się może również serce i całe ciało.

Środki dydaktyczne: karteczki z rysunkami przygotowane przez nauczyciela (do tworzenia par), dowolna wesoła muzyka

Dzień Uli – zabawa utrwalająca następstwo dnia i nocy.

Nauczyciel rozdaje dzieciom szarfy w kolorach żółtym i niebieskim. Dzieci swobodnie biegają po sali, na sygnał – dźwięk tamburyna – dzieci z szarfami żółtymi ustawiają się w kształt Słońca (koło), z niebieskimi – Księżycą (półkole). Na kolejny sygnał ponownie poruszają się po sali i na dźwięk tamburyna ustawiają się według zasady następowania po sobie dni i nocy: dziecko z szarfą żółtą naprzemiennie z dzieckiem z szarfą niebieską. Chętne dzieci opowiadają, jakie czynności wykonują od rana do wieczora, w poszczególnych porach dnia, jakie czynności wykonują w przedszkolu. Nauczyciel zwraca uwagę, że podczas zabaw dowolnych każdy ma prawo do aktywności i wypoczynku, dlatego należy spokojnie i cicho zachowywać się, podczas gdy inni odpoczywają.

Środki dydaktyczne: szarfy żółte i niebieskie (po jednej dla każdego dziecka), tamburyn

Karty aktywności – uzupełnianie dziennego kalendarza kołowego; nazywane aktywności wykonywanych przez dzieci, czytanie globalne.

Środki dydaktyczne: KA1 s. 18–19, kredki

INDYWIDUALIZACJA – zajęcia wspomagające

Moja niedziela – doskonalenie umiejętności formułowania dłuższych wypowiedzi z zastosowaniem pojęć określających pory doby.

Nauczyciel przygotowuje kartkę, której górna połowa to niebo (kolor niebieski), a dolna – ziemia (kolor zielony/brazowy). Operując sylwetą Słońca, obrazuje drogę od wschodu do zachodu, nazywając pory doby. Aktywność ma formę swobodnej rozmowy, podczas której dzieci układają słońce w wybranym położeniu i opowiadają, co robiły wczoraj o danej porze. Wypowiedzi są formułowane w czasie przeszłym.

Środki dydaktyczne: kartka A4, której jedna połowa jest niebieska, a druga zielona, sylweta Słońca

II. ZAJĘCIA POPOŁUDNIOWE

Znajdź swoją parę – zabawa orientacyjno-porządkowa.

Nauczyciel przygotowuje karteczki z pasującymi do tematu dnia rysunkami lub o określonym kształcie – parzystą liczbę każdego rodzaju. Rozdaje dzieciom po jednej. Dzieci swobodnie biegają po sali. Na sygnał nauczyciela znajdują osobę z identyczną karteczką i tworzą z nią parę. Następnie zamieniają się karteczkami z kolegą spoza pary. Zabawę powtarzamy kilka razy.

UWAGA! Nauczyciel przygotowuje karteczki z konturowymi buziami symbolizującymi wyrażiste emocje. W trakcie zabawy wybrane pary mogą je nazywać.

Co zrobić, kiedy się zgubimy? – zabawa dramatowa.

Nauczyciel zaprasza chętne dzieci odgrywania scenki, w której bohaterka zajęć – Ula prosi o pomoc, ponieważ zgubiła się w tłumie. Dzieci wczuwają się w emocje Uli. Po prezentacjach dzieci nauczyciel zwraca uwagę, że są osoby, którym można zaufać i poprosić o pomoc. Podkreśla,

że za otrzymaną pomoc należy dziękować oraz że pięknie jest pomagać i być potrzebnym. Przypomnienie numerów telefonów alarmowych policji oraz adresu zamieszkania dzieci.

Środki dydaktyczne: karteczki z konturowymi buziami (parzysta liczba każdego rodzaju)

W OGRODZIE

Podaj dalej – zabawa ruchowa z piłkami.

Dzieci stoją w dwóch rzędach – drużynach, jedno za drugim. Pierwsza osoba w każdej drużynie trzyma piłkę. Na hasło: *Start!* podaje piłkę nad głową do kolejnej osoby. Dziecko na końcu rzędu odbiera piłkę i podaje dołem, między nogami, do osoby stojącej przed nim. Wygrywa drużyna, która pierwsza ukończy zadanie.

Środki dydaktyczne: dwie piłki

Temat 3.2. Przedszkole - dom pełen ciekawych zabaw		
	Sytuacje edukacyjne/Zapisy do dziennika*	Oczekiwane osiągnięcia dziecka/Cele szczegółowe
I.	Do kogo ten list? – utrwalenie adresu zamieszkania Ćwiczenia poranne – zestaw „Dziarskie przedszkolaki”	– podaje swój adres zamieszkania III.3 – aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach I.5
II.	Budujemy dom – wprowadzenie głoskowego schematu wyrazu: „Ukryty obrazek”, „Zbuduj całe słowo”, „Słuchaj uważnie”, „Budujemy schematy wyrazów” Pokaż czynność – zabawa naśladowcza Czynności wykonywane w moim domu i przedszkolu – zabawy słownikowe: nazywanie czynności wykonywanych przez dzieci, zadania na karcie Ziarenko – zabawa paluszkowa ze śpiewem/z recytacją Spóźniony przedszkolak – dbamy o swój wygląd: wskazywanie błędów w ubiorze kukielki, dbanie o swój wygląd zewnętrzny Karty aktywności – wyszukiwanie nieprawidłowości w ubiorze dzieci na ilustracjach, zabawy grafomotoryczne Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw I	– wyróżnia głoski w nagłosie, wygłosie IV.2 – wyróżnia kolejne głoski w wyrazach 3-głoskowych IV.2 – układa z pomocą nauczyciela schemat wyrazów i oznacza na nich pierwszą i ostatnią głoskę IV.2 – tworzy wyraz, dokonując syntezy głosek wymawianych przez nauczyciela IV.2 – chętnie uczestniczy w zabawach ruchowych I.5 – przyporządkowuje nazwy czynności do ilustracji IV.5 – rysuje po śladzie bez odrywania narzędzia pisarskiego, koloruje rysunek bez wykraczania poza kontur I.7 – naśladuje ruchem czynności IV.1 – wskazuje niewłaściwie założone elementy ubrania I.2 – dba o własne ubranie i estetyczny wygląd I.1, I.2 – prawidłowo posługuje się narzędziem pisarskim I.7 – poprawnie wykonuje ćwiczenia gimnastyczne I.8

	Sytuacje edukacyjne/Zapisy do dziennika*	Oczekiwane osiągnięcia dziecka/Cele szczegółowe
III.	• Znajdź swoją parę – zabawa orientacyjno-porządkowa • Przez dziurkę od klucza – zabawa badawcza • Domino głoskowe – zabawa dydaktyczna: układanie domina obrazkowego (ostatnia głoska nazwy obrazka jest pierwszą głoską następnej nazwy) • W ogrodzie: Spacer po okolicy – nazywanie miejsc, próby odczytywania napisów, wymyślanie nazw	– chętnie uczestniczy w zabawach ruchowych I.5 – prowadzi obserwacje i formułuje wnioski IV.13, IV.6 – domyśla się treści obrazka po odsłoniętym małym fragmencie IV.9 – wyodrębnia głoski w nagłosie i wygłosie IV.2 – podejmuje próby odczytywania napisów IV.4 – nadaje własne nazwy miejscom i budynkom IV.6

* Zapisy do dziennika są dostępne na stronie www.dlanauczyciela.pl

I. ZAJĘCIA PORANNE

Do kogo ten list? – utrwalenie adresu zamieszkania.

Nauczyciel sugeruje dzieciom, że przedszkole można traktować jak drugi dom. Dzieci podają uzasadnienie takiego stanowiska, np.: *bo spędzamy w nim dużo czasu, bo jest tu miło, wesoło i czujemy się bezpiecznie, bo mamy wielu kolegów, których lubimy.*

Następnie nauczyciel w roli listonosza losuje z torby kopertę (na kopertach znajdują się imiona, nazwiska i adresy dzieci). Odczytuje, do kogo jest list. Wywołane dziecko podaje swój adres. Jeśli zrobi to prawidłowo, otrzymuje list z niespodzianką (kolorówanką). Jeżeli nie – list będzie czekał do czasu, aż dziecko przypomni sobie adres. Przedszkolaki mówią również o zakazie podawania swojego adresu zamieszkania osobom obcym.

Środki dydaktyczne: niespodzianki – kolorowanki w zaadresowanych do dzieci kopertach, torba listonosza

Ćwiczenia poranne – zestaw „Dziarskie przedszkolaki”.

II. ZAJĘCIA GŁÓWNE

Budujemy dom – wprowadzenie głoskowego schematu wyrazu.

- Ukryty obrazek – zabawa dydaktyczna.

Na tablicy nauczyciel przypina obrazek cegieł, zasłonięty karteczkami. Wybrane dzieci kolejno odpinają karteczki, sukcesywnie odkrywając części ilustracji. Za każdym razem nauczyciel prosi o odgadnięcie, co znajduje się na obrazku. Kiedy dzieci powiedzą, że są to cegły, nauczyciel pyta: *Co to jest cegła – do czego jest potrzebna?*. Pokazuje ilustrację domu z cegieł i zwraca uwagę, że z nich buduje się ściany domów, są połączone i tworzą całość, a wyjęcie jednej spowoduje „dziurę w ścianie”.

Dyżurni rozkładają miseczki z białymi cegiełkami – małymi prostokątami i trójkątnymi lub trapezowymi daszkami. Zadaniem dzieci jest ułożenie domku z cegiełek i daszku w dowolny sposób.

Nauczyciel kieruje uwagę dzieci na możliwość budowania słów. Wyjaśnia, że słowa budujemy z dźwięków, które nazywają się głoskami, podaje jako przykład głoski „o”, „m”, „g”, „a” i inne. Nauczyciel podaje głoski rozdzielnie (np. k-o-t, s-o-k), prosząc dzieci, aby zbudowały z nich wyraz – wypowiedziały go.

- Słuchaj uważnie – zabawa ruchowa.

Dzieci siadają w kole i otrzymują ilustracje przedmiotów, których nazwy są 3- lub 4-głoskowe. Nauczyciel podaje głoski rozdzielnie. Dziecko, które ma obrazek odpowiadający wypowiedzianemu słowu, wstaje i obiega koło jeden raz.

- Budujemy schematy wyrazów – zabawa dydaktyczna.

Nauczyciel prezentuje na tablicy ilustrację domu. Wspólnie z dziećmi wypowiada głoski, układając cegiełki pod obrazkiem: d-o-m. Przelicza je. Dzieci nazywają pierwszą i ostatnią głoskę.

Nad ułożonym schematem przytwierdzają sylwetę dachu.

Wybrane dziecko losuje obrazek, podaje nazwę przedstawionego na nim obiektu, np. kot. Dzieci układają schemat wyrazu z cegiełek. Czynność powtarzamy kilka razy. Po każdym prawidłowym ułożeniu schematu wyrazu można położyć daszek nad cegiełkami. Wybrane dzieci wymieniają pierwszą lub ostatnią głoskę. Pokazują palcem miejsce pierwszej, ostatniej lub środkowej głoski, nazywając ją. Następnie każde dziecko otrzymuje kartkę z konturem domu, na którego drzwiach znajduje się ilustracja obiektu o nazwie 3- lub 4-głoskowej, np. „kot”, „but”, „sok”, „nos”, „dym”, „waga”, „sowa”. Zadaniem dzieci jest narysowanie tyłu okien w jednym rzędzie, ile głosek ma ta nazwa.

Wspólne oglądanie wykonanych prac, sprawdzanie przez nauczyciela poprawności wykonanego zadania, podawanie głosek w kolejności ich występowania przez chętne dzieci.

Środki dydaktyczne: ilustracje: cegieł, domu z cegieł, 10 białych cegiełek dla każdego dziecka (prostokąty 2 cm x 4 cm), daszki, miseczki, sylwetki daszków w kształcie trójkąta równoramienne lub trapezu (długość podstawy figury ok. 12–16 cm, po jednym dla każdego dziecka), obrazki przedmiotów o 3–4-głoskowych nazwach

Pokaż czynność – zabawa naśladowcza.

Dzieci w parach stoją naprzeciwko siebie i pokazują sobie na zmianę różne czynności, np. jak czeszą włosy, myją ciało, zdejmują buty, tańczą. Zadaniem obserwatora jest odgadnięcie nazwy zaprezentowanej czynności, po jej podaniu następuje zmiana ról.

UWAGA! Jedną z pokazanych czynności jest budowanie domu.

Spóźniony przedszkolak – dbamy o swój wygląd.

Nauczyciel demonstruje kukiełkę chłopca, który zasnął i ubrał się niewłaściwie do przedszkola. Zadaniem dzieci jest wskazanie, co się nie zgadza w ubiorze (lewy but na prawą nogę, skarpetki na lewą stronę, krzywo związane guziki, rozczochrane włosy). Dzieci poprawiają ubiór na kukiełce i uzasadniają konieczność wykonywania codziennych zabiegów higienicznych oraz utrzymania schludnego wyglądu. Kontrolują swój wygląd, ewentualnie poprawiają strój, np. chowają koszulkę w spodnie, czeszą włosy.

Środki dydaktyczne: kukiełka, elementy ubioru dla kukiełki

Karty aktywności – wyszukiwanie nieprawidłowości w ubiorze dzieci na ilustracjach, zabawy grafomotoryczne.

Środki dydaktyczne: KA1 s. 20–21

INDYWIDUALIZACJA – zajęcia rozszerzające

Listonosz – konstruowanie gry doskonalącej umiejętność wskazania miejsca zamieszkania zgodnie z podanym adresem, rozwijanie odporności emocjonalnej w sytuacji przegranej. Na dużym brystolu nauczyciel rysuje z dziećmi ulicę oraz domy po jednej i drugiej stronie (najmniej 5 po każdej stronie). Ulicę nazywamy i podpisujemy. Następnie numerujemy domy, zwracając uwagę na zasadę parzystych i nieparzystych numerów po przeciwnych stronach ulicy. Numerujemy okna (każde okno to numer mieszkania). Nauczyciel przygotowuje zaadresowane listy (karteczki wielkości okien) – z nazwą i numerem domu ulicy oraz mieszkania. Dzieci losują listy i kładą pod wskazanym adresem. Za każde poprawnie wykonane zadanie dziecko zdobywa żeton. Uwaga! Planszę zostawiamy do ponownego wykorzystania do tej lub nowej gry.

Środki dydaktyczne: duży arkusz brystolu, kredki, karteczki, żetony

Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw I (opis na s. 218).

III. ZAJĘCIA POPOŁUDNIOWE

Znajdź swoją parę – zabawa orientacyjno-porządkowa.

Nauczyciel przygotowuje karteczki z pasującymi do tematu dnia rysunkami lub o określonym kształcie – parzystą liczbę każdego rodzaju. Rozdaje dzieciom po jednej. Dzieci swobodnie biegają po sali. Na sygnał nauczyciela znajdują osobę z identyczną karteczką i tworzą z nią parę. Następnie zamieniają się karteczkami z kolegą spoza pary. Zabawę powtarzamy kilka razy.

Przez dziurkę od klucza – zabawa badawcza.

Dzieci spoglądają przez kartonik z wyciętą dziurką od klucza, oglądają wycinek rzeczywistości, prowadzą obserwacje. Oddalają otwór od oka i przybliżają go, wyciągają wnioski (z daleka widzimy mniejsze obrazki, ale więcej, z bliska większy obrazek, ale tylko fragment). Przykładają kartonik z otworem do rysunków przedmiotów, odgadują, co przedstawiają obrazki.

Środki dydaktyczne: kartonik z otworem w kształcie dziurki od klucza

Domino głoskowe – zabawa dydaktyczna.

Zadaniem dzieci jest ułożenie domina obrazkowego tak, by ostatnia głoska nazwy obrazka była pierwszą następnego wyrazu, np. kot – torba – autobus – sanki – igła – agrest – telewizor – rak.

Środki dydaktyczne: obrazki do głoskowania

W OGRODZIE

Spacer po okolicy – nazywanie ulic, osiedla, dzielnicy, miasta. Próby odczytywania napisów, nadawanie ciekawym miejscom wymyślonych przez dzieci nazw.

Temat 3.3. Dzień przedszkolaka jest ciekawy

	Sytuacje edukacyjne/Zapisy do dziennika*	Oczekiwane osiągnięcia dziecka/Cele szczegółowe
I.	Tygodniowy kalendarz przeżyć przedszkolaków – zapoznanie z pomysłem prowadzenia obrazkowej kroniki grupy, rysowanie czynności, które były atrakcją w danym dniu Ćwiczenia poranne – zestaw „Dziarskie przedszkolaki”	- zakłada i systematycznie prowadzi kalendarz przeżyć przedszkolnych II.4 - stosuje określenia „dzisiaj”, „wczoraj”, „jutro” IV.16 - aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach I.5

	Sytuacje edukacyjne/Zapisy do dziennika*	Oczekiwane osiągnięcia dziecka/Cele szczegółowe
II.	• Sposób na bałagan – słuchanie opowiadania Rafała Witka, rozmowa na temat treści • Ciekawe zajęcia przedszkolaków – zabawy dydaktyczne: „Układamy szlaczki” (skupianie uwagi na rytmach, kontynuowanie ich), „Pokaż czynność” (zabawa naśladowcza), „Lubię zajęcia sportowe”, utrwalenie wzoru graficznego linii pionowych i poziomych, ćwiczenia ruchowe, „Podbijanie balonów” (rozegranie meczu z wykorzystaniem tekturowych rakiety) • Karty aktywności – ćwiczenia grafomotoryczne, przeliczanie elementów w pętlach • Zajęcia muzyczne – „Zabawy w kole”, zabawy integracyjne przy muzyce	– uważnie słucha tekstu literackiego i odpowiada na pytania dotyczące treści IV.5, IV.6 – dostrzega powtarzające się sekwencje i kontynuuje je IV.12 – przekłada dostrzeżone regularności z jednej reprezentacji na inną IV.12 – rysuje linie proste: pionowe (z góry na dół), poziome (z lewej do prawej) tworzące sieć kwadratową, ozdabia liniami prostymi różne przedmioty IV.8 – przelicza elementy w pętlach IV.15 – uwrażliwia słuch na budowę utworu IV.7 – rozwija umiejętność współdziałania w grupie III.5 – kształci poczucie rytmu IV.7
III.	• Ziarenko – zabawa paluszkowa ze śpiewem/z recytacją • Zgadnij, co mam – zagadki sensoryczne • W ogrodzie: Kółko i krzyżyk – zabawa rozwijająca myślenie	– naśladuje ruchem czynności IV.1 – rozpoznaje przedmioty po dotyku, określa ich kształt, fakturę itp. z. 3 – przestrzega reguł gry III.5

* Zapisy do dziennika są dostępne na stronie www.dlanauczyciela.pl

I. ZAJĘCIA PORANNE

Tygodniowy kalendarz przeżyć przedszkolaków – zapoznanie z pomysłem prowadzenia obrazkowej kroniki grupy.

Nauczyciel proponuje dzieciom, aby wspólnie prowadzić tygodniowy kalendarz przeżyć. Pokazuje gotowy kalendarz – pasek papieru z zaznaczonymi dniami tygodnia. Zadanie dzieci to narysować czynność wykonaną w danym dniu i przykleić ją w odpowiednim miejscu kalendarza. W ten sposób może powstać kronika grupy. Kalendarz prowadzony będzie przez jeden tydzień w każdym miesiącu. Za każdym razem będzie się tym zajmować inny zespół dzieci. Nauczyciel ustala z dziećmi termin rozpoczęcia pracy nad kalendarzem przeżyć oraz ustala skład zespołów i wyznacza pierwszych autorów. Kronika może zostać wykorzystana do ćwiczenia nazw dni tygodnia, określić: „wczoraj”, „dzisiaj”, „jutro”, „dwa dni temu”, „za trzy dni”. Następnie wspólnie planują ciekawy dzień przedszkolaka, pełen zadań lubianych przez dzieci. Przedszkolaki podają propozycje zabaw, rysują obrazki lub umowne oznaczenie czynności i wklejają je w określone dni tygodnia w kalendarzu, np. poniedziałek – zabawy ruchowe na boisku (symbol piłki), wtorek – teatrzyk (kukietka), środa – gra na instrumentach (gitara).

Środki dydaktyczne: paski papieru w zaznaczonych dniach tygodnia, kartki do rysowania, kredki, umowne symbole czynności

Ćwiczenia poranne – zestaw „Dziarskie przedszkolaki”.

II. ZAJĘCIA GŁÓWNE

Sposób na bałagan – słuchanie opowiadania Rafała Witka, rozmowa na temat treści.

Nauczyciel czyta opowiadanie. Prosi, aby dzieci podczas słuchania zwróciły uwagę na opisy bohaterów.

Sposób na bałagan

– Wiesz, mamo? – powiedziała Malina. – W tym moim przedszkolu to każdy jest zupełnie inny!

– Zauważyłam – roześmiała się mama. – W końcu masz w grupie i Jeża, i Dzięcioła, i Szczeniaka, i Kociaka, i Fretkę ...

– I Króliki! – dodała Malina. – Ale nie o to mi chodzi.

Chodzi mi o to, że ja, Igor i Tusia też się między sobą różnimy.

Mimo że jesteśmy człowiekami.

– Ludźmi – poprawiła ją mama.

– No właśnie – przytaknęła Malina. – Ja na przykład lubię się ruszać, a Tusia woli być spokojna i robić coś przy stoliku.

A Igor wciąż gada, jakby miał w środku pięciu Igorów.

– Pokłóciliście się z tego powodu? – zapytała z niepokojem mama.

– Co ty? – zdziwiła się Malina. – Z tego powodu się zaprzyjaźniliśmy!

– To ja już nic nie rozumiem – stwierdziła mama i przyjrzała się Malinie z zaciekawioną.

– Bo tu nie ma nic do rozumienia – wyjaśniła Malina. – Za to jest dużo do opowiedzenia! Dzisiaj w czasie zabawy w domku na gałęzi narobiliśmy bałaganu. Porozrzucaliśmy klocki po podłodze, powyciągaliśmy zabawki z szafek, kredki i pisaki też nie były na swoim miejscu ... No to pani poprosiła nas, żebyśmy po obiedzie posprząтали. Ale żadne z nas nie chciało sprzątać ...

– Oj, Malina ... – powiedziała mama z naganą w głosie.

– Zaczekaj, mamo. To nie koniec. Żadne z nas nie chciało sprzątać i wtedy pani wymyśliła ten sposób. Genialny sposób na porządk!

Mama nadstawiła uszu.

Pani zdecydowała, że skoro nie chcemy sprzątać, to da nam inne zadanie – ciągnęła Malina. – Każdy będzie robił to, w czym jest najlepszy. Ja powiedziałam, że jestem najlepsza w bieganiu i skakaniu. Pani zaproponowała więc, żebym skakała na jednej nodze po całej sali i przynosiła rzeczy leżące na podłodze do Tusi. Tusia z kolei będzie te rzeczy, które ja przyniosę, wkładać do odpowiednich szufladek i pojemniczków, bo przecież jest świetna w układaniu i urządzaniu. A Igor, który jest mistrzem w gadaniu, będzie nam opowiadał historie i dowcipy, żebyśmy się nie nudziły. Ale dla Igora samo gadanie to było za mało. Uprosił więc panią, żeby mógł przy tym gadaniu dobierać klocki według kolorów. Przez to ja miałam więcej skakania, bo musiałam zanosić pojedyncze klocki do Igora, a pozostałe zabawki do Tuśki, no ale ponieważ ja lubię skakać, to mi się opłacało.

– *A co z bałaganem?* – przerwała Malinie mama.
 – *No właśnie to jest najlepsze, że bałagan sam zniknął!*
Zabawki i kredki wróciły na swoje miejsce, klocki stały w równych rzędkach.
A przecież myśmy wcale nie sprząkali! – klasnęła w dłonie Malina.
Widocznie bałagan zobaczył, że z taką drużyną nie wygra – stwierdziła mama. –
I postanowił wynieść się z przedszkola.
Chyba nawet wiem, dokąd poszedł ...
 – *Dokąd?* – zapytała zaciekawiona Malina.
 – *Do twojego pokoju* – odparła ze śmiechem mama.

Rafał Witek

Źródło: Rafał Witek „Sposób na bałagan” [w:] „Przedszkole imienia Barbary Wiewiórki”, Wydawnictwo Bajka, Warszawa 2020, s. 16–20.

Przykładowe pytania do tekstu:

- *Jakie różnice między dziećmi dostrzegła Malina?*
- *Co się stało z bałaganem w przedszkolu?*
- *Czym wy różnicie się między sobą?*
- *W czym jesteście dobrzy, co wam najlepiej wychodzi?*
- *Jak możemy wykorzystać w przedszkolu wasze mocne strony?*

Ciekawe zajęcia przedszkolaków – zabawy dydaktyczne.

- Układamy szlaczki – skupianie uwagi na rytmach, dostrzeganie powtarzających się sekwencji i ich kontynuowanie.

Nauczyciel przygotowuje dla każdego dziecka 10 trójkątów, 10 prostokątów, 10 kół, 10 kwadratów, 10 patyczków. Dyżurni rozkładają tacki z pomocami. Nauczyciel układa rytm: trójkąt, koło, trójkąt, koło... Sekwencję powtarza trzy razy. Następnie pyta dzieci, co będzie dalej. Dzieci wymieniają kolejne figury geometryczne i samodzielnie układają rytm na dywanie. Nauczyciel sprawdza poprawność wykonania zadania.

Następnie rozpoczyna inny rytm, np. koło, kwadrat, trójkąt, koło, kwadrat, trójkąt... Sekwencję układa trzykrotnie. Dzieci wskazują, co będzie dalej, i układają rytm z własnych pomocy. Kolejne zadanie polega na przekładaniu rytmu słuchowego (wyklaskanego, wytupanego) na wzrokowy. Nauczyciel 2 razy klaszcze i 1 raz tupie. Dzieci powtarzają sekwencję. Następnie za pomocą dowolnie wybranych kartoników układają rytm: np. koło, koło, prostokąt lub kwadrat, kwadrat, koło. Nauczyciel sprawdza poprawność ułożenia rytmu.

- Pokaż czynność – zabawa naśladowcza.

Dzieci w parach stoją naprzeciwko siebie i pokazują sobie na zmianę różne czynności, np. jak czeszą włosy, myją ciało, zdejmują buty, tańczą. Zadaniem obserwatora jest odgadnięcie nazwy zaprezentowanej czynności, po jej podaniu następuje zmiana ról.

- Lubię zajęcia sportowe – zabawy graficzne, utrwalenie wzoru graficznego linii pionowych i poziomych, ćwiczenia ruchowo-przestrzenne.

Dzieci słuchają opowiadania wymyślonego przez nauczyciela o chłopcu, który uwielbiał zajęcia sportowe, a najbardziej tenis. Codziennie trenował, używając swojej rakiety. Nauczyciel pokazuje małą raketę i piłeczkę tenisową oraz siatkę. Ukierunkowuje uwagę dzieci na kształt linii pionowych, poziomych przecinających się ze sobą w rakiecie i siatce. Dzieci wskazują, iż wzór przypomina im kratkę.

Następnie dzieci ustawiają się na obwodzie kwadratu (na każdym boku po ok. 6 osób). Na dywanie leżą zwinięte długie paski bibuły. Każde z dzieci z jednego szeregu (boku kwadratu) chwytają za jeden koniec paska bibuły. Dzieci z szeregu stojącego naprzeciwko chwytają za drugi koniec każdej taśmy i kładą je na podłodze, tworząc linie proste. Analogicznie postępują dzieci z dwóch

pozostałych szeregów, przy czym ostatni szereg musi ostrożnie poruszać się nad taśmami już ułożonymi, aby nie zaburzyć ich położenia. W ten sposób dzieci tworzą wzór kratki. Przyglądają mu się, mówią o swoich spostrzeżeniach – do czego jest podobny, gdzie się z nim spotkały (np. kratka w zeszytach, siatka do tenisa, spłot nici na dywanie, ubraniu, wypełnienie sitka, kratka w oknie).

Nauczyciel prezentuje wzór kratki na dużej powierzchni, nazywa linie: poziome i pionowe; pokazuje sposób kreślenia linii z góry na dół, od lewej do prawej – na powierzchni nieograniczonej, np. planszy lub tablicy czy dużej kartce. Dzieci samodzielnie odtwarzają wzór na tackach z kaszą, odwzorowują go w powietrzu.

- **Podbijanie balonów** – zabawa ruchowa z wykorzystaniem tekturowych rakiet tenisowych. Po obu stronach „siatki” (np. rozłożonego sznurka) nauczyciel rozrzuca taką samą liczbę balonów. Zadaniem drużyn jest przebijanie tekturowymi raketami balonów na stronę przeciwnika. Wygrywa drużyna, która po sygnale kończącym grę (ok. 2-minutową), będzie miała mniej balonów na swojej połowie boiska.

Środki dydaktyczne: komplety figur geometrycznych dla każdego dziecka (po 10 elementów z każdego rodzaju), mazaki, tekturowe rakiety, piłka tenisowa, siatka, długie paski bibuły, wzór kratki (przecinających się linii poziomych i pionowych), przedmioty, w których pojawia się wzór kratki, balony, tacki z kaszą

Karty aktywności – ćwiczenia grafomotoryczne, przeliczanie elementów w pętlach.

UWAGA! Nauczyciel nie podpowiada dzieciom sposobów rozwiązania zadania.

Dzieci przeliczają wszystkie elementy zbioru, mówią o sposobie liczenia, swoich spostrzeżeniach, podają wyniki.

Środki dydaktyczne: KA1 s. 22–23

Zajęcia muzyczne – „Zabawy w kole”, zabawy integracyjne przy muzyce (opis na s. 66).

III. ZAJĘCIA POPOŁUDNIOWE

Ziarenko – zabawa paluszkowa z recytacją.

Dzieci, stojąc w kole na dywanie, naśladują ruch przenoszenia ziarenka z ręki do ręki i jednocześnie śpiewają.

Ziarenko do ziarenka, (przekładanie ziarenka z ręki do ręki – jedna dłoń otwarta, druga złączonymi palcami przenosi do niej ziarenko; zmiana dłoni)

A kamyczek do kamyczka, (przekładanie kamyczka z ręki do ręki jw.)

A cegiełka do cegiełki, (przekładanie otwartych dłoni, zewnętrzną częścią do góry, jedna na drugą)

Na nasz wspólny dom. (wykonanie z dłoni daszku na głowę)

Zabawę powtarzamy w różnym tempie, za każdym razem przyspieszając.

Zgadnij, co mam – zagadki sensoryczne.

Nauczyciel wkłada do dużego worka różne znane dzieciom przedmioty. Wybrane dziecko bada przedmiot rękami, mówi o swoich doznaniach, określa kształt, fakturę, wielkość. Podaje nazwę przedmiotu. Następnie wyjmuje go z worka, pokazuje innym. Zabawę powtarzamy kilkakrotnie.

Środki dydaktyczne: worek z tkaniny (ewentualnie koc), znane dzieciom przedmioty, np. zabawki (klocki, samolot, lalka, miś), budzik, lupa, figury geometryczne

W OGRODZIE

Kółko i krzyżyk – zabawa w parach rozwijająca myślenie.

Dzieci rysują planszę patykiem na piasku, kreśląc linie poziome i pionowe tworzące kratkę.

Następnie rysują koła i krzyżyki.

Temat 3.4. Tajemnice przedszkolnych kącików

	Sytuacje edukacyjne/Zapisy do dziennika*	Oczekiwane osiągnięcia dziecka/Cele szczegółowe
I.	Do jakiego kącika należy ten przedmiot? – zabawa dydaktyczna: klasyfikowanie zabawek według kryterium rodzaju, odczytywanie piktogramów oznaczających dany kącik, przeliczanie przedmiotów, porównywanie liczebności Ćwiczenia poranne – zestaw „Dziarskie przedszkolaki”	- wymienia nazwy przedmiotów należących do określonej kategorii, np. zabawki, książki, sprzęty domowe IV.12, IV.2 - tworzy kąciki, opiekuje się nimi, dba o nie I.6, I.7 - aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach I.5
II.	Mam chusteczkę haftowaną – zabawa w kole ze śpiewem W kąciku matematycznym – utrwalenie znajomości kwadratu, dobieranie figur w pary w zabawie ruchowej, wyszukiwanie w otoczeniu przedmiotów o kwadratowym kształcie Karty aktywności – utrwalanie znajomości kształtu kwadratu; określanie liczebności Kącik plastyczno-techniczny – wykonanie pracy plastycznej „Sylweta Przedszkolaka” według wzoru: wycinanie szablonów, sklejanie części Okazujemy radość – zabawa ruchowa, ćwiczenie dużych grup mięśniowych	- integruje się z grupą III.2 - wybiera kwadrat spośród wielu innych, kojarzy kształt kwadratu z przedmiotami codziennego użytku, rysuje kwadraty, kreśląc linie zgodnie z właściwym kierunkiem IV.12 - rozpoznaje kształt kwadratu IV.12 - przelicza elementy IV.15 - sprawnie posługuje się nożyczkami (przestrzega zasad bezpieczeństwa) I.7 - wycina kształty po śladach konturowych I.9 - wykonuje pracę plastyczno-konstrukcyjną według wzoru IV.1 - chętnie uczestniczy w zabawach ruchowych I.5
III.	Kącik czytelniczy – omówienie wyposażenia kącika czytelniczego, zabawy z głoskami: ćwiczenia analizy i syntezy wyrazów Zabawy słownikowe z sylwetami W ogrodzie: Dary przyrody – zbieranie podczas spaceru materiałów przyrodniczych do kącika przyrodniczego i plastycznego	- wyróżnia głoski w nagłosie, wygłosie, buduje z pomocą nauczyciela schematy wyrazów IV.2 - wzbogaca słownictwo IV.2 - odgrywa rolę, animując sylwetę IV.1, IV.2 - układa dowolne kompozycje z materiałów przyrodniczych IV.1 - rozpoznaje i nazywa wybrane okazy przyrodnicze IV.18

* Zapisy do dziennika są dostępne na stronie www.dlanauczyciela.pl

I. ZAJĘCIA PORANNE

Do jakiego kącika należy ten przedmiot? – zabawa dydaktyczna.

Nauczyciel rozkłada na dywanie wybrane przedmioty z różnych kącików. Zadaniem dzieci jest ich przyporządkowanie do określonej kategorii, np. zabawki, sprzęty kuchenne, przybory sportowe, książki, klocki. Dzieci segregują przedmioty, wkładając je w obręcze oznaczone piktogramami (piłka – kącik sportowy, nożyczki – konstrukcyjny) i nazywając poszczególne kąciki (czytelniczy, konstrukcyjny, kuchenny, sportowy).

Środki dydaktyczne: obręcze, piktogramy (kontury zabawek do oznaczenia kącików), wybrane przedmioty z kącików

Ćwiczenia poranne – zestaw „Dziarskie przedszkolaków”.

II. ZAJĘCIA GŁÓWNE

Mam chusteczkę haftowaną – zabawa w kole ze śpiewem.

Dzieci spacerują po obwodzie koła i śpiewają piosenkę. Wybrane przez nauczyciela dziecko trzyma chusteczkę i spaceruje w środku koła w kierunku przeciwnym do dzieci poruszających się po kole. Dziecko w kole wskazuje kolejne dzieci. Na słowa „tobie podaruję” ofiarowuje chusteczkę wybranej osobie, a następnie zamienia się z nią miejscami. Zabawę powtarzamy, aby kilkoro dzieci mogło przekazać chusteczkę.

Środki dydaktyczne: chusteczka z materiału (najlepiej z haftem)

W kąciku matematycznym – rozpoznawanie kształtu kwadratu.

- Dzieci otrzymują rozłożone chusteczki higieniczne, oglądają ich kształt, kolor, liczą kąty i boki, (wskazują, ile ich jest), porównują ich długość (przykładają do innych boków chusteczki swojej i kolegów). Dzieli się wynikami obserwacji, mówią, iż boki są takiej samej długości. Nauczyciel przypomina nazwę takiej figury – jest to kwadrat.
- Następnie dyżurny rozkłada tacki z figurami geometrycznymi (koło, kwadrat, trójkąt, prostokąt) w kilku kolorach i wielkościach. Dzieci wybierają kartoniki kwadratowe różnej wielkości. Oglądają figury, potem zamykają oczy i wodzą po nich palcami, aby lepiej zapamiętać ich kształt. W zabawie są wykorzystane kwadraty różnej wielkości i koloru.
- Nauczyciel pokazuje sposób rysowania kwadratu: linia na dół, w prawo, do góry, w lewo. Dzieci starają się narysować kształt kwadratu – w powietrzu, potem na dywanie.
- Wyszukiwanie w otoczeniu przedmiotów, które mają kwadratowy kształt.

Dzieci odnajdują kształt kwadratu w przedmiotach w sali (plansza do gry w szachy, okno, kostka Rubika, puffy do siedzenia, książki).

- Wyszukiwanie elementów w pętlach posiadających te same cechy.

Nauczyciel rozkłada dwie szarfy. Do niebieskiej dzieci wkładają wszystkie kwadraty, do czerwonej – wszystkie czerwone figury. Powstaje dylemat – gdzie umieścić klocki, które są jednocześnie kwadratowe i czerwone. Nauczyciel zsuwa ze sobą pętle i częściowo nakłada je na siebie. Podkreśla, że przedmioty w tej części spełniają oba warunki: są kwadratami w kolorze czerwonym. Zabawę powtarzamy kilka razy z wykorzystaniem różnych zestawów figur geometrycznych, np. klocki żółte i trójkątne, klocki duże i kwadratowe.

Środki dydaktyczne: chusteczki higieniczne, tacki, drewniane lub plastikowe figury geometryczne w kilku kolorach i wielkościach, przedmioty codziennego użytku w kształcie kwadratu: szachy, książka, kostka Rubika, dwie różnokolorowe szarfy

Znajdź swoją parę – zabawa orientacyjno-porządkowa.

Nauczyciel przygotowuje karteczki z pasującymi do tematu dnia rysunkami lub o określonym kształcie – parzystą liczbę każdego rodzaju. Rozdaje dzieciom po jednej. Dzieci swobodnie biegają po sali. Na sygnał nauczyciela znajdują osobę z identyczną karteczką i tworzą z nią parę. Następnie zamieniają się karteczkami z kolegą spoza pary. Zabawę powtarzamy kilka razy.

Karty aktywności – utrwalanie znajomości kształtu kwadratu; określanie liczebności.

Środki dydaktyczne: KA1 s. 24–25

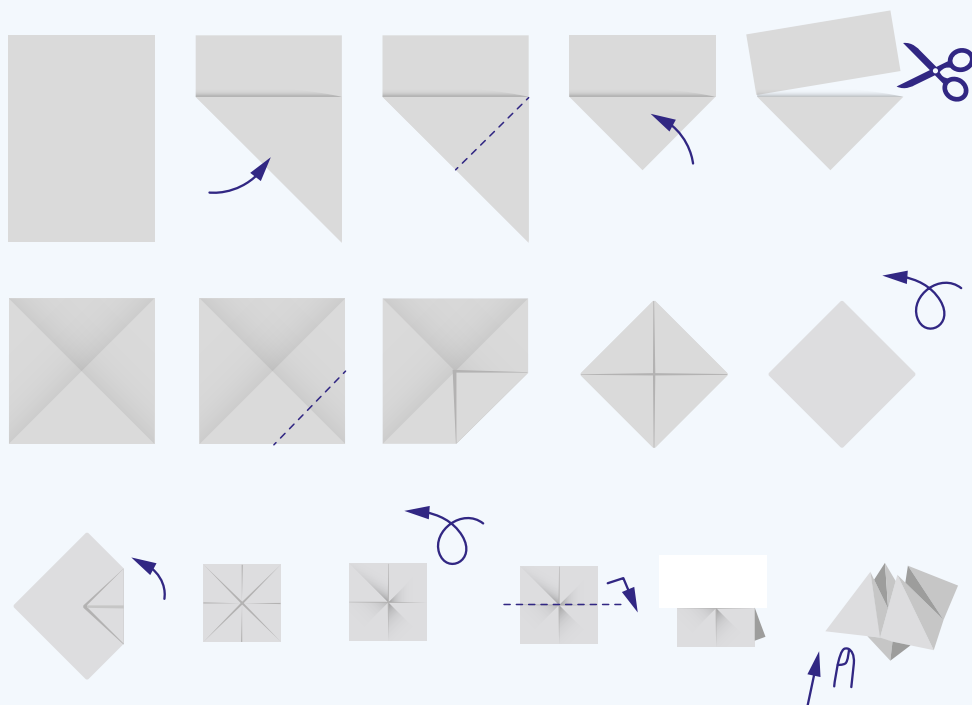
INDYWIDUALIZACJA – zajęcia wspomagające

Piekło, niebo – składanie papieru techniką origami, rozwijanie intuicji geometrycznych oraz kształtowanie orientacji na kartce.

Nauczyciel podaje instrukcję wykonania i prezentuje kolejne etapy. Dzieci składają równocześnie z nauczycielem. W trakcie realizacji wskazują i nazywają elementy kartki. Na koniec ozdabiają zabawkę wg własnego pomysłu. Origami można wykorzystać do zabaw z odliczaniem liczby ruchów lub zamienić je w śmieszne zwierzę (doklejamy język i dorabiamy oczy).

Instrukcja składania:

- dolny lewy róg kartki zginamy do prawej krawędzi tak, aby krawędzie się pokrywały; dolny prawy róg zginamy do lewej krawędzi, w efekcie powinien powstać trójkąt;
- odcinamy górną część ponad powstałym trójkątem;
- rozkładamy kartkę na płasko (powinna tworzyć kwadrat);
- prawy dolny róg zginamy tak, aby narożnik dotykał środka kartki;
- to samo robimy z pozostałymi narożnikami;
- odwracamy kartkę na drugą stronę;
- znów zginamy wszystkie rogi do środka;
- kartkę z zagiętymi rogami zginaemy w pół;
- kartkę rozkładamy na płasko i malujemy środek na czerwono, a po przestawieniu układu drugą część malujemy na niebiesko;
- odginamy powstałe z papieru kieszonki i wkładamy w nie palce (wskazujące i kciuki).

Środki dydaktyczne: kwadraty z kartek A4, kredki

Kącik plastyczno-techniczny – wykonanie pracy plastycznej według wzoru.

Dzieci omawiają wyposażenie kącika plastycznego. Wymieniają nazwy przyborów plastycznych, które powinny się w nim znaleźć (kredki, farby, kartki, brystole, pędzle, patyki, materiał przyrodniczy, bibuła, plastelina, patyczki, nożyczki).

Nauczyciel zapoznaje dzieci z tematem zajęcia – wykonanie sylwety przedszkolaka, która może być wręczona podczas uroczystości w czasie Ogólnopolskiego Dnia Przedszkolaka.

Omówienie etapów pracy:

- wycinanie 2 kół na buzie
 - wycinanie włosów z papieru kolorowego lub z bibuły albo włóczki
 - rysowanie minek na twarzy
 - sklejanie sylwety przedszkolaka w całość – przodu i tyłu głowy, pomiędzy kołami patyczek
 - naklejenie na patyczku wydrukowanego hasła „Przedszkolakiem warto zostać, bo to bardzo ważna postać” lub „Chociaż jestem jeszcze mały, przedszkolak ze mnie wspaniały”
 - uformowanie kokardek z bibuły
 - ozdobienie sylwety dziewczynek kokardkami we włosach, sylwety chłopca – muszką pod szyją.
- Dzieci podejmują samodzielną pracę przy stolikach. Porządkowanie miejsc pracy po jej zakończeniu. Ocena prac przez dzieci i nauczyciela.

Środki dydaktyczne: szablony od wycięcia na kolorowym brystolu, patyczki od lodów, napisy, bibuła, klej

utwór

Okazujemy radość – zabawa ruchowa, ćwiczenie dużych grup mięśniowych.

Podczas słuchania wesołej muzyki dzieci swobodnie maszerują po sali, każdorazowo na przerwę w muzyce pokazują, jak cieszą się np. ich ręce, nogi albo inne części ciała. Cieszyć się może również serce i całe ciało.

Środki dydaktyczne: karteczki z rysunkami przygotowane przez nauczyciela (do tworzenia par), dowolna wesoła muzyka

III. ZAJĘCIA POPOŁUDNIOWE

Kącik czytelniczny – dalsze ćwiczenia słuchu fonematycznego, wyróżnianie głosek w nagłosie, wygłosie, budowanie schematów wyrazów.

Omówienie kącika czytelniczego – jego wyposażenia. Dzieci opisują, jakie elementy powinny, ich zdaniem, znaleźć się w kąciku: książki różnego typu (z literami, z samymi ilustracjami), komputer, litery.

Ćwiczenia w budowaniu schematu wyrazów. Nauczyciel wybiera obrazek, naklejony na sylwetę książki, a dzieci układają z białych cegiełek schemat wyrazu.

Środki dydaktyczne: białe cegiełki do budowania schematów wyrazu, obrazki do głoskowania naklejone na sylwety książek (wyrazy 3–4-głoskowe)

Zabawy słownikowe z sylwetami.

Nauczyciel rozdaje dzieciom wykonane w tym dniu sylwety. Dzieci odgrywają scenki w wykorzystaniem sylwet, zadają pytania: *Jak masz na imię? Co u ciebie słychać? Jak się czujesz? Z kim chcesz się pobawić? Jaki masz pomysł na zabawę? Jaka jest twoja ulubiona zabawka?*

W OGRODZIE

Dary przyrody – zbieranie podczas spaceru różnych materiałów przyrodniczych: patyczków, kory, nasion, liści, płatków kwiatów (układanie z nich dowolnych kompozycji), próby nazywania znalezionych okazów.

Temat 3.5. Jesteśmy samodzielni

	Sytuacje edukacyjne/Zapisy do dziennika*	Oczekiwane osiągnięcia dziecka/Cele szczegółowe
I.	Iskierka przyjaźni – zabawa na powitanie Jacy byliśmy kiedyś, jacy jesteśmy dzisiaj – swobodne rozmowy z dziećmi na temat rozwoju człowieka Ćwiczenia poranne – zestaw „Dziarskie przedszkolaki”	– integruje się z grupą III.2 – wskazuje czynności, które były dla niego łatwe i trudne, gdy było młodsze z. 6 – wypowiada się na temat swojego dzieciństwa, opisuje, co widać na zdjęciu IV.2, IV.5 – wie, że nikt nie jest doskonały, dlatego ma prawo się pomylić, prosić o pomoc, doskonalić swoje umiejętności z. 5, z. 6 – aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach I.5
II.	Jesteśmy samodzielni – wdrażanie do zaradności, bycia samodzielnym, rozmowa o treści wiersza T. Baranowskiego Poznajmy się lepiej – autoprezentacja dzieci W czym jesteśmy dobrzy? – wykonanie albumu umiejętności Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw IV	– odpowiedzialnie, sumiennie i rzetelnie wykonuje podejmowane zadania i obowiązki III.6 – odczuwa zadowolenie z dobrze wykonanego zadania II.6 – wymienia swoje mocne strony, jest dumne ze swoich osiągnięć III.1 – przedstawia swoje umiejętności za pomocą symboli IV.9, III.1 – poprawnie wykonuje ćwiczenia gimnastyczne I.8
III.	Okazujemy radość – zabawa ruchowa, ćwiczenie dużych grup mięśniowych Układanie książek na półkach – zabawa dydaktyczna: porządkowanie nazw obrazków według wyodrębnionej głoski w nagłosie W ogrodzie: Wyścigi – zabawy ze współzawodnictwem	– chętnie uczestniczy w zajęciach ruchowych I.5 – wyróżnia głoski w nagłosie IV.2. – uczestniczy w zabawie ruchowej I.5 – przestrzega ustalonych zasad III.5 – potrafi poradzić sobie z porażką II.6, II.8

* Zapisy do dziennika są dostępne na stronie www.dlanauczyciela.pl

I. ZAJĘCIA PORANNE

Iskierka przyjaźni – zabawa na powitanie.

Dzieci stają z nauczycielem w kole wiązany. Nauczyciel zaczyna przekazywanie iskierki (delikatne ściśnięcie dłoni dziecka stojącego po prawej stronie). Dziecko przekazuje ją sąsiadowi z prawej. Zabawa kończy się, kiedy iskierka dotrze do nauczyciela.

Jacy byliśmy kiedyś, jacy jesteśmy dzisiaj – swobodne rozmowy z dziećmi na temat rozwoju człowieka.

Nauczyciel prosi dzieci, aby ułożyły ze zdjęć (np. przedstawiających rodziców w różnym wieku) historyjkę obrazkową od narodzin do wieku dorosłego.

Dzieci pokazują i oglądają zdjęcia przyniesione z domu, porównują swój wygląd na zdjęciach z obecnym, wskazują, jakie zmiany zaszły w ich wyglądzie, umiejętnościach. Wymieniają czynności, które już opanowały, a kiedyś nie potrafiły wykonać. Nauczyciel podpowiada, że wszystkie czynności musiały długo ćwiczyć, zanim udało się je wykonać samodzielnie, np. chodzić, jeździć na rowerze bez dodatkowych kółek. Nauczyciel kieruje uwagę dzieci na to, że potrzebowały pomocy innych ludzi (np. mamy, taty, babci, nauczycieli), że w trakcie nauki czasami popełniały błędy. Jednocześnie podkreśla, iż warto uczyć się zaradności, samodzielności.

Środki dydaktyczne: zdjęcia dzieci, kiedy były małe i nieco starsze

Ćwiczenia poranne – zestaw „Dziarskie przedszkolaki”.

II. ZAJĘCIA GŁÓWNE

Jesteśmy samodzielni – wdrażanie do zaradności, bycia samodzielnym. Słuchanie wiersza Tadeusza Baranowskiego.

Jestem samodzielny

*Sam ubieram się co rano,
kiedy do przedszkola pora.
Nie chcę, by mi pomagano,
jak się to zdarzyło wczoraj.
Sztuńce – moi przyjaciele,
tak jak mydło oraz szczotka.
Swoje łóżko sprawnie ścielę,
zabawki po sobie sprzątam.
Samodzielność – słowo miłe,
dumne i nie byle jakie.
Żaden dla mnie to wysiłek
samodzielnym być starszakiem!*

Tadeusz Baranowski

Rozmowa na temat treści wiersza:

- Kto jest bohaterem wiersza?
- Jakie życzenie ma chłopiec?
- Co to znaczy być samodzielnym?

Dzieci swobodnie odpowiadają na pytania. Nauczyciel zwraca uwagę, że narratorem w wierszu jest chłopiec. Pyta dzieci, jak brzmiałby pierwszy wers, gdyby mówiła dziewczynka.

Poznajmy się lepiej – autoprezentacja dzieci.

Dzieci stoją w kole. Nauczyciel po kolei wypowiada zdania: *Lubię rysować.*, *Lubię malować.*, *Lubię czytać książki.*, *Lubię odkrywać nowe rzeczy.*, *Lubię przebywać w swojej grupie.*, *Lubię pomagać innym.*, *Lubię jeździć na rowerze.*

Dzieci, które uważają, że zdanie ich dotyczy, wskazują do kręgu. Nauczyciel wskazuje na różnorodność opinii – każde dziecko lubi co innego. Podkreśla jednak, że przy kilku czynnościach wiele dzieci znalazło się w kole – mają więc wspólne zainteresowania.

W czym jesteśmy dobrzy? – wykonanie albumu umiejętności.

Nauczyciel zapoznaje dzieci z celem zajęć – wykonaniem albumu – przedstawia etapy pracy:

- obrysowanie swoich dłoni na kolorowej kartce papieru,
- wycięcie kształtu swojej dłoni (nauczyciel przypomina o prawidłowym trzymaniu nożyczek, pod odpowiednim kątem do papieru),
- naklejenie dłoni z imieniem dziecka w prawym dolnym rogu kartki,
- narysowanie na wyciętej dłoni symboli czynności, które dziecko już potrafi samodzielnie wykonać.

Nauczyciel pokazuje propozycje symboli oznaczających czynności: but ze sznurówką – wiązanie butów, łóżko – ścielenie łóżka, składanie pościeli, grzebień – uczesanie się, pieniądze – samodzielne robienie zakupów, sweterek – samodzielne ubieranie się, rower – jazda na rowerze.

- Samodzielna praca dzieci – nauczyciel nadzoruje pracę, pomaga osobom wykazującym trudności, uzupełnia brakujące materiały (klej, ściereczki). Kiedy dzieci skończą, porządkują stoliki, wyrzucają niepotrzebne materiały; potem gromadzą się na dywanie.

Nauczyciel wciela się w rolę konferansjera i zaprasza na przygotowane przez siebie podium kolejne dzieci, podając ich imię oraz umiejętności, np. *To jest Ania. Ania jest dobra w...* (wymienia wszystkie czynności i umiejętności przedstawione przez dziecko na rysunku). Po prezentacji dzieci nagradzają bohatera oklaskami.

Podsumowanie zajęcia: warto się uczyć wielu rzeczy, aby jak najwięcej wiedzieć i umieć a w przyszłości wykonywać zawód, który lubimy. Nauczyciel zbiera wszystkie prace dzieci, spina je, tworząc album „W czym jesteśmy dobrzy?”. Pokazuje symbole czynności, które nie zostały przez dzieci wykorzystane, chowa je do koperty i mówi: *Za jakiś czas ponownie do niej zajrzemy i zobaczymy, czy jest w niej czynność, którą już potraficie wykonać. Wtedy będziecie mogli nakleić symbol w swoim albumie.* Na zakończenie dzieci zbierają się wokół nauczyciela, układają na jego wyciągniętej dłoni swoje prawe dłonie, tworząc piramidę, i podnoszą je, wołając: *Jesteśmy super!, Jesteśmy świetni!*

Źródło: Zabawa na podstawie: „W czym jestem dobry?” [w:] „Przedszkolaki krok drugi”, Polska Fundacja Dzieci i Młodzieży, Warszawa 1999.

Środki dydaktyczne: papier kolorowy, nożyczki, obrazki przedstawiające różne czynności

Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw IV (opis na s. 223).

III. ZAJĘCIA POPOŁUDNIOWE

Okazujemy radość – zabawa ruchowa, ćwiczenie dużych grup mięśniowych.

Podczas słuchania wesołej muzyki dzieci swobodnie maszerują po sali, każdorazowo na przerwę w muzyce pokazują, jak cieszą się np. ich ręce, nogi albo inne części ciała. Cieszyć się może również serce i całe ciało.

Środki dydaktyczne: karteczki z rysunkami przygotowane przez nauczyciela (do tworzenia par), dowolna wesoła muzyka

Układanie książek na półkach – zabawa dydaktyczna.

Nauczyciel rozkłada na dywanie „półki” – paski papieru, dzieciom rozdaje sylwety książek, na których są naklejone ilustracje różnych przedmiotów. Dzieci nazywają przedmioty na obrazkach. Zadaniem dzieci jest uporządkowanie obrazków zgodnie z poleceniem nauczyciela (zakres wykorzystania głosek dowolny): *Na pierwszej półce znajdują się przedmioty na głoskę „a”* (np. autobus, akwarium, agrest). *Na drugiej półce układamy obrazki, których nazwy rozpoczynają się głoską „k”* (koza, kwiatek, kot). *Na trzeciej półce obrazki z przedmiotami, których nazwa rozpoczyna się głoską „m”* (masło, marchewka). *Na czwartej, najniższej, pozostałe obrazki* (garnek, but, noga). Dzieci, które mają przedmioty na tę głoskę, układają sylwety książek na półce.

Środki dydaktyczne: paski papieru, obrazki z przedmiotami naklejone na sylwety książek

W OGRODZIE

Wyścigi – zabawy ze współzawodnictwem z wykorzystaniem szarf i skakanek.

Zajęcia muzyczne 3. Zabawy w kole

utwór

Taniec w kole – zabawa integracyjna przy muzyce.

Utwór „Alunelul” (znany jako taniec Orzeszek) jest poprzedzony wstępem, ma budowę AB; schemat AB powtarza się sześć razy.

Wstęp – dzieci wraz z nauczycielem tworzą koło wiązane.

Część A – wszyscy wykonują 8 kroków w prawą stronę, a następnie 8 kroków w lewą.

Część B – wykonują 4 kroki do środka koła i 4 do tyłu, a potem powtarzają układ kroków.

Cały schemat powtarza się jeszcze pięć razy. Od czwartego powtórzenia tempo staje się coraz szybsze. Należy dostosować tempo wykonywania kroków do muzyki.

Środki dydaktyczne: CD3 Utwory nr 1 „Alunelul”

utwór

Koła, kółka i kółeczka – zabawa inhibicyjno-incytacyjna.

Nauczyciel wymienia dowolną liczbę od 2 do 10; zadaniem dzieci jest utworzenie kół wiązanych, składających się z wymienionej przez nauczyciela liczby osób.

Aby usprawnić realizację zadania i ograniczyć czas potrzebny na ustawianie się, nauczyciel gra *tremolo* na trójkącie. Następnie odtwarza utwór, a dzieci maszerują w kołach wiązanych.

UWAGA! Liczba dzieci w kołach zawsze musi odpowiadać liczbie podanej przez nauczyciela, więc te dzieci, które nie wejdą w skład kółek, oczekują spokojnie z boku (ich zadaniem może być np. klaskanie w pulsie).

Zabawę należy kilkakrotnie powtórzyć, za każdym razem zmieniając liczbę.

Środki dydaktyczne: CD3 Utwory nr 11 „Muzyka na 4”, trójkąt

utwór

Grające koło – zabawa rytmiczna z instrumentami perkusyjnymi.

Dzieci siedzą w kręgu. Nauczyciel kładzie przed każdym dzieckiem dowolny instrument perkusyjny (ważne jest, by instrumenty były różnorodne).

Utwór ma metrum $\frac{3}{4}$, budowę AB, poprzedzony jest wstępem (części AB powtarzają się cztery razy).

Temat części A ma powtarzający się 4 razy charakterystyczny schemat rytmiczny:

Część A – dzieci słuchają dwóch taktów, po czym grają ćwierćnutę na „trzy” w trzecim takcie i na „raz” w czwartym takcie. Ten schemat powtarza się 4 razy.

Część B – dzieci odkładają instrumenty na podłogę, wstają, a następnie wykonują 1 krok w prawo; przechodzą do następnego instrumentu i siadają przed nim.

Kiedy powraca temat części A, wykonują na nowym instrumencie znany schemat rytmiczny.

Utwór należy kilkakrotnie odtworzyć.

UWAGA! Przed rozpoczęciem zabawy trzeba omówić i przećwiczyć z dziećmi sposób przechodzenia do kolejnego instrumentu i pomagać dzieciom komendami, np.: „raz” – wstawiamy i bierzemy się za ręce, „dwa” – jednym krokiem przesuwamy się w prawo i stajemy przed nowym instrumentem, „trzy” – siadamy i bierzemy instrument. Po pewnym czasie dzieci powinny sprawnie wykonywać to zadanie.

Środki dydaktyczne: CD3 Utwory nr 6 „Walc meksykański”, instrumenty perkusyjne

Cele ogólne

OBSZAR FIZYCZNY

- rozwijanie sprawności ruchowej poprzez udział w zabawach rytmicznych, muzycznych, naśladowczych
- kształtowanie umiejętności utrzymywania prawidłowej postawy ciała podczas podejmowania prób pisania

OBSZAR EMOCJONALNY

- wzmacnianie poczucia własnej wartości
- wdrażanie do komunikowania swoich potrzeb i odczuć
- kształtowanie umiejętności czerpania radości ze wspólnego działania

OBSZAR SPOŁECZNY

- budowanie świadomości przynależności do grupy przedszkolnej
- kształtowanie umiejętności stosowania zwrotów grzecznościowych
- wdrażanie do respektowania norm społecznych zawartych w kontrakcie grupowym

OBSZAR POZNAWCZY

- rozwijanie naturalnej kreatywności dziecka w różnych formach aktywności
- kształtowanie umiejętności zadawania pytań i odpowiadania na nie
- doskonalenie analizy słuchowej na poziomie sylaby i głoski
- zapoznanie z drukowaną i pisaną literą „O”, „o”
- poznanie obrazu graficznego liczby „1”
- wyróżnianie prostokątów wśród innych czworokątów

Kompetencje kluczowe

1., 3., 5., 7., 8.

Język angielski z Super Heroes, rozdział 1.

SŁOWNICTWO

- pencil, book, crayons, robot, teddy, game, red, yellow, blue, green

CELE NAUCZANIA

- nazywanie przyborów szkolnych, zabawek i kolorów, rozumienie polecenia, rozwijanie rozumienia ze słuchu, doskonalenie małej motoryki, reagowanie na polecenia wydawane przez nauczyciela

Ćwiczenia poranne – zestaw „Razem ćwiczymy”

Dziecko do dziecka – zabawa orientacyjno-porządkowa.

Dzieci łączą się w pary. Nauczyciel podaje komendy, np. *Dłonie do dłoni, Kolana do kolan, Głowy do głów*. Za każdym razem dzieci wykonują zadanie – podając sobie dłonie, stykają się kolanami czy głowami. Gdy nauczyciel powie: *Dziecko do dziecka*, pary się zmieniają.

Ćwiczenia kształtujące tułów – skręty i skłony.

Dzieci w parach stoją w lekkim rozkroku tyłem do siebie. Jednocześnie wykonują skręt tułowia (jedna osoba w lewo, druga – w prawo) i klaszczą w dłonie partnera. To samo powtarzają w drugą stronę. Podskoki z utrzymywaniem równowagi.

Dzieci stają naprzeciwko siebie. Podają sobie prawe ręce, a lewą ręką tapiają za uniesioną wyprostowaną nogę partnera (na wysokości stawu skokowego). Utrzymując równowagę, podskakują w jedną, a potem w drugą stronę.

Rowerek – ćwiczenia mięśni brzucha.

Dzieci leżą na plecach nogami do siebie, łączą stopy i poruszają nogami jak przy pedałowaniu na rowerze.

Domki – zabawa bieżna.

Jedna osoba w pozycji na czworakach, druga biega wokół „domku”, a na sygnał tamburyna chowa się do „domku” – kuca. Potem dzieci zamieniają się rolami.

Wycieczka – zabawa z ćwiczeniem mocowania.

Dzieci ćwiczą w parach, jedno z nich leży na podłodze (można wykorzystać koce), drugie ciągnie je za nogi. Potem następuje zamiana ról.

Kołyska – ćwiczenie relaksacyjne.

Jedno dziecko leży na plecach zrelaksowane, a drugie je kołysze, delikatnie odwracając na boki raz w jedną, raz w drugą stronę, łaskocze piórkiem po twarzy i rękach tak, aby je zbudzić. Potem dzieci zamieniają się rolami.

Środki dydaktyczne: tamburyn, małe kocyki, piórka

Temat 4.1. Razem grzecznie się bawimy

	Sytuacje edukacyjne/Zapisy do dziennika*	Oczekiwane osiągnięcia dziecka/Cele szczegółowe
I.	Czego uczymy się w naszym przedszkolu? – rozmowa na temat zajęć w przedszkolu, wspólnych zabaw, stosowania zwrotów grzecznościowych, troszczenia się o uczucia drugiej osoby Ćwiczenia poranne – zestaw „Razem ćwiczymy”	- wymienia umiejętności, jakie doskonali w przedszkolu, m.in. troska o uczucia innych, przepraszanie, dziękowanie III.4, IV.5 - aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach I.5
II.	O Ali, Wojtku, kocie i rysowaniu na płócie – słuchanie opowiadania M. Łastowieckiej, poznawanie wartości przyjaźni Nasze uczucia – jak radzić sobie z konfliktami: wskazywanie korzyści współpracy w grupie, zabaw zespołowych, poznawanie sposobów rozwiązywania konfliktów na drodze dyskusji, kompromisu, ustępstw, podkreślenie mądrości przysłowia „Zgoda buduje, niezgoda rujnuje” Taniec-przytulaniec – zabawa ruchowa	- uważnie słucha opowiadania IV.3, IV.6 - rozmawia o przyjaźni IV.5, III.6 - podjęmuje próby rozwiązywania sytuacji konfliktowych na drodze negocjacji, kompromisu III.7 - wyjaśnia przysłowie „Zgoda buduje, niezgoda rujnuje” IV.5 - uczestniczy w zabawach ruchowych I.5

	Sytuacje edukacyjne/Zapisy do dziennika*	Oczekiwane osiągnięcia dziecka/Cele szczegółowe
II.	• Co to jest nuda? – słuchanie wiersza A. Frączek „Nudzi mi się”, wyjaśnienie pojęcia „nuda”, wymyślanie sposobów na jej pokonanie • Karty aktywności – doskonalenie słuchania tekstu ze zrozumieniem; ustalanie kolejności zdarzeń, opowiadanie historyjki obrazkowej	– wyjaśnia pojęcie „nuda”, wskazuje buzie, które przedstawiają tę emocję IV.2, IV.9 – wymienia sposoby na walkę z nudą IV.5 – opowiada historyjkę na podstawie ilustracji IV.5
III.	• Piłka parzy – zabawa ruchowa z elementami rzutu i toczenia • Zabawy z butelkami – wykorzystanie przedmiotów codziennego użytku do zabaw umuzykalniających • W ogrodzie: Zabawy ruchowe – wykorzystanie sprzętu terenowego, rysowanie kredą	– uczestniczy w zabawach ruchowych I.5 – zna sposób wykonania prostych instrumentów perkusyjnych z wykorzystaniem butelek napełnionych wodą IV.11, IV.7 – wykorzystuje grę na instrumentach muzycznych w ćwiczeniach słuchowych określa wysokość dźwięku IV.7 – bezpiecznie bawi się w ogrodzie z. 7 – rysuje na dużych powierzchniach I.7, IV.1

* Zapisy do dziennika są dostępne na stronie www.dlanauczyciela.pl

I. ZAJĘCIA PORANNE

Czego uczymy się w naszym przedszkolu? – troszczenie się o uczucia drugiej osoby.

Nauczyciel kieruje rozmowę na temat zajęć w przedszkolu, a przy tym zwraca uwagę na działania o charakterze społecznym: przeproszanie, dziękowanie, pomaganie sobie, ale również kłótnie. Następnie nauczyciel rozkłada na dywanie 4 komplety puzzli. Każdy komplet składa się z 12 elementów tworzących obraz wielkości arkusza A3 (jeden rodzaj: czerwone serce; drugi rodzaj: czerwone serce z grubą czarną obwódką z czarnymi złożeniami – pęknięciami). Nauczyciel dzieli dzieci na cztery zespoły i prosi o ułożenie puzzli. Nauczyciel zadaje pytania:

- *Co przedstawiają obrazki?*
- *Które serce jest ładniejsze?*
- *Dlaczego nie podoba wam się serce z czarnymi kreskami?*
- *Czy byłoby ładniejsze, gdyby nie popękało?*

Nauczyciel wyjaśnia, że czyste czerwone serce oznacza naszą przyjaźń z drugą osobą, natomiast pęknięte serce przedstawia sytuację, w której ranimy drugiego człowieka, albo sami jesteśmy przez kogoś ranieni. Chętne dzieci wypowiadają się na temat zachowania, które „cieszy” nasze serca, np. wspólna zabawa. Ustalenie z dziećmi, że postaramy się nie sprawiać sobie przykrości, a nieporozumienia wyjaśnimy, czasami o pomoc poprosimy dorosłych.

Środki dydaktyczne: 4 komplety puzzli w kształcie serca: 2 czyste i 2 z czarnymi pęknięciami

Ćwiczenia poranne – zestaw „Razem ćwiczymy”.

O Ali, Wojtku, kocie i rysowaniu na płocie – poznawanie wartości przyjaźni.

Nauczyciel rozkłada przed dziećmi przygotowaną wcześniej planszę. Jest to ilustracja nawiązująca do treści opowiadania (np. kot, dzieci, dom, płot) zakryta kartonikami z kodem kostkowym – oznaczonymi kropkami od 1 do 6. Dzieci rzucają kostką, liczą, ile wypadło oczek, i zdejmują z planszy odpowiedni kartonik. Zabawa trwa tak długo, aż dzieci odkryją całą planszę lub podadzą właściwy temat zajęcia.

Słuchanie opowiadania Marii Łastowieckiej „O Ali, Wojtku, kocie i rysowaniu na płocie”.

O Ali, Wojtku, kocie i rysowaniu na płocie

Był sobie płot. Po jednej stronie płotu stał dom, w którym mieszkała Ala. A po drugiej stronie płotu stał drugi dom, w którym mieszkał Wojtek. Ala z Wojtkiem zawsze grzecznie się razem bawili. Aż tu nagle wczoraj, ni z tego, ni z owego, okropnie się pokłócili.

– Zabieram swoje lalki i gałganki i idę na swoje podwórko – powiedziała Ala.

– A idź, idź! – krzyknął Wojtek. – Wcale nie potrzebuję bawić się z tobą, poza tym masz na nosie trzy piegi!

– Tak? A ty jesteś rozczochrany!

– Tak? A ty jesteś obrażalska!

– Tak? A ty jesteś złośnik!

– Tak? To ja ciebie narysuję, żebyś wiedziała, jak wyglądasz.

Wojtek złapał kredę i narysował na płocie dziewczynkę. Miała nogi chude jak patyki, a na buzi małe piegi. Całą kredę zużył na wymalowanie tych piegów. Ledwie został mały okruszek na podpis: „To jest Ala”. Rysunek był bardzo koślawy, a podpis – jeszcze bardziej.

– Taki jesteś?! – zawołała Ala. – To teraz ja ciebie narysuję!

Złapała drugi kawałek kredy i narysowała na płocie chłopca. Włosy mu sterczały na wszystkie strony, jedna skarpetka była podciągnięta, a druga opuszczona. W ogóle – rysunek był bardzo brzydki i wcale do Wojtka niepodobny. Ale Ala podpisała: „To jest Wojtek”. Rzuciła kredę pod płot i poszła do domu. Wojtek też poszedł do domu.

Nadeszła noc. Księżyc wyjrzał zza chmurki, popatrzył na płot i aż się zatrzęsł z oburzenia.

– To okropne! – zawołał. – Na to w ogóle nie można patrzeć. Pfuj!

– Pewnie, że nie można – zaskrzypiał płot. – Ale co mam zrobić? Przecież nie pójde do rzeki, żeby się wykąpać. Płoty nie spacerują. Gdyby chmurka była taka uprzejma i pokropiła mnie deszczem... Może by to się zmyło...

– Niestety – powiedziała chmurka. – Na dzisiaj deszczu w ogóle nie ma w planie. Nie zapowiadano ani w radiu, ani w telewizji. Bardzo mi przykro.

I szybko odsunęła się w drugi koniec nieba, żeby nie widzieć okropnego malowidła na płocie.

– Ładna historia... Ani kropli wody – lamentował płot. – Czyżbym musiał już na zawsze być taki obsmarowany? Jakie brzydkie te rysunki! I jakie niegrzeczne!

– A ja? – zaszumiał nagle krzak bzu. – Może ja się przydam?

Pochylił nad płotem swoje gałązki, wilgotne od rosy, szemrząc:

– Gdyby wiatr trochę pomógł...

– Ależ bardzo chętnie – zaszumiał wiatr.
 I rozhuśtał gałązki bzu. A gałązki: *pac! pac!* po kredowych malowidłach. Zmyły wszystkie piegi i rozczochrane włosy, i krzywe skarpetki, i nogi jak patyki.
 – Jeszcze, jeszcze! – skrzypiał płot. Jeszcze zostało sporo do zmycia.
 Ale na próżno wiatr wiał, a bez machał gałązkami. Po prostu zabrakło rosy.
 Nic więcej już nie dało się zmyć.
 – No i co? – krzyknął płot. Teraz jest jeszcze gorzej, niż było!
 I aż zachwiał się cały. Taki był zły.
 – Przystaniesz się chwiać! – zamiauczał kot, który siedział na płocie. – Na drugi raz uprzedź, przecież mógłbym spaść i krzywdę sobie zrobić!
 – Sam trząśbysz się ze złości, gdyby na tobie wymalowali takie koślawe bohomyzy – skrzypnął płot. – W dodatku bez próbował je zmyć i teraz z rysunków zostały tylko kawałki. Sam zobacz, okropność!
 Kot zeskoczył z płotu i przyjrzał się rysunkom.
 – Eeee, nie jest tak źle – powiedział. – Trzeba tylko tu i ówdzie trochę poprawić.
 Złapał kawałek kredy pozostawionej pod płotem przez Alę i zabrał się do roboty.
 Dziewczynce domalował uśmiechniętą buzię, chłopcu pięknie uczesał czuprynkę.
 A obojgu narysował nogi w białych skarpetkach. I to ładne, proste nogi, nie żadne chude patyki. A że jeszcze zostało mu trochę kredy, dopisał coś pod spodem.
 – No i co? – zamiauczał. – Lepiej?
 – O wiele lepiej – powiedział płot.
 – Bardzo dobrze – pochwalił krzak bzu.
 – Po prostu znakomicie – zawołał księżyc. – Cudownie! Będę na to patrzył przez całą noc!

Rano Ala wstała i pobiegła na podwórko. Wojtek też wstał i też pobiegł na podwórko. Patrzą – i oczom nie wierzą. Na płocie, zamiast brzydkich i koślawych wczorajszych rysunków, piękne portrety z uśmiechniętymi buziąmi. I nawet podpisane: „to jest Ala, to jest Wojtek, zawsze się grzecznie bawimy”.

Ala pomyślała:
 „To na pewno zrobił Wojtek. Bardzo się cieszę, że już się nie gniewa”.
 A Wojtek pomyślał:
 „To na pewno zrobiła Ala. Cieszę się, bo byłoby mi smutno bawić się samemu”.
 I dzieci zaczęły się wspólnie bawić. A płot tak się ucieszył, że aż się zatrząsnął z uciechy.
 – Przestań się trząść – powiedział kot – bo spadnę i się nie wyśpię. A okropnie jestem senny. Miałem bardzo pracowitą noc.

Maria Łastowiecka

Źródło: M. Łastowiecka „O Ali, Wojtku, kocie i rysowaniu na płocie” [w:] „Poczytaj mi mammo. Księga czwarta”, Nasza Księgarnia, Warszawa 2013, s. 83–108.

Nauczyciel omawia treść przeczytanego utworu, zadając pytania:

- Kto był bohaterem tego opowiadania?
- Co robiły dzieci, jak się zachowały?
- Dlaczego płot się denerwował?
- Kto przyszedł mu z pomocą?

- Dlaczego dzieci się pokłóciły? Jak się wtedy czuły?
- Jak zakończyła się historia?
- Czy lepiej bawić się samemu, czy wspólnie z drugą osobą?

Środki dydaktyczne: ilustracja do opowiadania, kartoniki zastępujące ilustrację z namalowanym kodem kostkowym, kostka do gry

Nasze uczucia – jak radzić sobie z konfliktami.

Dzieci oglądają „Karty emocji” z Wyprawki. Nazywają emocje i dobierają sytuacje, które mogą je wywoływać. Następnie nauczyciel rozmawia z dziećmi o ich zachowaniu podczas zabaw w grupie, prosi o wskazanie przyczyn nieporozumień i kłótni. Dzieci opisują swoje samopoczucie w czasie kłótni i wskazują odpowiednie karty.

Następnie nauczyciel przedstawia dzieciom różne sytuacje wynikające z życia zbiorowości przedszkolnej. Zadaniem dzieci jest przypisanie każdemu wydarzeniu właściwej emocji: smutku lub radości, przez podniesienie karty ze smutną albo wesołą buzią.

Dzieci starają się wyjaśnić przysłowie „Zgoda buduje, niezgoda rujnuje” oraz wymyślają sposoby rozwiązywania nieporozumień i kłótni: poprzez rozmowę, wyjaśnienie, ustąpienie, niechowanie urazy, poproszenie o pomoc osobę dorosłą, np. nauczyciela, rodziców.

Środki dydaktyczne: Wyprawka „Karty emocji – gra memo”

Taniec-przytulanie – zabawa dramatyczna.

Nauczyciel dzieli dzieci na dwie drużyny, jednej rozdaje emblematy „smutne”, a drugiej „wesole”. Następnie odtwarza nagranie muzyki tanecznej. W czasie piosenki dzieci „wesole” wyszukują „smutnych” kolegów i zapraszają ich do tańca.

Środki dydaktyczne: znaczki – buźki wesole i smutne (parzysta liczba każdego rodzaju), nagranie muzyki tanecznej

Co to jest nuda? – wyjaśnienie pojęcia, szukanie sposobów na nudę.

Nauczyciel pyta:

- Jak mogli się czuć Wojtek i Ala, kiedy bawili się samotnie w domu?
- Czy było im nudno?

Dzieci opowiadają, co to jest nuda, w jakich sytuacjach się nudzą, jakie to uczucie. Nauczyciel podsumowuje: nuda to uczucie przygnębienia, zniechęcenia, bierności, samotności, spowodowane bezczynnością, monotonią, chorobą.

Potem rozdaje dzieciom kostki emocji i prosi o wyszukanie obrazka z buźką, która przedstawia nudę. Dzieci określają, czy jest to uczucie przykre czy nie. Jakie są sposoby na pokonanie nudy?

Dzieci podają swoje propozycje, np. malowanie farbami, wyjście do kina.

Następnie słuchają wiersza Agnieszki Frączek.

Nudzi mi się

Krzyś wygląda nieszczęśliwie.

Nudzi mu się. Przeraźliwie!

– *Może, Krzysiu, zagrzasz w berka?*

– *Phi... gra w berka to udręka!*

Nie chcę biegać, bo się spocę

Lub, co gorsza, but ubłocę!

– *Może chciałbyś plastelinę?*

– *Skąd! To dobre dla dziewczynek!*

– *Może się pobawisz misiem?*

– *Jeszcze czego? Nie chce mi się...!*

– *Może farby? I pędzelki?*

*Zobacz, jaki wybór wielki!
 – Eee... farbami się ubrudzę...
 Zróbcie coś! Bo ja się nudzę!!!
 – Zamki z piasku?
 – Też mi pomyśl!
 Jak ja bym się potem domył?!
 – Bajki?
 – Kto by tego słuchał?
 To zajęcie dla malucha!
 Wolę już by było nudno.
 – Chcesz się nudzić? No to trudno ...
 A ja wolę się potrudzić,
 trochę spocić, ciut ubrudzić,
 byle tylko się nie nudzić.
 Agnieszka Frączek*

Źródło: Agnieszka Frączek „Przedszkoludki. Sto radości i dwa smutki”, BIS, Warszawa 2013, s. 8-9.

Karty aktywności – doskonalenie słuchania tekstu ze zrozumieniem; ustalanie kolejności zdarzeń, opowiadanie historyjki obrazkowej.

Środki dydaktyczne: KA1 s. 26, 27, kredki

INDYWIDUALIZACJA – zajęcia wspomagające

Patyczaki zmieniamy w dzieciaki – zabawa graficzna wspomagająca umiejętność rysowania postaci ludzkiej z uwzględnieniem schematu ciała i charakterystycznych cech wyglądu.

Każde dziecko dostaje na kartce prosty schemat postaci „patyczaka”, składającej się z głowy w kształcie koła oraz tułowia, rąk i nóg z kresek. Zadanie polega na dorysowaniu i pokolorowaniu brakujących elementów. W trakcie, dzieci nazywają części ciała oraz określają, kogo przedstawia rysunek.

Środki dydaktyczne: kartki z narysowanymi „patyczakami”, kredki

III. ZAJĘCIA POPOŁUDNIOWE

Piłka parzy – zabawa z rzutem i toceniem.

Dwie osoby stają naprzeciwko siebie w odległości ok. 10 metrów, a reszta uczestników – gęsiego między nimi. Osoby stojące na zewnątrz szybko toczą do siebie piłkę. Pozostali, podskakując, unikają „poparzenia” piłką. Zewnętrzna dwójka co jakiś czas się zmienia. Wygrywa najmniej „poparzona” osoba. W wersji drugiej: kto został „poparzony”, odchodzi z gry.

Środki dydaktyczne: piłka

Zabawy z butelkami – muzyczne sposoby na walkę z nudą.

- Gwiżdżące butelki – ćwiczenia oddechowe.

Dzieci maszerują po kole w takt marszowej muzyki i zbierają plastikowe butelki z wyznaczonego miejsca, następnie siadają na dywanie. Nauczyciel przykłada butelkę pionowo do dolnej wargi i lekko w nią dmucha. Podczas dmuchania górna warga wysuwa się jak daszek nad otworem butelki. Po chwili nauczyciel prosi, aby każde dziecko zagwizdało na swoim instrumencie.

Zadaniem dzieci jest określenie, czy dźwięki wydobywane z butelek są takie same, czy się różnią, na czym polega różnica. Dzieci z pomocą nauczyciela wskazują, że im butelka jest większa, tym niższy dźwięk wydaje.

UWAGA! Każde dziecko ma własną butelkę, której dotyka ustami. Butelki są różnej wielkości.

- Dzieci wspólnie śpiewają piosenkę „Przedszkolaki to my!” z jednoczesnym wystukiwaniem rytmu na butelkach. Rytm wystukują delikatnie pałeczkami od dzwonków.
- Grające butelki – zabawa muzyczna.

Nauczyciel rozkłada na środku dywanu obrus ochronny lub stoliczek demonstracyjny i stawia 6–8 pustych szklanych butelek jednakowej wielkości. Następnie wybiera dzieci, które będą nalewać wodę do butelek. Pierwsza butelka jest pusta, wydaje ona najwyższy dźwięk. Wybrane dzieci dolewają wodę do butelek do zaznaczonej kreską wysokości. Mogą wykorzystać lejek.

UWAGA! Wysokość dźwięku zależy od ilości dolanej wody. Najwyżej brzmią puste butelki, najniżej zaś wypełnione w całości wodą. Przez stopniowe dolewanie coraz większej ilości wody schodzimy w dół, aż do najniższego dźwięku – butelki pełnej wody. Dobieranie dźwięków o pożądanej wysokości wymaga wprawy. Do zagrania łatwej melodii potrzeba od 6 do 8 butelek. Wybrane dzieci wygrywają dźwięki, zaś pozostałe opowiadają o swych spostrzeżeniach: który dźwięk jest wyższy, który niższy.

- Nauczyciel rozdaje dzieciom paski papieru o dwóch długościach, gra dwa dźwięki, a dzieci określają ich wysokość, układając paski: długi dla dźwięku wysokiego, krótki – dla niskiego. Nauczyciel zwiększa sekwencję granych dźwięków, np. wysoki, wysoki, niski, wysoki. Nauczyciel wygrywa melodię za pomocą pałeczek, stukając w ścianki pustych i napełnionych wodą butelek. Po pokazie dzieci próbują zagrać melodię według własnych pomysłów – koncert. Porządkowanie miejsca zabawy.

Środki dydaktyczne: marszowa muzyka, plastikowe butelki, szklane butelki, obrus ochronny, pałeczki, pojemnik z wodą, kubeczki, lejek, ściereczki, papierowe paski o dwóch długościach

W OGRODZIE

Zabawy ruchowe – wykorzystanie sprzętu terenowego: zjeżdżalni, karuzeli, huśtawek.

Nauczyciel przypomina zasady bezpieczeństwa: zakaz wchodzenia po zjeżdżalni, wpychania się, kiedy poprzednia osoba jeszcze nie odeszła, podbiegania pod huśtawki. Chętne dzieci rysują kredą na asfalcie bawiące się przedszkolaki.

Temat 4.2. Sposób na jesienną nudę

	Sytuacje edukacyjne/Zapisy do dziennika*	Oczekiwane osiągnięcia dziecka/Cele szczegółowe
I.	• Jesienne zabawy na niepogodę – zabawa integracyjna, „Zabawy z deszczem” – zabawa ortofoniczna na zgłoskach „kap”, „chlup”, „plusk”, „Pada deszcz” – powtarzanie usłyszanych rytmów na zasadzie echa • Ćwiczenia poranne – zestaw „Razem ćwiczymy”	– wykonuje ćwiczenia ortofoniczne na zgłoskach „kap”, „szur”, „człap”, „plusk”, „chlup”, związane z naśladowaniem dźwięków podającego deszczu IV.2 – wysłuchuje i odtwarza usłyszany rytm poprzez klaskanie, wymawianie rytmicznie zgłoski „kap”, rytmiczne ułożenie sylwet kropel deszczu IV.7 – odtwarza strukturę rytmiczną na podstawie ułożonego rytmu z kropel IV.7 – aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach I.5

	Sytuacje edukacyjne/Zapisy do dziennika*	Oczekiwane osiągnięcia dziecka/Cele szczegółowe
II.	• Kiedy pada deszcz za oknem – zapoznanie z wielką i małą literą „o”, czytanie z różnym zabarwieniem emocjonalnym litery „o” • Zaczarowany ołówek – zabawa dydaktyczna, demonstracja sposobu pisania litery „o” • Karty aktywności – litery „O”, „o” – przygotowanie do czytania i pisania • Piłka parzy – zabawa ruchowa • Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw II	– rozpoznaje i nazywa wielką i małą literę „o” IV.4 – dokonuje analizy i syntezy sylabowej i głoskowej IV.2 – doskonali sprawność manualną I.7 – dokonuje analizy i syntezy słuchowej, wskazuje miejsca głoski „o” w słowach IV.2 – podejmuje próby pisania liter w liniaturze IV.8 – uczestniczy w zabawach ruchowych I.5 – poprawnie wykonuje ćwiczenia gimnastyczne I.8
III.	• Układamy zabawki – zabawa ruchowa • Widoki za oknem – ćwiczenie percepcji wzrokowej, układanie w zespołach puzzli, zbieranie punktów za najszybsze ułożenie ilustracji, omówienie ich treści • W ogrodzie: Zespołowe zabawy ruchowe, zabawy z mocowaniem	– uczestniczy w zabawach ruchowych I.5 – współdziała w zespole podczas układania pociętych elementów obrazka w jedną całość, opisuje przedstawioną ilustrację III.5, IV.9 – wykonuje różne formy ruchu I.5

* Zapisy do dziennika są dostępne na stronie www.dlanauczyciela.pl

I. ZAJĘCIA PORANNE

Jesienne zabawy na niepokodę.

- Kropelka deszczu – zabawa integracyjna.

Dzieci siedzą w kole na dywanie. Każde dziecko otrzymuje spinacz do bielizny. Nauczyciel mówi wierszyk i puszcza w obieg papierową kropelkę:

*Kropelka rusza w krąg,
niech wróci do mych rąk.*

Dzieci przekazują sobie kroplę deszczu za pomocą spinacza. Gdy kropla zatoczy koło, dzieci wymyślają skojarzenia do niej, np. nuda, tży, deszcz, kałuże, parasol, woda.

- Zabawy z deszczem – ćwiczenia dźwiękonaśladowcze.

Dzieci naśladową odgłosy padającego deszczu, skoku do kałuży, chlupoczącej w butach wody, chodzenia w mokrych butach – ćwiczenia na zgłoskach „kap”, „kap”, „plusk”, „plusk”, „chlup”, „chlup”, „człap”, „człap”, „szur”, „szur”.

- Pada deszcz – zabawa rytmiczna.

Nauczyciel wypowiada sylaby „kap”, „kap” w określonym rytmie. Rozpoczyna zdanie słowami: *Deszcz pada...*, a następnie wystukuje rytm. Dzieci powtarzają rytm, klaszcząc usłyszany fragment. Mogą jednocześnie klaskać i wypowiadać rytm na zgłoskach „kap”, „kap”.

Wariant II: Dzieci układają rytm z sylwet kropel deszczu.

Wariant III: Dzieci otrzymują rytmy ułożone z sylwet kropli deszczu, a następnie je wyklaskują.

Środki dydaktyczne: duża sylweta kropli deszczu, małe sylwety kropeł deszczu, spinacze do bielizny

Ćwiczenia poranne – zestaw „Razem ćwiczymy”.

II. ZAJĘCIA GŁÓWNE

Kiedy pada deszcz za oknem – zapoznanie z małą i wielką literą „o”.

Nauczyciel opowiada o dziewczynce, Oli, która w deszczowe dni spoglądała w okno, nudziła się. Jej sposobem na jesienną nudę były zabawy z głoską i literą „o”. Następnie rozkłada na podłodze szary papier, na którym znajduje się sylweta domu z narysowanymi prostokątami symbolizującymi okna. Obok domu kładzie odwrócone do dołu obrazki przedstawiające różne przedmioty. Dzieci kolejno podchodzą, losują obrazek, podają nazwę przedmiotu. Jeśli nazwa rozpoczyna się na głoskę „o”, umieszczają obrazek na sylwecie okna, jeśli nie – odkładają go na bok.

- Mówię „o” – ćwiczenia artykulacyjne.

Dzieci obserwują układ narządów mowy podczas wymawiania głoski „o”: usta są szeroko otwarte, język spoczywa na dnie jamy ustnej. Ustalają, że głoskę tę możemy wymawiać długo i cały czas słyszeć ten sam dźwięk.

- Rozmowa ukierunkowująca na wyrazy podstawowe „Ola”, „okno”.

Dzieci przypinają ilustracje do tablicy. Analiza sylabowa i głoskowa wyrazów „Ola”, „okno”. Dzieci dokonują podziału wyrazów na sylaby, wyklaskując je. Następnie układają z białych cegiełek – nakrywek – schemat wyrazu „okno”. Sylwetą kropli deszczu zaznaczają, w którym miejscu znajduje się głoska „o”. Nauczyciel wyjaśnia, że znakiem służącym do zapisania głoski jest litera, wielka lub mała. Wielkie litery służą do zapisywania imion, nazw miast, rozpoczynamy nimi zdanie, małymi zapisujemy nazwy przedmiotów, czynności. Prezentuje wielką i małą literę „o” – drukowaną i pisaną, omawia z dziećmi jej wygląd, wskazuje cechy odróżniające wielką literę od małej.

Nauczyciel pokazuje i odczytuje napisy do obrazków – „Ola”, „okno”. Wybrane dzieci przypinają napisy pod obrazkami. Napisy mogą być też odczytane przez dzieci potrafiące czytać.

- Zabawa z gumą do skakania – odtwarzanie kształtów.

Dzieci, podzielone na zespoły, na polecenie nauczyciela tworzą kształty: litery „o”, okna, ołówka, owoców.

Środki dydaktyczne: obrazki przedmiotów na głoskę „o” oraz inne głoski, szary papier, białe nakrywki, sylweta kropli, napisy „Ola”, „okno”, ilustracje okna, 4 gumy do skakania

Zaczarowany ołówek – zabawa dydaktyczna, demonstracja sposobu pisania litery „o”.

Nauczyciel opowiada o zaczarowanym ołówku, który uwielbiał rysować różne rzeczy – przedmioty, litery. Następnie demonstruje sposób pisania litery „o”, zwraca uwagę, że pisze się ją przeciwnie do ruchu wskazówek zegara. Dzieci obserwują prowadzącego i naśladują pisanie litery „o” na dywanie, w powietrzu, układają literę „o” ze sznurka lub włóczki.

Środki dydaktyczne: włóczka lub sznurek

Karty aktywności – litery „O”, „o” – przygotowanie do czytania i pisania.

Środki dydaktyczne: KA1 s. 28–29, kredki, ołówki

INDYWIDUALIZACJA – zajęcia rozszerzające

Wykorzystujemy sylwetę domu (z porannych zajęć „Kiedy pada deszcz za oknem”) z narysowanymi prostokątami – oknami, obrazki różnych przedmiotów oraz kartoniki z nazwami obrazków. Nauczyciel umieszcza w oknach obrazki, a dzieci dopasowują do nich podpisy. Wyrazy i obrazki można przykleić i wykorzystać domek do czytania globalnego. Można powiesić go w szałni i zachęcać dzieci do czytania z rodzicami.

Środki dydaktyczne: szary papier narysowanym domem, obrazki różnych przedmiotów oraz kartoniki z nazwami obrazków

Piłka parzy – zabawa z elementami rzutu i toczenia.

Dwie osoby stoją naprzeciwko siebie w odległości ok. 10 metrów, a reszta uczestników – gęsiego między nimi. Osoby stojące na zewnątrz szybko toczą do siebie piłkę. Pozostali, podskakując, unikają „poparzenia” piłką. Zewnętrzna dwójka co jakiś czas się zmienia. Wygrywa najmniej „poparzona” osoba. W wersji drugiej: kto został „poparzony”, odchodzi z gry.

Środki dydaktyczne: piłka

Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw II (opis na s. 220).

III. ZAJĘCIA POPOŁUDNIOWE

Układamy zabawki – zabawa bieżna.

Nauczyciel dzieli grupę na kilka zespołów. Każdy członek zespołu otrzymuje woreczek w odpowiednim kolorze. Kolory oznaczają rodzaje zabawek, np. kolor niebieski – lalki, czerwony – misie. Dzieci swobodnie biegają po sali, a na hasło: *Układamy zabawki* – łączą się w zespoły.

Środki dydaktyczne: woreczki w kilku kolorach

Widoki za oknem – ćwiczenie percepcji wzrokowej.

Nauczyciel wskazuje 4 kapitanów zespołów, którzy kolejno wybierają członków swojego zespołu. Wybory trwają tak długo, aż wszystkie dzieci zostaną przydzielone do zespołów. (Nauczyciel obserwuje wybory dzieci, dostrzega, które dzieci są wybrane na końcu. To wskazówka, aby w następnej zabawie dzieci te zostały liderami zespołów). Każdy zespół otrzymuje w kopertach pocięty na 10–16 elementów obrazek – ilustrację z kalendarza z dowolnym krajobrazem.

Na znak nauczyciela zespoły układają obrazki. Zespół, który będzie pierwszy, otrzymuje jeden punkt (koralik/kartonik). Zabawę powtarzamy jeszcze 3 razy, aby każdy zespół miał możliwość ułożenia obrazków innego zespołu.

Na zakończenia nauczyciel pyta kapitanów:

- *Ile punktów zdobył twój zespół?*
- *Co przedstawiały ilustracje?*
- *Czy znajdowały się na nich elementy z głoską „o”?*

Ogłasza zwycięzców. Pociesza pokonanych, dając nadzieję, iż następnym razem będzie lepiej.

Podkreśla wartość zgodnej współpracy w zespole, by osiągnąć wspólny cel.

Środki dydaktyczne: 4 ilustracje z kalendarzy pocięte na 10–16 elementów (mogą przedstawiać 4 pory roku lub góry, morze, las, jeziora, sylwety dzieci), koperty, punkty (koraliki/kartoniki)

W OGRODZIE

Zespołowe zabawy ruchowe – dwa ognie, przeciąganie liny.

Temat 4.3. Wspólnie się uczymy

	Sytuacje edukacyjne/Zapisy do dziennika*	Oczekiwane osiągnięcia dziecka/Cele szczegółowe
I.	• Dyktando obrazkowe – rysowanie figur geometrycznych zgodnie z poleceniami nauczyciela, orientacja na kartce, uzupełnianie rysunku według własnego pomysłu • Ćwiczenia poranne – zestaw „Razem ćwiczymy”	– stosuje określenia dotyczące kierunków i położenia przedmiotów na kartce: „na prawo, lewo”, „nad”, „pod”, „dolny lewy róg” IV.14 – aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach I.5

	Sytuacje edukacyjne/Zapisy do dziennika*	Oczekiwane osiągnięcia dziecka/Cele szczegółowe
II.	Zabawy na „o”-kragło – utrwalenie litery „o” Książka – utrwalenie znajomości litery „o” Moje ulubione bajki – zabawa dydaktyczna, poznanie funkcji litery „o” jako przyimka Karty aktywności – doskonalenie percepcji wzrokowej, odczytywanie rebusów obrazkowo-literowych Butelkowa orkiestra – samodzielne wykonanie instrumentu, gra na butelkach	- wyróżnia głoskę „o” w nagłosie, śródgłosie, wygłosie i przyporządkowuje ją do odpowiedniego schematu IV.2 - utrwała obraz litery „o” IV.4 - zna rolę przyimka „o” IV.4 - wyszukuje literę „o” spośród innych elementów IV.9, IV.4 - odczytuje proste rebusy obrazkowo-literowe IV.4 - wystukuje rytm na samodzielnie zrobionym instrumencie, gra stosownie do wskazówek dyrygenta IV.7
III.	Podbijanie balonów – zabawa ruchowa, ćwiczenie dużych grup mięśniowych Kto pierwszy – konstruowanie i rozegranie matematycznej gry ścisłanki W ogrodzie: Kręgle – zabawa zręcznościowa	- uczestniczy w zabawach ruchowych I.5 - konstruuje i rozgrywa grę ścisłankę, respektując zasady gry III.7, IV.11 - cieszy się z wygranej i godnie znosi porażkę z nadzieją, że można ponownie i lepiej coś wykonać, a sukces jest osiągalny II.6, II.7 - doskonali zręczność i celność rzutu I.5, I.7

* Zapisy do dziennika są dostępne na stronie www.dlanauczyciela.pl

I. ZAJĘCIA PORANNE

Dyktando obrazkowe – rysowanie i określanie kierunków na kartce.

Dzieci rysują zgodnie z poleceniami nauczyciela: *Na środku kartki narysuj jeden kwadrat. Nad nim narysuj jedno koło. Na prawo od kwadratu narysuj prostokąt. Na lewo od kwadratu narysuj drugi kwadrat. Na prawo od koła narysuj chmurkę. Jeśli udało ci się wszystkie elementy narysować prawidłowo, uzupełnij rysunek według własnego pomysłu.* Dzieci opowiadają, co przedstawia rysunek, gdzie znajdują się figury, jak zostały zmienione: np. z kwadratu wykonano dom, z prostokąta – drzewo, z koła – słońce. W opisie używają wyrażen dotyczących stosunków przestrzennych.

Środki dydaktyczne: kartki, ołówki, kredki

Ćwiczenia poranne – zestaw „Razem ćwiczymy”.

Zabawy na „o”-krągło – utrwalenie znajomości litery.

- Gdzie ukryta się litera „o”? – zabawa dydaktyczna.

Nauczyciel rozkłada trzy paski papieru, na których litera „o” znajduje się w różnych miejscach – na początku, w środku i na końcu. Każde dziecko otrzymuje jeden obrazek, jego zadaniem jest przyporządkowanie obrazka do paska papieru z literą.

o _____
 _____o _____
 _____o

Przykładowe ilustracje: oówek, makaron, tort, kierowca, lustro, biurko

- Skaczące litery – zabawa ruchowa, odczytywanie rytmu z liter w różnym tempie.

Nauczyciel rozkłada na dywanie małe koła (większość z nich jest oznaczona literą „o”, pozostałe innymi literami). Dzieci poruszają się po sali, wskazując do kółek oznaczonych literą „o”.

- Dobierz pary liter – wielką i małą – zabawa ruchowa.

Dzieci otrzymują sylwety owoców pociętych na połówki, na każdej części znajduje się wielka lub mała litera „o”. Przy muzyce swobodnie poruszają się po sali. Na sygnał nauczyciela muszą dobrać litery w pary, aby złożyć owoc w całość. Wybrane dzieci nazywają owoc i litery.

Książka – utrwalenie znajomości litery „o”.

Środki dydaktyczne: K s. 6–7

Moje ulubione bajki – zabawa dydaktyczna.

Dzieci swobodnie wypowiadają się na temat swoich ulubionych bajek. Nauczyciel pokazuje dzieciom ilustracje przedstawiające Brzydkie Kaczętko, Jasia i Małgosię, Królowną Śnieżkę. Dzieci rozpoznają bajki i podają ich tytuły. Nauczyciel kładzie na dywanie 3 obrazki przedstawiające książki z napisem „bajka”, obok kładzie ilustracje z bajek. Mówi tytuł: *Bajka o Brzydkim Kaczętku*. Prosi wybrane dzieci o odczytanie kolejnych tytułów: „Bajka o Królownej Śnieżce”, „Bajka o Jasiu i Małgosi”. Pyta dzieci, gdzie powinna się znaleźć litera „o” w tytułach. Wybrane dzieci kładą kartoniki z literą „o” w odpowiednich miejscach (między napisem „bajka” a obrazkami).

Środki dydaktyczne: obrazki do głoskowania, paski papieru z literą „o” na początku, w środku, na końcu, małe koła z literą „o” i innymi literami, sylwety owoców z literami „o” wielką i małą, 3 ilustracje książek z napisem „bajki”, litery „o”, ilustracje postaci z bajek

Karty aktywności – doskonalenie percepcji wzrokowej, odczytywanie rebusów obrazkowo-literowych.

Środki dydaktyczne: KA1 s. 30, 31

INDYWIDUALIZACJA – zajęcia wspomagające

Powiedz, ile dzieci zmieści się w literce O? – zabawa graficzna wspomagająca

sprawność manualną oraz kształtującą kierunek pisania.

Dzieci dostają kartki z narysowaną wielką literą „O” z zaznaczonym strzałką kierunkiem pisania. Malują precyzyjnie literę po śladzie, starają się jak najdelikatniej dotykać pędzlem kartki. Następnie malują kolejne, coraz mniejsze litery wewnątrz pierwszej, dbając o kształt, płynność i kierunek ruchu. Na koniec liczą, ile „dzieci” w kształcie litery „O” udało się umieścić w pierwszej literze. Efekt będzie ciekawszy, jeśli dzieci będą malowały na zmianę dwoma kolorami podstawowymi – podczas łączenia farb powstaną kolory pochodne, które dzieci mogą nazywać.

Środki dydaktyczne: kartki z wielką literą „O”, farby w kolorach podstawowych, pędzle

Butelkowa orkiestra – samodzielne wykonanie instrumentu, koncert orkiestrowy.

Nauczyciel nawiązuje do zajęcia muzycznego z poniedziałku, orkiestry butelkowej, zaprasza dzieci do samodzielnego wykonania instrumentów. Dzieci podzielone na zespoły zajmują miejsca przy stolikach. Na stolikach znajdują się: wiaderko z wodą, lejek, kubeczki, ściereczki oraz butelki z zaznaczoną linią, do której dzieci mają je napełnić. Po wykonaniu zadania dzieci zabierają swoje butelki, porównują ilość wody, dzielą się na grupy według poziomu wody w butelkach i siadają. Dzieci stukają w butelki coraz szybciej, a potem coraz wolniej. Nauczyciel – dyrygent wyznacza kolejne grupy do gry na instrumencie, pokazując ręką sposób gry danego zespołu. Jedną ręką nauczyciel wyznacza grę jednej drużyny, drugą kolejnej. Dyrygentem może być także dziecko. Po zakończeniu zabawy dzieci porządkują miejsca pracy.

Środki dydaktyczne: szklane butelki, pałeczki do wystukiwania rytmu, wiaderka lub miski z wodą, marker, kubeczki, ściereczki, ochronne obrusy

III. ZAJĘCIA POPOŁUDNIOWE

Podbijanie balonów – ćwiczenie dużych grup mięśniowych, zabawa ruchowa z wykorzystaniem tekturowych rakiet tenisowych.

Po obu stronach symbolicznej siatki (rozłożonego sznurka) nauczyciel rozrzuca taką samą liczbę balonów. Zadaniem drużyn jest przebijanie ich tekturowymi raketami na stronę przeciwnika. Wygrywa drużyna, która po sygnale kończącym grę (ok. 2 min) będzie miała mniej balonów na swojej połowie boiska.

Środki dydaktyczne: sznurek, balony, tekturowe rakiety

Kto pierwszy – konstruowanie i rozegranie matematycznej gry-ściganki.

Nauczyciel wspólnie z dziećmi układa z obręczy trasę gry. Szarfami zaznacza miejsce startu i mety. Wybiera dwóch kapitanów, a ci z kolei – swoich zawodników. Drużyny ustawiają się w dwóch szeregach i siadają wzdłuż trasy gry. Każdy zespół otrzymuje swoją kostkę do gry oraz swój pionek. Zaczyna drużyna, której kapitan wyrzuci więcej oczek. Dzieci kolejno rzucają kostką, liczą oczka i przesuwają swój pionek. Wygrywa zespół, którego pionek pierwszy dotrze do mety. Zwycięzcy się cieszą, przegrani pokazują, jak radzić sobie z porażką, dopominają się rewanżu, zmiany kostek. Nauczyciel stwierdza, że być może następnym razem uda im się wygrać. Drugi wariant gry – zbieranie ilustracji przedmiotów na głoskę „o”. Każda drużyna dodatkowo otrzymuje koszyk, a na trasie gry są rozłożone ilustracje przedmiotów, których nazwy zaczynają się na różne głoski. W jednej obręczy może być kilka obrazków, inne obręcze mogą być puste. Gdy pionek drużyny zatrzyma się na obrazku przedmiotu na głoskę „o” – obrazek jest zabierany do koszyka, pozostałe zostają. Dzieci pilnują, aby nikt się nie pomylił w przesuwaniu pionka i zbieraniu obrazków. Tym razem istnieje możliwość wygrania gry przez dwa zespoły – zwycięzcą może być drużyna, która pierwsza ukończy wyścig lub drużyna, która zbierze najwięcej obrazków.

Środki dydaktyczne: ok. 25–30 obręczy, szarfy, 2 kostki, 2 pionki do gry (np. pluszaki), 2 koszyki, obrazki z nazwami różnych przedmiotów na dowolne głoski (w tym „o”)

W OGRODZIE

Kręgle – zabawa zręcznościowa.

Dzieci wykorzystują do zabawy gotowy zestaw lub plastikowe butelki. Dla utrudnienia można wypełnić butelki wodą – ich przewrócenie będzie wymagało większej siły.

Środki dydaktyczne: zestaw do gry w kręgle lub plastikowe butelki i piłka

Temat 4.4. Jesteśmy wszyscy razem

	Sytuacje edukacyjne/Zapisy do dziennika*	Oczekiwane osiągnięcia dziecka/Cele szczegółowe
I.	• Witamy cię, Kogo brak?, Kto cię woła? – zabawy integracyjne • Ćwiczenia poranne – zestaw „Razem ćwiczymy”	– zna swoją grupę, wskazuje brakującą osobę, rozpoznaje głos kolegi, mówi jego imię III.2 – aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach I.5
II.	• Jedyneczka – zapoznanie z cyfrą „1”, prezentacja cyfry, zabawa matematyczna, demonstracja sposobu pisania cyfry „1” • Karty aktywności – cyfra 1, kształtowanie pojęcia liczby jeden • Zajęcia muzyczne – „Wesołe przedszkole”, nauka tańca „Koziorajka”	– wskazuje liczbę elementów, oznacza ją za pomocą cyfry „1” IV.15 – układa cyfrę „1” z puzzli, drucików kreatywnych IV.15 – posiada ukształtowany schemat ruchowy pisania cyfry IV.8 – zna cyfrę 1, posługuje się liczebnikiem jeden IV.15 – podejmuje próby pisania cyfry 1 IV.8 – kształci wrażliwość słuchową i pobudza wyobraźnię IV.7 – poznaje układ ruchowy śląskiego tańca ludowego IV.7
III.	• Miejsce z mojej prawej strony jest puste – zabawa ruchowa • Pamiętamy o chorym koledze – redagowanie listu, przesyłanie życzeń, przekazanie prezentów w postaci rysunku, gry planszowej • Portret grupy – rysowanie portretu kolegów i koleżanek z grupy, zwrócenie uwagi na estetykę, staranność wykonania • W ogrodzie: Spacer po okolicy – wyszukiwanie cyfry „1” w otoczeniu	– uczestniczy w zabawach ruchowych I.5 – pamięta o chorym koledze z grupy redaguje list, projektuje kopertę, przygotowuje prezent w postaci rysunku, gry, zagadki, kolorowanki III.7, II.9 – rysuje portret swojego kolegi, swojej koleżanki z grupy III.2, IV.1 – wskazuje przedmioty, w których znajduje się cyfra „1” IV.15

* Zapisy do dziennika są dostępne na stronie www.dlanauczyciela.pl

I. ZAJĘCIA PORANNE

Witamy cię – zabawa integracyjna.

Dzieci stoją w kręgu. Nauczyciel mówi: *Witam wszystkich, którzy lubią kolor zielony.* Dzieci, które lubią kolor zielony, robią krok do przodu, po czym ponownie wstępują do koła. Nauczyciel wita się z dziećmi wielokrotnie, za każdym razem wskazując inne cechy, np. *...mają dobry humor, ... lubią się uczyć, ...mają niebieskie oczy, ...są ubrane w spódniczki, ...mają rodzeństwo, ...mają ciekawe pomysły.*

Kogo brak? – zabawa integracyjna.

Dzieci swobodnie biegają po sali w rytmie tamburyna. Nauczyciel trzyma chustę i biega między dziećmi. Na umówione hasło: *Stop!* – dzieci szybko zwijają się w kulkę, chowając głowę między nogami, a nauczyciel przykrywa jedno z nich chustą. Następnie pozostałe dzieci wstają i odgadują, kogo brakuje. Zabawę powtarzamy kilkakrotnie.

Środki dydaktyczne: tamburyn, chusta

Kto cię woła? – rozpoznawanie głosów koleżanek i kolegów.

Dzieci siedzą w kole na dywanie. Jedno z dzieci zamyka oczy. Nauczyciel wskazuje kolejne dzieci, które wołają imię dziecka z zamkniętymi oczami. Zadaniem dziecka jest odgadnięcie, kto woła.

Ćwiczenia poranne – zestaw „Razem ćwiczymy”.

II. ZAJĘCIA GŁÓWNE

Jedyneczka – zapoznanie z cyfrą „1”, zabawy matematyczne.

- Nauczyciel pokazuje cyfrę „1” drukowaną i pisaną. Dzieci opisują jej wygląd, mówią, do czego jest podobna, z ilu elementów się składa. Następnie dzieci układają puzzle z cyfrą „1”, tworzą cyfry „1” z drucików kreatywnych, wskazują obiekty, które występują pojedynczo, np. nos, czoło, broda, brzuch, ja, Słońce, Księżyc. Dzieci wskazują, że cyfrę „1” można spotkać w numerach budynków, numerach w dzienniku, miejscu na podium, na klawiaturze pilota, telefonu komórkowego, na koszulkach zawodników.
- Dzieci siedzą na obwodzie koła. Pokazują na palcach liczbę jeden, jeden raz klaszczą, tupią nogą, uderzają dłońmi o dywan, kolana.
- Wyścig jedynek – zabawa matematyczna.

Dzieci rzucają kostką z cyframi od 1 do 6. Osoba, która wyrzuci cyfrę 1, wykonuje dowolne ćwiczenie lub gest, np. jeden podskok, jeden przysiad, jedno klaśnięcie.

- Nauczyciel pokazuje cyfrę „1”, zapisuje ją na tablicy, potem omawia kierunek pisania. Ponownie demonstruje sposób pisania cyfry, a dzieci naśladują każdy jego ruch. Dzieci piszą cyfrę wyciągniętą ręką w powietrzu, w pionie, wodząc dłonią po podłodze, palcem na dywanie. Wykonując te ruchy, głośno mówią: *jeden*.

Środki dydaktyczne: puzzle z cyfrą „1”, druciki kreatywne, figury liczbowe, cyfry, kostki do gry z cyframi od 1 do 6

Karty aktywności – cyfra 1, kształtowanie pojęcia liczby jeden.

Środki dydaktyczne: KA1 s. 32–33

INDYWIDUALIZACJA – zajęcia wspomagające

Spotkanie jedynek – zabawa dramatyczna, doskonalenie kreatywności i płynności słownej podczas budowania dialogu, utrwalenie znajomości cyfry „1”.

Każde dziecko dostaje kartonową sylwetę jedynek, którą zamienia w postać (rysują nos, oczy, usta i dodatkowe elementy). Następnie dzieci, animując sylwetę, budują dialogi. Dobrze, żeby temat każdej scenki był związany z cyfrą jeden, np.: „Będę w pierwszej klasie”, „Mój pierwszy raz na hulajnodze”, „Moje jedyne marzenie”.

Środki dydaktyczne: kartonowe sylwety cyfry 1, kredki

Zajęcia muzyczne – „Wesołe przedszkole”, nauka tańca „Koziorajka” (opis na s. 88).

III. ZAJĘCIA POPOŁUDNIOWE

Miejsce z mojej prawej strony jest puste – zabawa integracyjna.

Dzieci siedzą w kręgu na podłodze. Między dwojgiem jest wolne miejsce do zajęcia. Zabawę rozpoczyna dziecko mające wolne miejsce z prawej strony, mówiąc: *Miejsce z mojej prawej strony*

jest puste i zapraszam tu... Adama. Wezwany jak najszybciej przechodzi, a dziecko obok, którego zwolniło się miejsce, mówi: *Miejsce z mojej prawej strony jest puste i zapraszam tu...* Zabawę można urozmaicić, prosząc dzieci, aby przeszły jak bocian, żaba, zając.

Pamiętamy o chorym koledze – redagowanie listu, przesyłanie życzeń, przekazanie prezentów w postaci rysunku, gry planszowej.

Dzieci wymyślają sposoby na poprawę samopoczucia chorej koleżanki lub kolegi: można ją odwiedzić, zadzwonić z pozdrowieniami, wysłać list. Potem wspólnie redagują list. Dzieci dyktują nauczycielowi tekst. Nauczyciel adresuje kopertę. Następnie dzieci samodzielnie wymyślają upominki, np. rysunki, ozdabiają kopertę, przygotowują grę planszową, zagadki, kolorowanki, piszą bajkę.

Portret grupy – rysowanie portretu koleżanek i kolegów z grupy.

Nauczyciel stara się wspólnie z dziećmi wyjaśnić słowo „portret” i informuje, że będą tworzyć portret grupy. Każde dziecko losuje karteczkę z imieniem kolegi z grupy. Nauczyciel pyta wybrane dzieci: *Jak narysujesz Kasię?, Jak wygląda Staś?* Pozostałe słuchają wypowiedzi kolegów. Dzieci rysują portrety, wycinają z tektury ramki, ozdabiają je kolorowym papierem, wzorami z dziurkaczy w kształcie liści, kół, przyklejają imię. Kolejny krok to zorganizowanie wystawy „Nasza grupa”, oglądanie portretów, liczenie, ile jest dziewczynek, ilu chłopców. Szukanie podobieństw. Ocena prac.

Środki dydaktyczne: kredki, kartki z bloku, tektura lub kolorowy brystol, dziurkacze o różnych kształtach, losy z imionami dzieci, napis „Nasza grupa”

W OGRODZIE

Spacer po okolicy – wyszukiwanie cyfry „1” w otoczeniu (wcześniej: przypomnienie zasad bezpieczeństwa, konieczności nieoddalania się od grupy).

Temat 4.5. W przedszkolu nigdy się nie nudzimy

	Sytuacje edukacyjne/Zapisy do dziennika*	Oczekiwane osiągnięcia dziecka/Cele szczegółowe
I.	Polowanie na „o” – utrwalenie znajomości litery, rymowanki z literą „o”, odszukiwanie litery w imionach i nazwach obrazków Ćwiczenia poranne – zestaw „Razem ćwiczymy”	- dobiera w pary rymujące się nazwy obrazków IV.2 - wyszukuje literę „o” spośród innych liter IV.4 - aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach I.5
II.	Nie marudź – słuchanie opowiadania M. Kapelusz, rozmowa na temat treści Taniec-przytulaniec – zabawa ruchowa W poszukiwaniu prostokątów – wyodrębnianie figury geometrycznej, kojarzenie kształtu figury z przedmiotami codziennego użytku, wycinanie kształtu prostokątów i wykonanie z nich dowolnych wzorów Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw III	- uważnie słucha utworu literackiego, wypowiada się na temat treści IV.5, IV.6 - uczestniczy w zabawach ruchowych I.5 - wyodrębnia prostokąt spośród innych figur geometrycznych IV.12 - wskazuje przedmioty codziennego użytku w kształcie prostokąta IV.12 - wycina prostokąty i tworzy z nich wzory według własnego pomysłu I.7, IV.11 - bierze udział w ćwiczeniach gimnastycznych I.5

	Sytuacje edukacyjne/Zapisy do dziennika*	Oczekiwane osiągnięcia dziecka/Cele szczegółowe
III.	• Miejsce z mojej prawej strony jest puste – zabawa ruchowa • Jaki był ten tydzień – posumowanie tygodnia, ćwiczenia ortofońiczne, zabawy pantomimiczne, wskazywanie, co w mijającym tygodniu było ciekawe, co trudne, nudne • W ogrodzie: Ścieżka z prostokątów – zabawa skoczna	– uczestniczy w zabawach ruchowych I.5 – podsumowuje tematykę tygodnia, wskazuje, co mu się najbardziej podobało, co było ciekawe, co trudne, czego się nauczył, co chciałoby robić częściej, co je nudzi i nie chce tego robić IV.2, IV.5 – układa kształt prostokąta z materiałów przyrodniczych IV.11, IV.1 – doskonali zwinność i skoczność I.5

* Zapisy do dziennika są dostępne na stronie www.dlanauczyciela.pl

I. ZAJĘCIA PORANNE

Połowanie na „o” – utrwalenie znajomości litery.

Nauczyciel w czasie swobodnej rozmowy naprowadza dzieci na pomysł wspólnej zabawy, np. w rymowanki, zabawę literami.

Następnie rozkłada obrazki na dywanie. Wspólnie z dziećmi je nazywa. Dzieci dobierają rymy do obrazków, których nazwy rozpoczynają się na głoskę „o”, np. owoce – koce, osa – kosa, ogórek – sznurek, okulary – szary, owca – kierowca, ośmiornica – ulica, oko – wysoko, oczy – moczy. Zabawę można powtórzyć, ale tym razem do podanych wyrazów dzieci dobierają rym rozpoczynający się na literę „o” np. ulica – ośmiornica.

Potem nauczyciel rozkłada na dywanie kartoniki z różnymi literami, dzieci wyszukują literę „o”. Później szukają litery w rozłożonych wizytówkach – każde dziecko zabiera swoją wizytówkę i wskazuje na niej literę „o” (jeśli akurat występuje).

Środki dydaktyczne: ilustracje różnych obiektów, wizytówki z imionami dzieci

Ćwiczenia poranne – zestaw „Razem ćwiczymy”.

II. ZAJĘCIA GŁÓWNE

Nie marudź – słuchanie opowiadania Melanii Kapelusz, rozmowa na temat treści.

Nauczyciel czyta opowiadanie, a następnie zachęca dzieci do spontanicznego dzielenia się wrażeniami.

Nie marudź!

– *Jest piękna pogoda – stwierdziła Alicja. – Wybierzemy się jutro na wycieczkę do lasu.*

– *Dlaczego nie? – zgodziła się pani. – Przecież w lesie można robić tyle miłych rzeczy.*

– *Na przykład się zgubić – mruknął Pumpus.*

– *Pojedziemy do takiego lasu – obiecała Żaba – gdzie wszystkie ścieżki są oznaczone i nic nam nie grozi.*

– *Będziemy zbierać grzyby – zaproponowałem.*

– *Możemy też w coś zagrać – powiedziała Alicja. – Albo po prostu się pościgać.*

– *Biegi przelajowe zarżał Zenon. – To coś dla mnie.*

Następnego dnia spotkaliśmy się w umówionym miejscu.

- Co tam masz? – zapytałem Alicję.
- Folię.
- Folię? – zdziwiłem się. – Na co?
- Na wszelki wypadek. Zawsze może się przydać.

Najpierw jechaliśmy autobusem. Potem szliśmy piechotą. W końcu Żaba powiedziała:

- Jesteśmy na miejscu.

Zaczęliśmy szukać grzybów. Po godzinie zagadnąłem Klemensa:

- Dużo masz już borowików?
- Ani jednego – odparł.
- A maślaków?
- Też nie mam. I od razu uprzedzę kolejne pytanie: nie mam żadnego grzyba. Jedyne, co mam, to kamień w bucie. Beznadziejna wycieczka.
- Chodźmy – powiedziała Pani – zapytamy, jak poszło innym.

Okazało się, że pozostałym też nie udało się niczego znaleźć.

Na dodatek zaszło słońce, a na niebie pojawiły się ciemne chmury.

- Od początku uważałem, że wycieczka w październiku jest głupim pomysłem – powiedział Pumpus, kiedy spadła pierwsza kropla deszczu.
- Faktycznie – przytaknął Klemens. – Dostałem od taty nową świetną grę komputerową. Sam nie wiem, dlaczego się z wami wybrałem.

Deszcz przybierał na sile.

- Nie mam peleryny, zaraz dostanę kataru – powiedziała Pola. – Czyj to był pomysł?
- Mój – powiedziała Alicja. – Myślałam, że będziemy się dobrze bawić.
- Ja też – zarzął Zenon. – Teraz mogę się tylko z siebie śmiać.
- Lepiej było nigdzie nie chodzić – dodał Maciek.
- Właśnie – zgodziła się Matylda. – Jak futro nasiąknie mi wodą, będę się suszyć przez tydzień.
- Naprawdę? – zainteresował się Zenon.
- Wiesz co, Alicjo – jęknęła Pola – wrobiłaś nas z tą wycieczką.
- I z lasem, w którym nic nie ma – powiedział Ślimak.
- Przestańcie marudzić! – zezłościła się Żaba. – Nie jesteśmy z cukru.

Popada i przestanie.

- Ale moje futro ...

Alicja wyciągnęła z plecaka folię.

- Zróbmy z niej baldachim – powiedziała. – Będziemy ją trzymać za rogi...
- Eee... to nic nie da machnął ręką Chomik. – Już widzę, że się zapada w środku.
- Tu jest taki długi kij – zaproponowałem. – Można wbić go w ziemię.

Na nim oprzemy folię.

Przedrze się – pokiwał głową Osiołek. – Chyba, że...

Wyciągnął z plecaka bluzę i podłożył między kij a folię.

- Brawo! Dobrze myślisz – pochwaliła Pani. – A teraz zadanie: każdy wymyśla po jednej grze, odpowiedniej do naszego niby namiotu.

Okazało się, że pomysłów jest więcej niż osób. Pękaliśmy ze śmiechu i bawiliśmy się, jak nigdy, aż Chomik powiedział:

- Mam złą wiadomość.
- Co znowu? – westchnęła Alicja.
- Przestało padać.

Melania Kapelusz

Źródło: Melania Kapelusz „Nie marudź!” z serii: „Z pamiętnika pewnego Świerszczyka”, Świerszczyk 20/2014.

Przykładowe pytania do tekstu:

- Co przedszkolaki planowały robić w lesie?
- Ile grzybów zebrały?
- Gdzie schroniły się przed deszczem?
- Co można robić w lesie? Co chcielibyście tam robić?
- Co warto zabrać ze sobą na wycieczkę do lasu?

Na zakończenie nauczyciel zapowiada wycieczkę do lasu lub parku, która odbędzie się w przyszłym tygodniu i wspólnie z dziećmi przygotowuje plan aktywności.

utwór

Taniec-przytulanie – zabawa dramatowa.

Nauczyciel dzieli grupę na dwie drużyny, jednej rozdaje bużki smutne, a drugiej wesołe. Następnie odtwarza nagranie piosenki tanecznej. W czasie piosenki dzieci „wesołe” wyszukują „smutnych” kolegów i zapraszają ich do tańca.

Środki dydaktyczne: znaczki – bużki wesołe i smutne (parzysta liczba każdego rodzaju), taneczna piosenka

W poszukiwaniu prostokątów – wyodrębnianie figury.

- Dzieci siedzą na dywanie w szachownicy. Przed każdym znajduje się tacka z figurami geometrycznymi i sznurkami. Nauczyciel pokazuje figurę prostokąta. Dzieci odnajdują na tackach prostokąty. Dzielią się spostrzeżeniami i doświadczeniami. Oglądają figury, opisują cechy prostokąta – po dwa boki tej samej długości, 4 ostre wierzchołki, potem zamykają oczy i wodzą po figurach palcami, aby lepiej zapamiętać kształt.
- Dzieci formują prostokąty ze sznurka, rysują figurę po śladzie, rysują w powietrzu. Nauczyciel przypomina, jak rysować prostokąt: zaczynamy od kropki, następnie kreska pionowa na dół, pozioma w prawo, pionowa do góry, pozioma w lewo. Dzieci odkładają tacki.
- Jaki to kształt? – zabawa dydaktyczna.

Dzieci dobierają się parami i siadają. Jedno odwraca się plecami do drugiego. Dziecko siedzące z tyłu rysuje figury na plecach koleżanki/kolegi (koło, kwadrat, prostokąt), a ten zgaduje ich nazwy. Po podaniu prawidłowej odpowiedzi, następuje zamiana ról.

- Dzieci wyszukują w otoczeniu przedmioty, które mają kształt prostokąta: książki, ściany bloku, dywan, boisko, okno, czekolada, telewizor.
- Zabawa z gumą do skakania.

Grupa jest podzielona na czteroosobowe zespoły. Każdy zespół otrzymuje gumę długości ok. 3 m. Dzieci rozciągają ją tak, aby powstał prostokąt, potem koło, na końcu kwadrat. Zabawie może towarzyszyć muzyka, wtedy dzieci tańczą, trzymając gumę w rękach. Na pauzę w muzyce konstruuje podaną przez nauczyciela figurę. Figury mogą mieć różne wielkości i znajdować się w różnym położeniu (na dywanie, w uniesionych rękach dzieci).

Wycinanie prostokątów z kolorowych kartek i tworzenie z nich prostokątnych ludzików lub innych przedmiotów.

Środki dydaktyczne: sznurki, guma do skakania (dla każdej 4-osobowej grupy jedna), kolorowe kartki, nożyczki

Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw III (opis na s. 223).

Miejsce z mojej prawej strony jest puste – zabawa integracyjna.

Dzieci siedzą w kręgu na podłodze. Między dwojgiem jest wolne miejsce do zajęcia. Zabawę rozpoczyna dziecko mające wolne miejsce z prawej strony, mówiąc: *Miejsce z mojej prawej strony jest puste i zapraszam tu... Adama*. Wezwany jak najszybciej przechodzi, a dziecko obok którego zwolniło się miejsce, mówi: *Miejsce z mojej prawej strony jest puste i zapraszam tu...* Zabawę można urozmaicić, prosząc dzieci, aby przeszły jak bocian, żaba, zając.

Jaki był ten tydzień? – posumowanie tygodniowych zajęć.

- Wesole dźwięki – ćwiczenia ortofoniczne.

Nauczyciel rozkłada na dywanie ilustracje różnych przedmiotów (np. pociąg, bębenek, trąbka, zegar). Wybrane dziecko losuje obrazek, pokazuje go dzieciom, a reszta grupy trzykrotnie naśladuje odgłos wydawany przez przedmiot na rysunku, np. zegar: „cyk, cyk, cyk”; pociąg: „fu, fu, fu”.

- Odgrywanie ról – zabawy pantomimiczne.

Chętne dzieci zostają zaproszone na środek. Nauczyciel mówi im po cichu, jaką emocję mają pokazać: *Jesteś bardzo smutnym dzieckiem. Zdziwiłeś się, bo zobaczyłeś zielonego słonia. Jesteś zadowolony, bo dostałeś prezent. Boisz się, bo kolega zrobił ci psikusa i cię wystraszył. Gniewasz się, bo koleżanka zepsuła twoją ulubioną lalkę*. Zadaniem pozostałych dzieci jest odgadnąć demonstrowaną emocję i wskazać odpowiednią buźkę na kostce.

- Jaki był ten tydzień?

Dzieci przypominają sobie, co robiły, oceniają, co im się najbardziej z tego podało, co było ciekawe, co pamiętają, co było trudne itd. Czego się nauczyły? Co chciałyby robić częściej? Co je nudzi i nie chcą tego robić?

Środki dydaktyczne: ilustracje różnych przedmiotów (np. pociąg, bębenek, trąbka, zegar, postacie zwierząt), kostki emocji

W OGRODZIE

Ścieżka z prostokątów – zabawa skoczna.

Dzieci układają z kamyków lub patyków prostokąty, jeden obok drugiego. Powstałą w ten sposób ścieżkę pokonują skokami obunóż i na jednej nodze.

Środki dydaktyczne: kamiki lub patyki

UWAGA! na początku przyszłego tygodnia zaplanowana jest wycieczka do lasu lub parku.

Zajęcia muzyczne 4. Wesołe przedszkole

piosenka

Przedszkolaki to my! – powtórzenie piosenki i zabawy ruchowej 1. tygodnia września.

Środki dydaktyczne: CD1 Piosenki nr 1–2 „Przedszkolaki to my!”

utwór

Tańczące zabawki – zabawa ruchowa przy muzyce.

Dzieci słuchają utworu „Wesołe zabawki” – przed prezentacją nauczyciel podaje jego tytuł. Następnie rozmawia z dziećmi o tym, jakie zabawki wyobrażały sobie podczas słuchania nagrania. Wspólnie wybierają kilka rodzajów zabawek, które można przedstawić za pomocą ruchu i prostych gestów. Mogą to być „pajace”,

„piłki”, „misie”, „lale”, „pociąg”. Dzieci ustalają sposób poruszania się zabawek. I tak: dzieci „pociągi” będą naśladować obiema rękami ruch kół lokomotywy w przód, „lale” będą poruszać się „jak roboty”. Każde dziecko deklaruje, jaką zabawkę będzie przedstawiało ruchem.

Utwór ma budowę ABA1. Zabawę można uatrakcyjnić, opowiadając historyjkę: *Kiedy nikt nie widzi, zabawki ożywają, bawią się i tańczą (część A), kiedy ktoś na nie patrzy, przestają się ruszać i znów są zwykłymi zabawkami (część B).*

Następnie dzieci stają w rozsypce, a nauczyciel odtwarza kilkakrotnie nagranie.

Część A – podczas skocznych części A i części A1 nauczyciel wymienia nazwę zabawki. Poruszają się tylko te „zabawki”, których nazwę wymienił nauczyciel, pozostałe stoją.

Część B – dzieci stoją bez ruchu, tworząc nieruchome figurki.

Środki dydaktyczne: CD3 Utwory nr 7 „Wesołe zabawki”

utwór

Koziorajka – układ taneczny śląskiego tańca.

W utworze można wyodrębnić 3 części (melodie): ABC. Ich układ powtarza się 6 razy.

Układ podstawowy – ustawienie:

chłopiec i dwie dziewczynki (lub dwóch chłopców i dziewczynka) wiążą kółeczko.

Jeśli kółko tworzą dzieci tej samej płci, jedno z nich otrzymuje szarfę. Pojedynczy chłopiec, dziewczynka lub dziecko z szarfą jest głównym tancerzem w części C („haczyki”).

Melodia A (4 takty)

Takty 1.–3. – tańczący w kółeczkach, zaczynając prawą nogą, wykonują 6 podskoków zmiennych („z nogi na nogę”) w prawo. W innym wariacie układu dzieci mogą biec drobnymi krokami.

Takt 4. – trzykrotne przytupnięcie (prawa, lewa, prawa) w rytmie: 2 ósemki i ćwierćnuta.

Melodia B (4 takty)

Takt 1. – podskok nożycowy (prawa noga z przodu, lewa z tyłu).

Takt 2. – podskok nożycowy (lewa noga z przodu, prawa z tyłu).

Takt 3. – dwa podskoki nożycowe naprzemienne najpierw z prawą, a następnie z lewą nogą z przodu.

Takt 4. – podskok nożycowy (prawa noga z przodu, lewa z tyłu).

Melodia C (8 + 8 taktów)

Takty 1.–4. – chłopiec tańczy z jedną z dziewczynek w „haczyku”, dziewczynka bez pary wykonuje podskoki zmienne w miejscu.

Takty 5.– 8. – jw. ze zmianą partnerki.

Przy kolejnych powtórkach w części A należy zmienić kierunek ruchu.

Środki dydaktyczne: CD3 Utwory nr 26 „Koziorajka”

Nocny superbohater

Tolek razem z rodzicami mieszkał w norce pod korzeniami starej lipy. Mieli tam wszystko, czego polne myszy mogą zapragnąć – blisko był ogród, sad i gospodarstwo, w którym zawsze znalazło się coś smacznego do schrupania. Gałęzie drzewa chroniły ich norkę przed deszczem i słońcem. Tolek bardzo lubił to miejsce. W ciągu dnia. Ale kiedy robiło się ciemno i trzeba było iść spać...

– Synku, kolacja zjedzona? Umyj zęby, uszy, łapki i wskakuj pod kołdrę – mówiła mama każdego wieczora, a Tolkowi futerko jeżyło się plecach.

– Mamoooo... – piszczał cichutko – a położysz się ze mną?

Zwykle mama wzdychała ciężko i kładła się obok synka. Głaskała go po łapce, aż zasnął, a trwało to naprawdę długo. Bo Tolek co chwila pytał, co tak trzeszczy, stuka i wyje.

– To wiatr, Tolku – mówiła mama. – Porusza gałęziami lipy.

– A tam? – Tolek wskazywał dziwny kształt w otworze, który służył im za okno.

– Kochanie, już ci tyle razy mówiłam... Liście łopianu po ciemku wyglądają jak kot, ale tak naprawdę to tylko zielona roślina. Chodziliśmy tam w ciągu dnia i widziałeś, że nie ma się czego bać. Po ciemku niektóre rzeczy widzimy inaczej.

Tego wieczora Tolek także chciał, żeby mama pomogła mu zasnąć. Ale tata powiedział:

– Tolek, mama chce trochę odpocząć po całym dniu. Dziś to ja z tobą posiedzę i opowiem ci o moim koledze i jego synku Grzesiu.

Tolek, trochę zdziwiony, ułożył się pod kołdrą i nadstawił uszu.

– Mój kolega i cała jego rodzina to nietoperze. Wiesz, jak wyglądają?

– Tak jak my, tylko ze skrzydłami? – upewnił się Tolek.

– Dokładnie – potwierdził tata. – Grześ, podobnie jak ty, nie lubił zasypiać. Bał się, kiedy robiło się jasno.

Tolek się zdziwił. Czego się bać, kiedy jest jasno? Tata zauważył zdumiony wyraz jego pyszczka.

– Tak, tak. Nietoperze przez całą noc są aktywne, to znaczy latają, zdobywają pożywienie, bawią się, uczą. A kiedy robi się widno, owijają się skrzydłami, łapią się pazurkami gałęzi, zwisają głowami w dół i zasypiają.

Tolek wytrzeszczył oczy. Spać z głową w dół?

– Tak im wygodnie – uśmiechnął się tata.

– Nietoperz Grześ nie lubił zasypiać. Chciał, żeby noc trwała jak najdłużej, bo wtedy czuł się bezpiecznie. Uwielbiał szum drzew, trzeszczenie gałęzi, ciemności, dziwne kształty liści. W nocy był odważny jak superbohater. Ale bardzo bał się dnia.

Lęk przed samodzielnym zasypianiem

- Dlaczego? – zdziwił się Tolek.
- Bał się dziennych potworów.
- Potworów?
- Kiedyś zobaczył wróbla i był pewien, że to straszny potwór. Choć wróbel wcale nie jest groźny dla nietoperza.

Tolek się zamyślił. Przecież to bez sensu, bać się dnia. Chciałby poznać tego Grzesia i z nim porozmawiać. Na pewno Grześ, po takiej rozmowie poczułby się lepiej.

- Pomyślałem – powiedział tata – że może kiedyś umówimy się na spotkanie? Grześ mógłby ci opowiedzieć, dlaczego tak lubi noc, a ty jemu, dlaczego lubisz dzień.

Tolek z zapalem pokiwał łepkiem. Bardzo chętnie pozna nowego kolegę.

- A teraz śpij już synku – powiedział.

Tolek owinał się ciasniej kołderką, jak nietoperz skrzydłami. Po chwili smacznie spał, a śniło mu się, że lata w ciemności, a wróble patrzą na niego z podziwem, jak na jakiegoś superbohatera.

Joanna Szulc

Propozycje pytań do rozmowy:

- Czemu Tolek nie lubił kłaść się spać?
- Jak mama pomagała Tolkowi w zasypianiu? A jak pomógł mu tata?
- Dlaczego Grześ nie lubił, kiedy było jasno?
- Czego można się bać? Czy każdy może się bać czegoś innego?
- Czy można jakoś pomóc osobie, która się boi?

KRĄG TEMATYCZNY

5. Jesienne kolory

Cele ogólne

OBSZAR FIZYCZNY

- kształtowanie umiejętności spontanicznego poruszania się w rytm muzyki lub zgodnie z narracją
- kształtowanie zwinności, zręczności, szybkości, wytrzymałości

OBSZAR EMOCJONALNY

- rozwijanie zdolności do odczuwania zadowolenia z dobrze wykonanego zadania
- kształtowanie umiejętności wyrażania własnych emocji w formach werbalnych i niewerbalnych

OBSZAR SPOŁECZNY

- przypomnienie zasad regulujących właściwe zachowania podczas pobytu w przedszkolu
- wdrażanie do polubownego rozwiązywania sporów

OBSZAR POZNAWCZY

- kształtowanie umiejętności przeprowadzania prostych doświadczeń, ich obserwowania i wyciągania wniosków
- rozwijanie umiejętności budowania i konstruowania z klocków i elementów konstrukcyjnych według podanego wzoru
- kształtowanie umiejętności klasyfikowania przedmiotów ze względu na wielkość, kolor, kształt, tworzenie zbiorów o takiej samej liczbie elementów, ustawianie elementów rosnąco i malejąco
- poznanie drukowanej i pisanej litery „A”, „a”
- poznanie obrazu graficznego liczby „2”
- doskonalenie gry na przedszkolnych instrumentach perkusyjnych, rozpoznawanie ich brzmienia

Kompetencje kluczowe

1., 3., 5., 6., 8.

Język angielski z Super Heroes, rozdział 1.

SŁOWNICTWO

- pencil, book, crayons, robot, teddy, game, red, yellow, blue, green

CELE NAUCZANIA

- nazywanie przyborów szkolnych, zabawek i kolorów, rozumienie poleceń, rozwijanie rozumienia ze słuchu, doskonalenie małej motoryki, reagowanie na polecenia wydawane przez nauczyciela

Ćwiczenia poranne – zestaw „Tańczące kolory jesieni”

Pani Jesień kolory rozdaje – marsz.

Dzieci maszerują po kole do rytmu granego na bębnie; rytmicznie sięgają do pojemnika i biorą po jednym woreczku gimnastycznym.

Zabawa kolorów – zabawa orientacyjno-porządkowa.

Dzieci biegają w różnych kierunkach po sali. Na sygnał nauczyciela – pokazywany kartonik/krążek w kolorze, np. żółtym – osoby z woreczkami w kolorach innych niż żółty zastygają w bezruchu, a dzieci z woreczkami żółtymi poruszają się między nimi. Zabawa powtarza się kilkakrotnie, żeby wszystkie kolory wzięły w niej udział.

Taniec przekładaniec – zabawa z ćwiczeniem chwytu i skrętami tułowia.

Dzieci do rytmu granego na bębnie przekładają woreczek z ręki do ręki wokół tułowia.

Kolorowa poleczka – zabawa bieżna/taneczna.

Dzieci ustawiają się w kole, trzymając woreczki za przeciwległe końce. Poruszają się po kole cwałem bocznym w rytmie poleczki. Na sygnał nauczyciela następuje zmiana kierunku tańca.

Odpozynek kolorów – ćwiczenia oddechowe (brzuszo-przeponowe) uspokajające.

Dzieci w pozycji leżącej kładą woreczek na brzuchu, podnoszą go podczas wdechu, opuszczają przy wydechu.

Pani Jesień kolory zbiera – marsz.

Dzieci maszerują po kole w rytm muzyki marszowej i rytmicznie odkładają woreczki do pojemnika.

Środki dydaktyczne: woreczki gimnastyczne w kilku kolorach, krążki/kartoniki w kolorach woreczków (po jednym w każdym kolorze), bębenek, nagranie marsza i polki

Temat 5.1. Roztańczony wietrzyk		
	Sytuacje edukacyjne/Zapisy do dziennika*	Oczekiwane osiągnięcia dziecka/Cele szczegółowe
I.	• Jesienne okulary – obserwacja otoczenia przez kolorowe „szkiełka”, analizowanie zmian widoku pod wpływem koloru • Ćwiczenia poranne – zestaw „Tańczące kolory jesieni”	– prowadzi ukierunkowane obserwacje IV.19 – opisuje zmiany zauważone podczas zmiany sposobu obserwacji IV.2 – aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach I.5
II.	• Zielony, żółty, rudy, brązowy – zapoznanie z wierszem M. Strzałkowskiej, ćwiczenia ortofoniczne, gramatyczne (poprawne stosowanie czasowników), inscenizacja ruchowa treści utworu • Karty aktywności – analiza ilustracji – pory roku i ich cech • Książka – praca z obrazkiem, utrwalenie litery „o” • Taniec z wachlarzem – zabawa ruchowa • Jak latawiec z wiatrem zatańczył – praca zespołowa, ozdabianie latawca rysunkami i wyciętymi samodzielnie elementami	– rozpoznaje i opisuje sytuacje, które mogą wywoływać różne emocje II.1, II.6 – charakteryzuje postacie i zdarzenia w poznawanych utworach literackich IV.5 – wykazuje się inwencją twórczą w ilustrowaniu ruchem tekstu utworu IV.1 – wymienia cechy charakterystyczne jesieni IV.18 – utrwała obraz litery „o” IV.4 – uczestniczy w zabawach ruchowych I.5 – rysuje kredkami świecowymi i ołówkowymi zaplanowane kształty i kompozycje IV.1 – wycina skomplikowane kształty: cięcie po linii prostej I.7, I.9
III.	• Taniec liści na wietrze – zabawa ruchowa • Jesienna muzyka – odtwarzanie i tworzenie sekwencji rytmicznych z wykorzystaniem instrumentów perkusyjnych i naturalnych rekwizytów	– uczestniczy w zabawach ruchowych I.5 – odtwarza złożone rytmy dźwiękowe za pomocą umownych symboli IV.7

	Sytuacje edukacyjne/Zapisy do dziennika*	Oczekiwane osiągnięcia dziecka/Cele szczegółowe
III.	• W ogrodzie: Jesienne liście – zabawy kreatywne z liśćmi	– układa kompozycje z materiału przyrodniczego IV.1

* Zapisy do dziennika są dostępne na stronie www.dlanauczyciela.pl

I. ZAJĘCIA PORANNE

Jesienne okulary – obserwacja otoczenia przez kolorowe „szkiełka”.

Nauczyciel zaprasza do obejrzenia świata przez „jesienne okulary”. Każde dziecko wybiera sobie dwa „szkiełka” (folie) w różnych kolorach. Zabawa polega na obserwowaniu przez „szkiełko” otoczenia w sali, krajobrazu za oknem i opowiadaniu o tym, jak pod wpływem koloru zmienia się widok, nastrój, np. czy kolor sprawił, że zrobiło się weselej albo smutniej. Dzieci zamieniają się „szkiełkami” i powtarzają zabawę.

Środki dydaktyczne: „szkiełka” wycięte z kolorowej przezroczystej folii

Ćwiczenia poranne – zestaw „Tańczące kolory jesieni”.

II. ZAJĘCIA GŁÓWNE

Zielony, żółty, rudy, brązowy – zapoznanie z wierszem Małgorzaty Strzałkowskiej.

- Nauczyciel czyta wiersz.

Zielony, żółty, rudy, brązowy

*Zielony, żółty, rudy, brązowy –
jesień uderza mi już do głowy!
Z radością witam jesienne chłody
i rynny pełne spienionej wody!*

*Z radością witam jesienne pluchy,
jesienne wichry i zawieruchy!
Nareszcie jesień! Nareszcie ślota!
Strumienie deszczu i góry błota,*

*długie wieczory, kasztany, chmury,
żołędzie, liście, mgły i kaptury!*

*Wyciągam z szafy stos rękawiczek,
kalosze, beret, ciepły szaliczek
i skacząc sobie poprzez kałuże,
pędzę przywitać jesienne burze!
Zielony, żółty, rudy, brązowy –
jesień uderza mi już do głowy!*

Małgorzata Strzałkowska

Źródło: M. Strzałkowska „Zielony, żółty, rudy, brązowy”, Harbour Point Sp. z o.o. Media Rodzina, Poznań, 2003, s. 32.

Po wysłuchaniu wiersza dzieci wypowiadają się na temat utworu. Nauczyciel ukierunkowuje wypowiedzi pytaniami:

- O czym opowiada wiersz?
- Kto mógł witać jesień w wierszu?
- Jak bohater przygotowywał się do powitania jesieni?
- Jaki jest nastrój lub nastroje wiersza?
- Z jakim jesiennym elementem kojarzą się kolory wymieniane w wierszu?

- Ćwiczenia ortofoniczne i językowe.

Nauczyciel recytuje sekwencje wiersza, a zadaniem przedszkolaków jest uzupełniać recytację wymawianiem w sposób zróżnicowany intonacyjnie wyrazów dźwiękonaśladowczych:

*Zielony, żółty, rudy, brązowy –
jesień uderza mi już do głowy!*

(puk, puk, puk – puk, puk, puk – puk, puk, puk – rytmicznie w sekwencjach trójdźwiękowych)

*Z radością witam jesienne chłody
i rynny pełne spienionej wody!
(pluuuum, pluuuum, pluuuum – przedłużenie głoski „u” falującym głosem)
Z radością witam jesienne pluchy,
jesienne wichry i zawieruchy!
(szszszszsz, szszszszsz, szszszszsz – rozpoczynają głośno, ku końcowi ściszą szumienie)*

*Nareszcie jesień! Nareszcie ślota!
Strumienie deszczu i góry błota,
(kap, kap, kap – najpierw cicho, potem coraz głośniej)
długie wieczory, kasztany, chmury,
żołędzie, liście, mgły i kaptury!
(pac, pac, pac – rytmicznie)*

*Wyciągam z szafy stos rękawiczek,
kalosze, beret, ciepły szaliczek
(szaaaaaal, szaaaaaal, szaaaaaal – przedłużają głoskę „a”)
i skacząc sobie poprzez kałuże,
pędzę przywitać jesienne burze!
(chlap, chlap, chlap – rytmicznie)*

*Zielony, żółty, rudy, brązowy –
jesień uderza mi już do głowy!
(puk, puk, puk – puk, puk, puk – rytmicznie w sekwencjach
trójdźwiękowych)*

Następnie dzieci wymieniają czynności wykonywane przez obiekty opisane w wierszu. Nauczyciel pomaga, zadając pytania: *Co robiła woda?* – płynęła, padała, chlapała, pieniała się..., *Co kasztany i żołędzie?* – spadały..., *Co robi jesień?* – uderza, przychodzi. Nauczyciel zwraca uwagę na stosowanie poprawnych form czasowników.

INDYWIDUALIZACJA – zajęcia rozszerzające

Jesienne odgłosy – zabawa doskonaląca umiejętność czytania.

Dzieci odczytują zapisane wyrażenia dźwiękonaśladowcze. Następnie starają się określić, kto lub co wydaje takie dźwięki. Następnie przyporządkowują zapis odgłosu do właściwego obrazka.

kasztan – pac, pac, pac

kropla – kap, kap, kap

dziesięć – stuk, stuk, stuk

buty – tup, tup, tup

wrona – kra, kra, kra

wiewiórka – kic, kic, kic

kalosz – plum, plum, plum

Środki dydaktyczne: zapisane wyrazy dźwiękonaśladowcze, obrazki związane z dźwiękami

- Inscenizacja wiersza.

Dziecko–Jesień otrzymuje „czarodziejską różdżkę”. Pozostałe dzieci zajmują miejsca w rozsypce w sali. W trakcie inscenizacji nauczyciel recytuje wiersz z małą modyfikacją: po każdej zwrotce powtarza „refren”: *Zielony, żółty, rudy, brązowy – jesień uderza mi już do głowy!*. Dziecko–Jesień spaceruje między przedszkolakami, dzieci kołyszają się w lewo i w prawo, jak na wietrze. Jesień porusza różdżką nad głowami wybranych dzieci. Przedszkolaki, które jesień „zaczarowała”, ilustrują wymyślonym przez siebie ruchem czynność wskazaną w wierszu, np. *i rynny pełne spienionej wody* – falując całym ciałem, robią przysiad, *Z radością witam jesienne pluchy* – radosne podskoki i obroty. Powtarzający się dwuwers dzieci rytmizują z nauczycielem w oparciu o rytm sylabowy i wykonują kroki odstaw–dostaw, jednocześnie wymawiając kolejne sylaby: *Zie-* (odstaw nogę w bok) *-lo-* (dostaw drugą nogę) *-ny-* (odstaw nogę) *-żół-* (dostaw nogę) i dalej do końca.

Środki dydaktyczne: różdżka Jesieni (patyczek z zawiązaną na końcu wiązką pasków z kolorowej bibuły)

Karty aktywności – analiza ilustracji – określanie charakterystycznych cech jesieni.

Środki dydaktyczne: KA1 s. 34–35

Książka – praca z obrazkiem, utrwalenie litery „o”

Środki dydaktyczne: K s. 8–9

Taniec z wachlarzem – zabawa bieżna.

Dzieci ustawiają się w rozsypce. Nauczyciel spaceruje między nimi, poruszając wachlarzem tak, aby wywołać wiatr odczuwalny przez kolejne dzieci. Przedszkolak, który poczuje wiatr, zaczyna biegać drobnymi kroczkami (delikatnie jak wietrzyk) między rówieśnikami. Gdy wszystkie dzieci są w ruchu, na komendę: *Zmiana pogody!* ponownie nieruchomieją. Zabawę powtarzamy, wybierając do roli wiatru z wachlarzem dziecko.

Środki dydaktyczne: wachlarz oryginalny albo z papieru

Jak latawiec z wiatrem zatańczył – ozdabianie latawca technikami rysunkowymi według własnych pomysłów.

Nauczyciel na każdym stoliku kładzie wycięty z szarego papieru szablon latawca, kredki, nożyczki, prostokąty z kolorowego papieru. Dzieci odgadują zagadkę:

*Trzymaj mocno go za sznurek,
bo szybować lubi w górę.
Tę zabawkę zrobisz sam
gdy ci papier, kredki dam.*

Ewa Matejczyk

Zadanie jest realizowane dwuetapowo: najpierw w zespołach, potem indywidualnie. Dzieci siedzące przy stoliku tworzą zespół, ustalają sposób ozdobienia latawca i podział zadań. Po ozdobieniu szablonu latawca, w którym dominuje jeden kolor, każdy wycina kokardkę do ogona. Kokardki są w kolorze dominującym na latawcu danej grupy; nie należy ich łączyć, ponieważ będą wykorzystywane w ciągu tygodnia. Na koniec zespoły układają swoje latawce na dywanie, podziwiają je. Korzystając z kostek emocji, dzieci określają, jak się czuły podczas tworzenia latawca, i mówią, co wywołało te emocje.

Środki dydaktyczne: szary i kolorowy papier, nożyczki, kredki, farby, kostki emocji

III. ZAJĘCIA POPOŁUDNIOWE

Taniec liści na wietrze – zabawa z wymachami rąk.

Na rozłożonej na podłodze folii malarskiej leżą liście. Przedszkolaki idą krokiem spacerowym wkoło folii. W trakcie spaceru nauczyciel recytuje wiersz.

Liście

*Wietrzyk chodzi po ogródku,
strąca złote liście.*

*Wietrzyk gra, a one tańczą,
rażno, zamaszyście.*

*Szur, szur, szur, szur,
szu, szu, szu!*

*Lecą, lecą liście z drzewa
żółte i czerwone,
kręcą, kręcą się w powietrzu,
w tę i w tamtą stronę.*

*Szur, szur, szur, szur,
szu, szu, szu!*

*Wietrzyk chodzi po ogródku,
do tańca je prosi,
„Tańczcie! Tańczcie!” Słonko świeci,
wiatr listki roznosi.*

*Szur, szur, szur, szur,
szu, szu, szu!*

*To podlecą, to opadną,
Spłoszoną gromadą,
Aż bezsilne i omdłate
pokotem się kładą.*

Maria Gerson-Dąbrowska

Po każdej zwrotce dzieci zatrzymują się i chwytają za brzegi foli. Unoszą i poruszają nią – wywołują wiatr. Jednocześnie powtarzają wersy wiersza: *Szur, szur, szur, szur, szu, szu, szu!* Po I zwrotce chwytają folię oburącz, po II – ręką prawą, po III – ręką lewą. Po IV zwrotce siadają tyłem do folii i pochylają głowę – opadają.

Środki dydaktyczne: liście zebrane podczas spaceru, folia malarska (lub chusta animacyjna)

Jesienna muzyka – odtwarzanie i tworzenie sekwencji rytmicznych.

Nauczyciel jest muzykującą Jesienią – wygrywa rytm na bębnie w równych wartościach ćwierćnotowych z uwzględnieniem pauz. Każde dziecko układa z liści usłyszany rytm według zasady: dźwięk to liść, pauza to puste miejsce. Po kilkukrotnym powtórzeniu nauczyciel układa rytm z liści, a dzieci odtwarzają go, uderzając kasztanami jeden o drugi (ewentualnie klaszczą). Potem nauczyciel dzieli grupę na zespoły. Każdy zespół otrzymuje rekwizyty – kasztany, szyszki, liście i tak, np. szyszka to tamburyn, kasztan to bębenek. W miejscu niewidocznym dla dzieci (np. za parawanem) gra na różnych instrumentach. Zadaniem zespołu jest ułożyć rytm zgodnie z kolejnością usłyszanych instrumentów. Pierwsze prezentacje są jednakowe dla wszystkich zespołów, przy kolejnych, nauczyciel dla każdego zespołu gra inną sekwencję. Następnie dzieci z pierwszego zespołu otrzymują instrumenty perkusyjne, na których grał nauczyciel. Nauczyciel układa rytm z naturalnych rekwizytów, a dzieci odtwarzają go, grając. Pozostałe zespoły kontrolują poprawność wykonania zadania. Potem kolejny zespół przejmuje instrumenty.

Środki dydaktyczne: liście, kasztany, szyszki, trójkąty, bębniaki, tamburyny

W OGRODZIE

Jesienne liście – zabawy kreatywne z liśćmi.

Dzieci zbierają liście i układają z nich duże kompozycje płaskie na trawie lub chodniku, np. zwierzęta, postacie, wymyślone kształty.

Temat 5.2. Jesienny album		
	Sytuacje edukacyjne/Zapisy do dziennika*	Oczekiwane osiągnięcia dziecka/Cele szczegółowe
I.	• Kolorowe liście – przygotowanie zawieszki: samodzielne rysowanie konturu liścia, kolorowanie i wycinanie po liniach konturu, dziurkowanie i nawlekanie na sznurek • Ćwiczenia poranne – zestaw „Tańczące kolory jesieni”	– sprawnie wycina po narysowanym śladzie I.9 – zapełnia barwą obrazki konturowe bez przekraczania linii I.7 – aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach I.5
II.	• Zdjęcia do albumu – zapoznanie z wielką i małą literą „a”, analiza słuchowa wyrazów podstawowych, układanie schematów wyrazów, opowiadanie treści ilustracji, czytanie litery „a” (jako wyrazu zdziwienia, zaskoczenia), prezentacja zapisu litery • Karty aktywności – litery „A”, „a” – przygotowanie do czytania i pisania • Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw I	– dokonuje analizy treści ilustracji IV.9 – odwzorowuje i odtwarza z pamięci uprzednio widziane wzory, znaki IV.8 – buduje głoskowy schemat wyrazu IV.2 – rozpoznaje i nazywa literę „a” wielką i małą IV.4 – dokonuje analizy i syntezy słuchowej, wskazuje miejsca głoski „a” w słowach i wyrazach IV.2 – podejmuje próby pisania liter w liniaturze IV.8 – poprawnie wykonuje ćwiczenia gimnastyczne I.8
III.	• Jesienny wiaterek – zabawa ruchowa • Jesienna fotografia – twórcza zabawa plastyczna, dorysowywanie wokół zdjęcia dowolnych elementów, pasujących do fotografii • W ogrodzie: Toczą się kasztany – zabawa celowaniem	– uczestniczy w zabawach ruchowych I.5 – wykonuje kompozycje płaskie według własnej inwencji twórczej, łącząc różnorodne materiały I.6, IV.1 – ćwiczy celność I.5

* Zapisy do dziennika są dostępne na stronie www.dlanauczyciela.pl

I. ZAJĘCIA PORANNE

Kolorowe liście – przygotowanie zawieszki.

Każde dziecko otrzymuje kartonik w kształcie kwadratu lub prostokąta. Rysuje na całej płaszczyźnie kartonika dowolny kształt liścia, koloruje go wybraną jesienną barwą i wycina po narysowanym konturze. (Przedszkolaki wykonują też listki dla kolegów, którzy przyjdą później). Potem samodzielnie, według instrukcji nauczyciela, nacina dziurkaczem otwór w listku i przewleka sznureczek. Listek będzie zawieszka potrzebna do zabawy ruchowej „Kolorowy zawrót głowy”.

Środki dydaktyczne: kredki, nożyczki, dziurkacz, sznureczek/wstążeczka, blok techniczny

Ćwiczenia poranne – zestaw „Tańczące kolory jesieni”.

II. ZAJĘCIA GŁÓWNE

Zdjęcia do albumu – zapoznanie z wielką i małą literą „a”.

- Nauczyciel zadaje pytanie, ukierunkowując dzieci na słowo podstawowe „aparat”, przypina jego ilustrację na tablicy. Chętne dziecko wyróżnia pierwszą głoskę. Nauczyciel przesuwa kartkę stanowiącą zasłonę i zachęca dzieci do próby odgadnięcia, co przedstawia zdjęcie na tablicy (wielką i małą literę „a” drukowaną i pisaną). Następnie prezentuje literę, omawia z dziećmi, z jakich elementów jest zbudowana, co przypomina kształtem. Wspólnie dzielą na sylaby wyraz „aparat” z jednoczesnym wyklaskiwaniem, potem dzielą słowo na głoski, wymawiając je i licząc na palcach. Wybrane dziecko podaje ich liczbę i przypina na tablicy właściwą liczbę nakrywek (buduje schemat głoskowy). Następnie kolejne dzieci zaznaczają literą „a” nakrywki odpowiadające głosce „a”. Prezentacja napisu „aparat” i sprawdzanie poprawności poprzedniego ułożenia. Samodzielne układanie przez każde dziecko schematów kolejnych słów: „Adam”, „maska”, „album”. Zaznaczanie kasztanem nakrywki odpowiadającej głosce „a”. Układanie na dywanie litery „a” z kasztanów – praca zespołowa.
- Nauczyciel prezentuje na tablicy wzór małej i wielkiej pisanej litery „a” obok litery drukowanej, dzieci podają podobieństwa i różnice. Potem układają z liści wzór pisanej litery „a” – wielkiej i małej.

Środki dydaktyczne: kasztany, Wyprawka „Kartoniki z literami”, litery do prezentacji

INDYWIDUALIZACJA – zajęcia rozszerzające

Rozśpiewane głoski – ćwiczenia analizy i syntezy słuchowej.

- Dzieci śpiewają dźwięki z linią melodyczną wznoszącą lub opadającą. Wysokość dźwięku wyznacza położenie ręki dyrygenta (nauczyciela), który prezentuje kartonik z literą „A” lub „O”:
 - ręka nauczyciela jest nad głową – dzieci śpiewają dźwięki wysokie,
 - ręka nauczyciela na wysokości twarzy – środkowe rejestry,
 - ręka nauczyciela na wysokości brzucha – niskie dźwięki.
- Nauczyciel zmienia litery oraz położenie ręki.
- Dzieci śpiewają na melodię znanej piosenki (np. „Włazł kotek”) głoski „a” lub „o”. Odpowiednią głoskę dzieci odczytują z prezentowanych kartoników.

Karty aktywności – litery „A”, „a” – przygotowanie do czytania i pisania

Środki dydaktyczne: KA1 s. 36–37

Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw I (opis na s. 218).

III. ZAJĘCIA POPOŁUDNIOWE

Jesienny wiaterek – zabawa z marszem i skłonami bocznymi.

Nauczyciel dzieli grupę na 4-5 drużyn. W każdej drużynie jednemu dziecku daje latawiec, pozostałym – po kokardce w kolorze latawca. Dzieci swobodnie maszerują po sali; na dźwięk szumu wiatru dziecko trzymające latawiec unosi go, a dzieci z kokardkami w kolorze latawca tworzą jego ogon: ustawiają się jedno za drugim, podnoszą rękę z kokardką i falują nią jak ogon latawca na wietrze, równocześnie poruszając się za latawcem drobnymi krokami na palcach. Po ustaniu szumu wiatru latawiec zostaje przekazany kolejnemu dziecku w grupie i zabawa się powtarza. Zabawę należy powtórzyć tyle razy, aby każdy mógł trzymać latawiec, ewentualnie zadbać o to przy kolejnych powtórzeniach w ciągu tygodnia.

Jesienna fotografia – twórcza zabawa plastyczna.

Dzieci naklejają na białych kartkach wybrane zdjęcia, przedstawiające różne miejsca i krajobrazy w porze jesiennej. Dorysowują dowolne elementy, które stanowią kontynuację fotografii, dopełniając kompozycję.

Środki dydaktyczne: białe kartki, zdjęcia miejsc i krajobrazów w porze jesiennej, klej, kredki

Toczą się kasztany – zabawa z celowaniem.

Dzieci w dwóch-trzech drużynach turlają kasztany w kierunku narysowanych okręgów (na chodniku lub na ziemi). Po skończonej rundzie liczą, ile kasztanów trafiło do celu.

Środki dydaktyczne: kasztany, kreda do rysowania

Temat 5.3. Kolorowy park jesienny		
	Sytuacje edukacyjne/Zapisy do dziennika*	Oczekiwane osiągnięcia dziecka/Cele szczegółowe
I.	Jesienne drzewo w parku – rozmowa o wyglądzie jesiennych drzew, wykonanie z plasteliny kolorowych liści, przyklejanie ich na sylwecie drzewa Ćwiczenia poranne – zestaw „Tańczące kolory jesieni”	– lepi z plasteliny, formując zaplanowane kształty IV.1 – aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach I.5
II.	Park w kolorach – nauka 1. i 2. zwrotki wiersza „Zielony, żółty, rudy, brązowy” M. Strzałkowskiej Książka – utrwalenie znajomości litery „a” Karty aktywności – analiza słuchowa, wyszukiwanie liter spośród innych elementów; utrwalenie znajomości figur geometrycznych Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw IV	– recytuje wiersz z właściwą intonacją i regulacją oddechu IV.5 – określa miejsce głoski „a” w słowach (początek, koniec, środek) IV.2 – układa schemat zdania i podaje liczbę wyrazów w zdaniu IV.2 – utrwała obraz litery „a” IV.4 – wyróżnia głoski w nagłosie IV.2 – wskazuje litery pośród innych elementów IV.4 – poprawnie wykonuje ćwiczenia gimnastyczne I.8
III.	Kolorowy zawrót głowy – zabawa ruchowa Kolorowa zagadka – wprowadzenie zasady kodowania cech klocków logicznych: oznaczenie cech figur – kształt, kolor, wielkość, wprowadzenie zasady kodowania cech za pomocą kart graficznych, ćwiczenia w kodowaniu i dekodowaniu cech figur W ogrodzie: Kolory jesieni – zabawa z piłką	– uczestniczy w zabawach ruchowych I.5 – klasyfikuje i segreguje figury geometryczne według kształtu, wielkości i koloru IV.12 – koduje i dekoduje cechy figur za pomocą kart kodowych IV.12, IV.9 – rozpoznaje i nazywa koło, kwadrat i prostokąt IV.12 – sprawnie chwytą i rzuca piłkę I.5

* Zapisy do dziennika są dostępne na stronie www.dlanauczyciela.pl

I. ZAJĘCIA PORANNE

Jesienne drzewo w parku – lepienie z plasteliny.

Nauczyciel zaprasza dzieci do lepienia kolorowych liści z plasteliny. Prezentuje sposób tworzenia: należy ugniatać plastelinę, aż stanie się miękka, ulepić kulkę, tocząc w dłoniach ruchami kolistymi, po czym ją spłaszczyć i uformować kształt liścia. Gotowe liście dzieci przyklejają na gałązkach sylwety drzewa na kartonie. Wspólnie oglądają kompozycję, wypowiadają się na jej temat. Nauczyciel podkreśla walory estetyczne wykonanej pracy i jesieni jako pory roku.

Środki dydaktyczne: brył z sylwetą drzewa, plastelina

Ćwiczenia poranne – zestaw „Tańczące kolory jesieni”.

II. ZAJĘCIA GŁÓWNE

Park w kolorach – nauka 1. i 2. zwrotki wiersza „Zielony, żółty, rudy, brązowy”, utrwalenie litery „a”.

- Nauczyciel recytuje wiersz „Zielony, żółty, rudy, brązowy”. Chętne dzieci włączają się do recytacji zapamiętanych już fragmentów. Wszyscy powtarzają za nauczycielem 1. i 2. zwrotek oraz „refren”, potem z nauczycielem recytują z właściwą intonacją i regulacją oddechu.
- Przedszkolaki, swobodnie spacerując po sali, recytują wiersz „Zielony, żółty, rudy, brązowy”. Powtarzając się na początku i na końcu zwrotek rytmizują z nauczycielem w oparciu o rytm sylabowy i wykonują kroki odstaw–dostaw, jednocześnie wymawiając kolejne sylaby.

INDYWIDUALIZACJA – zajęcia rozszerzające

Aktywności służące doskonaleniu analizy i syntezy słuchowej oraz utrwaleniu obrazu graficznego liter: „a”, „A” oraz „o”, „O”.

Gąsienica A i gąsienica O – wyróżnianie głoski w nagłosie, utrwalenie liter „a”, „o”.

Nauczyciel przygotowuje wesołe główki gąsienic z literami „o” i „a” oraz obrazki, których nazwy rozpoczynają się tymi głoskami. Dzieci losują obrazki, podają ich nazwy, głoskę w nagłosie i kładą za głową odpowiedniej gąsienicy.

Daszek literki „A” – wysłuchiwanie głosek w nagłosie, utrwalenie liter „a”, „A”.

Nauczyciel wypowiada różne wyrazy zaczynające się samogłoskami. Dzieci powtarzają je, wydłużając pierwszą głoskę, a następnie ją nazywają. Jeśli na początku jest głoska „a” wszyscy mówią głoskę „a”, jednocześnie układając ręce w kształt daszka przypominającego literę „A”. W tym czasie nauczyciel podnosi do góry kartonik z literą „a”, „A”.

Środki dydaktyczne: główki gąsienic z literami „o”, „a”, obrazki z nazwami z „o” i „a” w nagłosie, litery „a”, „A” do prezentacji

Książka – utrwalenie znajomości litery „a”.

Środki dydaktyczne: K s. 10–11

Karty aktywności – analiza słuchowa; wyszukiwanie liter „o” spośród innych elementów; utrwalanie znajomości kształtów figur geometrycznych.

Środki dydaktyczne: KA1 s. 38–39

Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw IV (opis na s. 223).

III. ZAJĘCIA POPOŁUDNIOWE

Kolorowy zawrót głowy – zabawa z podskokiem, biegiem i obrotem.

Każde dziecko otrzymuje liść na sznurku i zakłada go na szyję. Dzieci na obwodzie koła poruszają się w podskokach do rytmu granego przez nauczyciela na wybranym instrumencie melodycznym lub perkusyjnym. Na hasło nauczyciela: *Hop!* zatrzymują się podskokiem obunóż, obracają się twarzą do środka koła i reagują zgodnie z poleceniem nauczyciela, ilustrując ruchem treść wierszyka.

Jesienna gra w kolory

Listeczki z jesienią w kolory grają,

Wirując z wietrzykiem na ziemię spadają.

Brązowy na trawce leży cichutko

(dzieci z liściem w brązowym kolorze kładą się na plecach głową w kierunku środka koła tak, aby stopy znajdowały się na jego obwodzie, i spokojnie oddychają).

Żółty wiruje dokoła wolniutko

(dzieci z liściem w kolorze żółtym wolno obracają się dookoła własnej osi).

Czerwony usiadł i patrzy z daleka

(dzieci z liściem w kolorze czerwonym robią przysiad i z dłońmi przyłożoną nad oczami naśladują obserwowanie czegoś).

Jak pomarańczowy z gałązki ucieka

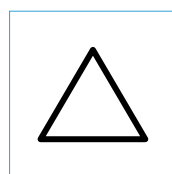
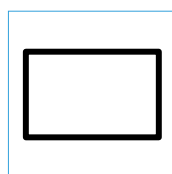
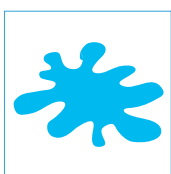
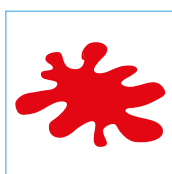
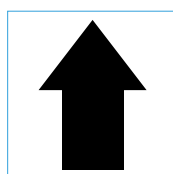
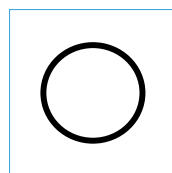
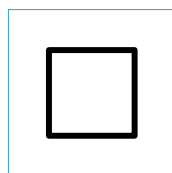
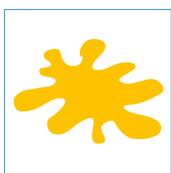
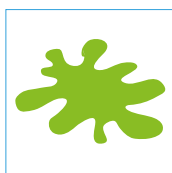
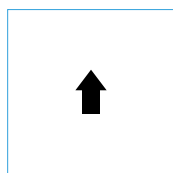
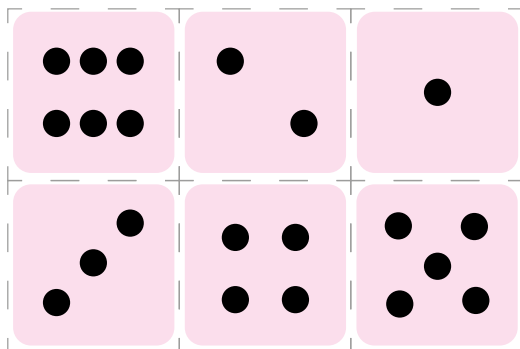
(dzieci z liściem w kolorze pomarańczowym obiegają jednym okrążeniem całe koło na zewnątrz i wracają na swoje miejsce).

Ewa Matejczyk

Przy każdym powtórzeniu należy zmienić układ kolorów do określonego ruchu. Dzieci też mogą włączyć się do recytacji.

Środki dydaktyczne: zawieszki na szyję w kształcie liści w kolorach: żółtym, brązowym, czerwonym, pomarańczowym (zaprojektowane, pokolorowane i wycięte przez dzieci podczas zabaw twórczych), nagrania odgłosów szumu wiatru

Kolorowa zagadka – wprowadzenie zasady kodowania cech klocków logicznych – oznaczenie koloru.

Przedszkolaki wsypują do pudełka figury. Przypominają, jakimi cechami różnią się figury w zestawie – kształtem, kolorem, wielkością. Nauczyciel informuje: *Dziś poznamy karty do oznaczania koloru. Znakiem/symbolem koloru jest kolorowa plama na karcie.* Nauczyciel trzyma w dłoni karty kodowe koloru czerwonego, zielonego, niebieskiego, żółtego jak karty do gry – rewersem w kierunku dzieci. Prosi kolejno chętne dzieci do wylosowania karty i określenia, o jakim kolorze ona informuje. Przedszkolak po omówieniu kodu umieszcza kartę tam, gdzie jest dla wszystkich widoczna, np. na tablicy. Potem nauczyciel inicjuje zabawę w czytanie kodu kolorów w kilku wariantach:

I – pokazuje wybraną kartę, a dzieci wybierają jedną figurę spełniającą warunek i kładą ją poza pudełkiem (np. czerwony);

II – pokazuje 2 lub 3 karty, dzieci wybierają po jednej figurze spełniającej oznaczony na kartach warunek i kładą je poza pudełkiem (np. czerwona, żółta, zielona);

III – pokazuje wybraną kartę i obok niej wybrany kod kostkowy, dzieci odczytują zakodowaną informację łącznicę i wybierają figury ze wskazanym kodem w kolorze i w odpowiedniej liczbie (np. 4 niebieskie);

IV – układa kod z 2 lub 3 kart w połączeniu z kodem kostkowym, dzieci odczytują cały kod, wybierają tyle figur w danym kolorze, ile wskazuje kod (np. 2 czerwone, 1 zielona, 4 żółte).

Środki dydaktyczne: drewniane lub plastikowe figury geometryczne (koło, kwadrat, trójkąt, prostokąt) w kilku kolorach i wielkościach, kartoniki z symbolami zaprezentowane powyżej, pudełka

W OGRODZIE

Kolory jesieni – zabawa z piłką.

Nauczyciel staje w środku koła utworzonego przez dzieci. Rzuci piłkę do uczestników i wypowiada na zmianę nazwy kolorów: zielony, żółty, rudy, brązowy. Dzieci łapią i odrzucają piłkę.

Kiedy usłyszą nazwę innego koloru, pozwalają piłce opaść na ziemię.

Środki dydaktyczne: piłka

Temat 5.4. Kolorowa suknia Pani Jesieni

	Sytuacje edukacyjne/Zapisy do dziennika*	Oczekiwane osiągnięcia dziecka/Cele szczegółowe
I.	W kolorowym szaliku zabawy bez liku – rozpoznawanie dotykiem ukrytych przedmiotów poprzez badanie ich kształtu przez szaliki Ćwiczenia poranne – zestaw „Tańczące kolory jesieni”	– rozpoznaje i nazywa przedmioty na podstawie badania ich kształtu dotykiem z. 3 – aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach I.5
II.	Kolorowe listeczki zebrane spod ławeczki – zapoznanie z cyfrą „2”, wspólna recytacja wiersza, przeliczanie i obserwowanie stałości liczby elementów w zbiorze	– recytuje zespołowo wiersz z pamięci IV.5 – posługuje się liczebnikami głównymi i porządkowymi w zakresie 10 IV.15 – rozróżnia i nazywa cyfry oznaczające liczby od 1 do 2, dopasowuje je do właściwej liczebności zbioru IV.15 – dokonuje pomiaru długości, posługując się wspólną miarą – krokami IV.13

	Sytuacje edukacyjne/Zapisy do dziennika*	Oczekiwane osiągnięcia dziecka/Cele szczegółowe
II.	• Karty aktywności – cyfra 2, kształtowanie pojęcia liczby dwa • Kolorowy zawrót głowy – zabawa ruchowa • Kolekcja sukien Pani Jesieni – kompozycja techniką odbijanki z wykorzystaniem materiału przyrodniczego, praca zespołowa	– zna cyfrę 2, posługuje się liczebnikiem dwa IV.15 – podejmuje próby pisania cyfry 2 IV.8 – uczestniczy w zabawach ruchowych I.5 – tworzy kompozycje nieregularne w różnych układach (np. pasowym, kołowym, rozsypce) techniką stemplowania liściem IV.1 – improwizuje ruchem do muzyki podczas prezentacji pracy IV.7
III.	• Taniec liści na wietrze – zabawa ruchowa • Muzykowanie z Jesienią – instrumentacja wiersza „Zielony, żółty, rudy, brązowy”, wspólna recytacja z prawidłową intonacją, ilustracja muzyczna (gra na instrumentach perkusyjnych) • W ogrodzie: Śmieszne kroki – zabawa ruchowa	– uczestniczy w zabawach ruchowych I.5 – tworzy ilustrację muzyczną utworu literackiego za pomocą instrumentów perkusyjnych IV.7 – planuje i naśladuje ruchy ciała I.5

* Zapisy do dziennika są dostępne na stronie www.dlanauczyciela.pl

I. ZAJĘCIA PORANNE

W kolorowym szaliku zabawy bez liku – rozpoznawanie przedmiotów za pomocą dotyku. Chętne dziecko zostaje poproszone o odwrócenie się tak, aby nie podglądać. W tym czasie inne dziecko chowa pod szalikiem wybrany przedmiot, np. klocek, lalkę, zeszyt, książkę. Zadanie odwróconego dziecka polega na rozpoznaniu ukrytego przedmiotu poprzez badanie jego kształtu przez szalik (nie wolno dotykać przedmiotu pod szalikiem). Po prawidłowym odgadnięciu wybiera kolejne dziecko do zabawy i czynność się powtarza.

Środki dydaktyczne: szalik, przedmioty z sali

Ćwiczenia poranne – zestaw „Tańczące kolory jesieni”.

II. ZAJĘCIA GŁÓWNE

Kolorowe listeczki zebrane spod ławeczki – zapoznanie z cyfrą „2”.

- Dzieci razem z nauczycielem recytują pierwszą i drugą zwrotkę wiersza Małgorzaty Strzałkowskiej „Zielony, żółty, rudy, brązowy”, potem powtarzają za nim trzecią zwrotkę. Nauczyciel pokazuje liście klonu i prosi, aby dzieci wspólnie z nim je policzyły. Układa je w linii prostej na dywanie, a dzieci razem głośno liczą od 1 do 10. Wybrane dziecko na dywanie układa bukiet z policzonych liści. Zadaniem przedszkolaków jest stwierdzenie, czy po ułożeniu bukietu zmieniła się liczba liści. Mogą to sprawdzić przez ponowne policzenie. Wyciągają wniosek, że liczba elementów w zbiorze jest niezależna od ich układu.

- Następnie nauczyciel przypina do tablicy dwie sylwety wazonów. Chętne dziecko umieszcza w pierwszym wazonie jeden liść oraz dopasowuje i przypina cyfrę „1”. Kolejne dziecko przypina

w drugim wazonie dwa liście. Określa, jaka będzie potrzebna cyfra, aby zapisać liczbę liści w tym wazonie. Nauczyciel prezentuje cyfrę „2”, wspólnie z dziećmi omawia jej wygląd, przypina ją obok wazonu.

- Nauczyciel rozdaje dzieciom różną liczbę szarf w czterech kolorach. Dzieci dobierają się w cztery zespoły. W zespołach ze swoich szarf układają dwie linie równoległe – alejkę w parku. Ten zespół, którego alejka ma długość dwóch kroków, kładzie obok niej cyfrę „2”. Następnie dzieci biorą po jednym krzeselku – parkowej ławeczce – i ustawiają w alejkach w podwójnych rzędach. Kolejno siadają na „ławeczkach”, mówiąc: *siadam na pierwszej ławeczce, siadam na drugiej ławeczce* itd. Gdy wszyscy usiądą, dzieci zajmujące ławeczkę drugą wybierają z rozsypanki na dywanie cyfrę „2” i siadają ponownie na ławeczkach, trzymając ją przed sobą.

- Cyfra 2 na spacer szła – zabawa z rymówką, ćwiczenia grafomotoryczne.

Dzieci siedzą w kręgu jedno za drugim. Razem z nauczycielem recytują rymowaną „Kłosze” Ewy Matejczyk, ilustrując ją umownym ruchem na plecach przedszkolaka przed sobą.

Kolorowe kłosze raz, dwa i trzy („maszerowanie” paluszkami obu rąk naprzemiennie po plecach z góry w dół i z powrotem),
na spacer w deszczu sobie szły (pukanie opuszkami palców w plecy),
I Ola, i Tomek kałuże kochają (zataczanie kół pełnymi otwartymi dłońmi),
więc z kłoszami się nie rozstają (klepanie otwartymi dłońmi naśladujące człapanie kłoszy).

Nauczyciel pyta, co to znaczy para, jaką cyfrę możemy dopasować do pary („2”). Następnie prezentuje na tablicy wzór pisanej cyfry „2” obok cyfry drukowanej; dzieci omawiają podobieństwa i różnice. Następnie dzieci podejmują próby pisania na kartce wolnej od liniatury. Sprawniejsze dzieci mogą podjąć próbę samodzielnego pisania na kratkowanej powierzchni.

Środki dydaktyczne: rozsypanka cyfr, szarfy, krzeselka, 2 sylwety wazonów, liście, mazaki, wzory cyfr 2 drukowanej i pisanej, kartki

INDYWIDUALIZACJA – zajęcia rozszerzające

Wygrywamy rytm – zabawy rytmiczne utrwalające znajomość cyfr 1 i 2.

Nauczyciel układa albo zapisuje rytm na różny sposób uzależniony od umiejętności dzieci. Zadanie polega na wystukiwaniu rękami o podłogę jedną dłońią (gdy jest cyfra 1 lub jedna kropka) lub obydwoma (gdy jest cyfra dwa albo dwie kropki). Przykładowe rytmy:

– rytm zobrazowany kartonikami wersja wspomagająca:

wersja trudniejsza, z różnicowaniem odległości

– rytm zobrazowany cyframi, np.

1 2 2 1 2 2 1 2 2 1

11 22 11 22 11 22 (wersja utrudniona)

1 22 1 22 1 22 1 22 (wersja utrudniona)

Karty aktywności – cyfra 2, kształtowanie pojęcia liczby dwa.

Środki dydaktyczne: KA1 s. 40–41

Kolorowy zawrót głowy – zabawa z podskokiem, biegiem i obrotem.

Każde dziecko otrzymuje liść na sznurku i zakłada go na szyję. Dzieci na obwodzie koła poruszają się w podskokach do rytmu granego przez nauczyciela na wybranym instrumencie melodycznym

lub perkusyjnym. Na hasło nauczyciela: *Hop!* zatrzymują się podskokiem obunóż, obracają się twarzą do środka koła i reagują ruchem zgodnie z poleceniem nauczyciela, ilustrując ruchem treść wierszyka.

Jesienna gra w kolory

Listeczki z jesienią w kolory grają,

Wirując z wietrzykiem na ziemię spadają.

Brązowy na trawce leży cichutko

(dzieci z liściem w brązowym kolorze kładą się na plecach głową w kierunku środka koła tak, aby stopy znajdowały się na jego obwodzie, i spokojnie oddychają).

Żółty wiruje dokoła wolniutko

(dzieci z liściem w kolorze żółtym wolno obracają się dookoła własnej osi).

Czerwony usiadł i patrzy z daleka

(dzieci z liściem w kolorze czerwonym robią przysiad i z dłonią przyłożoną nad oczami naśladują obserwowanie czegoś).

Jak pomarańczowy z gałązki ucieka

(dzieci z liściem w kolorze pomarańczowym obiegają jednym okrążeniem całe koło na zewnątrz i wracają na swoje miejsce).

Ewa Matejczyk

Kolekcja sukien Pani Jesieni – kompozycja techniką odbijanki z wykorzystaniem materiału przyrodniczego.

Nauczyciel kładzie na każdym stoliku długi pas flizeliny, liście, farby, pędzle. Dzieci pracują w zespołach, pokrywają farbami liście i odbijają je na flizelinie, tworząc kompozycję na tkaninie na suknię dla Pani Jesieni. Oczekując na wyschnięcie tkaniny, zespoły mogą wykonać koronę dla Jesieni – przykleić pomalowane wcześniej liście na pasek papieru. Dzieciom w pracy towarzyszy muzyka. Droga losowania dzieci wyłaniają osobę, która zaprezentuje kreację na jesiennym pokazie mody. Wykorzystując taśmę klejącą, taśmę dwustronną, sznureczki, agrałki ubierają wybraną osobę, układając na niej przygotowaną tkaninę i zakładając koronę. Gdy wszystkie zespoły są gotowe, rozpoczyna się jesienny pokaz mody z muzyką w tle. Widownia zasiada po obu stronach dywanu, tworząc szpaler, a modelki i modele prezentują kreacje: poruszają się po „wybiegu” pojedynczo, parami, wszyscy razem. Prezentacja kostiumu powinna odbywać się w twórczy sposób, z improwizacją ruchową do towarzyszącej pokazowi muzyki.

Środki dydaktyczne: flizelina lub inny cienki i przejrzysty materiał (ewentualnie bibuła), utwór „Jesień” Antonia Vivaldiego (ze zbiorów nauczyciela), liście różnej wielkości i kształtu, farby, pędzle, do wyboru: taśma klejąca, taśma dwustronna, sznureczki, agrałki

III. ZAJĘCIA POPOŁUDNIOWE

Taniec liści na wietrze – zabawa ruchowa z folią malarską i liśćmi.

Na rozłożonej na podłodze folii malarskiej leżą liście. Przedszkolaki idą krokiem spacerowym wkoło folii. W trakcie spaceru nauczyciel recytuje wiersz (tekst na s. 97)

Po każdej zwrotce dzieci zatrzymują się i chwytają za brzegi folii. Unoszą i poruszają nią – wywołują wiatr. Jednocześnie powtarzają wersy wiersza: *Szur, szur, szur, szur, szu, szu, szu!* Po I zwrotce chwytają folię oburącz, po II – ręką prawą, po III – ręką lewą. Po IV zwrotce siadają tyłem do folii i pochylają głowę – opadają.

Środki dydaktyczne: naturalne liście zebrane podczas spaceru, folia malarska (ewentualnie chusta animacyjna)

Muzykowanie z Jesienią – instrumentacja wiersza „Zielony, żółty, rudy, brązowy”, utrwalenie wiersza, wspólna recytacja z prawidłową intonacją.

Grupa dzieli się na zespoły. Każdy zespół otrzymuje inne instrumenty perkusyjne, przed każdym dzieckiem leżą również kawałki gazet. Zabawa polega na ilustracji muzycznej kolejnych zwrotek za pomocą gry na instrumentach w rytmie zgodnym z naturalnym rytmem wyrazowym w tempie ćwierćnutowym lub ósemkowym: 1. zwrotka – tamburyna, 2. – trójkąty, 3. – bębni, zwrotka powtarzalna („refren”) – wszyscy razem najpierw głośno, potem coraz ciszej szumią gazetami, pocierając ich kawałki o siebie. Jednocześnie dzieci razem mówią tekst wiersza. Potem grupy zamieniają się instrumentami i powtarzają zabawę. Po raz kolejny zamieniają się instrumentami i powtarzają zabawę z podziałem na role – zespoły recytują tylko tę zwrotkę, którą grają.

Środki dydaktyczne: instrumenty perkusyjne (tamburyny, trójkąty, bębni), kawałki gazet

W OGRODZIE

Śmieszne kroki – zabawa ruchowa.

Dzieci chodzą po okręgu. Kolejno wymyślają śmieszne kroki i ruchy, które pozostali naśladują, recytując fragment wiersza M. Strzałkowskiej:

*Zielony, żółty, rudy, brązowy -
Jesień uderza mi już do głowy!*

Temat 5.5. Kolorowy taniec wiatru

	Sytuacje edukacyjne/Zapisy do dziennika*	Oczekiwane osiągnięcia dziecka/Cele szczegółowe
I.	O czym szumił wiatr? – ćwiczenia słuchu fonematycznego, utrwalenie poznanych liter, praca w zespołach: wysłuchiwanie w wyrazach pierwszej lub ostatniej głoski i układanie odpowiadającej jej litery z klocków Ćwiczenia poranne – zestaw „Tańczące kolory jesieni”	- wyróżnia głoskę w nagłosie i wygłosie wyrazów IV.2 - odwzorowuje kształt litery „o”, „a” wielkiej i małej z klocków różnego typu IV.4 - aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach I.5
II.	Zabawy z wiatrem – obserwacja właściwości powietrza i jego ruchu w trakcie doświadczeń, formułowanie wniosków na temat właściwości powietrza Zajęcia muzyczne – „Jesienne obrazy”, układ taneczny, zabawy relaksacyjne	- konstruuje według wzoru, łącząc różne elementy IV.11 - prowadzi różnorodne doświadczenia i obserwacje IV.19, z. 1 - wnioskuje na podstawie dokonywanych doświadczeń oraz obserwacji i wymienia właściwości powietrza z. 1, IV.2 - uwrażliwia się na budowę utworu IV.7 - rozwija wrażliwość słuchową i pobudza wyobraźnię IV.7

	Sytuacje edukacyjne/Zapisy do dziennika*	Oczekiwane osiągnięcia dziecka/Cele szczegółowe
III.	• Kolorowy taniec wiatru – plastyczne zabawy twórcze: domalowywanie innych elementów do obrazka, wykazywanie się pomysłowością i samodzielnością w tworzeniu • W ogrodzie: Wyścigi z wiatrem – zabawy ze współzawodnictwem (wykorzystanie naturalnych możliwości terenu)	– podejmuje twórczą aktywność plastyczną, nadaje tytuł swoim pracom IV.1, IV.2 – uczestniczy w zabawach o określonych regułach, przestrzegając zasad zdrowego współzawodnictwa III.5

* Zapisy do dziennika są dostępne na stronie www.dlanauczyciela.pl

I. ZAJĘCIA PORANNE

O czym szumiął wiatr? – ćwiczenia słuchu fonematycznego, utrwalenie poznanych liter.

Dzieci w zespołach uważnie słuchają wyrazów wypowiedzianych przez nauczyciela i określają odpowiednio (zależnie od instrukcji) pierwszą lub ostatnią głoskę. Potem z klocków układają kształt odpowiadającej jej litery (forma płaska na dywanie). Zadanie opiera się na głosce „a” i „o”. Dzieci decydują, czy należy ułożyć wielką czy małą literę. Wygrywa ten zespół, który ułoży najwięcej prawidłowych liter. Proponowane wyrazy: „okno”, „obraz”, „okulary”, „Oliwia”, „Olek”, „echo”, „futro”, „kino”, „rano”, „atlas”, „akwarium”, „ameba”, „autobus”, „Adam”, „Alicja”, „buda”, „bułka”, „deska”, „plastelina”, „czekolada”.

Środki dydaktyczne: klocki dla każdego zespołu

Ćwiczenia poranne – zestaw „Tańczące kolory jesieni”.

II. ZAJĘCIA GŁÓWNE

Zabawy z wiatrem – obserwacja właściwości powietrza i jego ruchu w trakcie doświadczeń.

Nauczyciel zaprasza dzieci do zabaw z powietrzem. Zachęca do uważnego obserwowania, co się będzie działo podczas doświadczeń. Zajęcie rozpoczyna się od wykonania łódek, które będą potrzebne do zabawy. Nauczyciel prezentuje sposób wykonania łódki, omawiając każdą czynność:

- Przez biały prostokąt z papieru przewlekamy wykałaczkę, tworząc żagiel łódki.
- Wbijamy ją w boczną część korka.
- Dodatkowo wzmacniamy konstrukcję pinezkami-grzybkami wbitymi w boki korka, aby utrzymywała się prosto na wodzie podczas zabawy.

Przedszkolaki przechodzą do stolików i wykonują zadanie. Tak wykonane łódeczki przenoszą do kącika łódek. Nauczyciel wyjaśnia i prezentuje zasady zabawy na stanowiskach 1., 2. i 3.:

1. Kącik do puszczenia baniek mydlanych: Zanurzamy słomkę w wodzie z mydłem i dmuchamy najpierw do wody, potem w powietrze. (Dzieci obserwują, co powstaje, co się dzieje, jak zachowują się bańki w powietrzu, oraz szukają odpowiedzi, co to jest bańka mydlana).
2. Kącik łódek: Kolejno stawiamy swoje łódeczki na wodzie i dmuchając, jak wiatr wprawiamy ją w ruch. (Dzieci obserwują, czy łódeczka się porusza, która płynęła szybciej, która wolniej i dlaczego, co sprawiło, że łódeczka płynęła).
3. Kącik malowania powietrzem: Na kartkę z bloku rysunkowego przenosimy pipetą kroplę wody, a potem na nią kładziemy różne kolory farb. Przez słomkę rozdmuchujemy farby i obserwujemy, co się dzieje, kiedy farby się mieszają.

Po wykonaniu zadania odkładamy kartkę w wyznaczone miejsce do wyschnięcia.

UWAGA! Jeżeli wykorzystamy farby płynne, woda może być zbędna.

Następnie nauczyciel dzieli grupę na 3 zespoły, które zajmują miejsca na stanowiskach i bawią się, wykonując doświadczenia przez kilka minut. Potem zamieniają się miejscami. Po wykonaniu doświadczeń wszystkie dzieci przechodzą do stanowiska spadochroniarza i suszarki.

4. Kącik spadochroniarza: Dzieci obserwują, jak nauczyciel wraz z wybranymi dziećmi konstruuje spadochroniarza: bierze lekką małą lalkę, przez 4 otwory w kole z folii przeciąga sznureczki zabezpieczone węzełkiem i mocuje je do laleczki. Następnie chętne dziecko, asekurowane przez nauczyciela, staje na krześle i puszcza spadochroniarza z wysokości. Grupa obserwuje czy zabawka spada na podłogę od razu, czy opada wolno, czy powietrze pomagało bezpiecznie wylądować.

5. Kącik suszarki: W kolejnym kroku przedszkolaki obserwują, jak zachowuje się liść w strumieniu powietrza wytworzonym przez suszarkę. Po włączeniu suszarki nauczyciel kieruje strumień powietrza do góry i unosi nad nim liść. Dzieci otrzymują gięte słomki i suche liście, stoją w rozсыpcie. Zaginają słomkę pod kątem, próbują jak najdłużej w nią dmuchać, aby utrzymać liść w górze. Dzieci formułują wnioski dotyczące właściwości powietrza, dochodzą do własnej definicji, czym jest powietrze, skąd się bierze wiatr, jakie są możliwości wykorzystania powietrza: Jest przezroczyste, ale można je zobaczyć w bąbelkach wody, w bańkach mydlanych, nie pachnie, wiatr to ruch powietrza, powietrze w postaci wiatru możemy wykorzystać do napędzania żagliwek.

Środki dydaktyczne: pojemniki z wodą i mydłem oraz samą wodą, słomki, pipety, farby, białe kartki, korki, białe prostokąty z papieru, wykałaczki, pinezki-grzybki, mała lekka lalka, koło z folii, cienki sznureczek, suszarka do włosów, suche liście

Zajęcia muzyczne – „Jesienne obrazy”, układ taneczny, zabawy relaksacyjne (opis na s. 110).

III. ZAJĘCIA POPOŁUDNIOWE

Kolorowy taniec wiatru – plastyczne zabawy twórcze.

Każdy przedszkolak ze swoją kartką z doświadczenia powietrznych kolorowanek siada w kręgu na dywanie. Opowiada, z jakich kolorów korzystał w zabawie, jak się wymieszały, jakie barwy powstały. Wymyśla skojarzenia z kształtami powstałymi na kartce. Następnie dzieci domalowują elementy obrazka tak, aby powstała ilustracja związana z jesienią. Na koniec wszyscy siadają ze swoimi pracami w kręgu i podają tytuły swoich ilustracji. Nauczyciel zapisuje tytuł na pasku papieru, po wyschnięciu obrazka dziecko przykleja go na górze kartki.

Środki dydaktyczne: farby, kartki z powietrznymi kolorowanekami

W OGRODZIE

Wyścigi z wiatrem – zabawy ze współzawodnictwem.

Grupa zostaje podzielona na dwie drużyny biorące udział w kolejnych konkurencjach:

- dobiegnięcie do drzewa, obiegnięcie go i powrót;
- przeskakiwanie obunóż kamyków ułożonych w linii;
- chodzenie po krawężniku;
- zbieranie liści na czas (która drużyna najwięcej);
- rozpoznawanie, z jakiego drzewa pochodzi liść (która drużyna rozpozna najwięcej);
- poszukiwanie ukrytej wiewiórki (pluszowej zabawki ukrytej wcześniej przez nauczyciela).

Konkurencje można zmieniać w zależności od możliwości terenowych.

Zajęcia muzyczne 5. Jesienne obrazy

utwór

Nigun Atik – słuchanie muzyki według metody Batii Strauss.

Utwór zbudowany jest z 2 części: AB. Rozpoczyna się i kończy czterotaktową identyczną melodią graną na klawirze. Dzieci siedzą na dywanie przed nauczycielem i naśladują ruchy jego rąk.

Część A

Takt 1. – 4 razy klepią o uda naprzemiennie w pulsie ćwierćnutowym.

Takt 2. – na „raz” klaszczą w dłonie i zataczają rękami małe koło, pokazując tym samym czas trwania całej nuty.

Takt 3. i 4. – jw.

Takt 5.–7. – naprzemiennie klepią 12 razy o uda w pulsie ćwierćnutowym.

Takt 8. – klaszczą w dłonie na „raz” i zataczają koła rękami.

Część B

Dzieci klepią oburącz o podłogę w pulsie półnutowym. Po zakończeniu zabawy nauczyciel prowadzi rozmowę na temat nastroju, tempa i budowy utworu.

Środki dydaktyczne: CD3 Utwory nr 8 „Nigun Atik”

utwór

Taniec z chusteczkami – układ taneczny.

Nauczyciel rozdaje dzieciom po jednej szyfonowej chusteczce. Dzieci ustawiają się w kręgu. Trzymają swoją chustkę za róg prawą ręką, lewą chwytają wiszący róg chustki sąsiada. Nauczyciel prezentuje nagranie utworu „Nigun Atik”.

Część A

Takt 1.–2. – dzieci maszerują w pulsie ćwierćnutowym po okręgu (5 kroków) i zatrzymują się.

Takt 3.–4. – jw.

Takt 5.–7. – maszerują w pulsie ćwierćnutowym 13 kroków i zatrzymują się w miejscu.

Część B

Takty 9.–10. – maszerują w pulsie półnutowym czterema krokami do środka koła. Na ostatnią miarę podnoszą ręce z chustkami do góry.

Takty 11.–12. – na „raz” opuszczają ręce i wracają, idąc tyłem czterema krokami.

Takty 13.–16. – dzieci powtarzają schemat ruchowy jw.

Środki dydaktyczne: CD3 Utwory nr 8 „Nigun Atik”, chusteczki szyfonowe

utwór

Jesienny obraz – zabawa relaksacyjno-plastyczna przy muzyce.

Dzieci siedzą na podłodze w kręgu. W środku leży arkusz szarego papieru, a obok znajdują się różne jesienne rekwizyty: naturalne liście, kasztany, żółędzie, jarzębina.

Przy dźwiękach „Arabeski” każde dziecko po kolei wstaje, wchodzi do środka koła, wybiera dwa rekwizyty i układa je w wybranym przez siebie miejscu na arkuszu

szarego papieru. Po wykonaniu zadania dzieci wypowiadają się na temat wykonanej kompozycji plastycznej, mówią o swoich skojarzeniach, odczuciach podczas jej tworzenia. Na zakończenie nadają tytuł pracy.

Środki dydaktyczne: CD3 Utwory nr 3 „Arabeska”, kolorowe naturalne liście, gałązki jarzębiny, kasztany, żółędzie

KRĄG TEMATYCZNY

6. Smaki natury

Cele ogólne

OBSZAR FIZYCZNY

- wdrażanie do stosowania chwytu pisarskiego podczas rysowania i kolorowania
- wdrażanie do sprawnego i bezpiecznego posługiwania się nożyczkami

OBSZAR EMOCJONALNY

- doskonalenie umiejętności rozpoznawania, nazywania i rozumienia emocji i uczuć własnych i innych ludzi i respektowania ich

OBSZAR SPOŁECZNY

- rozwijanie świadomości przynależności do grupy przedszkolnej
- budowanie pozytywnych relacji rówieśniczych w zabawie i podczas pracy w grupach

OBSZAR POZNAWCZY

- rozwijanie umiejętności pisania liter od strony lewej do prawej – staranne odtwarzanie wzorów
- doskonalenie umiejętności rozpoznawania i nazywania warzyw i owoców rodzimych i zagranicznych
- doskonalenie sprawności dokonywania bardziej złożonych czynności myślowych, jak: porównywanie, wyodrębnianie różnic i podobieństw, klasyfikowanie, analiza i synteza
- poznanie obrazu graficznego głoski – litery „E”, „e”
- poznanie obrazu graficznego liczby „3”
- rozwijanie znajomości pojęć matematycznych – trójkąt

Kompetencje kluczowe

1., 3., 5., 7., 8.

Język angielski z Super Heroes, rozdział 2.

SŁOWNICTWO

- apple, pear, plum, pumpkin, carrot, leaf, one, two, three, four, five, six, seven, eight, nine, ten

CELE NAUCZANIA

- nazywanie owoców, warzyw oraz liczb od 1 do 10, zwracanie uwagi na poprawną wymowę, rozumienie sensu piosenki i śpiewanie jej, liczenie w zakresie 1-10

Ćwiczenia poranne – zestaw „Kasztanowo-owocowo”

Poczęstuj się kasztankiem – przygotowanie do ćwiczeń.

Dzieci stoją w kręgu. Nauczyciel przechodzi wewnątrz z koszykiem z kasztanami, a dzieci biorą po jednym kasztanie.

Spadające kasztany – zabawa z turlaniem.

Dzieci tworzą pary i siadają naprzeciw siebie w siadzie prostym, nogi lekko rozchylone na boki. Na zmianę turlają do siebie kasztan. Na hasło: *Pac!* turlają się całym ciałem po dywanie (3 obroty).

Kasztanowa alejka – zabawa bieżna.

Dzieci ustawiają się naprzeciw siebie w dwóch szeregach. Dzieci trzymające kasztany kładą je na podłodze przed sobą. Następnie każdy szereg tworzy rząd przed pierwszym kasztanem. Zabawa polega na pokonaniu slalomem trasy między kasztanami. Każde kolejne dziecko może rozpocząć slalom dopiero wtedy, kiedy poprzednie usiadzie na końcu trasy. Wygrywa zespół, który szybciej pokona trasę.

Zbieramy kasztany – ćwiczenia z celowania.

Dzieci ustawione w dwa rzędy celują kolejno kasztanem do kosza. Wygrywa zespół, który wrzuci więcej kasztanów.

Uciekający kasztan – ćwiczenia oddechowe, prawidłowa regulacja oddechu, uspokajające.

Dzieci w pozycji stojącej kładą kasztan na wierzchniej stronie dłoni, nabierają powietrza nosem i wydychają go ustami tak, aby strącić kasztan z dłoni.

Kasztany do koszyka – zakończenie zabawy.

Nauczyciel przechodzi wewnątrz okręgu z koszykiem, do którego dzieci wrzucają kasztany.

Środki dydaktyczne: kasztany, koszyk

Temat 6.1. Na straganie		
	Sytuacje edukacyjne/Zapisy do dziennika*	Oczekiwane osiągnięcia dziecka/Cele szczegółowe
I.	• Półeczki na straganie – ćwiczenia słuchu fonematycznego: gra ze współzawodnictwem, łączenie nazw owoców lub warzyw według ich pierwszej lub ostatniej głoski, albo takiej samej liczby sylab • Ćwiczenia poranne – zestaw „Kasztanowo-owocowo”	– dokonuje analizy słuchowej słów, określa liczbę sylab, pierwszą i ostatnią głoskę wyrazu IV.2 – aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach I.5
II.	• Teatrzyk na straganie – zabawy inscenizowane: wymyślanie tematów rozmów warzyw na starganie; przedstawienie przez nauczyciela wiersza J. Brzechwy „Na straganie” (animacja sylwetami warzyw na patyczkach); analiza treści utworu; zabawy teatralne na podstawie treści wiersza • Książka – analiza ilustracji do wiersza, czytanie globalne • Karty aktywności – rozróżnianie warzyw i owoców, wyszukiwanie różnic między układami przedmiotów • Salatka warzywna – zabawa ruchowa	– inscenizuje utwory literackie, odgrywając proste role z wykorzystaniem rekwizytów IV.1 – analizuje treść utworów, ocenia postępowanie bohaterów IV.2, III.5 – słucha ze zrozumieniem tekstu literackiego IV.6 – określa i nazywa emocje bohaterów II.1 – prawidłowo rozróżnia warzywa i owoce IV.18 – ustala liczebność IV.15 – uczestniczy w zabawach ruchowych I.5
III.	• Podaj jabłko – zabawa ruchowa • Kosz jesienny skarbów pełny – ćwiczenia grafomotoryczne: rysowanie, wypełnianie barwą elementów ilustracji; osłuchanie z piosenką „Jesienny pociąg”	– realizuje zadania ruchowe wskazane przez nauczyciela I.5 – precyzyjnie rysuje po linii i wykropkowanym śladzie wzory graficzne i kontury przedmiotów IV.8, I.7

	Sytuacje edukacyjne/Zapisy do dziennika*	Oczekiwane osiągnięcia dziecka/Cele szczegółowe
III.	W ogrodzie: Jesienne zakupy – zabawa słowna, naśladowcza.	– prawidłowo posługuje się nazwami warzyw i owoców w zdaniach pytających i oznajmujących IV.2

* Zapisy do dziennika są dostępne na stronie www.dlanauczyciela.pl

I. ZAJĘCIA PORANNE

Półeczki na straganie – ćwiczenie słuchu fonematycznego.

Pierwsze dziecko otrzymuje od nauczyciela piłkę i podaje nazwę dowolnego owocu lub warzywa, po czym toczy piłkę do wybranego kolegi. Ten wypowiada pierwszą głoskę nazwy, a potem mówi nazwę kolejnego warzywa lub owocu i toczy piłkę do następnego dziecka. Po kilku powtórzeniach zmieniamy schemat – należy podać ostatnią głoskę wypowiedzianej wcześniej nazwy. Trzeba przestrzegać zasady, aby żadna nazwa się nie powtórzyła. Następnie nauczyciel rozkłada na dywanie owoce i warzywa i zaprasza do gry w parach. Zadanie polega na dobraniu dwóch warzyw lub owoców według kryterium:

I runda – pierwsza głoska w nazwach jest taka sama,

II runda – ostatnia głoska w nazwach taka sama,

III runda – nazwy mają tę samą liczbę sylab.

Każdorazowo dzieci mogą zabrać jedną parę warzyw i owoców, a na dokonanie wyboru mają ograniczony czas, np. 10 sekund. Po upływie tego czasu do wyboru przystępuje kolejna dwuosobowa drużyna. Wygrywa ta para, której uda się znaleźć najwięcej owocowo-warzywnych par.

UWAGA! Na dywanie powinno znaleźć się wiele obiektów, które mogą się wielokrotnie powtarzać, aby każda para miała okazję dokonania wyboru przynajmniej dwa razy. Dobieranie w pary powinno odbywać się różnych konfiguracjach (np. I: brukselka – banany; II: banany – brokuły; III: winogrona – kalarepa).

Środki dydaktyczne: piłka, warzywa i owoce (naturalne okazy lub ilustracje)

Ćwiczenia poranne – zestaw „Kasztanowo-owocowo”.

II. ZAJĘCIA GŁÓWNE

Teatrzyk na straganie – zabawy inscenizowane.

• Nauczyciel rozpoczyna zajęcia rozmową o tym, co to jest stragan. Dzieci wymyślają, o czym mogą rozmawiać warzywa na straganie. Następnie zaprasza przedszkolaki do teatrzyku. Animując sylwetami warzyw na patyczkach (lub prawdziwymi warzywami), przedstawia treść wiersza „Na straganie” Jana Brzechwy (można odtworzyć nagraną recytację). Po wysłuchaniu wiersza dzieci opowiadają, co się wydarzyło; nauczyciel ukierunkowuje pytaniami:

- Jakie warzywa rozmawiały ze sobą na straganie?
- Co zaproponował szczypiorek koperkowi?
- O którym warzywie rozmawiała kalarepka z rzepką? A o czym rozmawiała cebula z burakiem?
- Które warzywa się pokłóciły?
- Które warzywo miało rozsądzić ich kłótnię?
- Jak nazywa się warzywo, które powtarzało: „A to feler”?

Potem ochotnicy samodzielnie lub w parach odgrywają pantomimiczne scenki dramatyczne do czytanych fragmentów wiersza.

• Nauczyciel recytuje wiersz, a dzieci po obwodzie koła podają sobie seler (lub sylwetę na patyczku). Przy słowach „A to feler!” do recytacji włącza się dziecko, które w tym momencie trzyma warzywo, a cała grupa dopowiada: „westchnął seler” i seler jest podawany dalej. Zabawa toczy się do końca wiersza. Następnie dzieci wypowiadają się na temat klótni: czy klótnia jest dobra, o co się kłócimy, jak możemy uniknąć klótni, jakie są sposoby rozwiązywania konfliktów, co to jest „kompromis”, co to znaczy komuś ustąpić, dogadać się, co jest potrzebne, żebyśmy się porozumieli (szacunek, słuchanie i dobra wola).

Środki dydaktyczne: sylwetki warzyw lub warzywa: szczypiorek, kalarepka, koper, groch, pietruszka, seler, cebula, burak, fasola, brukselka, marchewka, kapusta, patyczki do szaszłyków, wiersz „Na straganie” J. Brzechwy

Śałatka warzywna – zabawa orientacyjno-porządkowa według pedagogiki zabawy „Klanza”. Dzieci stoją na obwodzie koła. Nauczyciel dotyka każdego z nich i mówi, jakim będzie warzywem albo rozdaje zawieszki z ilustracjami warzyw (każde warzywo powinno wystąpić kilka razy). Na hasło nauczyciela – nazwę warzywa – przedszkolaki z odpowiednią zawieszka zamieniają się miejscami. Na hasło: *Śałatka warzywna!* wszyscy zamieniają się miejscami.

Środki dydaktyczne: ewentualnie zawieszki z ilustracjami warzyw (po kilka każdego rodzaju)

Książka – analiza ilustracji wiersza, czytanie globalne.

Nauczyciel na dywanie układa z liter wyrazy z ilustracji wprowadzone do globalnego czytania. Zadaniem dzieci jest wyszukać wskazany wyraz w Książce (na zasadzie porównania zapisu graficznego wyrazu w książce i na dywanie). Następnie dzieci nazywają emocje odczuwane przez bohaterów wiersza oraz rysują warzywa w kolejności ich występowania w utworze.

Środki dydaktyczne: K s. 12–13, kartoniki z literami, kartki, kredki

INDYWIDUALIZACJA – zajęcia rozszerzające

Doskonalenie syntezy słuchowej. Nauczyciel wypowiada nazwy warzyw sylabami lub głoskami, a dzieci podają pełne nazwy i wskazują warzywa na ilustracji.

Środki dydaktyczne: – K s. 12–13, wyrazy do globalnego czytania „A”, „to”, „feler”, paski papieru, kredki

Karty aktywności – rozróżnianie warzyw i owoców, wyszukiwanie różnic między układami przedmiotów

Środki dydaktyczne: KA1 s. 42–43

III. ZAJĘCIA POPOŁUDNIOWE

Podaj jabłko – zabawa z przysiadem, koordynacją ruchową i orientacją kierunkową.

Dzieci ustawione na obwodzie koła trzymają przed sobą lekko uniesione otwarte prawe dłonie. Pierwsze dziecko otrzymuje od nauczyciela jabłko do prawej ręki i kładzie na otwartej dłoni kolegi po lewej stronie i tak dalej po całym okręgu. Przekazywanie odbywa się w regularnym tempie mówionych przez dziecko słów: *Podaj jabłko* – jabłko jest kładzione na dłoni na słowo: *Podaj*. Po kilku okrążeniach zamieniamy rękę na lewą i podajemy w przeciwnym kierunku. W drugiej części zabawy dzieci podają sobie jabłko, rytmicznie mówiąc rymowanke:

Podaj jabłko, podaj jabłko, raz, dwa, trzy.

Podaj jabłko, podaj jabłko, spadasz ty!

Osoba, na którą wypadnie słowo „ty”, robi przysiad i pozostaje w przysiadzie przez jedno okrążenie jabłka, po czym wraca do zabawy. Następnie przedszkolaki maszerują rytmicznie po obwodzie koła jedno za drugim, recytując rymowaną, na słowo „trzy” zmieniają kierunek i kontynuują marsz, na słowo „ty” wykonują przysiad.

Środki dydaktyczne: jabłko lub piłeczka

Kosz jesienny skarbów pełny – ćwiczenia grafomotoryczne.

Nauczyciel układa z dziećmi na dywanie wielki kosz, np. z szarf albo krążków. Chętne dziecko „wchodzi” do kosza, siada w nim i mówi: *Jestem jabłkiem* lub *Jestem grzybkiem*, lub *Jestem wrzosem* (nazwy nie mogą się powtarzać). W koszu powinny znaleźć się warzywa, owoce, grzyby, zioła, kwiaty. Na koniec zabawy wszystkie dzieci – dary powinny być w koszu. Potem przedszkolaki oglądają ilustracje na karcie grafomotorycznej w Wyprawce i porównują kosz na obrazku i ten, który układały. Mówią, np. czego nie było w „żywym” koszu. Rysują mazakiem po śladach wyznaczonych kropkami. Starają się dobierać kolory odpowiadające obiektom w przyrodzie. Malują elementy ilustracji farbami akwarelowymi. W czasie pracy słuchają piosenki „Jesienny pociąg”.
Środki dydaktyczne: Wyprawka „Jesiennie rysowanki”, mazaki, farby akwarelowe, pędzle, CD1 Piosenki nr 5–6 „Jesienny pociąg”

W OGRODZIE

Jesiennie zakupy – zabawa słowna, naśladowcza.

Dzieci z dostępnych sprzętów ustawiają stragan z warzywami i owocami (sztuczne okazy lub ilustracje). Funkcje pieniędzy pełnią kamyki. Dzieci na zmianę wcielają się w role sprzedawców i kupujących, pamiętają o zwrotach grzecznościowych.

Środki dydaktyczne: warzywa i owoce (atrapy lub ilustracje), kamyki

Temat 6.2. Przepis na sok

	Sytuacje edukacyjne/Zapisy do dziennika*	Oczekiwane osiągnięcia dziecka/Cele szczegółowe
I.	• Dary Jesieni – układanie zagadek opisujących warzywa i owoce, odgadywanie nazw na podstawie cech, wyklaskiwanie liczby sylab, wypowiadanie głósłki w nagłosie i wygłosie • Ćwiczenia poranne – zestaw „Kasztanowo-owocowo”	– układa i rozwiązuje zagadki IV.5 – dokonuje analizy sylabowej i gloskowej IV.2 – aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach I.5
II.	• W poszukiwaniu przepisu – zapoznanie z literą „e”, prezentacja i omówienie wielkiej i małej litery „e”, analiza słuchowa wyrazów • Karty aktywności – litery „E”, „e” – przygotowanie do czytania i pisania • Książka – utrwalenie znajomości litery „e” opowiadanie historyjki obrazkowej. • Podaj jabłko – zabawa ruchowa • Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw II	– wyjaśnia znaczenie słowa „przepis” IV.2 – dokonuje analizy gloskowej, wyróżnia glosłki w nagłosie IV.2 – poznaje małą i wielką literę „e” IV.4 – dokonuje analizy i syntezy słuchowej, wskazuje położenie glosłki „e” IV.2, IV.4 – podejmuje próby pisania liter w liniaturze IV.8 – utrwała obraz litery „e” – opowiada przebieg zdarzeń na podstawie ilustracji IV.5 – uczestniczy w zabawie ruchowej I.5 – poprawnie wykonuje ćwiczenia gimnastyczne I.8

	Sytuacje edukacyjne/Zapisy do dziennika*	Oczekiwane osiągnięcia dziecka/Cele szczegółowe
III.	• Owocowa dyskoteka – zabawa ruchowa • Sok marchewkowy – przygotowywanie soku za pomocą sokowirówki: prezentacja i omówienie zasad działania sokowirówki, degustacja soku, układanie przepisu (wymienianie kolejnych czynności) • W ogrodzie: Owocowy ślalom – zabawa zręcznościowa	– uczestniczy w zabawach ruchowych I.5 – opisuje walory wizualne i smakowe soku warzywno-owocowego po degustacji z. 3 – opisuje działanie i sposób wykorzystywania urządzeń mechanicznych i elektrycznych w gospodarstwie domowym z. 11 – ćwiczy zręczność i koordynację ruchową I.5, I.9

* Zapisy do dziennika są dostępne na stronie www.dlanauczyciela.pl

I. ZAJĘCIA PORANNE

Dary Jesieni – układanie zagadek opisujących warzywa i owoce.

Nauczyciel stawia przed dziećmi przykryty kosz z owocami i warzywami. Chętne dziecko podchodzi do kosza, losuje warzywo lub owoc tak, aby pozostałe osoby go nie zobaczyły i układa zdania opisujące jego cechy bez wymieniania nazwy. Zadaniem dzieci jest odgadnąć na podstawie opisu, co zostało wylosowane, a następnie wyklaskać sylaby oraz określić pierwszą i ostatnią głoskę wypowiedzianej nazwy.

Środki dydaktyczne: dowolne warzywa i owoce, kosz, chusta/obrus (do przykrycia kosza)

Ćwiczenia poranne – zestaw „Kasztanowo-owocowo”.

II. ZAJĘCIA GŁÓWNE

W poszukiwaniu przepisu – zapoznanie z literą „e”.

- Nauczyciel prezentuje kosz z owocami i warzywami. Przedszkolaki wymyślają potrawy, które można przygotować z wykorzystaniem zawartości koszyka. Wyjaśniają, co to znaczy „przepis”, do czego służy, gdzie można znaleźć przepisy na potrawy (jeżeli w sali są takie możliwości, można zilustrować to przykładem na tablicy interaktywnej lub ekranie komputera).
- Nauczyciel przypina na tablicy ilustracje – ekran komputera i dziewczynkę. Dzieci podają pierwsze głoski w słowie „ekran”, „Ela”. Nauczyciel prezentuje wielką i małą literę „e” drukowaną i pisaną, przypina ją na polu ekranu monitora na tablicy, omawia wraz z dziećmi, z jakich elementów jest zbudowana, co przypomina kształtem. Kolejno chętne dzieci dokonują analizy słuchowej wyrazu „ekran”: pierwsze dzieli na sylaby z jednoczesnym ich wyklaskiwaniem; drugie dzieli wyraz na głoski z jednoczesnym pokazywaniem kolejnych głosek na palcach i podaje ich liczbę; trzecie przypina na tablicy właściwą liczbę nakrywek (schemat wyrazu). Następnie kolejne dzieci zaznaczają literą „e” nakrywki odpowiadające głosce „e”. Prezentacja napisu „ekran” i sprawdzenie poprawności poprzedniego ułożenia. Każde dziecko samodzielnie układa z białych nakrywek schematy kolejnych słów: „Ela”, „owoce”, zaznacza nakrywki odpowiadające głosce „e” odpowiednio wielką lub małą literą „e” ułożoną z ziaren słonecznika.
- Nauczyciel prezentuje i omawia zasadę i sposób pisania litery „e” bez liniatury i w liniaturze. Dzieci podejmują próby pisania litery w przestrzeni wolnej od liniatury.

Środki dydaktyczne: ilustracje do wyrazów podstawowych (ekran komputera i dziewczynka), wielka i mała litera „e” drukowana i pisana do prezentacji, nakrywkę na tablicę i dla każdego dziecka, napis „ekran”, ziarna słonecznika, mazaki, kredki

INDYWIDUALIZACJA – zajęcia rozszerzające

Emu wylicza – ćwiczenie pamięci i koncentracji, rozwijanie poczucia rytmu.

Dzieci siadają w kole i oglądają zdjęcie emu. Można przygotować papierową opaskę na głowę z dziobem i podpisem „emu” albo samą literą „e”, „E”. Na początku wspólnie mówimy tekst wyliczanki. Następnie jedno dziecko wciela się w rolę strusia emu i staje w środku koła. Rytmicznie powtarza słowa wyliczanki, wskazując kolejne dzieci. Ostatnie wskazane dziecko ucieka, obiegając koło, a „emu” stara się je dogonić.

*Ene due rabe,
emu goni żabę,
A żaba mu zmyka,
co z tego wynika?
Raz, dwa, trzy, gonisz ty!*

Karty aktywności – litery „E”, „e” – przygotowanie do czytania i pisanie.

Środki dydaktyczne: – KA1 s. 44–45

Książka – utrwalenie znajomości litery „e”, opowiadanie historyjki obrazkowej.

Środki dydaktyczne: – K s. 14–15

Podaj jabłko – zabawa z elementami przysiadu, koordynacji ruchowej i orientacji kierunkowej.

Dzieci ustawione na obwodzie koła trzymają przed sobą lekko uniesione otwarte prawe dłonie. Pierwsze dziecko otrzymuje od nauczyciela jabłko do prawej ręki i kładzie na otwartej dłoni kolejgi po lewej stronie i tak dalej po całym okręgu. Przekazywanie odbywa się w regularnym tempie mówionych przez dziecko słów *Podaj jabłko* – jabłko jest kładzione na dłoni na słowo: „podaj”. Po kilku okrążeniach zamieniamy rękę na lewą i podajemy w przeciwnym kierunku. W drugiej części zabawy dzieci podają sobie jabłko, rytmicznie mówiąc rymowaną:

*Podaj jabłko, podaj jabłko, raz, dwa, trzy.
Podaj jabłko, podaj jabłko, spadasz ty!*

Osoba, na którą wypadnie słowo „ty”, robi przysiad i pozostaje w przysiadzie przez jedno okrążenie jabłka, po czym wraca do zabawy. Następnie przedszkolaki maszerują rytmicznie po obwodzie koła jedno za drugim, recytując rymowaną, na słowo „trzy” zmieniają kierunek i kontynuują marsz, na słowo „ty” wykonują przysiad.

Środki dydaktyczne: jabłko lub mała piłka

Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw II (opis na s. 220).

III. ZAJĘCIA POPOŁUDNIOWE

Owocowa dyskoteka – zabawa z elementami podskoku i obrotu.

Nauczyciel umawia się z dziećmi, w jaki sposób każdy owoc tańczył na dyskoteczce, np. gruszka podskakiwała obunóż, czereśnie tańczyły w parze (dobranie się w pary, dowolny taniec z trzymaniem się za ręce), arbuzy obracały się dokoła. Pokazuje dzieciom owocowy rytm na pasku papieru albo układa z naturalnych owoców. Przedszkolaki odczytują rytm i realizują go ruchem. Przykładowy rytm: gruszka, gruszka, arbuzy, czereśnie – podskok, podskok, obrót, taniec w parach.

Realizację ruchową należy powtórzyć kilkakrotnie zgodnie z zasadą kontynuowania rytmu. Zabawę można uatrakcyjnić, włączając podkład popularnej muzyki dyskotekowej.

Środki dydaktyczne: naturalne owoce lub obrazki owoców: dwie czereśnie połączone ogonkiem, arbuz, gruszka

Sok marchewkowy – przygotowywanie soku za pomocą sokowirówki.

Nauczyciel prezentuje dzieciom sokowirówkę i objaśnia jej przeznaczenie i zasadę działania. Podaje przepis na sok i objaśnia sposób jego przygotowania. Zaprasza kolejne dzieci do wkładania w tunel marchewek, selerów i pomarańczy (wcześniej odpowiednio przygotowanych) oraz popychania ich specjalną tuleją. Wszyscy obserwują, jak powstaje sok. Gdy dzbanek sokowirówki jest pełny, nauczyciel proponuje degustację ulubionego soku Eli. W czasie smakowania soku przedszkolaki opisują jego cechy: czerwony, gęsty, pachnący, słodki, smaczny. Potem dzieci układają przepis na sok, wymieniając kolejne czynności: np. umyć i obrać warzywa i owoce, przygotować sokowirówkę, wycisnąć sok, ewentualnie dodać cukier lub miód, można też dolać wody mineralnej.

Środki dydaktyczne: sokowirówka, marchewka, seler, pomarańcze, jabłka, inne owoce lub warzywa na sok

W OGRODZIE

Owocowy slalom – zabawa zręcznościowa.

Dzieci w dwóch drużynach pokonują kolejno slalom, niosąc na talerzykach plastikowe jabłko (lub małą piłkę). Wracają w ten sam sposób do swojej drużyny i przekazują talerz kolejnemu uczestnikowi.

Środki dydaktyczne: dwa talerze, dwa sztuczne jabłka lub małe piłki

Temat 6.3. Z jabłka i marchewki zrobiona, surówka miodem przyprawiona

	Sytuacje edukacyjne/Zapisy do dziennika*	Oczekiwane osiągnięcia dziecka/Cele szczegółowe
I.	Owoce słońca – ćwiczenia oddechowe i motoryczne aparatu mowy z wykorzystaniem słońca Ćwiczenia poranne – zestaw „Kasztanowo-owocowo”	– ćwiczy aparat mowy IV.2 – aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach I.5
II.	Owocowo-literkowo – utrwalenie poznanych liter: podawanie nazw owoców lub warzyw z głoską odpowiadającą wylosowanej literze („a”, „o” lub „e”), wyróżnianie litery „e” spośród kształtów jej podobnych Karty aktywności – doskonalenie percepcji wzrokowej i umiejętności przeliczania; układanie instrukcji obrazkowej Owocowa dyskoteka – zabawa ruchowa	– rozpoznaje i odczytuje litery „a”, „o”, „e” IV.4 – podaje wyrazy zawierające głoski odpowiadające poznanym literom IV.2 – wyszukuje drobne szczegóły różniące dwa takie same obrazki IV.9 – układa instrukcję obrazkową IV.9 – uczestniczy w zabawach ruchowych I.5

	Sytuacje edukacyjne/Zapisy do dziennika*	Oczekiwane osiągnięcia dziecka/Cele szczegółowe
II.	Zajęcia muzyczne – „Jesienny pociąg”, nauka piosenki, zabawa taneczna	– rozpoznaje różne wartości rytmiczne – dźwięki długie i krótkie IV.7 – uwrażliwia się na zmiany tempa i budowę utworu IV.7 – doskonalą umiejętności wokalne IV.7
III.	Warzywa kolorowe, smaczne i zdrowe – zajęcia ruchowe Przepis na surówkę – przygotowanie surówki warzywno-owocowej: poznanie różnych terek do owoców i warzyw, odtwarzanie kolejności czynności podczas przygotowania potrawy, wspólne przygotowanie surówki W ogrodzie: Sałatka owocowa – zabawa bieżna	– uczestniczy w zabawach ruchowych I.5 – przygotowuje z pomocą dorosłego surówkę marchewkowo-jabłkową z. 7 – reaguje na umówione hasło I.5

* Zapisy do dziennika są dostępne na stronie www.dlanauczyciela.pl

I. ZAJĘCIA PORANNE

Owoce słońca – ćwiczenia oddechowe i motoryczne aparatu mowy.

Nauczyciel prosi wybrane dziecko, aby potrząsnęło plastikową nieprzezroczystą butelką. Dzieci słuchają odgłosu i domyślają się, co może być w środku butelki (krótka rozmowa o tym, że w butelce znajdują się owoce słońca, które nazywają się nieupki). Następnie przedszkolaki otrzymują 2 talerzyki lub serwetki i owoce słońca. Wykonują ćwiczenia oddechowe – wysypują na talerzyk lub serwetkę słońca i rozdychają zgromadzone nieupki tak, aby żaden nie spadł. Chwytają zębami pojedyncze owoce i przenoszą z talerzyka na talerzyk (ćwiczenia motoryczne aparatu mowy). Potem nauczyciel proponuje zawody w parach (ćwiczenia oddechowe i motoryczne aparatu mowy): 2 lub 3 kartki A4 ułożone pionowo jedna za drugą tworzą tor. Kolejno podchodzą pary, każdy zawodnik kładzie owoc na początku swojego toru, na sygnał starają się dmuchnięciem przesunąć owoc po torze do mety. Wygrywa dziecko, któremu udało się to zrobić szybciej. Każdy zwycięzca z pary ponownie staje do zawodów, aż do wyłonienia głównego zwycięzcy. Zajęcia kończy ćwiczenie motoryczne aparatu i sprawności manualnej – wyciskanie ziaren i degustowanie słońca.

Środki dydaktyczne: nieupki słońca, talerzyki lub serwetki, kartki

Ćwiczenia poranne – zestaw „Kasztanowo-owocowo”.

II. ZAJĘCIA GŁÓWNE

Owocowo-literkowo – utrwalenie poznanych liter.

- Na dywanie w różnych miejscach sali leżą litery drukowane wielkie i małe: „o”, „e”, „a”. Nauczyciel trzyma w dłoni jak wachlarz, przodem do siebie, karty z literami pisanymi „a”, „o”, „e”, wielkimi i małymi. Dzieci kolejno podchodzą do nauczyciela i losują literę. Wymyślają nazwę owocu lub warzywa, które ma w swojej nazwie głoskę odpowiadającą wylosowanej literze (nazwy nie mogą się powtarzać). Mogą również wybierać właściwy obrazek z rysunkiem owocu lub warzywa z rozsypanki obrazkowej. Jeżeli dziecko poda poprawną nazwę, siada „w koszyczku” – obok leżącej na dywanie właściwej litery

drukowanej (odpowiednio małej lub wielkiej). Jeżeli nie poda prawidłowej nazwy lub powtórzy już wypowiedzianą – wraca do koła. Będzie mogło powtórnie spróbować, kiedy wszystkie dzieci dokonają losowania. Dzieci przeliczają owoce i warzywa w każdym „koszyczku” (kolejno odliczają). Porównują liczebność.

- Przedszkolaki przyglądają się ułożonej na dywanie rozsypance z liter „a”, „e”, „o” (wielkie, małe, pisane, drukowane) i cyfr „1”, „2”, „3” (pisane, drukowane). Wśród rozsypanki znajdują się wzory zbliżone kształtem do wielkiej litery „e” np. cyfra 3, litera s. Ich zadaniem jest wybranie wszystkich liter „e” i przypięcie ich na tablicy, a następnie określenie podobieństw i różnic w wyglądzie, położeniu kierunkowym litery „e” i wzorów jej podobnych.

Środki dydaktyczne: kartoniki z literami drukowanymi i pisanymi, wielkimi i małymi „e”, „a”, „o”, kartoniki z wzorami graficznymi zbliżonymi do kształtu litery „e”, ewentualnie ilustracje warzyw i owoców

INDYWIDUALIZACJA – zajęcia rozszerzające

E jak emocje – wzbudzanie zainteresowania czytaniem i rozwijanie kreatywności.

Dzieci dostają kartki, na których grubym flamastrem jest napisana litera E. W chmurce dialogowej (jak w komiksie) jest wyrażenie dotyczące odczuwanej przez literę emocji. Zadanie polega na dopełnieniu rysunku z wykorzystaniem litery w taki sposób, żeby zobrazować daną emocję. Nauczyciel wspomaga dzieci podczas czytania. Przykładowe wyrażenia: „Ale mi smutno.”, „Jestem taka wesoła!”, „Ale jestem zła!”, „Jakie to fajne!”.

Środki dydaktyczne: kartki z literami E i wyrażeniami dotyczącymi emocji

Karty aktywności – doskonalenie percepcji wzrokowej i umiejętności przeliczania; układanie instrukcji obrazkowej.

Środki dydaktyczne: KA1 s. 46–47

Owocowa dyskoteka – zabawa z poskokiem i obrotem.

Nauczyciel umawia się z dziećmi, w jaki sposób każdy owoc tańczył na dyskotecę, np. gruszka podskakiwała obunóż, czereśnie tańczyły w parze (dobranie się w pary, dowolny taniec z trzymaniem się za ręce), arbuz obracał się dokoła. Pokazuje dzieciom owocowy rytm na pasku papieru albo układa z naturalnych owoców. Przedszkolaki odczytują rytm i realizują go ruchem. Przykładowy rytm: gruszka, gruszka, arbuz, czereśnie – podskok, podskok, obrót, taniec w parach. Realizację ruchową należy powtórzyć kilkakrotnie zgodnie z zasadą kontynuowania rytmu. Zabawę można uatrakcyjnić, włączając podkład popularnej muzyki dyskotekowej.

Środki dydaktyczne: naturalne owoce lub obrazki owoców: dwie czereśnie połączone ogonkiem, arbuz, gruszka

Zajęcia muzyczne – „Jesienny pociąg”, nauka piosenki, zabawa taneczna (opis na s. 127).

III. ZAJĘCIA POPOŁUDNIOWE

Warzywa kolorowe, smaczne i zdrowe – zabawa orientacyjno-porządkowa.

Dzieci otrzymują szarfy w kilku kolorach. Każdy kolor ma się kojarzyć z wybranymi warzywami, np. czerwony – pomidor / burak / papryka; zielony – ogórek / kapusta / brukselka; żółty – dynia / papryka. Na dywanie leżą imitujące talerzyki krążki w kolorach szarf. Przedszkolaki spacerują między krążkami, na hasło zawierające nazwę warzywa (lub kojarzące się z nim) te, które mają szarfy w jego kolorze, siadają na „talerzykach” w tym samym kolorze. Pozostałe maszerują dalej. Zabawa toczy się, aż wszystkie dzieci usiądą. Zabawę można powtórzyć ze zmianą haseł. Przykładowe hasła to: *zupa pomidorowa, mizeria, kapuśniaczek, sałatka z papryki, surówka z kapusty, barszczyk czerwony.*

Środki dydaktyczne: szarfy i krążki w analogicznych kolorach

Przepis na surówkę – przygotowanie surówki warzywno-owocowej.

Nauczyciel prezentuje dzieciom różne tarki do warzyw i owoców. Wraz z dziećmi przypomina historię Eli i jej poszukiwania przepisu.

Przygotowanie surówki: przed rozpoczęciem prac kulinarnych przedszkolaki myją ręce. Potem każde z dzieci trze marchewkę lub jabłko na tarce i przekłada do dużej miski, wybrane dziecko dodaje sok z cytryny, kolejne dziecko doprawia surówkę miodem, kolejno podchodzące dzieci mieszają surówkę. Gotową potrawę samodzielnie nakładają sobie na talerzyki i degustują.

Środki dydaktyczne: marchewki, jabłka, cytryna, miód, tarki do warzyw, duża łyżka, talerzyki, łyżeczki

W OGRODZIE

Salatka owocowa – zabawa bieżna.

Dzieci zakładają po jednej szarfie. Każdy kolor oznacza inny owoc: żółty to gruszka, czerwony - jabłko, zielony - kiwi, niebieski - śliwka. Dzieci trzymają chustę animacyjną i idą po obwodzie koła, recytując: *Smaczna i zdrowa салатка owocowa*. Kiedy usłyszą wypowiedzaną przez nauczyciela nazwę swojego owocu, puszcza chustę i biegną, aby chwycić ją w innym miejscu. Na hasło: *Salatka owocowa!* wszyscy puszcza chustę i zamieniają się miejscami.

Środki dydaktyczne: szarfy w kilku kolorach, chusta animacyjna

Temat 6.4. Smaczny, bardzo zdrowy szaszłyk owocowy

	Sytuacje edukacyjne/Zapisy do dziennika*	Oczekiwane osiągnięcia dziecka/Cele szczegółowe
I.	• Jesienne zakupy – porównywanie masy owoców: w dłoniach i za pomocą wagi szalkowej, stosowanie pojęć: „ciężki”, „lekki”, „cięższy od”, „lżejszy od” • Ćwiczenia poranne – zestaw „Kasztanowo-owocowo”	- porównuje masę przedmiotów ważonych w dłoni i na wadze szalkowej, określa ją pojęciami: „ciężki”, „lekki”, „cięższy od”, „lżejszy od” IV.11 - aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach I.5
II.	• Zakupy na straganie – zapoznanie z cyfrą „3”: zabawa w kupowanie za pomocą monet, prezentacja i omówienie liczby i cyfry „3”, układanie rytmicznych trójowocowych sekwencji, przeliczanie elementów w zbiorach, poznanie trójkąta jako figury o trzech bokach i trzech kątach • Karty aktywności – cyfra 3, kształtowanie pojęcia liczby trzy • Owocowa dyskoteka – zabawa ruchowa	- posługuje się monetami o niskich nominatach w zabawie w kupowanie IV.17 - rozpoznaje, rozróżnia i nazywa cyfrę „3”, przyporządkowuje ją do określonej liczebności zbioru IV.15 - zna cyfrę 2, posługuje się liczebnikiem trzy IV.15 - podejmuje próby pisania cyfry 3 IV.8 - układa mozaikę z trójkątów według wzoru IV.11 - bierze czynny udział w zabawie ruchowej 1.5

	Sytuacje edukacyjne/Zapisy do dziennika*	Oczekiwane osiągnięcia dziecka/Cele szczegółowe
II.	Przepis na szaszłyk – przygotowanie owocowego szaszłyka, układanie owoców na patyczku w konwencji wielokrotności liczby „3”, tzn. z 3, 6 lub 9 kawałków	- przestrzega zasad właściwego przygotowania owoców do spożycia, dostrzega konieczność ich spożywania jako źródła witamin z. 7 - układa elementy jako wielokrotności liczby „3” IV.15
III.	Muzyka słonecznika – wytwarzanie i odgadywanie różnorodnych dźwięków z wykorzystaniem owoców słonecznika, np.: pocieranie w dłoni, przesypywanie strumienia, wsypywanie pojedynczo do kubeczka; granie kubeczkami wypełnionymi owocami słonecznika według gestów dyrygenta Owocowa galeria – wypełnianie konturu owocu techniką stemplowania opuszkami palca: prezentacja techniki, praca zespołowa, wystawa i podziwianie prac, dzielenie się wrażeniami W ogrodzie: Spacer po linie – zabawa równoważna.	- gra w orkiestrze perkusyjnej, stosując się do gestów dyrygenta IV.7 - wykonuje zespołową pracę plastyczną techniką stemplowania palcem IV.1 - chodzi po wyznaczonym torze, utrzymując równowagę I.5

* Zapisy do dziennika są dostępne na stronie www.dlanauczyciela.pl

I. ZAJĘCIA PORANNE

Jesienne zakupy – porównywanie masy, zabawy z wagą szalkową.

Przedszkolaki wraz z nauczycielem opisują wygląd, przeznaczenie, sposób działania wagi szalkowej. Kolejno podchodzą do stolika z owocami, wybierają dwa owoce i porównują ich masę w dłoniach, następnie sprawdzają, kładąc na szalkach wagi, np. na jednej jabłko, na drugiej śliwkę. Obserwują, w którą stronę przechylił się szalka, i na tej podstawie wnioskuje, który owoc jest cięższy, a który lżejszy. Formułują pełną wypowiedź typu: *Jabłko jest cięższe od śliwki, a śliwka jest lżejsza od jabłka.*

Środki dydaktyczne: waga szalkowa, owoce (ewentualnie klocki o różnej masie)

Ćwiczenia poranne – zestaw „Kasztanowo-owocowo”.

II. ZAJĘCIA GŁÓWNE

Zakupy na straganie – zapoznanie z cyfrą „3”.

• Nauczyciel zapowiada przygotowanie szaszłyka owocowego i zaprasza dzieci do zrobienia zakupów potrzebnych do przygotowania szaszłyka.

UWAGA! Przed zabawą należy przygotować stragan z owocami (np. stolik z owocami/obrazkami owoców w pojemnikach, obok każdego pojemnika cena: 1 zł za owoc). Nauczyciel wyjaśnia przebieg zabawy: każde dziecko, posługując się pieniędzmi (monetami z Wyprawki o nominatach 1 zł i 2 zł lub kartonikami z cyframi „1” i „2”) będzie kupowało owoce na straganie, może kupić ich tyle, na ile wystarczy mu monet. Dzieci dostają zróżnicowane kwoty w zakresie 3: 1 × 1 zł,

2 × 1 zł, 3 × 1 zł, 1 × 2 zł, 1 × 1 zł i 1 × 2 zł. Same decydują, ile i jakich owoców kupią u sprzedawcy – nauczyciela. Kiedy wszyscy zrobią zakupy, każde dziecko mówi, ile kupiło owoców i ile wydało pieniędzy, np. kupiłem 1 jabłko za 1 zł, 1 gruszkę za 1 zł i jedną śliwkę za 1 zł, razem wydałem 3 zł.

- Nauczyciel przypina na tablicy sylwetę jednego jabłka i pyta, jaką cyfrą oznaczamy, ile jest jabłek, a następnie umieszcza ją obok jabłka. Prosi dzieci, które kupiły jedno jabłko, aby podniosły je. Potem przypina sylwetę dwóch gruszek i postępuje analogicznie. Następnie przypina 3 śliwki. W trakcie przypinania dzieci przeliczają śliwki i określają ich liczbę. Następnie porównują, których owoców jest najwięcej. O ile więcej jest śliwek od jabłek i śliwek od gruszek. Wnioskują, jaka cyfra będzie potrzebna, aby zapisać liczbę śliwek. Nauczyciel prezentuje cyfrę „3”, wspólnie z dziećmi omawia jej wygląd, przypina obok sylwet śliwek.

- Chętne przedszkolaki na dywanie układają z szarf „patyczek”, na którym będzie ułożony owocowy szaszłyk. Dzieci opowiadają, co to jest szaszłyk i jak się go robi. Potem układają szaszłyk z kupionych owoców, zgodnie z zasadą rytmicznej powtarzalności. Sekwencja szaszłyka będzie trójowocowa, np. śliwka-gruszka-jabłko-śliwka-gruszka-jabłko. Dzieci kolejno podchodzą, kładą odpowiedni owoc w kolejnym miejscu sekwencji, mówiąc: pierwszy lub drugi, lub trzeci. Przed-szkolak, na którego wypadnie liczba „3”, umieszcza obok swojego owocu kartonik z cyfrą.

- Jaka to figura? Nauczyciel pokazuje dzieciom cyfrę „3”. Ich zadaniem jest odnalezienie wśród figur rozłożonych na dywanie tej, która ma tyle boków, ile wskazuje cyfra. Chętne dziecko wyszukuje figurę, która spełnia kryterium, pokazuje ją wszystkim i przypina na tablicy. Potem nauczyciel prosi o zastosowanie kryterium trzech kątów. Następnie przedszkolaki wybierają figurę o takim samym kształcie, sprawdzają, czy ma trzy boki, wodząc po nich palcem, licząc kąty figury, dotykając ich. Potwierdzają, że to trójkąt. Dzieci podają hipotezy dotyczące pochodzenia nazwy figury: trzy – trójka – trójkąt.

Środki dydaktyczne: trójkąty i inne figury geometryczne, naturalne owoce lub ich ilustracje, Wyprawka „Monety i banknoty (1)” (monety 1- i 2-złotowe) lub kartoniki z napisem 1 zł i 2 zł, szarfy, sylwetki owoców na tablicę, cyfry do prezentacji

INDYWIDUALIZACJA – zajęcia wspomagające i rozszerzające

Rytm – zabawy rytmiczne utrwalająca znajomość cyfr 1 i 2, 3.

Zabawa podobna do zaproponowanej przy cyfrze 2. Wzbogacamy sekwencje o układy trójelementowe. Rytm zapisujemy kreskami lub cyframi. Zadanie polega na wyklaskiwaniu rytmu zgodnie z zapisem, np.

– | || ||| | || ||| | || |||

– 1 3 1 3 1 3

– 1 2 3 1 2 3 1 2 3 (cyfra 1 – jedno klaśnięcie, cyfra 2 – dwa klaśnięcia, cyfra 3 – trzy klaśnięcia) – wersja utrudniona

Zadanie można zmodyfikować – nauczyciel klaszcze, a dzieci układają rytm z patyczków lub, w wersji trudniejszej, przedstawiają sekwencje cyframi.

Środki dydaktyczne: kartoniki z zapisanymi rytмами i cyframi 1, 2, 3

Karty aktywności – cyfra 3, kształtowanie pojęcia liczby trzy.

Środki dydaktyczne: KA1 s. 48–49

Owocowa dyskoteka – zabawa z podskokiem i obrotem.

Nauczyciel umawia się z dziećmi, w jaki sposób każdy owoc tańczył na dyskoteczce, np. gruszka podskakiwała obunóż, czereśnie tańczyły w parze (dobranie się w pary, dowolny taniec z trzymaniem się za ręce), arbuzy obracały się dokoła. Pokazuje dzieciom owocowy rytm na pasku papieru albo układa z naturalnych owoców. Przedszkolaki odczytują rytm i realizują go ruchem. Przykładowy rytm: gruszka, gruszka, arbuzy, czereśnie – podskok, podskok, obrót, taniec w parach.

Realizację ruchową należy powtórzyć kilka razy zgodnie z zasadą kontynuowania rytmu. Zabawę można uatrakcyjnić, włączając podkład popularnej muzyki dyskotekowej.

Środki dydaktyczne: naturalne owoce lub obrazki owoców: dwie czereśnie połączone ogonkiem, arbuz, gruszka

Przepis na szaszłyk – przygotowanie owocowego szaszłyka.

Nauczyciel prezentuje, jak należy przygotować owocowy szaszłyk (ze szczególnym uwzględnieniem zasad bezpieczeństwa przy posługiwaniu się narzędziami). Przed rozpoczęciem prac kulinarnych przedszkolaki myją ręce. Każdy przedszkolak kroi wybrany owoc na kawałki i wrzuca je do miseczki na środku stolika (ewentualnie na stoliku znajdują się już pokrojone owoce).

Potem na patyczku przygotowuje szaszłyk z 3, 6 lub 9 kawałków dowolnie wybranych owoców.

Następnie dzieci określają, ile 3-elementowych części ma ich szaszłyk, np. *Mam 6 kawałków – 2 części po 3 kawałki*. Potem następuje degustacja owocowych szaszłyków.

Środki dydaktyczne: owoce, patyczki do szaszłyków, miseczki

III. ZAJĘCIA POPOŁUDNIOWE

Muzyka słonecznika – wytwarzanie różnorodnych dźwięków z wykorzystaniem owoców słonecznika, zagadki słuchowe, gra według wskazówek dyrygenta.

Nauczyciel prezentuje różne sposoby wytworzenia dźwięku za pomocą pestek słonecznika, np.: przesypywanie strumienia z ręki do ręki, wsypywanie pojedynczo do kubeczka, potrząsanie kubeczkiem z niełupkami w środku, przesypywanie z kubeczka do kubeczka. Chętne dzieci kolejno chowają się za chustą utrzymaną przez nauczyciela i wytwarzają dźwięk. Pozostałe dzieci zgadują, jaki sposób wybrały. Następnie każdy wsypuje do plastikowego trocheń niełupkę słonecznika. Nauczyciel – dyrygent pokazuje, jak należy grać: porusza dłoń w poziomie, w pionie z góry w dół. Kiedy zaś zamyka dłoń w grze – następuje cisza (pauza).

Środki dydaktyczne: owoce słonecznika, plastikowe kubeczki

Owocowa galeria – wypełnianie konturu techniką stemplowania.

Na stolikach leżą duże arkusze brystolu lub białego papieru z konturem:

1. stolik – jabłko z ogonkiem i listkiem,
 2. stolik – gruszka z ogonkiem i listkiem,
 3. stolik – dwie śliwki, jedna za drugą z ogonkami i listkami,
 4. stolik – dwie czereśnie na połączonych ogonkach z listkiem,
- oraz farby płynne w kolorach odpowiednich do owoców.

Przedszkolaki, pracując zespołowo przy stoliku, wypełniają kontur owocu za pomocą stemplowania opuszką palca (nie należy rozmazywać farby). Przy zmianie koloru farby, trzeba używać innego palca, aby kolory się nie mieszały. Najlepiej uzgodnić, kto będzie wypełniał poszczególne części ilustracji. Po skończonej pracy układają na dywanie swoje prace, tworząc galerię. Wypowiadają się na temat swoich wrażeń i odczuć podczas zabawy w stemplowanie palcami.

Środki dydaktyczne: arkusze z konturami owoców, farby płynne

W OGRODZIE

Spacer po linie – zabawa równoważna.

Nauczyciel kładzie na ziemi długą linię (lub rysuje ją kredą). Dzieci kolejno przechodzą trasę stopa za stopą, dużymi krokami, bokiem. Po każdej rundzie można zmieniać ułożenie liny (linia prosta, łamana, łuk).

Środki dydaktyczne: lina lub kreda do rysowania

Temat 6.5. Książka kucharska

	Sytuacje edukacyjne/Zapisy do dziennika*	Oczekiwane osiągnięcia dziecka/Cele szczegółowe
I.	Owocowo-warzywne rymowanki – ćwiczenia językowe: budowanie rymów do nazw warzyw i owoców Ćwiczenia poranne – zestaw „Kasztanowo-owocowo”	– podaje słowa rymujące się do nazw warzyw i owoców IV.2 – wykonuje ćwiczenia poranne 1.5
II.	Królestwa nieznane z figur zbudowane – utrwalenie znajomości kształtu trójkąta, kodowanie kształtu figur: wprowadzenie karty kodowej dla kształtu, klasyfikowanie i segregowanie figur według kodu graficznego oznaczającego dwie cechy (kolor i kształt), tworzenie kompozycji z figur wybranych na podstawie kodu graficznego Najciekawsze zabawy – podsumowanie tematu tygodnia, dyskusja Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw III	– rozpoznaje i nazywa figury geometryczne płaskie: koło, kwadrat, prostokąt, trójkąt IV.12 – klasyfikuje i segreguje figury geometryczne na podstawie cech określonych kodem graficznym dla kształtu i koloru IV.12 – wyraża swoją opinię, uzasadnia wybór, próbuje podawać argumenty w dyskusji IV.2, IV.5 – poprawnie wykonuje ćwiczenia gimnastyczne I.8
III.	Podaj jabłko – zabawa ruchowa Karty aktywności – instrukcja przygotowania potrawy, przypomnienie Książka kucharska – przygotowanie przepisów do grupowej książki kucharskiej: oglądanie książek kucharskich, przygotowanie kart z przepisami, komponowanie wspólnej grupowej książki kucharskiej poprzez połączenie wszystkich kart W ogrodzie: łapiemy ogonki – zabawa bieżna	– uczestniczy w zabawach ruchowych I.5 – konstruuje instrukcję przygotowania znanej sobie potrawy IV.2, z. 7 – wyjaśnia przeznaczenie i zastosowanie książek kucharskich IV.2, IV.19 – ćwiczy zwinność i szybkość I.5

* Zapisy do dziennika są dostępne na stronie www.dlanauczyciela.pl

I. ZAJĘCIA PORANNE

Owocowo-warzywne rymowanki – ćwiczenia językowe, tworzenie rymów.

Nauczyciel wypowiada nazwę owocu lub warzywa głoskami. Zadaniem dzieci jest połączyć je i podać, o jaką nazwę chodzi. Następnie dzieci wymyślają jak najwięcej słów rymujących się z tą nazwą, np. gruszka – puszka – pietruszka – muszka; kapusta – usta – chusta – pusta; marchewka – konewka – dratewka – cholewka – poszewka – rzodkiewka; śliwka – pozytywka; sałata – akrobata; cebula – kula; buraki – buziaki; ogórek – murek; kartofle – pantofle; brukselka – modelka; fasola – coca-cola.

Ćwiczenia poranne – zestaw „Kasztanowo-owocowo”.

II. ZAJĘCIA GŁÓWNE

Królestwa nieznane z figur zbudowane – utrwalenie trójkąta, kodowanie kształtu figur.

- Miasto z figur – zabawa w zespołach.

Nauczyciel prezentuje karty kodowe do oznaczenia kształtu figur i przypomina wcześniej poznane karty kodowe dla koloru (s. 102). Następnie zadaniem przedszkolaków jest wybranie figur wskazanych przez nauczyciela za pomocą kodu graficznego (np. żółte prostokąty, czerwone i zielone trójkąty, niebieskie kwadraty i trójkąty). Nauczyciel dzieli grupę na zespoły i dla każdego z nich przygotowuje kod graficzny z kart kodowych dla kształtu i koloru. Dzieci układają obrazek miasta według własnego pomysłu, ale wyłącznie z figur wskazanych kodem. Każde dziecko w zespole tworzy własną budowlę, korzystając ze swojego kompletu figur. Kiedy wspólnie „zbudują” miasto, wymyślają dla niego nazwę.

- Bal figur – zabawa ruchowa.

Członkowie każdego zespołu tańczą w kole wokół własnego miasta przy muzyce walca, po czym „idą na bal” do sąsiadów – zamieniają się miejscami, tańczą, oglądają i podziwiają kompozycje kolegów.

Środki dydaktyczne: drewniane lub plastikowe figury geometryczne (koło, kwadrat, trójkąt, prostokąt) w kilku kolorach i wielkościach, kartoniki z symbolami zaprezentowane na stronie 102, figury na tablicę

INDYWIDUALIZACJA – zajęcia wspomagające i rozszerzające

Patyczkowe układanki – zabawa rozwijająca logiczne myślenie, spostrzegawczość i orientację przestrzenną.

Zadanie polega na odtwarzaniu układu patyczków zgodnie z prezentowanym wzorem (aktywność wspomagająca) lub zgodnie z poleceniem słownym (aktywność rozszerzająca), np.: *Ułóż trójkąt z trzech patyczków. Ułóż dwa trójkąty z siedmiu patyczków. Ułóż kwadrat z 4 patyczków. Ułóż dwa kwadraty z 7 patyczków. Ułóż domek z 6 patyczków.*

Środki dydaktyczne: patyczki do układania wzorów

Najciekawsze zabawy – podsumowanie tematu tygodnia, dyskusja.

Nauczyciel rozmawia z dziećmi na temat zajęć i zabaw z całego tygodnia. Dzieci dzielą się swoimi wrażeniami, opowiadają o towarzyszących im emocjach. Mówią o zabawach, które im się podobały lub nie podobały, dyskutują z koleżankami i kolegami, którzy mają inne zdanie, próbują podawać argumenty, uzasadniać swoje wybory. Nauczyciel zapisuje propozycje zajęć, które dzieciom najbardziej się podobały, i które chciałyby jeszcze kiedyś powtórzyć.

Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw III (opis na s. 222).

III. ZAJĘCIA POPOŁUDNIOWE

Podaj jabłko – zabawa z koordynacją ruchową i orientacją kierunkową.

Dzieci ustawione na obwodzie koła trzymają przed sobą lekko uniesione otwarte prawe dłoń. Pierwsze dziecko otrzymuje od nauczyciela jabłko do prawej ręki i kładzie na otwartej dłoni kolegi po lewej stronie i tak dalej po całym okręgu. Przekazywanie odbywa się w regularnym tempie mówionych przez dziecko słów *Podaj jabłko* – jabłko jest kładzone na dłoni na słowo: „podaj”. Po kilku okrążeniach zamieniamy rękę na lewą i podajemy w przeciwnym kierunku. W drugiej części zabawy dzieci podają sobie jabłko, rytmicznie mówiąc rymowankę:

Podaj jabłko, podaj jabłko, raz, dwa, trzy.

Podaj jabłko, podaj jabłko, spadasz ty!

Osoba, na którą wypadnie słowo „ty”, robi przysiad i pozostaje w przysiadzie przez jedno okrążenie jabłka, po czym wraca do zabawy. Następnie przedszkolaki maszerują rytmicznie

po obwodzie koła jedno za drugim, recytując rymowaną, na słowo „trzy” zmieniają kierunek i kontynuują marsz, na słowo „ty” wykonują przysiad.

Środki dydaktyczne: jabłko lub mała piłeczka

Karty aktywności – instrukcja przygotowania potrawy, przypomnienie.

Środki dydaktyczne: KA1 s. 47

Książka kucharska – przygotowanie przepisów do grupowej książki kucharskiej.

Dzieci podają przypomniany przepis surówki Eli oraz własne przepisy. Nauczyciel prezentuje i rozmawia z dziećmi na temat przydatności książek kucharskich. Następnie dzieci przystępują do przygotowania wspólnej książki kucharskiej. Okładka jest gotowa: „Nasze ulubione potrawy” autor: grupa „.....”, dzieci przygotowują strony do książki. Ich zadaniem jest narysowanie/wklejenie produktów, z których składa się ich potrawa, następnie instrukcji – czynności, jakie trzeba wykonać, aby potrawa powstała. Można ustalić z dziećmi piktogramy oznaczające konkretne czynności, które mogą wykorzystać w konstruowaniu instrukcji. Po wykonaniu swojej karty każde dziecko nazywa potrawę, a nauczyciel wpisuje jej nazwę na górze karty z przepisem. Potem wpina ją do przygotowanego skoroszytu. Kiedy książka jest gotowa, następuje prezentacja i omawianie prac.

Środki dydaktyczne: Wyprawka „Książka kucharska”, ewentualnie obrazki różnych produktów i piktogramy czynności

W OGRODZIE

Łapiemy ogonki – zabawa bieżna.

Każde dziecko wsuwa sobie szarfę – „ogonek” – za pasek (dłuższa część szarfy swobodnie zwisa). Przedszkolaki biegają po wyznaczonym terenie i starają się odebrać innym „ogony”, nie tracąc własnych. Zabawa kończy się, kiedy wszyscy stracą „ogonki”. Dziecko, które nie ma już szarfy, może nadal zabierać je pozostałym.

Środki dydaktyczne: szarfy – po jednej dla każdego dziecka

Zajęcia muzyczne 6. Jesienny pociąg

Coraz szybciej, coraz wolniej – zabawa rytmiczna.

Nauczyciel gra na klawesach miarowymi wartościami. Zaczyna grę bardzo wolno i stopniowo przyspiesza. Przez jakiś czas gra bardzo szybko i, nie przerywając, stopniowo zwalnia. Dzieci pojedynczo w tempie gry poruszają się po całej sali – naśladują lokomotywy. Na początku nauczyciel może pomóc, mówiąc podczas grania: wolno, wolno, coraz szybciej, szybko, coraz wolniej, wolno, stop. Przy następnych powtórzeniach zabawy dzieci słuchają uważnie tylko dźwięków klawesów i reagują na zmianę tempa.

Środki dydaktyczne: klawesy

Jesienny pociąg – nauka słów i melodii piosenki.

Po wysłuchaniu piosenki nauczyciel rozmawia z dziećmi o jej treści, nastroju i budowie. Następnie przedszkolaki uczą się słów i melodii metodą echa.

Środki dydaktyczne: CD1 Piosenki nr 5–6 „Jesienny pociąg”

Trzy pociągi – zabawa ilustracyjna przy piosence.

Nauczyciel dzieli dzieci na trzy zespoły i układa na podłodze w dużych odstępach 3 parasole. Grupy ustawiają się w rzędy (tworzą 3 pociągi) i ilustrują ruchem treść piosenki.

1. Stoi pociąg na peronie.

(„pociągi” stoją w miejscu; dzieci w pulsie półnutowym na przemian uginają i prostują nogi w kolanach; wszystkie dzieci śpiewają piosenkę)

*Żółte liście ma w wagonie,
i kasztany i żołędzie –
dokąd z nimi jechać będzie,
dokąd z nimi jechać będzie?*

Ref. Przed siebie, przed siebie wprost!

(„pociągi” poruszają się po sali w różnych kierunkach w tempie refrenu piosenki)

*Przez mokry deszczowy most!
Przed siebie, przed siebie w dal!
Na pierwszy jesienny bal!*

2. Rusza pociąg sapiąc głośno.

(następuje zmiana maszynisty: dziecko, które stało na końcu pociągu, teraz go prowadzi; „pociągi” jadą powoli)

*Już w przedziałach grzyby rosną,
a na półce wśród bagaży
leży sobie bukiet z jarzyn.
Rusza pociąg, sapiąc głośno!*

Ref. Przed siebie, przed siebie wprost!... (jw.)

3. Pędzi pociąg lasem, polem,

(każda grupa tworzy koło związane dookoła wcześniej przydzielonego parasola; dzieci poruszają się drobnymi krokami po okręgu)

*pod ogromnym parasolem.
Wiezie rynny i kalosze,
i owoców pełne kosze.
Pędzi pociąg lasem, polem!*

Ref. Przed siebie...

(jw.)

Środki dydaktyczne: CD1 Piosenki nr 5–6 „Jesienny pociąg”, 3 parasole

Dźwięki długie i krótkie – zabawa rytmiczna.

Dzieci siedzą „po turecku” przed nauczycielem i, śpiewając pierwszą zwrotkę piosenki, gestodźwiękami pokazują jej rytm: półnuty – klepią w uda, ćwierćnuty – klaszczą. Prowadzący zadaje pytanie: *Które dźwięki były dłuższe, a które krótsze?*

Środki dydaktyczne: CD1 Piosenki nr 5–6 „Jesienny pociąg”

Układanie rytmu z figur geometrycznych.

Dzieci siedzą na podłodze w dwuszeręgu i przy pomocy nauczyciela układają rytm zwrotki piosenki za pomocą prostokątów i kwadratów zgodnie z wartościami rytmicznymi. Półnuty zastępują prostokątami, ćwierćnuty – kwadratami.

Środki dydaktyczne: 9 prostokątów i 31 kwadratów w dwóch kolorach, wycięte z kolorowego papieru (prostokąty powinny być dwa razy większe od kwadratów)

utwór

Jesienny bal – zabawa taneczna przy muzyce.

Utwór ma metrum $\frac{3}{4}$ i budowę AB. Dzieci dobierają się parami i podają sobie obie ręce.

Część A

Takty 1.–2. – dzieci kołyszą się na boki raz w jedną, raz w drugą stronę na pierwszą miarę.

Takt 3. – puszczają ręce i wykonują szybki obrót na jednej nodze.

Takty 4.–5. – na „trzy” w czwartym takcie i na „raz” w piątym klaszczą w dłonie zgodnie z rytmem muzyki.

Ten układ kroków powtarza się trzy razy.

Część B

Każde dziecko na pożegnanie macha dłonią do swojego partnera z pary i wszyscy tanecznym krokiem swobodnie poruszają się po sali w poszukiwaniu nowych par do tańca. Gdy pojawia się melodia części A, przedszkolaki powtarzają znany układ taneczny.

Środki dydaktyczne: CD3 Utwory nr 6 „Walc meksykański”

$\text{♩} = 96$

1. Sto - i po - ciąg na pe - ro - nie. Żół - te
2. Ru - sza po - ciąg, sa - piąc głos - no. Już w prze -
6 3. Pę - dzi po - ciąg la - sem, po - lem, pod o -

li - ście ma w wa - go - nie, i ka - szta - ny, i żo - łę - dzie —
dzia - lach grzy - by ro - sną, a na pól - ce wśród ba - ga - ży
11 grom - nym pa - ra - so - lem. Wie - zie ryn - ny i ka - lo - sze,

do - kąd z ni - mi je - chać bę - dzie, — do - kąd z ni - mi je - chać bę - dzie?
le - ży so - bie bu - kiet z ja - rzyn. Ru - sza po - ciąg, sa - piąc głos - no!
17 i o - wo - ców peł - ne ko - sze. Pę - dzi po - ciąg la - sem, po - lem!

1. 2. 3. Przed sie - bie, przed sie - bie wprost! Przez mo - kry,
22 desz - czo - wy most! Przed sie - bie, przed sie - bie

27 w dal! Na pier - wszy je - sien - ny bal!

33 **Zakończenie**

Przed sie - bie, przed sie - bie wprost! Przez mo - kry,
38 desz - czo - wy most! Przed sie - bie, przed sie - bie

43 w dal! Na pier - wszy je - sien - ny bal!

Jesienny pociąg

1. Stoi pociąg na peronie.
Żółte liście ma w wagonie,
i kasztany, i żołędzie –
dokąd z nimi jechać będzie,
dokąd z nimi jechać będzie?

Ref. Przed siebie, przed siebie wprost!
Przez mokry, deszczowy most.
Przed siebie, przed siebie w dal!
Na pierwszy jesienny bal.

2. Rusza pociąg, sapiąc głośno.
Już w przedziałach grzyby rosną,
a na półce wśród bagaży
leży sobie bukiet jarzyn.
Rusza pociąg, sapiąc głośno.

Ref. Przed siebie, przed siebie wprost...

3. Pędzi pociąg lasem, polem,
pod ogromnym parasolem.
Wieżie rynny i kalosze,
i owoców pełne kosze.
Pędzi pociąg lasem, polem.

Ref. Przed siebie, przed siebie wprost!... / *bis*

KRĄG TEMATYCZNY

7. Zdrowie na co dzień

Cele ogólne

OBSZAR FIZYCZNY

- kształtowanie zręczności, zwinności, równowagi, orientacji oraz koordynacji ruchowej podczas zabaw ruchowych i ćwiczeń gimnastycznych
- poznanie wartości zdrowego odżywiania się w kontekście zdrowego trybu życia
- rozwijanie motoryki małej – manipulowanie bardzo małymi przedmiotami, wycinanie i lepienie z plasteliny

OBSZAR EMOCJONALNY

- rozróżnianie emocji przyjemnych i nieprzyjemnych
- rozwijanie wytrwałości w kończeniu zadań i pokonywaniu trudności

OBSZAR SPOŁECZNY

- wdrażanie do zgodnego współdziałania z innymi dziećmi w grupie

OBSZAR POZNAWCZY

- wdrażanie do posługiwania się pojęciami dotyczącymi następstwa czasu: „rano”, „południe”, „popołudnie”, „wieczór”, „wczoraj”, „dzisiaj”, „jutro”
- doskonalenie percepcji słuchowej
- poznanie obrazu graficznego głoski – litery „l”, „ł”
- rozwijanie umiejętności wygłaszania wiersza z pamięci
- konstruowanie wypowiedzi na podstawie ilustracji
- poznanie obrazu graficznego liczby „4”

Kompetencje kluczowe

1., 3., 5.

Język angielski z Super Heroes, rozdział 2.

SŁOWNICTWO

- apple, pear, plum, pumpkin, carrot, leaf, one, two, three, four, five, six, seven, eight, nine, ten

CELE NAUCZANIA

- nazywanie owoców, warzyw oraz liczb od 1 do 10, zwracanie uwagi na poprawną wymowę, rozumienie sensu piosenki i śpiewanie jej, liczenie w zakresie 1-10

Ćwiczenia poranne – zestaw „Jesienna zbiórka”

Zbiórka – zabawa orientacyjno-porządkowa.

Dzieci maszerują po obwodzie koła w rytmie wygrywanym na bębnie. Na hasło: *Dwójki!*

– ustawiają się jak najszybciej w parach, na hasło: *Trójki!* – ustawiają się w grupach po troje,

na hasło: *Czwórki!* – ustawiają się w grupach po czworo, na hasło: *Zbiórka!* – wszyscy przybiegają do nauczyciela.

Masaż – ćwiczenia rozluźniające.

Dzieci dobierają się w pary, jedno kładzie się na brzuchu, drugie uderza je zewnętrznymi krawędziami dłoni zgodnie z instrukcją: prawa noga, lewa noga, prawa ręka, lewa ręka, plecy.

Po jednej rundce następuje zmiana w parze.

Porządki w szafie – ćwiczenia rozciągające.

Dzieci naśladują czynność układania zabawek na półkach zgodnie z poleceniami nauczyciela (np. *Książka wysoko* – wspinają się na palcach i wyciągają ręce w górę, *Samochód nisko* – wykonują skłon, *Deskorolka na podłodze* – robią przysiad, *Lalka na wysokości ramion* – wysuwają ręce do przodu i trzymają je wyprostowane).

Środki dydaktyczne: bębenek

Temat 7.1. Jesienna pogoda		
	Sytuacje edukacyjne/Zapisy do dziennika*	Oczekiwane osiągnięcia dziecka/Cele szczegółowe
I.	• Słońce, wiatr, burza, deszcz – zabawa ruchowa, orientacyjno- porządkowa • Piórkowe latawce – ćwiczenia oddechowe • Ćwiczenia poranne – zestaw „Jesienna zbiórka”	– reaguje ruchem na sygnał dźwiękowy I.5. – ćwiczy aparat mowy IV.2 – aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach I.5
II.	• Jak się ubrać jesienią? – rozmowa, doskonalenie umiejętności uzasadniania swojej opinii • Katar Katarzyny – słuchanie wiersza J. Brzechwy, rozmowa zainspirowana treścią utworu • Karty aktywności – klasyfikowanie ubrań według pory roku, ćwiczenie percepcji wzrokowej i sprawności manualnej • Jaka to pogoda? – pogadanka, wdrażanie do posługiwania się pojęciami związanymi z następstwem czasu • Karty aktywności – odczytywanie symboli pogodowych, rysowanie zjawisk atmosferycznych	– dobiera ubranie do jesiennej pogody IV.18, I.2 – uzasadnia swoją opinię IV.2, IV.6 – uważnie słucha utworu literackiego, włącza się w jego recytację IV.5 – zna podstawowe zasady dbania o zdrowie z. 7 – klasyfikuje elementy ze względu na podaną cechę IV.12 – posługuje się określeniami dotyczącymi następstwa czasu IV.16 – odczytuje symbole pogodowe IV.9 – nazywa własne emocje II.1
III.	• Zgadnij, co robię – zabawa pantomimiczna • Wyprawka – projekt „Termometr emocji” • Deszczowe kropelki – ćwiczenia manualne: wycinanie po linii i nawlekanie • W ogrodzie: Obserwujemy pogodę – spacer, obserwacja charakterystycznych cech pogody	– stosuje niewerbalne sposoby komunikowania się IV.1 – odczytuje symbole pogodowe IV.9 – doskonali sprawność manualną poprzez wycinanie, nawlekanie i wiązanie supełków I.7, I.6 – obserwuje i nazywa zjawiska pogodowe IV.2, IV.18

I. ZAJĘCIA PORANNE

Słońce, wiatr, burza, deszcz – zabawa orientacyjno-porządkowa, reagowanie na sygnał dźwiękowy.

Dzieci biegają lub maszerują po sali w rytmie wygrywanym na tamburynie. Na hasło: *Słońce* – podskakują w miejscu obunóż, wyciągając ręce w górę, *Wiatr* – kręcą się w miejscu, *Burza* – zwijają się w kłębek na podłodze, *Deszcz* – kucają i szybko stukają dłońmi o podłogę.

Środki dydaktyczne: tamburyn

Piórkowe latawce – ćwiczenia oddechowe, doskonalenie sprawności manualnej.

Dzieci dostają kolorowe piórka. Do dutki (części pióra zagłębione w skórze) przywiązują kawałek włóczki. W razie potrzeby proszą nauczyciela o pomoc w wiązaniu supełków. Trzymając za włóczkę, starają się dmuchać w piórko tak mocno, żeby jak najdłużej utrzymywało się w górze.

Środki dydaktyczne: włóczka, piórka, nożyczki do cięcia włóczki

Ćwiczenia poranne – zestaw „Jesienna zbiórka”.

II. ZAJĘCIA GŁÓWNE

Jak się ubrać jesienią? – rozmowa, doskonalenie umiejętności uzasadniania swojej opinii.

Nauczyciel kładzie przed dziećmi elementy jesiennej garderoby i kilka dodatkowych przedmiotów: chustkę na szyję, czapkę, kalosze, parasol, kurtkę, okulary przeciwsłoneczne, sandały, zimowe rękawice. Zadaniem dzieci jest wskazanie, w co należy ubierać się jesienią, a co jest niepotrzebne, oraz uzasadnienie swojego wyboru.

Środki dydaktyczne: elementy garderoby (chustka na szyję, czapka, kalosze, parasol, kurtka, okulary przeciwsłoneczne, sandały, zimowe rękawice)

Katar Katarzyny – słuchanie wiersza Jana Brzechwy, rozmowa zainspirowana treścią utworu.

Nauczyciel mówi z pamięci bądź czyta tekst ze zbiorów własnych lub dzieci. Zadaniem dzieci jest krzyknienie *a-psik!* po każdym zawieszeniu głosu przez nauczyciela w odpowiednim miejscu utworu. Po wysłuchaniu wiersza nauczyciel prowadzi pogadankę na temat przyczyn choroby oraz środków zapobiegających zarażaniu innych. Podaje zły dobór ubrania na jesienną pogodę jako możliwą przyczynę choroby Katarzyny. Przypomina o nawykach mycia rąk, zastraniania ust chusteczką podczas kichania, pozostania w domu w przypadku choroby.

Środki dydaktyczne: wiersz Jana Brzechwy „Katar”

Karty aktywności – klasyfikowanie ubrań według pory roku, ćwiczenie percepcji wzrokowej i sprawności manualnej.

Środki dydaktyczne: KA1 s. 50

Jaka to pogoda? – pogadanka, wdrażanie do posługiwania się pojęciami związanymi z następstwem czasu.

Nauczyciel prosi, aby dzieci opisały pogodę, którą widzą za oknem, a następnie przypomniały, jaka pogoda była dzień wcześniej, używając pojęcia „wczoraj”. W kolejnym etapie dzieci prognozują, jaka pogoda będzie w następnym dniu, używając pojęcia „jutro”. Nauczyciel zwraca uwagę na charakterystyczne cechy jesiennej aury. Pyta dzieci, jakie emocje wywołuje w nich jesienna pogoda, np. szary kolor nieba.

Karty aktywności – odczytywanie symboli pogodowych, rysowanie zjawisk atmosferycznych

Środki dydaktyczne: KA1 s. 51, kredki

INDYWIDUALIZACJA – zajęcia wspomagające

Prognoza pogody – doskonalenie postępowania się pojęciami związanymi z następstwem czasu i symbolami pogody.

Nauczyciel jest prezydentem pogody i obrazowo opisuje pogodę w trakcie jednego dnia: rano, w południe, po południu, wieczorem i w nocy. Jednocześnie pokazuje kolejne symbole, jednak nie układa ich w ciągu. Kiedy poda całą prognozę, dzieci układają lub rysują symbole w takiej kolejności, w jakiej pojawiły się w opisie i odczytują dane, np. rano – słońce, w południe – deszcz. Następnie w rolę prezentera wcielają się dzieci.

Środki dydaktyczne: symbole pogody, ewentualnie kartki i kredki

III. ZAJĘCIA POPOŁUDNIOWE

Zgadnij, co robię – zabawa pantomimiczna.

Nauczyciel rozmawia z dziećmi o czynnościach, jakie można wykonywać w różnych warunkach pogodowych. Następnie chętne dzieci losują karteczkę z piktogramem pogodowym i za pomocą gestu prezentują swój pomysł na to, co można w taką pogodę robić. Pozostałe dzieci odgadują pokazaną czynność.

Środki dydaktyczne: małe karteczki z piktogramami pogodowymi

Wyprawka – projekt „Co dziś czuję?”.

Środki dydaktyczne: W. „Co dziś czuję?”

Deszczowe kropelki – ćwiczenia manualne: wycinanie po linii i nawlekanie.

Dzieci otrzymują niebieskie kartki z wydrukowanymi lub narysowanymi kropkami deszczu (9 kropli na kartce formatu A4). Wycinają wszystkie kropki i robią w nich dziurki dziurkaczem. Następnie nawlekają wszystkie kropki na włóczkę. Za pomocą taśmy klejącej mocują kropki tak, aby się nie przesuwaly. Długie sznury z kropkami rozwieszają w wybranym miejscu sali. W czasie pracy dzieci słuchają piosenki „O zdrowie dbaj!”.

Środki dydaktyczne: niebieskie kartki z kropkami, nożyczki, włóczka, taśma klejąca, CD1 Piosenki nr 7–8 „O zdrowie dbaj!”

W OGRODZIE

Obserwujemy pogodę – spacer.

Dzieci spacerują po najbliższej okolicy przedszkola i obserwują charakterystyczne cechy pogody. Zwracają uwagę na kolor chmur, odczucie temperatury i siłę wiatru.

Temat 7.2. „I” na jesienne dni

	Sytuacje edukacyjne/Zapisy do dziennika*	Oczekiwane osiągnięcia dziecka/Cele szczegółowe
I.	Masażyki na dwie ręce – zabawa integrująca grupę, rysowanie na plecach oburącz Ile głosek? – ćwiczenia w zakresie percepcji słuchowej Ćwiczenia poranne – zestaw „Jesienna zbiórka”	– integruje się z grupą III.2 – doskonalą analizę słuchową IV.2 – aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach I.5

	Sytuacje edukacyjne/Zapisy do dziennika*	Oczekiwane osiągnięcia dziecka/Cele szczegółowe
II.	Kot i pies – zapoznanie z małą i wielką literą „i”, rozwijanie sprawności językowej Hop i bęc – zabawa doskonaląca percepcję słuchową z elementami ruchu Karty aktywności – litery „i”, „I” – przygotowanie do czytania i pisania Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw I	– rozpoznaje małą i wielką literę „i” IV.4 – reaguje ruchem na sygnał dźwiękowy I.5 – dokonuje analizy i syntezy słuchowej, wskazuje miejsca „i” głoski w słowach IV.2 – podejmuje próby pisania liter w liniaturze IV.8 – poprawnie wykonuje ćwiczenia gimnastyczne I.8
III.	Słońce, wiatr, burza, deszcz – zabawa ruchowa, orientacyjno-porządkowa Przynieś obrazek – zabawa doskonaląca analizę słuchową Ile? – zabawa integrująca, sprzyjająca pozytywnym relacjom w grupie W ogrodzie: Berek z literą „i” – zabawa bieżna.	– uczestniczy w zabawach ruchowych I.5 – doskonali analizę słuchową IV.2 – doskonali pamięć słuchową, powtarzając rymowanek z pamięci IV.5 – uczestniczy w zabawach ruchowych I.5

* Zapisy do dziennika są dostępne na stronie www.dlanauczyciela.pl

I. ZAJĘCIA PORANNE

Masażyki na dwie ręce – zabawa integrująca grupę, rysowanie na plecach oburącz.

Dzieci dobierają się w pary, jedno siada za drugim. Na zmianę oburącz rysują sobie obrazki na plecach (proponowane rysunki: kropla, jabłko, serce, drzewo, słońce, kokardka, leżąca ósemka). Na koniec dzieci wymyślają własne rysunki, a dziecko siedzące z przodu odgaduje, co zostało narysowane.

Ile głosek? – ćwiczenia w zakresie percepcji słuchowej.

Nauczyciel podaje słowa zawierające głoskę „i”. Dzieci dokonują analizy głoskowej i układają na stoliku tyle nakrywek, ile słyszą głosek w słowie. Następnie przeliczają nakrywki i podają ich liczbę. Proponowane słowa: „winda”, „bidon”, „piłka”, „igła”, „miska”, „listki”, „wiatr”, „pomidor”, „rakieta”, „gwiazda”, „drabina”, „lalki”, „lizak”, „literki”.

Środki dydaktyczne: Wyprawka „Kartniki z literami”

Ćwiczenia poranne – zestaw „Jesienna zbiórka”.

II. ZAJĘCIA GŁÓWNE

Kot i pies – zapoznanie z małą i wielką literą „i”, rozwijanie sprawności językowej.

Nauczyciel prezentuje małą i wielką literę „i”. Dzieci rysują tę literę palcem w powietrzu, na dywanie i na plecach kolegi, po czym układają ją ze sznurka, tasiemki lub sznurówki. Nauczyciel prosi o podanie przykładów wyrazów, w których słychać „i”. Następnie wyjaśnia, że „i” może być częścią wyrazu, ale może też występować samo, kiedy łączy ze sobą dwa wyrazy. Nauczyciel podaje zestawy dwóch wyrazów pasujących do siebie na zasadzie skojarzeń i połączonych ze sobą spójnikiem „i”. Po kilku przykładach prosi o pomysły dzieci. Przykłady: „kot i pies”, „kawa i herbata”, „czarny i biały”, „kółko

i kwadrat", „mama i tata", „siostra i brat", „igła i nitka", „okna i drzwi", „czapka i szalik", „ciocia i wujek", „słońce i chmury", „księżyc i gwiazdy", „duży i mały", „bocian i żaby", „stół i krzesło", „gwóźdź i młotek".

Środki dydaktyczne: sznurki, sznurówki lub tasienki dla każdego dziecka

Hop i bęc – zabawa doskonaląca percepcję słuchową z elementami ruchu, dostosowywanie ruchu do zróżnicowanego rytmu.

Nauczyciel recytuje rymowankę:

Poszły drogą dwa niedźwiadki. Hop i bęc.

Aż dotarły do rabatki. Hop i bęc.

Pozbierały szybko kwiatki. Hop i bęc.

I zaniósły je do chatki. Hop i bęc.

Mama tak się ucieszyła. Hop i bęc.

Że niedźwiadki przytuliła. Hop i bęc.

Anna Pawłowska-Niedbała

Podczas recytacji dzieci chodzą po sali, dostosowując tempo do rytmu. Na słowo *Hop* mają podskoczyć i wyciągnąć ręce w górę, na słowo *Bęc* – zrobić przysiad. Nauczyciel powtarza rymowankę trzy razy. Najpierw bardzo wolno, potem szybciej i na koniec najszybciej.

INDYWIDUALIZACJA – zajęcia rozszerzające

Aktywność dla dzieci wykazujących zainteresowanie czytaniem i umiejętność czytania.

Dzieci odczytują napisy wydrukowane na kartkach, dokładają na końcu litery „i” i ponownie odczytują wyrazy. Zabawę można też przeprowadzić w formie słownej. Przykładowe wyrazy: rak – raki, kok – koki, lok – loki, burak – buraki, lizak – lizaki, byk – byki, krok – kroki, lek – leki, smok – smoki, mruk – mruki, blok – bloki, kruk – kruki, park – parki, patyk – patyki.

Środki dydaktyczne: wydrukowane wyrazy, litery „i”

Karty aktywności – litery „l” „i” – przygotowanie do czytania i pisanie.

Środki dydaktyczne: KA1 s. 52–53, 87, ołówki

Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw I (opis na s. 218).

III. ZAJĘCIA POPOŁUDNIOWE

Słońce, wiatr, burza, deszcz – zabawa orientacyjno-porządkowa, reagowanie na sygnał dźwiękowy.

Dzieci biegają lub maszerują po sali w rytmie wygrywanym na tamburynie. Na hasło: *Słońce* – podskakują w miejscu obunóż, wyciągając ręce w górę, *Wiatr* – kręcą się w miejscu, *Burza* – zwijają się w kłębek na podłodze, *Deszcz* – kucają i szybko stukają dłońmi o podłogę.

Środki dydaktyczne: tamburyn

Przynieś obrazek – zabawa doskonaląca analizę słuchową.

Nauczyciel rozkłada na dywanie dowolne obrazki, z których każdy przedstawia jeden obiekt, i prosi wybrane dzieci o przynoszenie tych, których nazwy zaczynają się na wymienioną przez niego głoskę, np. *Przynieś obrazek, którego nazwa zaczyna się na głoskę „b”*.

Środki dydaktyczne: ilustracje pojedynczych przedmiotów

Ile? – zabawa integrująca, sprzyjająca pozytywnym relacjom w grupie.

Dzieci siedzą w kręgu. Jedno dostaje dwa woreczki. Jeden woreczek zatrzymuje dla siebie, drugi podaje dalej. W tym czasie dzieci recytują rymowankę (najpierw z nauczycielem, potem same z pamięci):

*Ile szpilek w igielniku,
ile w kuchni jest imbryków,
ile ciastek w piekarniku,*

*ile dziewczyn i chłopaków,
tyle daję ci buziaków.*

Anna Pawłowska-Niedbała

Gdy skończą, dzieci, które trzymają woreczki, muszą przestać sobie buziaka. Jeżeli nauczyciel ma możliwość zrobienia wydruku, można poprosić dzieci o wyszukanie zaznaczenie wszystkich liter „i” w tekście.

Środki dydaktyczne: dwa woreczki

W OGRODZIE

Berek z literą „i” – zabawa w ogrodzie.

Dzieci wybierają berka. Kto zostanie przez niego dotknięty, musi się zatrzymać i głośno krzyknąć słowo zaczynające się na głoskę „i”. Dopiero wtedy może zacząć biec.

Temat 7.3. Zdrowie na talerzu		
	Sytuacje edukacyjne/Zapisy do dziennika*	Oczekiwane osiągnięcia dziecka/Cele szczegółowe
I.	Dwa niedźwiadki – zabawa ruchowa, utrwalająca nazwy dni tygodnia Zdrowo jem w każdy dzień – zabawa plastyczno-techniczna rozwijająca mowę i myślenie, utrwalanie nazw dni tygodnia i produktów spożywczych Ćwiczenia poranne – zestaw „Jesienna zbiórka”	– reaguje ruchem na sygnał dźwiękowy I.5 – utrwała nazwy produktów spożywczych IV.2, z. 7 – aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach I.5
II.	Witaminki – słuchanie wiersza M. Strzałkowskiej „Król Lul i warzywa”, zabawa językowa z twórczym rysowaniem, nauka wiersza na pamięć Zdrowe – niezdrowe – ćwiczenie klasyfikacyjne, doskonalenie umiejętności uzasadniania własnego wyboru Karty aktywności – zapoznanie się z piramidą żywienia, ćwiczenia klasyfikacyjne Zajęcia muzyczne – „O zdrowie dbaj!”, nauka piosenki o tym samym tytule Książka – utrwalenie znajomości litery „i”	– rozumie znaczenie spożywania zwiększonej ilości witamin jesienią z. 7 – recytuje wiersz z pamięci IV.5 – rozróżnia zdrowe i niezdrowe produkty z. 7 – rozumie zasady tworzenia piramidy żywieniowej z. 7 – przyporządkowuje produkty do właściwych pięter piramidy IV.12 – wyzwała aktywność twórczą IV.1 – rozwija umiejętność rytmicznego akompaniowania z wykorzystaniem gestodźwięków i wybranych instrumentów perkusyjnych IV.7 – doskonali umiejętności wokalne IV.7 – utrwała obraz litery „i” IV.4 – podejmuje próby czytania IV.4
III.	Hop i bęc – zabawa doskonaląca percepcję słuchową z elementami ruchu, dostosowywanie ruchu do zróżnicowanego rytmu	– uczestniczy w zabawach ruchowych I.5

	Sytuacje edukacyjne/Zapisy do dziennika*	Oczekiwane osiągnięcia dziecka/Cele szczegółowe
III.	Zdrowe talerzyki – zabawa plastyczna W ogrodzie: Zabawy tropiące na świeżym powietrzu – poszukiwanie ukrytych warzyw	– sprawnie posługuje się nożyczkami I.7 – lepi z plasteliny obiekty o różnych kształtach IV.1 – doskonalą spostrzegawczość i orientację w przestrzeni IV.9, IV.14

* Zapisy do dziennika są dostępne na stronie www.dlanauczyciela.pl

I. ZAJĘCIA PORANNE

Dwa niedźwiadki – zabawa ruchowa utrwalająca nazwy dni tygodnia.

Spośród dzieci siedzących w kręgu nauczyciel wybiera jedno, które staje na zewnątrz. Dziecko to będzie pierwszym niedźwiadkiem i może wybrać sobie drugiego niedźwiadka. Trzymając się za ręce, dwa „niedźwiadki” idą po obwodzie koła. Wszystkie dzieci recytują rymowanąkę:

*Szumią trawy, pachną kwiatki,
idą drogą dwa niedźwiadki.
Gdy rozpocznie się niedziela,
to wybiorą przyjaciela.*

W tym momencie dwa „niedźwiadki” zatrzymują się i wymieniają kolejne dni tygodnia, dotykając głów siedmiorga dzieci, począwszy od dziecka, przy którym się zatrzymały. Dziecko, na które wypadnie niedziela, zostaje trzecim niedźwiadkiem. Zabawa powtarza się ze słowami:

Szumią trawy, pachną kwiatki, idą drogą trzy niedźwiadki

a potem:

Szumią trawy, pachną kwiatki, idą drogą cztery niedźwiadki.

Piąty wybrany niedźwiadek zostaje pierwszym i zabawa zaczyna się od początku.

Zdrowo jem w każdy dzień – zabawa plastyczno- techniczna rozwijająca mowę i myślenie, utrwalająca nazwy dni tygodnia i produktów spożywczych.

Nauczyciel rozdaje dzieciom kolorowe czasopisma o tematyce kulinarnej lub ulotki reklamowe ze sklepów spożywczych. Dzieli dzieci na 7 zespołów. Każdy zespół dostaje jeden karton z dużego bloku rysunkowego lub technicznego z nazwą wybranego dnia tygodnia. Dzieci wycinają z czasopism i ulotek zdrowe produkty i przyklejają na kartony tak, aby powstały propozycje zbilansowanych posiłków, czyli takich, które składają się z różnorodnych zdrowych produktów. Na koniec dzieci prezentują swoje plakaty, odczytując nazwę dnia tygodnia i wymieniając nazwy wybranych przez siebie produktów.

Środki dydaktyczne: kolorowe czasopisma i ulotki reklamowe ze sklepów spożywczych, nożyczki, klej, 7 kartonów z dużego bloku, flamastr

Ćwiczenia poranne – zestaw „Jesienna zbiórka”.

II. ZAJĘCIA GŁÓWNE

Witaminki – słuchanie wiersza, zabawa językowa z elementami twórczego rysowania, nauka wiersza na pamięć.

Nauczyciel, odwołując się do dotychczasowej wiedzy dzieci, pyta, co to są witaminy i do czego są potrzebne. Następnie odczytuje wiersz Małgorzaty Strzałkowskiej „Król Lul i warzywa”.

Król Lul i warzywa

*Król Lul z królestwa Tanariwa
rozkazał zniszczyć wszystkie warzywa,
lecz odkąd przestał warzywa jadać,
zaczął bez przerwy nad zdrowiem biadać.*

*A że, jak każdy, wolął być zdrowy,
prędko po rozum poszedł do głowy
wrócił z opery, podlał selery,
złapał konewkę,
skropił marchewkę,
odchwaścił pory
i pomidory,
w środku rabaty
posiał sałaty,
brudząc paluszki,
zasiał pietruszki
i włącząc w krzaki
dosiał buraki.*

*Kazał zatrudnić stu ogrodników
i co dzień chrupał warzyw bez liku.
Odkąd po rozum poszedł do głowy,
był silny, mocny, krzepki i zdrowy.
I Wy to samo dla zdrowia zróbcie –
Jak król Lul co dzień warzywa chrupcie.*

Małgorzata Strzałkowska

Po wysłuchaniu wiersza dzieci odpowiadają na pytania dotyczące jego treści:

- Co się stało, kiedy król przestał jadać warzywa?
- Czego zabrakło w jego organizmie?
- O jakiej porze roku należy dostarczać więcej witamin?
- W jakich produktach znajdują się witaminy?

Po krótkiej pogadance nauczyciel ponownie czyta wiersz, prosząc dzieci, aby samodzielnie dopowiadały nazwy warzyw, sugerując się rymem. Na koniec nauczyciel rozdaje dzieciom kartki z konturami różnych warzyw i owoców. Dzieci wybierają sobie rysunek i przekształcają go kreatywnie w postać Witaminki. Po skończonej pracy nauczyciel jeszcze raz wraca do tekstu wiersza i odczytuje go najpierw w całości, potem środkową część, prosząc dzieci o dopowiadanie, następnie prosi dzieci, aby recytowały część środkową razem z nim. Chętne dzieci recytują ten fragment wiersza na forum grupy.

Środki dydaktyczne: kartki z konturowymi rysunkami warzyw i owoców – po jednej dla dziecka, kredki

Zdrowe – niezdrowe – ćwiczenie klasyfikacyjne, doskonalenie umiejętności uzasadniania własnego wyboru.

Na podłodze leżą wycięte z gazet i ulotek ilustracje różnych produktów, w ilości odpowiadającej liczbie dzieci w grupie. Zadaniem dzieci jest klasyfikowanie produktów na zdrowe i niezdrowe

oraz rozłożenie ich do dwóch oznaczonych pętli ze sznurka lub położonych na podłodze kół hula-hoop. Każde dziecko wybiera jeden produkt i układa w wybranej pętli, uzasadniając swój wybór.

Środki dydaktyczne: wycięte z gazet ilustracje zdrowych i niezdrowych produktów żywnościowych, dwie pętle ze sznurka lub dwa koła hula-hoop

Karty aktywności – zapoznanie się z piramidą żywienia, analiza słuchowa, rozwiązywanie rebusów.

Środki dydaktyczne: KA1 s. 54–55, kredki

Zajęcia muzyczne – „O zdrowie dbaj!”, nauka piosenki o tym samym tytule (opis na s. 148).

Książka – utrwalenie znajomości litery "i"

Środki dydaktyczne: K s. 16–17

II. ZAJĘCIA POPOŁUDNIOWE

Hop i bęc – zabawa doskonaląca percepcję słuchową z elementami ruchu, dostosowywanie ruchu do zróżnicowanego rytmu.

Nauczyciel recytuje rymowanąkę:

Poszły drogą dwa niedźwiadki. Hop i bęc.

Aż dotarli do rabatki. Hop i bęc.

Pozbierały szybko kwiatki. Hop i bęc.

I zaniósł je do chatki. Hop i bęc.

Mama tak się ucieszyła. Hop i bęc.

Że niedźwiadki przytuliła. Hop i bęc.

Anna Pawłowska-Niedbała

Podczas recytacji dzieci chodzą po sali, dostosowując tempo do rytmu. Na słowo *Hop* – mają podskoczyć i wyciągnąć ręce w górę, na słowo *Bęc* – zrobić przysiad. Nauczyciel powtarza rymowanąkę trzy razy. Najpierw bardzo wolno, potem szybciej i na koniec najszybciej.

Zdrowe talerzyki – zabawa plastyczna, komponowanie zdrowych posiłków na papierowych talerzykach z wykorzystaniem plasteliny.

Środki dydaktyczne: papierowy talerzyk dla każdego dziecka, plastelina

W OGRODZIE

Zabawy tropiące na świeżym powietrzu.

Dzieci poszukują ukrytych w ogrodzie marchewek lub cebuli i przynoszą je do koszyka.

Środki dydaktyczne: kosz z marchewkami lub cebulami

Temat 7.4. Poznajemy czwórkę

	Sytuacje edukacyjne/Zapisy do dziennika*	Oczekiwane osiągnięcia dziecka/Cele szczegółowe
I.	Słońce, wiatr, burza, deszcz – zabawa ruchowa, orientacyjno-porządkowa Układanki z czwórką – manipulowanie figurami geometrycznymi, utrwalanie pojęcia równoliczności zbiorów	– reaguje ruchem na sygnał dźwiękowy I.5 – ustala równoliczność zbiorów do 4 elementów IV.15 – manipuluje figurami geometrycznymi zgodnie z instrukcją IV.12

	Sytuacje edukacyjne/Zapisy do dziennika*	Oczekiwane osiągnięcia dziecka/Cele szczegółowe
I.	• Ćwiczenia poranne – zestaw „Jesienna zbiórka”	– aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach I.5
II.	• Kolorowe czwórki – zapoznanie dzieci z cyfrą 4, prezentacja cyfry • Liczba 4 – cyfra 4 – zabawa matematyczna, ćwiczenie umiejętności kojarzenia liczby elementów z właściwą cyfrą • Cztery kąty i pies piąty – zabawa matematyczna, doskonaląca spostrzegawczość • Karty aktywności – cyfra 4, kształtowanie pojęcia liczby cztery • Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw II	– rozpoznaje cyfrę „4” i poprawnie ją zapisuje IV.15, IV.8 – rozumie pojęcie liczby „4” IV.15 – współpracuje z innym dzieckiem w parze, wykonując wspólne zadanie III.5 – rozpoznaje i nazywa cyfrę 4 IV.15 – zna cyfrę 4, posługuje się liczebnikiem cztery IV.15 – podejmuje próby pisania cyfry 4 IV.8 – poprawnie wykonuje ćwiczenia gimnastyczne I.8
III.	• Dwa niedźwiadki – zabawa ruchowa, utrwalająca nazwy dni tygodnia • Cztery produkty – zabawa plastyczno-techniczna utrwalająca pojęcie liczby „4” • O zdrowie dbaj! – utrwalenie piosenki • W ogrodzie: Czwórka z podwórka – spacer po okolicy, wypatrywanie cyfry „4”	– uczestniczy w zabawach ruchowych I.5 – przelicza w zakresie 4 IV.15 – wykonuje pracę plastyczno-techniczną IV.1 – doskonali umiejętności wokalne IV.7 – doskonali spostrzegawczość IV.9 – utrwała znajomość cyfry 4 IV.15

* Zapisy do dziennika są dostępne na stronie www.dlanauczyciela.pl

I. ZAJĘCIA PORANNE

Słońce, wiatr, burza, deszcz – zabawa orientacyjno-porządkowa, reagowanie na sygnał dźwiękowy. Dzieci biegają lub maszerują po sali w rytmie wygrywanym na tamburynie. Na hasło: *Słońce* – podskakują w miejscu obunóż, wyciągając ręce w górę, *Wiatr* – kręcą się w miejscu, *Burza* – zwijają się w kłębek na podłodze, *Deszcz* – kucają i szybko stukają dłońmi o podłogę.

Środki dydaktyczne: tamburyn

Układanki z czwórką – manipulowanie figurami geometrycznymi, utrwalenie pojęcia „tyle, ile”. Nauczyciel podaje kolejne instrukcje, a dzieci układają figury zgodnie z poleceniem:

1. *Zbuduj cztery domki. Ile potrzebujesz kwadratów na dom i trójkątów na dach? Czy kwadratów i trójkątów jest tyle samo?*
2. *Ułóż cztery drzewa z kół i prostokątów. Ile potrzebujesz kół, a ile prostokątów? Czy kół i prostokątów jest tyle samo?*
3. *Ułóż cztery strzałki z prostokątów i trójkątów. Ile potrzebujesz trójkątów, a ile prostokątów? Czy trójkątów i prostokątów jest tyle samo?*
4. *Ułóż cztery małe koła. Obok połóż tyle samo dużych kół. Dobierz koła w tym samym kolorze. Policz, ile masz par kół w tym samym kolorze.*
5. *Ułóż dowolny obrazek złożony z czterech kół, czterech prostokątów, czterech kwadratów i czterech trójkątów.*

Środki dydaktyczne: drewniane lub plastikowe figury geometryczne (koło, kwadrat, trójkąt, prostokąt) w kilku kolorach i wielkościach

Ćwiczenia poranne – zestaw „Jesienna zbiórka”.

II. ZAJĘCIA GŁÓWNE

Kolorowe czwórki – zapoznanie dzieci z cyfrą „4”.

Nauczyciel prezentuje cyfrę na planszy lub zapisuje cyfry na tablicy, dzieci rysują cyfrę „4” palcem w powietrzu, na dywanie i na plecach kolegi. Przeliczają do czterech wybrane zabawki w sali. Układają cyfrę „4” z pasków kolorowego papieru (dwie długości pasków do wyboru) i nakleją na kartkę. Ozdabiają ją poprzez rozgniatanie na niej drobnych kulek z kolorowej plasteliny.

Środki dydaktyczne: plansza z cyfrą 4, dla każdego dziecka: paski kolorowego papieru o dwóch długościach do układania cyfry „4”, kartki, klej, plastelina

Liczba 4 – cyfra 4 – zabawa matematyczna, ćwiczenie umiejętności kojarzenia liczby elementów z właściwą cyfrą, wdrażanie do współpracy w parach.

Dzieci otrzymują figury geometryczne oraz po cztery kartoniki z cyframi („1”, „2”, „3”, „4”).

Dobierają się w pary. Jedno z dzieci w parze wyklada dowolne figury w liczbie od 1 do 4, a drugie dokłada kartonik z właściwą cyfrą. Po każdym zadaniu zamieniają się rolami. Dzieci nawzajem kontrolują poprawność wykonania zadania.

Środki dydaktyczne: różne figury geometryczne, Wyprawka „Kartoniki z cyframi (1–4)” dla każdego dziecka

Cztery kąty i pies piąty – zabawa matematyczna doskonaląca spostrzegawczość.

Nauczyciel rozdaje dzieciom czyste kartki, głośno liczy kąty, pokazując je palcem lub zakreślając flamastrem. Dzieci liczą kąty na swoich kartkach. Zastanawiają się, czy wszystkie kartki mają tyle samo kątów i ile ich jest. Następnie dzieci dostają karteczki samoprzylepne, na których rysują małego pieska, po czym poszukują w sali przedmiotów, które mają cztery kąty i przyklejają na nich swoje karteczki. (Propozycje przedmiotów: okno, drzwi, fronty szuflad i szafek, tablice i plakaty, ekran komputera).

Środki dydaktyczne: kartki dla każdego dziecka, karteczki samoprzylepne, kredki

INDYWIDUALIZACJA – zajęcia wspomagające

Wesołe robaczki – aktywność utrwalająca znajomość cyfr 1–4, doskonalenie sprawności manualnej.

Dzieci mają za zadanie robić z dłoni „robaczki”, które mają tyle nóg, ile wskazuje cyfra. Kiedy nauczyciel pokazuje np. cyfrę 4 – dziecko z dłoni robi „robaczka”, który porusza się po dywanie, przebijając czterema nogami (cztery palce są aktywne, pozostałe – zgięte). Nauczyciel zmienia prezentowane cyfry od 1 do 4. W kolejnych rundach dzieci mogą wcielać się w role robaczków i poruszać się na tyłu kończynach, ile wskazuje cyfra, np. cyfra 3 – poruszają się na dwóch nogach i jednej ręce.

Środki dydaktyczne: kartoniki z cyframi 1, 2, 3, 4

Karty aktywności – cyfra 4, kształtowanie pojęcia liczby cztery.

Środki dydaktyczne: KA1 s. 56–57, kredki, ołówki

Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw II (opis na s. 220).

III. ZAJĘCIA POPOŁUDNIOWE

Dwa niedźwiadki – zabawa ruchowa utrwalająca nazwy dni tygodnia.

Spośród dzieci siedzących w kręgu nauczyciel wybiera jedno, które staje na zewnątrz. Dziecko to będzie pierwszym niedźwiadkiem i może wybrać sobie drugiego niedźwiadka. Trzymając się za ręce, dwa „niedźwiadki” idą po obwodzie koła. Wszystkie dzieci recytują rymowanąkę:

Szumią trawy, pachną kwiatki,
 idą drogą dwa niedźwiadki.
 Gdy rozpocznie się niedziela,
 to wybiorą przyjaciela.

W tym momencie dwa „niedźwiadki” zatrzymują się i wymieniają kolejne dni tygodnia, dotykając głów siedmiorga dzieci, poczynawszy od dziecka, przy którym się zatrzymały. Dziecko, na które wypadnie niedziela, zostaje trzecim niedźwiadkiem. Zabawa powtarza się ze słowami:

Szumią trawy, pachną kwiatki, idą drogą trzy niedźwiadki

a potem:

Szumią trawy, pachną kwiatki, idą drogą cztery niedźwiadki.

Piąty wybrany niedźwiadek zostaje pierwszym i zabawa zaczyna się od początku.

Cztery produkty – zabawa plastyczno-techniczna utrwalająca pojęcie liczby „4”.

Nauczyciel przygotowuje duży karton lub szary papier. Na środku rysuje dużą czwórkę. Dzieci na swoich kartkach rysują po cztery zdrowe produkty żywnościowe, wycinają je i przyklejają blisko siebie na plakacie. Następnie rysują flamastrem wokół swoich produktów pętlę i łączą swój zbiór linią z dużą czwórką.

Środki dydaktyczne: duży karton lub szary papier, flamaster, kartki, kredki, nożyczki, klej

O zdrowie dbaj! – utrwalenie piosenki.

W OGRODZIE

Czwórka z podwórka – spacer po okolicy, wypatrywanie cyfry 4 na szyldach reklamowych, blokach, tablicach rejestracyjnych, przystankach autobusowych.

Temat 7.5. Kolory na pochmurne dni		
	Sytuacje edukacyjne/Zapisy do dziennika*	Oczekiwane osiągnięcia dziecka/Cele szczegółowe
I.	Hop i bęc – zabawa doskonaląca percepcję słuchową z elementami ruchu, dostosowywanie ruchu do zróżnicowanego rytmu Witaminowa ściganka – zabawa plastyczno-konstrukcyjna, projektowanie gry planszowej Ćwiczenia poranne – zestaw „Jesienna zbiórka”	– reaguje ruchem na sygnał dźwiękowy I.5 – wspólnie z innymi dziećmi projektuje i wykonuje grę planszową I.6 – uczestniczy w grze, przestrzegając zasad zdrowej rywalizacji III.5 – aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach I.5
II.	Koreczki – czwóreczki – wykonanie warzywno-owocowych koreczków i degustacja Nakrywamy do stołu – zabawa matematyczna	– samodzielnie wykonuje posiłek z owoców i warzyw z. 7 – nakrywa do stołu I.3

	Sytuacje edukacyjne/Zapisy do dziennika*	Oczekiwane osiągnięcia dziecka/Cele szczegółowe
II.	Owocowe rysunki – ćwiczenia graficzne, rysowanie oburącz, wypełnianie kolorem za pomocą patyczków kosmetycznych Zdrowe zagadki – zabawa językowa, układanie zagadek o warzywach i owocach	– rozkłada elementy po równo IV.15 – rysuje proste kształty oburącz jednocześnie IV.8 – układa prostą zagadkę słowną IV.5
III.	Ile? – zabawa integrująca, sprzyjająca pozytywnym relacjom w grupie, utrwalanie poznanej wcześniej rymowanki Dwa niedźwiadki – zabawa ruchowa, utrwalająca nazwy dni tygodnia Co nam przyniósł tydzień? – podsumowanie tematu tygodnia, dyskusja Witaminowa ściganka – gra planszowa wykonana samodzielnie przez dzieci W ogrodzie: Sport to zdrowie – zawody sportowe	– integruje się z grupą III.2 – uczestniczy w zabawach ruchowych I.5 – wyraża swoją opinię, uzasadnia wybór, próbuje podawać argumenty w dyskusji IV.2, IV.5 – przestrzega ustalonych reguł gry III.5 – aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach I.5, I.8

* Zapisy do dziennika są dostępne na stronie www.dlanauczyciela.pl

I. ZAJĘCIA PORANNE

Hop i bęc – zabawa doskonaląca percepcję słuchową z elementami ruchu, dostosowywanie ruchu do zróżnicowanego rytmu.

Nauczyciel recytuje rymowankę:

*Poszły drogą dwa niedźwiadki. Hop
i bęc.
Aż dotarły do rabatki. Hop i bęc.
Pozbierały szybko kwiatki. Hop i bęc.*

*I zaniósł je do chatki. Hop i bęc.
Mama tak się ucieszyła. Hop i bęc.
Że niedźwiadki przytuliła. Hop i bęc.
Anna Pawłowska-Niedbała*

Podczas recytacji dzieci chodzą po sali, dostosowując tempo do rytmu. Na słowo *Hop* – mają podskoczyć i wysunąć ręce w górę, na słowo *Bęc* – zrobić przysiad. Nauczyciel powtarza rymowankę trzy razy. Najpierw bardzo wolno, potem szybciej i na koniec najszybciej.

Witaminowa ściganka – zabawa plastyczno-konstrukcyjna, projektowanie gry planszowej. Nauczyciel dzieli dzieci na zespoły stolikowe. Każdy zespół dostaje kartkę z dużego bloku i flamastry. Na kartonie dzieci rysują trasę ściganki i dzielą ją na pola. Zaznaczają miejsce startu i mety. Wybierają na trasie 10 miejsc, w których rysują wybrane przez siebie owoce lub warzywa. Każdy zespół otrzymuje zestaw pionków i kostkę. Nauczyciel tłumaczy zasady: jeśli gracz stanie na polu z rysunkiem, musi podać jego nazwę, jeśli nie umie, cofa się o cztery pola. Grę wygrywa ten, kto pierwszy ukończy wyścig.

Środki dydaktyczne: kartki z dużego bloku, flamastry, pionki i kostki do gry

Ćwiczenia poranne – zestaw „Jesienna zbiórka”.

II. ZAJĘCIA GŁÓWNE

Koreczki – czwóreczki – wykonanie warzywno-owocowych koreczków.

Nauczyciel prosi o opisanie pogody, jaka panuje za oknem tego dnia, oraz przypomnienie, jaka pogoda była dzień wcześniej. Następnie pyta, co można zrobić, jeśli za oknem pada deszcz, jest brzydko i ponuro. Jeśli dzieci nie wpadną na pomysł przyjęcia, nauczyciel proponuje zorganizowanie kolorowego poczęstunku. Zadaniem dzieci jest wykonanie koreczków z plasterków warzyw i owoców. Warunkiem jest, aby każdy koreczek składał się z czterech elementów i czterech różnych kolorów. Dzieci otrzymują nożyki, deseczki do krojenia oraz warzywa i owoce: marchewkę, jabłko, paprykę w różnych kolorach, ogórka, winogrona, banany, gruszkę.

Środki dydaktyczne: umyte warzywa i owoce, deski do krojenia, nożyki, wykałaczki

Nakrywamy do stołu – zabawa matematyczna.

Dzieci nakrywają do jednego stołu, układają talerzyki, sztuczne i kubeczki. Sprawdzają, czy talerzy i kubeczków jest tyle samo oraz czy łyżek i widelców jest tyle samo. Nauczyciel prosi, aby na każdym talerzyku dzieci położyły najpierw po dwa koreczki, potem po trzy, a na końcu po cztery. Za każdym razem dzieci sprawdzają, czy na wszystkich talerzykach jest tyle samo koreczków. Po skończonym przeliczaniu nauczyciel zaprasza do degustacji.

Środki dydaktyczne: talerzyki, kubki i sztuczne do jednego stołu

Owocowe rysunki – ćwiczenia graficzne, rysowanie oburącz.

Nauczyciel rozdaje dzieciom kartki i kredki. Prosi, aby każde narysowało jeden ze składników koreczków, ale jednocześnie obiema rękami. Nauczyciel pokazuje dzieciom sposób wykonania zadania. Na koniec dzieci wypełniają rysunki kolorem, stawiając kropki za pomocą patyczka kosmetycznego maczanego w farbie.

Środki dydaktyczne: kartki do rysowania, kredki, farby w miseczkach, patyczki kosmetyczne

Zdrowe zagadki – zabawa językowa.

Chętne dzieci próbują ułożyć zagadkę o wybranym przez siebie warzywie lub owocu, a pozostałe dzieci odgadują, co ich kolega ma na myśli. Przykłady zagadek: *Jest chudy, długi i zielony. Jest żółte lub czerwone i ma małe ogonek. Ma różne kolory, można ją położyć na kanapce lub dodać do sałatki.* Następnie chętne dzieci z pomocą nauczyciela recytują wiersz „Król Lul i warzywa”.

INDYWIDUALIZACJA – zajęcia rozszerzające i wspomagające

Talerzykowe memo – kojarzenie zapisu cyfrowego z odpowiednią liczbą elementów, doskonalenie pamięci.

Nauczyciel układa 10 papierowych talerzyków lub kółek, pod które wkłada kartoniki z cyframi od 1 do 4 i drobne przedmioty (tyle, ile wskazuje liczba). Talerzyki muszą tworzyć pary – ta sama cyfra i liczba elementów. Zabawa przebiega jak gra w memory – dzieci odkrywają po dwa talerzyki i jeśli jest para, to je zabierają, jeśli nie – odkładają na miejsce.

Środki dydaktyczne: 10 papierowych talerzy, kartoniki z cyframi od 1 do 4, drobne przedmioty

III. ZAJĘCIA POPOŁUDNIOWE

Ile? – zabawa integrująca sprzyjająca pozytywnym relacjom w grupie, utrwalanie poznanej wcześniej rymowanki.

Dzieci siedzą w kręgu. Jedno dostaje dwa woreczki. Jeden woreczek zatrzymuje dla siebie, drugi podaje dalej. W tym czasie dzieci recytują rymowankę. Gdy skończą, dzieci, które trzymają woreczki, muszą przestać sobie buziaka.

Środki dydaktyczne: dwa woreczki

Dwa niedźwiadki – zabawa ruchowa utrwalająca nazwy dni tygodnia.

Spośród dzieci siedzących w kręgu nauczyciel wybiera jedno, które staje na zewnątrz. Dziecko to będzie pierwszym niedźwiadkiem i może wybrać sobie drugiego niedźwiadka. Trzymając się za ręce, dwa „niedźwiadki” idą po obwodzie koła. Wszystkie dzieci recytują rymowanąkę:

*Szumią trawy, pachną kwiatki,
idą drogą dwa niedźwiadki.
Gdy rozpocznie się niedziela,
to wybiorą przyjaciela.*

W tym momencie dwa „niedźwiadki” zatrzymują się i wymieniają kolejne dni tygodnia, dotykając głów siedmiorga dzieci, począwszy od dziecka, przy którym się zatrzymały. Dziecko, na które wypadnie niedziela, zostaje trzecim niedźwiadkiem. Zabawa powtarza się ze słowami: *Szumią trawy, pachną kwiatki, idą drogą trzy niedźwiadki* a potem: *Szumią trawy, pachną kwiatki, idą drogą cztery niedźwiadki*. Piąty wybrany niedźwiadek zostaje pierwszym i zabawa zaczyna się od początku.

Co nam przyniósł tydzień? – podsumowanie tematu tygodnia, dyskusja.

Nauczyciel pyta dzieci, czy podobał im się miniony tydzień. Dzieci mówią o zabawach, które im się podobały lub nie podobały, uzasadniają swoje zdanie, opowiadają o towarzyszących im emocjach.

Witaminowa ściganka – zabawa w grupach, powtórzenie gry planszowej wykonanej przez dzieci.

Środki dydaktyczne: gra planszowa wykonana przez dzieci, pionki, kostki

W OGRODZIE

Sport to zdrowie – zawody sportowe w ogrodzie.

- Slalom z jabłkiem na krążku.

Nauczyciel dzieli dzieci na drużyny, układa pachotki. Każda drużyna dostaje krążek i jabłko.

Wygrywa drużyna, która pierwsza zakończy bieg.

- Wyścig z jabłkiem w parach.

Dzieci pozostają w drużynach, ale łączą się w pary. Każda para idzie do wyznaczonego miejsca, trzymając jabłko na krążku, a potem biegiem wraca. Wygrywa drużyna, która pierwsza zakończy zadanie.

- Zostaw – zabierz.

Drużyny stoją w rzędach, naprzeciwko każdej, w pewnej odległości, leży krążek. Pierwsze dziecko biegnie z jabłkiem i zostawia owoc na krążku, drugie biegnie po jabłko, wraca i podaje owoc trzeciemu zawodnikowi.

Środki dydaktyczne: tyle krążków i tyle jabłek, ile drużyn w zawodach sportowych

Zajęcia muzyczne 7. O zdrowie dbaj!

Wyginam ciało – zabawa naśladowcza.

Dzieci stoją w kręgu, nauczyciel odtwarza nagranie z piosenką i wyznacza chętne dziecko do rozpoczęcia zabawy. Wybrana osoba wchodzi do środka kręgu i wykonuje powtarzające się ruchy taneczne lub gimnastyczne. Pozostałe dzieci starają się dokładnie powtórzyć ruchy. Dźwięk trójkąta jest sygnałem do zmiany pokazującego; wówczas do kręgu wchodzi następne dziecko i przedstawia swoją propozycję ruchu.

Środki dydaktyczne: CD1 Piosenki nr 7–8 „O zdrowie dbaj!”, trójkąt

O zdrowie dbaj! – nauka piosenki i zabawa rytmiczna przy piosence.

Po wysłuchaniu piosenki nauczyciel omawia z dziećmi jej treść i charakter. Następnie uczy piosenki na zasadzie echa: na początku dzieci powtarzają pojedyncze wersy, a potem próbują zapamiętać dłuższe fragmenty. Gdy przedszkolaki opanują pamięciowo słowa i melodię, śpiewają piosenkę z towarzyszeniem nagrania z płyty CD. Następnie do śpiewu dołączają rytmiczny akompaniament (w pulsie półnutowym), który wykonują za pomocą gestodźwięków: na „raz” klaszczą, na „trzy” klepią o uda.

Środki dydaktyczne: CD1 Piosenki nr 7–8 „O zdrowie dbaj!”

Taniec na gazecie – zabawa ilustracyjna przy piosence.

Dzieci dobierają się parami. Każda para otrzymuje od nauczyciela duży arkusz gazety. Dzieci rozkładają gazetę na podłodze i zapamiętują, w którym miejscu sali leży. Nauczyciel włącza CD z nagraniem piosenki. Dzieci stoją obok gazet i ilustrują ruchem treść piosenki.

1. Sport to zdrowie, czy wy wiecie? (poruszają się po sali, omijając gazety)

Chcę wygrywać wszystkie mecze.

Jem owoce i jarzyny,

są w nich same witaminy!

Bo sportowy we mnie duch, (pary wracają na swoją gazetę, podają sobie ręce i improwizują wspólny taniec)

zdrowie muszę mieć za dwóch! /bis

W kolejnych zwrotkach dzieci powtarzają układ.

Środki dydaktyczne: CD1 Piosenki nr 7–8 „O zdrowie dbaj!”, duże arkusze gazet

Akompaniament do piosenki – zabawa z użyciem instrumentów perkusyjnych.

Nauczyciel wybiera kilkoro dzieci do zespołu instrumentalnego i rozdaje instrumenty: marakasy, tamburyny, klawesy. Ustala z dziećmi sposób gry na instrumentach: w taktach 1.–9. w pulsie ćwierćnutowym grają marakasy, w taktach 10.–16. w pulsie półnutowym grają tamburyny, ostatnie 2 nuty każdej zwrotki grają klawesy. Wszyscy śpiewają piosenkę z towarzyszeniem zespołu instrumentalnego.

Środki dydaktyczne: CD1 Piosenki nr 7–8 „O zdrowie dbaj!”, marakasy, tamburyny, klawesy

utwór

Masaż marakasami – zabawa relaksacyjna.

Dzieci dobierają się parami. Jedno dziecko otrzymuje od nauczyciela marakasy, drugie kładzie się na podłodze na brzuchu. Dziecko instrumentem delikatnie masuje plecy partnera. Relaksowi towarzyszy dyskretna, cicha muzyka.

Środki dydaktyczne: CD3 Utwory nr 13 „Łabędź”, marakasy

$\text{♩} = 120$

1. Sport to zdro - wie, czy wy wie - cie? Chcę wy - gry - wać
wszys - tkie me - cze. Jem o - wo - ce i ja - rzy - ny, są w nich sa - me
wi - ta - mi - ny! Bo spor - to - wy we mnie duch, —
— zdro - wie mu - szę mieć za dwóch! — Bo spor -
to - wy we mnie duch, — zdro - wie mu - szę mieć za dwóch! —

0 zdrowie dbaj!

1. Sport to zdrowie, czy wy wiecie?
Chcę wygrywać wszystkie mecze.
Jem owoce i jarzyny,
są w nich same witaminy!
Bo sportowy we mnie duch,
zdrowie muszę mieć za dwóch! } *bis*

2. Co dzień biegam, spaceruję,
rano się gimnastykuję,
mknę na nartach w zimie z tatą,
pływam w morzu, gdy jest lato.
Bo sportowy we mnie duch,
zdrowie muszę mieć za dwóch! } *bis*

3. Dbam o zęby, ręce myję,
i szoruję gąbką szyję.
Każdy brudas niech się dowie,
że higiena to też zdrowie.
A sportowy we mnie duch,
jem i ćwiczę więc za dwóch! } *bis*

KRĄG TEMATYCZNY

8. Jesienne sekrety

Cele ogólne

OBSZAR FIZYCZNY

- kształtowanie sprawności fizycznej, zwinności i koordynacji wzrokowo-ruchowej podczas ćwiczeń gimnastycznych i zabaw muzyczno-ruchowych

OBSZAR EMOCJONALNY

- kształtowanie umiejętności wyrażania własnych doznań i przeżyć w kontaktach ze sztuką
- budzenie emocjonalnego stosunku do świata przyrody

OBSZAR SPOŁECZNY

- rozwijanie umiejętności zgodnej współpracy w zespole nad wspólnym projektem plastycznym
- rozwijanie zainteresowań muzycznych, ruchowych i plastycznych
- kształtowanie pożądanych zachowań (bezpieczeństwo) w kontaktach z przyrodą

OBSZAR POZNAWCZY

- poznanie obrazu graficznego głoski – litery „M”, „m”
- doskonalenie umiejętności wypowiedziania się na określony temat
- poznanie obrazu graficznego liczby „5”
- doskonalenie umiejętności przeliczania w zakresie 5 (liczebniki główne i porządkowe)
- rozpoznawanie monet (1 zł, 2 zł, 5 zł)

Kompetencje kluczowe

1., 3., 5., 8.

Język angielski z Super Heroes, rozdział 2.

SŁOWNICTWO

- apple, pear, plum, pumpkin, carrot, leaf, one, two, three, four, five, six, seven, eight, nine, ten

CELE NAUCZANIA

- nazywanie owoców, warzyw oraz liczb od 1 do 10, zwracanie uwagi na poprawną wymowę, rozumienie sensu piosenki i śpiewanie jej, liczenie w zakresie 1-10

Ćwiczenia poranne – zestaw „Leśna gimnastyka”

Wycieczka rowerowa – ćwiczenie równoważne.

Dzieci w leżeniu na plecach naśladują pedałowanie.

Spacer po lesie – zabawa z podskokami.

Dzieci maszerują po sali, unosząc wysoko kolana. Na hasło: *Strumień!* – przeskakują z nogi na nogę.

Kładka – ćwiczenie równoważne.

Dzieci przechodzą po rozłożonej na podłodze linie, starając się utrzymać równowagę i nie spaść z liny.

Grzybobranie – zabawa orientacyjno-porządkowa.

Dzieci idą w parach w jednym kierunku, trzymając się za ręce. Na hasło zawierające nazwę grzyba jadalnego jednocześnie kucają i naśladują zrywanie grzyba, na hasło z nazwą grzyba i kierunkiem (np. borowik z lewej, podgrzybek z prawej), kuca tylko jedno dziecko w parze, na hasło: *Muchomor* dzieci zmieniają kierunek.

Szumi wiatr – ćwiczenie oddechowe.

Dzieci leżą na plecach z zamkniętymi oczami. Nabierają powietrza nosem i powoli wypuszczają, wymawiając głoskę „sz” i wydłużając fazę wydechu.

Środki dydaktyczne: lina

Temat 8.1. Wycieczka do lasu

	Sytuacje edukacyjne/Zapisy do dziennika*	Oczekiwane osiągnięcia dziecka/Cele szczegółowe
I.	• Omiń mrowisko – zabawa ruchowo-rytmiczna • Leśne rytmy – układanie rytmów oraz odwzorowywanie ich w formie dźwiękowej, analiza i synteza sylabowa nazw obrazków • Ćwiczenia poranne – zestaw „Leśna gimnastyka”	- współdziała z dziećmi w grupie podczas zabaw ruchowych I.5, III.5 - potrafi ułożyć rytm z obrazków i odwzorować go w formie dźwiękowej IV.12, IV.7 - aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach I.5
II.	• Wycieczka do lasu – budowanie emocjonalnego stosunku do przyrody, wzbogacanie wiedzy o świecie, podejmowanie samodzielnej aktywności poznawczej • Ścieżka dla odważnych – zabawa ruchowa z elementami równowagi, zdobywanie doświadczeń sensorycznych • Książka – opowiadanie historyjki na podstawie ilustracji • Karty aktywności – przeliczanie elementów; doskonalenie percepcji wzrokowej	- wie, jak zachować się w lesie IV.18 - rozpoznaje podstawowe gatunki leśnych roślin i zwierząt IV.18 - jest ciekawe nowych doświadczeń sensorycznych z. 3 - buduje dłuższe wypowiedzi na podany temat IV.5 - podejmuje próby czytania IV.4 - przelicza elementy IV.15 - doskonali spostrzegawczość IV.9
III.	• Stary niedźwiedź – tradycyjna zabawa ruchowa ze śpiewem • Leśny obrazek – układanie kompozycji z materiału przyrodniczego, uzupełnianie jej elementami z plasteliny i rysunkami	- uczestniczy w zabawach ruchowych I.5. - tworzy kompozycje z materiału przyrodniczego I.6, IV.1

* Zapisy do dziennika są dostępne na stronie www.dlanauczyciela.pl

I. ZAJĘCIA PORANNE

Omiń mrowisko – zabawa ruchowo-rytmiczna, współdziałanie z dziećmi w grupie.

Nauczyciel rozstawia pachółki na dywan – to mrowiska, po czym wygrywa melodię na tamburynie. Dzieci poruszają się po sali, reagując na zmiany tempa, uważają, aby nie przewrócić żadnego pachółka ani nie popchnąć innego dziecka.

Środki dydaktyczne: pachółki, tamburyn

Leśne rytmy – układanie rytmów oraz odwzorowywanie ich w formie dźwiękowej, analiza i synteza sylabowa nazw obrazków.

Wybrane dziecko układa wymyślony przez siebie rytm, wypowiada głośno nazwy kolejnych wykorzystanych elementów z podziałem na sylaby. Pozostałe dzieci na podstawie usłyszanych nazw układają taki sam rytm. Następnie dzieci ustalają wspólnie odpowiedniki dźwiękowe do każdego obrazka i odtwarzają rytm w formie dźwiękowej, np. kłasnienie, tupnięcie, pstryknięcie, uderzenie dłońmi o uda, cmokanie, naśladowanie pohukiwania sowy.

Środki dydaktyczne: Wyprawka „Jesienne rytmy”

Ćwiczenia poranne – zestaw „Leśna gimnastyka”.

II. ZAJĘCIA GŁÓWNE

Wycieczka do lasu – budowanie emocjonalnego stosunku do przyrody, wzbogacanie wiedzy o świecie, podejmowanie samodzielnej aktywności poznawczej.

Nauczyciel zabiera dzieci na spacer do lasu. Dzieci wsłuchują się w odgłosy lasu, próbując rozpoznać niektóre dźwięki. Starają się opisać zapach lasu. Przyglądają się drzewom: dostrzegają różnice w kształtach i kolorach liści, wysokości drzew, obwodzie pnia, wyglądzie kory. Przytulają się do nich. Obserwują zwierzęta: mrówki, żuki, ptaki, pająki. Nauczyciel zwraca uwagę na różnorodność roślinności w lesie: mchy, grzyby, wrzosa, paprocie, małe krzewy, niskie i wysokie drzewa. Kieruje uwagę dzieci na różnice pomiędzy gubiącymi liście drzewami liściastymi i wiecznie zielonymi – iglastymi. Rozmawia z dziećmi o prawidłowym zachowywaniu się w lesie i szanowaniu przyrody. Dzieci zbierają materiał przyrodniczy: liście, patyczki, igły, żółędzie, kawałki kory, szyszki, suche trawy.

UWAGA! Jeżeli nie ma możliwości zorganizowania wycieczki do lasu, nauczyciel zabiera dzieci do parku i omawia z nimi podobieństwa między lasem i parkiem, bazując na dotychczasowej wiedzy dzieci, wskazuje na drzewa, które można zobaczyć w lesie i takie, których w lesie nie ma.

Ścieżka dla odważnych – zabawa ruchowa z ćwiczeniem równowagi, zdobywanie doświadczeń sensorycznych.

Po powrocie z wycieczki nauczyciel wysypuje do kilku płaskich kartonowych pudeł szyszki, które dzieci przyniosły z lasu (mogą to być szyszki nazbierane przez dzieci podczas weekendowych wycieczek do lasu z rodziną). Zadaniem dzieci jest przejście w samych skarpetkach po ścieżce stworzonej z szyszek.

Środki dydaktyczne: płaskie kartonowe pudła, szyszki

odgłosy

Książka – opowiadanie historyjki na podstawie ilustracji.

Środki dydaktyczne: K s. 18–19, CD2 Piosenki i odgłosy nr 59 „Las”

Karty aktywności – przeliczanie elementów; doskonalenie percepcji wzrokowej.

Środki dydaktyczne: KA1 s. 58–59, kredki

III. ZAJĘCIA POPOŁUDNIOWE

Stary niedźwiedź – tradycyjna zabawa ruchowa ze śpiewem.

Leśny obrazek – układanie kompozycji z materiału przyrodniczego.

Dzieci mocują materiał przyrodniczy przyniesiony z lasu do kartonu za pomocą kleju lub plasteliny. Dodają elementy z plasteliny (np. grzyby). Dokleją narysowane na osobnych kartkach i wycięte zwierzęta żyjące w lesie.

Środki dydaktyczne: duży karton, materiał przyrodniczy przyniesiony z lasu, kartki, kredki, nożyczki, klej, plastelina

Temat 8.2. Leśne opowieści

	Sytuacje edukacyjne/Zapisy do dziennika*	Oczekiwane osiągnięcia dziecka/Cele szczegółowe
I.	• Pada deszcz, wieje wiatr, płynie woda – zabawa ruchowa, orientacyjno-porządkowa z ćwiczeniami manualnymi • Leśne historyjki – układanie opowieści z wykorzystaniem trzech wylosowanych wyrazów • Ćwiczenia poranne – zestaw „Leśna gimnastyka”	– uczestniczy w zabawach ruchowych I.5 – tworzy krótkie spójne historyjki IV.5 – aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach I.5
II.	• Jestem drzewem – zabawa językowa z relaksacją na podstawie tekstu wiersza T. Wyrwy-Krzyżańskiego, pt. „Dominika leśna” • Malowane M – zapoznanie z małą i wielką literą „m”, rozwijanie sprawności językowej i manualnej • Karty aktywności – litery „M”, „m” – przygotowanie do czytania i pisania • Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw III • Leśne ptaki – praca plastyczno-techniczna, wykonanie opaski na głowę z wizerunkiem sowy lub dzięcioła	– uważnie słucha wiersza i rozmawia na temat jego treści IV.5 – dostrzega emocjonalną wartość otoczenia przyrodniczego II.11 – rozpoznaje literę „m” IV.4 – dokonuje analizy i syntezy słuchowej, wskazuje miejsca „m” głoski w słowach IV.2 – podejmuje próby pisania liter w liniaturze IV.8 – poprawnie wykonuje ćwiczenia gimnastyczne I.8 – wycina, koloruje i łączy elementy z papieru IV.1, IV.18
III.	• Stary niedźwiedź – tradycyjna zabawa ruchowa ze śpiewem • Zaczarowane M – kreatywne rysowanie na bazie litery „m”, doskonalenie sprawności manualnej, utrwalanie litery • W ogrodzie: Zapamiętaj swoją parę – zabawa ruchowa orientacyjno-porządkowa. Zaufaj mi – zabawa ruchowa kształtująca relacje w grupie	– aktywnie uczestniczy w zabawach ruchowych I.5 – rozwija wyobraźnię, przekształcając wzór litery w obrazek IV.4, IV.1 – doskonalą spostrzegawczość i orientację w przestrzeni IV.9, IV.14

* Zapisy do dziennika są dostępne na stronie www.dlanauczyciela.pl

I. ZAJĘCIA PORANNE

Pada deszcz, wieje wiatr, płynie woda – zabawa ruchowa, orientacyjno-porządkowa z ćwiczeniami manualnymi.

Każde dziecko dostaje gazetę, zgniata ją w kulkę i rozprostowuje, czynność tę powtarza trzy razy. Jeszcze raz robi kulkę z gazety i zaczyna chodzić po sali, podrzucając ją, turlając lub wykonując inne wymyślone przez siebie ruchy. Na hasło: *Pada deszcz!* musi jak najszybciej rozłożyć gazetę i rozprostować ją nad głową. Potem znowu robi kulkę i podrzuca lub turla. Na hasło *Wieje wiatr!* – rozprostowuje gazetę, chwytając za dwa rogi i wachluje nią przed sobą. Na hasło: *Płynie woda!* – rozprostowuje gazetę i staje na niej. Wszystkie czynności wykonuje ostrożnie, aby nie podrzeć gazety.

Środki dydaktyczne: gazeta dla każdego dziecka

Leśne historyjki – układanie opowieści z wykorzystaniem trzech wylosowanych wyrazów.

Nauczyciel wrzuca do pudełka karteczki z zapisanymi wyrazami. Chętne dzieci losują trzy karteczki i próbują na ich podstawie ułożyć krótką historyjkę. Nauczyciel zachęca dzieci do układania opowiadań, podając własny przykład: *Moje wylosowane wyrazy to: „wiewiórka”, „liść” i „orzesek”. A moja opowieść brzmi tak: W starym lesie mieszkała mała wiewiórka. Kiedy pewnego dnia wyrzała z dziupli, zobaczyła czerwony liść spadający z drzewa. Pomyślała sobie, że przyszła już jesień i niedługo będzie musiała zrobić zapasy na zimę. Zastanawiała się, gdzie zakopie orzechy, które znajdzie. Pierwszy orzeszek zakopła pod krzakiem. Dzieci samodzielnie odczytują wyrazy zapisane na karteczkach albo proszą o pomoc inne dziecko, które potrafi już czytać. Proponowane wyrazy: „las”, „sowa”, „jeź”, „lis”, „listek”, „sarna”, „drzewo”, „grzyb”, „mech”, „droga”, „wiatr”, „dzięcioł”, „wiewiórka”, „mapa”, „dom”, „mama”. Po zaprezentowaniu historyjki dziecko z powrotem wrzuca karteczki do woreczka.*

Środki dydaktyczne: karteczki z zapisanymi wyrazami

Ćwiczenia poranne – zestaw „Leśna gimnastyka”.

II. ZAJĘCIA GŁÓWNE

Jestem drzewem – zabawa językowa z relaksacją na podstawie wiersza T. Wyrwy-Krzyżańskiego „Dominika leśna”, rozwijanie sprawności językowej, dostrzeganie emocjonalnej wartości otoczenia przyrodniczego.

Nauczyciel prosi, aby dzieci zamknęły oczy i wyobraziły sobie, że są w lesie, poczuły zapach lasu, delikatny wiatr, usłyszały szum liści i śpiew ptaków, głęboko i spokojnie oddychały. Następnie czyta głośno, spokojnie i powoli wiersz, pt. „Dominika leśna”.

Dominika leśna

*Ręce rozrzucam – jak gałęzie,
przed domem, nad drogą.
I już, w tej chwili,
drzewem być
mogę! Posłuchaj!*

*Na moim małym palcu wiatr
albo ptak śpiewa!
A gdy wzdużę drogi biegnę,
to jakby biegły drzewa.*

*A gdy biegnę tu i tam
i gdy jeszcze raz,
tyle będzie mnie, tyle drzew,
że się stanę jak cały
las.*

*Biegam! Leśna jestem!
We mnie są wszystkie drzewa!
A wiatr i ptak nie przestają
we mnie śpiewać.*

Tadeusz Wyrwa-Krzyżański

Źródło: Tadeusz Wyrwa-Krzyżański „Wierszyki dookoła Dominiki”, Wydawnictwo Poznańskie, Poznań 1986, s. 6.

Dzieci otwierają oczy. Nauczyciel zadaje dzieciom pytania:

– Czy podobał wam się wiersz?

- Co Dominika robi w lesie?
- Jak myślicie, czy Dominika lubi chodzić po lesie? Czy kocha przyrodę?
- A wy, czy lubicie chodzić po lesie? Dlaczego?
- Czy las uspokaja? Czy w lesie można się zrelaksować? Co można robić w lesie?

Malowane M – zapoznanie z małą i wielką literą „m”, rozwijanie sprawności językowej i manualnej. Nauczyciel prezentuje małą i wielką literę „m”. Dzieci rysują tę literę palcem w powietrzu, na dywanie i na plecach kolegi, po czym podają przykłady wyrazów, w których słychać „m” na początku. Następnie nauczyciel rozdaje dzieciom szablony dużej drukowanej litery „m” (wystarczy po jednym na stolik). Dzieci obrysowują szablony, smarują klejem typu wikol i posypują kaszą manną. Kiedy klej wyschnie, malują litery farbami.

Środki dydaktyczne: szablony dużej drukowanej litery „m” (po jednym na stolik), kartki, ołówki, klej typu wikol, pędzle do kleju, kasza manna, farby, pędzle do malowania

INDYWIDUALIZACJA – zajęcia wspomagające

Sylabowe listki – odczytywanie sylab z literą „m”.

Nauczyciel przygotowuje sylwety liści, na których są sylaby: „ma”, „me”, „mi”. Liści powinno być tyle, żeby była możliwość tworzenia i odczytywania ciągów sylabowych. Przykładowe zadania: odczytywanie pojedynczych sylab; odczytywanie sylab łączonych; wyszukiwanie zapisu sylab wypowiedzianych przez nauczyciela.

Środki dydaktyczne: kilkanaście sylwet liści z sylabami „ma”, „me”, „mi”

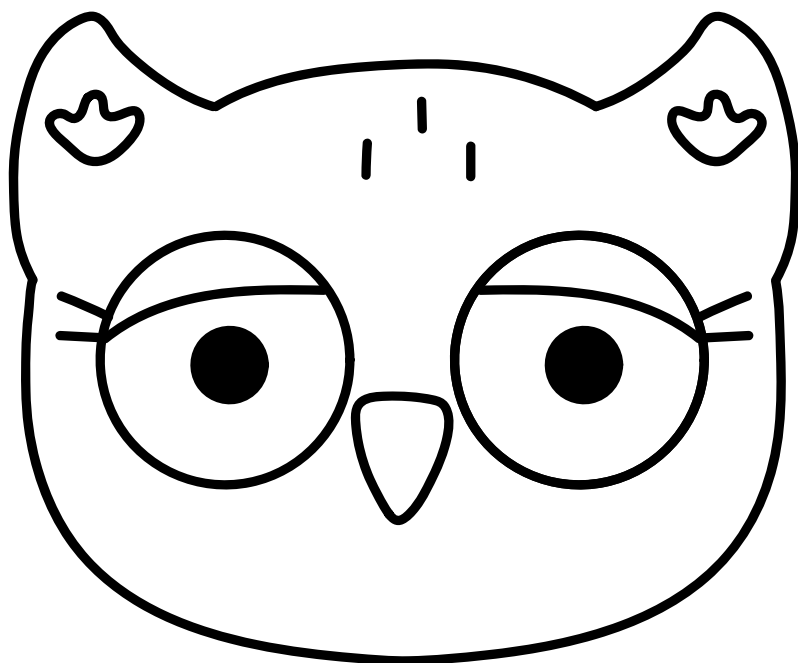
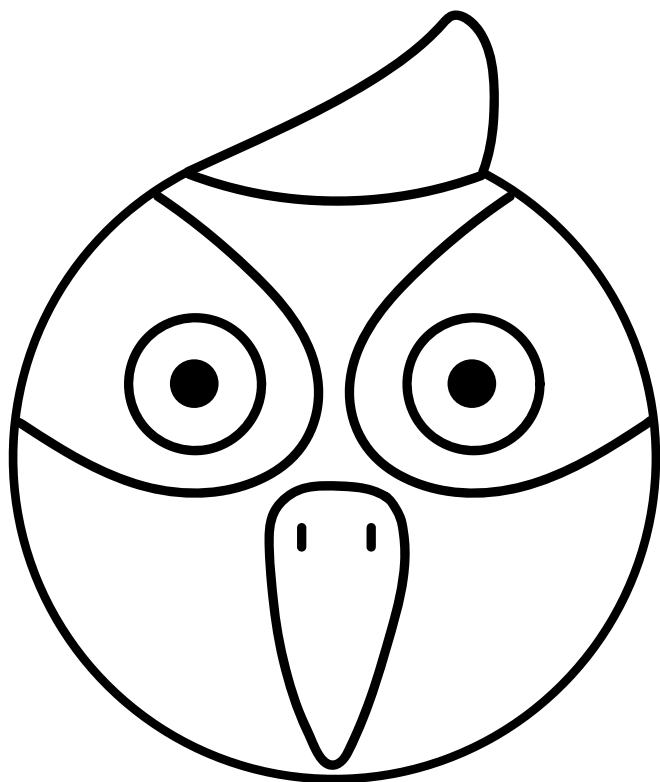
Karty aktywności – litery „M”, „m” – przygotowanie do czytania i pisanie.

Środki dydaktyczne: KA1 s. 60–61

Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw III (opis na s. 222).

Leśne ptaki – praca plastyczno-techniczna, wykonanie opaski na głowę z wizerunkiem sowy lub dzięcioła.

Nauczyciel przygotowuje kartki z konturowymi rysunkami głowy sowy i dzięcioła. Dzieci decydują, którego z leśnych ptaków chcą wykonać; wycinają po linii kształt głowy ptaka, kolorują kredkami o odpowiednich kolorach. Dokleją według swojego uznania elementy z krepiny lub piórka. Gotowe ptaki przyklejają do kartonowych pasków. Nauczyciel dopasowuje opaski do głów dzieci i zszywa. Opaski można wykorzystać w zabawie ruchowej: dzieci biegają po sali przy dźwiękach tamburyna, na hasło: Sowy! – „dzięcioły” zatrzymują się, a „sowy” powoli poruszają ramionami i pohukują, na hasło Dzięcioły! – „sowy” zatrzymują się, a „dzięcioły” stają przy ścianie i stukają w nią delikatnie czubkami palców.

Środki dydaktyczne: konturowe rysunki głów sowy i dzięcioła przygotowane przez nauczyciela, nożyczki, kredki, klej, krepina, piórka, papierowe opaski, zszywacz

III. ZAJĘCIA POPOŁUDNIOWE

Stary niedźwiedź – tradycyjna zabawa ruchowa ze śpiewem.

Dzieci stoją w kole, na środku kładzie się dziecko i udaje śpiącego niedźwiedzia. Dzieci chodzą dookoła, trzymając się za ręce i śpiewają piosenkę pt. „Stary niedźwiedź”. Na słowa: *Niedźwiedź łapie*, „niedźwiedź” próbuje schwytać jedno z dzieci. Złapane dziecko zostaje następnym „niedźwiedziem”.

Zaczarowane M – kreatywne rysowanie na bazie litery „m”, doskonalenie sprawności manualnej, utrwalanie litery „m”.

Dzieci samodzielnie rysują dużą literę „m” na kartkach, a następnie przekształcają tak, aby powstał z niej obrazek.

Środki dydaktyczne: kartki, kredki

W OGRODZIE

Zapamiętaj swoją parę – zabawa ruchowa orientacyjno-porządkowa.

Dzieci swobodnie biegają po ogrodzie, na hasło: *Pary!* muszą jak najszybciej odszukać swoje pary.

Zaufaj mi – zabawa ruchowa kształtująca pozytywne, opiekuńcze relacje w grupie.

Dzieci spacerują w parach, jedno z dzieci ma oczy zawiązane chustką, drugie prowadzi je spokojnie, informując o wszelkich przeszkodach.

Środki dydaktyczne: chustka do zawiązywania oczu

Temat 8.3. Muzyka lasu

	Sytuacje edukacyjne/Zapisy do dziennika*	Oczekiwane osiągnięcia dziecka/Cele szczegółowe
I.	Omiń mrowisko – zabawa ruchowo-rytmiczna Sza-sza-sza – zabawa rytmiczna z ćwiczeniem artykulacyjnym Ćwiczenia poranne – zestaw „Leśna gimnastyka”	– aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach I.5 – poprawnie wymawia głoskę „sz” IV.2 – aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach I.5
II.	Jesienna muzyka – wykonanie ilustracji dźwiękowej do wiersza Józefa Czechowicza pt. „Jesień”, ruchowa interpretacja koncertu skrzypcowego „Jesień” Antonia Vivaldiego Zajęcia muzyczne – „Liczymy muzykę”, zabawy rytmiczne	– dostrzega w wierszu słowa opisujące dźwięki IV.2 – tworzy ilustrację dźwiękową do wiersza IV.7 – interpretuje ruchem utwór muzyki klasycznej IV.7 – reaguje na akcent i zmianę metrum IV.7 – rozwija poczucie rytmu IV.7 – koloruje dokładnie i zgodnie z instrukcją I.7

	Sytuacje edukacyjne/Zapisy do dziennika*	Oczekiwane osiągnięcia dziecka/Cele szczegółowe
II.	• Karty aktywności – ćwiczenia grafomotoryczne; doskonalenie orientacji na kartce • Książka – utrwalenie znajomości litery „m” • Wyprawka – wykonanie makiety lasu, praca grupowa	– określa położenie elementów na kartce IV.14 – utrwała obraz litery „m” IV.4 – podejmuje próby czytania IV.4 – współpracuje w grupie nad wspólnym projektem plastycznym IV.1, III.5
III.	• Stary niedźwiedź – tradycyjna zabawa ruchowa ze śpiewem • W krainie kartki – dyktando rysunkowe • Wyprawka – kontynuowanie pracy nad makietą lasu • W ogrodzie: Rzut do celu – zabawa ruchowa. Jesienne bukiety – komponowanie bukietów z tworzywa naturalnego	– aktywnie uczestniczy w zabawach ruchowych I.5 – orientuje się na kartce IV.8 – współpracuje w grupie nad wspólnym projektem plastycznym IV.1, III.5 – sprawnie rzuca do celu I.5 – układa kompozycje z materiału przyrodniczego IV.1

* Zapisy do dziennika są dostępne na stronie www.dlanauczyciela.pl

I. ZAJĘCIA PORANNE

Omiń mrowisko – zabawa ruchowo-rytmiczna, współdziałanie z dziećmi w grupie.

Nauczyciel rozstawia pachotki na dywanie – to mrowiska, po czym wygrywa melodię na tamburynie. Dzieci poruszają się po sali, reagując na zmiany tempa, uważają, aby nie przewrócić żadnego pachotka ani nie popchnąć innego dziecka.

Środki dydaktyczne: pachotki, tamburyn

Sza-sza-sza – zabawa rytmiczna z ćwiczeniem artykulacyjnym.

Dzieci ustalają z nauczycielem gesty do dźwięków: „sza”, „sze”, „szo”, „szu”, „szy” (kłaśnięcie, uderzenie o kolana, stuknięcie pięścią w podłogę). Powtarzają każdy dźwięk trzy razy, wykonując ustalone gesty. Kiedy zapamiętają dźwięki i gesty, chętne dziecko wyśpiewuje dźwięki w sekwencjach po trzy, z wymyśloną przez siebie melodią. Pozostałe dzieci powtarzają.

Ćwiczenia poranne – zestaw „Leśna gimnastyka”.

II. ZAJĘCIA GŁÓWNE

Jesienna muzyka – wykonanie ilustracji dźwiękowej do wiersza Józefa Czechowicza „Jesień”.

Nauczyciel czyta dzieciom wiersz, po czym pyta, jakie obrazy i dźwięki wyobraziły sobie podczas jego słuchania, jaki jest nastrój wiersza i jakie emocje czuły. Zwraca uwagę dzieci na czasowniki odnoszące się do dźwięków, takie jak: „szumi”, „śpiewa”, „gra”, „płacze”.

Jesień

*Szumiał las, śpiewał las,
gubił złote liście,
świeciło się jasne słońce
chłodno a złościście...*

*Rano mgła w pole szła,
wiatr ją rwał i strzępił...
Opadały ciężkie grona
kalin i jarzębin...*

*Każdy zmierzch moczył deszcz,
płakał, drżał na szybkach...
I tak ładnie mówił tatuś:
Jesień gra na skrzypkach...*
Józef Czechowicz

Źródło: Józef Czechowicz „Jesień” [w:] „Najpiękniejsze wiersze dla dzieci”, wydawnictwo Drzewko szczęścia, Warszawa 2011, s. 57.

Po krótkiej rozmowie nauczyciel ustala z dziećmi, jakie dźwięki będą wykonywać do wybranych fragmentów wiersza: „szumił las” – przeciąganie głoski „sz”, „śpiewał las” – mormorando, „rano mgła w pole szła, wiatr ją rwał i strzępił” – pocieranie całymi dłońmi o dywan, „opadały cienkie grona kalin i jarzębin” – uderzanie dłońmi o dywan, „każdy zmierzch moczył deszcz, płakał, grał na szybkach” – uderzanie czubkami palców o dywan. Po wysłuchaniu wiersza nauczyciel prezentuje dzieciom nagranie muzyczne „Jesień” Antonia Vivaldiego, informując, że melodia tego utworu grana jest na skrzypkach. Zachęca dzieci do ruchowej interpretacji muzyki.

Środki dydaktyczne: płyta CD z utworem „Jesień” Antonia Vivaldiego (ze zbiorów nauczyciela)

Zajęcia muzyczne – „Liczymy muzykę”, zabawy rytmiczne (opis na s. 166).

Karty aktywności – ćwiczenia grafomotoryczne; doskonalenie orientacji na kartce.

Środki dydaktyczne: KA1 s. 62–63, kredki, ołówki

Książka – utrwalenie znajomości litery „m”.

Środki dydaktyczne: K s. 20–21

Wyprawka – wykonanie makiety lasu, praca grupowa.

Środki dydaktyczne: Wyprawka „Las”, kredki pastelowe, paski zielonego kartonu, klej, nożyczki

INDYWIDUALIZACJA – zajęcia rozszerzające

Doskonalenie umiejętności czytania, praktyczne wykorzystanie znajomości liter.

Dzieci uzupełniają makietę lasu podpisami, np. tytuł „Kolorowy las”, nazwy zwierząt, roślin.

Napisy przygotowuje wcześniej nauczyciel lub dzieci, jeśli mają dostęp do komputera.

Środki dydaktyczne: wydrukowane nazwy elementów makiety lasu, ewentualnie komputer i drukarka

III. ZAJĘCIA POPOŁUDNIOWE

Stary niedźwiedź – tradycyjna zabawa ruchowa ze śpiewem.

W krainie kartki – dyktando rysunkowe.

Dzieci rysują zgodnie z poleceniem nauczyciela: *W krainie kartki w prawym górnym rogu mieszka słońeczko. Słońeczko świeci nad dużym drzewem. W pniu drzewa jest dziupla. Po lewej stronie drzewa stoi domek. Domek ma dwa okna i drzwi, a na dachu komin. Z komina dym leci zawsze w lewą stronę. W lewym dolnym rogu znajduje się ogródek, w którym rosną 4 kwiatki. Nad ogródkiem kłębią się trzy chmury, z których pada deszcz i podlewa kwiaty. Nad domem widać tęczę. Dziewczynka stoi z lewej strony domu, w prawej ręce trzyma parasolkę.*

Środki dydaktyczne: kartka dla każdego dziecka, kredki

Wyprawka – kontynuowanie pracy nad makietą lasu.

Środki dydaktyczne: środki potrzebne do makiety

W OGRODZIE

Rzut do celu – zabawa ruchowa, rzucanie kasztanem do celu, wdrażanie do odpowiedzialności za grupę oraz panowania nad emocjami podczas czekania na swoją kolej.

Nauczyciel dzieli dzieci na trzy grupy. Każda grupa dostaje kosz z kasztanami. Dzieci ustawiają się w rzędach, w pewnej odległości od pudła lub wiadra, do którego uczestnicy zabawy będą wrzucić kasztan. Po skończonej rundzie każda grupa liczy, ile kasztanów wpadło do jej pudła. Wygrywa drużyna, która ma ich najwięcej.

Środki dydaktyczne: trzy kosze z kasztanami, trzy pudła lub wiadra ew. duże obręcze

Jesienne bukiety – komponowanie bukietów z tworzywa naturalnego: suchych liści i gałązek.

Temat 8.4. Matematyka na 5

	Sytuacje edukacyjne/Zapisy do dziennika*	Oczekiwane osiągnięcia dziecka/Cele szczegółowe
I.	• Budujemy most – zabawa konstrukcyjna, budowanie mostów z klocków • Ćwiczenia poranne – zestaw „Leśna gimnastyka”	– tworzy przemyślane konstrukcje z klocków IV.1 – aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach I.5
II.	• Rzuć i policz – zabawa ruchowa z liczeniem, utrwalanie pojęć „wewnątrz” i „na zewnątrz” • Przybij piątkę – przeliczanie w zakresie 5, ustalanie stałości liczby elementów w zbiorze • Karty aktywności – cyfra 5, kształtowanie pojęcia liczby pięć • Jaka to moneta? – zabawa matematyczna, rozpoznawanie modeli monet, klasyfikowanie, doskonalenie pamięci słuchowej • Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw IV	– rozróżnia pojęcia „wewnątrz” i „na zewnątrz” IV.14, IV.15 – rozpoznaje cyfrę „5” i rozumie jej wartość liczbową IV.15 – zna cyfrę 5, posługuje się liczebnikiem pięć IV.15 – podejmuje próby pisania cyfry 5 IV.8 – rozpoznaje monety i rozumie ich wartość IV.17 – poprawnie wykonuje ćwiczenia gimnastyczne I.8
III.	• Butelkowe instrumenty – zabawa badawcza, budowanie instrumentu z butelek, wnioskowanie o przyczynach różnic w brzmieniu	– wykazuje zainteresowanie zabawami badawczymi IV.13, IV.6

	Sytuacje edukacyjne/Zapisy do dziennika*	Oczekiwane osiągnięcia dziecka/Cele szczegółowe
III.	Orzeł czy reszka – zabawa matematyczna utrwalająca obraz cyfry „5” W ogrodzie: Poszukiwacze wiatru – zabawy badawcze z wykorzystaniem pasków krepiny	– utrwała obraz cyfry „5” IV.15 – uczestniczy w zabawach badawczych z. 5, IV.13

* Zapisy do dziennika są dostępne na stronie www.dlanauczyciela.pl

I. ZAJĘCIA PORANNE

Budujemy most – zabawa konstrukcyjna.

Dzieci budują mosty z dostępnych w sali klocków, a następnie wybierają najdłuższy most.

Ćwiczenia poranne – zestaw „Leśna gimnastyka”.

II. ZAJĘCIA GŁÓWNE

Rzuć i policz – zabawa ruchowa z liczeniem, utrwalanie pojęć „wewnątrz” i „na zewnątrz”.

Nauczyciel prosi, żeby dzieci podzieliły się na zespoły pięcioosobowe. Dzieci dotąd przeliczają, aż się ustawią w grupkach po 5. Następnie nauczyciel kładzie na podłodze hula-hoop, a wokół niego w pewnej odległości 5 szarf. Zespoły stają do rozgrywki po kolei. Każde dziecko z zespołu dostaje kasztan i staje w szarfiu. Na hasło *Start!* wszyscy jednocześnie próbują wrzucić kasztan do koła, po czym zespołowo sprawdzają, ile kasztanów wpadło do środka a ile jest na zewnątrz i czy wszystkich razem jest 5.

Środki dydaktyczne: hula-hoop, 5 szarf, 5 kasztanów

Przybij piątkę – zapoznanie z cyfrą „5”, przeliczanie w zakresie 5, ustalanie stałości liczby elementów w zbiorze.

Nauczyciel przybija z dziećmi „piątkę” i prosi, żeby dzieci zrobiły to samo między sobą, po czym pyta, dlaczego mówi się na tę czynność „przybij piątkę”. Dzieci przeliczają palce u jednej ręki. Po tym wstępie nauczyciel prezentuje cyfrę „5”. Dzieci układają przed sobą po 5 liczmanów w rzędzie. Przeliczają. Odsuwają lekko jeden i sprawdzają, czy nadal mają tyle samo. Odsuwają lekko dwa. Liczą. Odsuwają lekko trzy. Liczą.

Środki dydaktyczne: po 5 dowolnych liczmanów dla każdego dziecka

Karty aktywności – cyfra 5, kształtowanie pojęcia liczby pięć.

Środki dydaktyczne: KA1 s. 64–65, ołówki, kredki

Jaka to moneta? – zabawa matematyczna, rozpoznawanie modeli monet, klasyfikowanie, doskonalenie pamięci słuchowej.

Nauczyciel pokazuje dzieciom monety 1-, 2- i 5-złotowe. Dzieci omawiają różnice między monetami, zwracając uwagę na wielkość, kolor i cyfrę. Następnie dzieci samodzielnie wykonują modele monet: rysują 10 kół, wycinają i oznaczają cyframi, 5, 5, 5, 2, 2, 2, 1, 1, 1, 1. (Można też wykorzystać modele monet z Wyprawki). Każde dziecko otrzymuje małą obręcz i wykonuje zadania: *Ułóż w obręczy tylko monety 5-złotowe. Ułóż w obręczy tylko monety 2-złotowe. Ułóż w obręczy dwie monety, tak aby ich wartość wynosiła razem 2 złote. Ułóż w obręczy dwie monety tak, aby ich wartość wynosiła razem 4 złote. Ułóż w obręczy trzy monety tak, aby ich wartość wynosiła razem 3 złote. Ułóż w obręczy trzy monety tak, aby ich wartość wynosiła razem 5 złotych. Wysłuchaj, zapamiętaj i ułóż w obręczy: 1 monetę 2-złotową, 2 monety 1-złotowe i 1 monetę 5-złotową.*

Środki dydaktyczne: Wyprawka „Monety i banknoty (1)” (monety: 1-, 2- i 5-złotowe), kartki, nożyczki, mała obręcz dla każdego dziecka

INDYWIDUALIZACJA – zajęcia wspomagające

Który to liść? – stosowanie liczebników porządkowych oraz układanie z nimi zdań.

Nauczyciel rozkłada na dywanie liście różniące się kształtem, kolorem, wielkością. Wybrane dzieci układają liście w kolejności podanej przez nauczyciela, np. pierwszy spadł czerwony liść dębu, drugi spadł żółty liść klonu... Następnie dzieci odpowiadają na pytania, np.: *Który z kolei jest żółty liść?? Które z kolei są duże liście?.* Dzieci odpowiadają pełnymi zdaniami, stosując liczebniki porządkowe. Dodatkowo do zabawy można wpleść utrwalanie nazw gatunków drzew.

Środki dydaktyczne: liście różniące się kształtem, kolorem, wielkością

Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw IV (opis na s. 223).

III. ZAJĘCIA POPOŁUDNIOWE

Butelkowe instrumenty – zabawa badawcza, budowanie instrumentu z butelek, praca w zespołach, wnioskowanie o przyczynach różnic w brzmieniu.

Na każdym stole dzieci ustawiają po 7 szklanych butelek, nalewają do nich wody i wydobywają dźwięki, uderzając w butelki metalową łyżeczką. Zmieniają ilość wody w butelkach i wnioskuje, jaki ma ona wpływ na dźwięk wydobywający się z butelki. Sprawdzają, czy z dwóch butelek napętnionych taką samą ilością wody, wydobywa się identyczny dźwięk.

Środki dydaktyczne: butelki, metalowe łyżeczki, dzbanki z wodą

Orzeł czy reszka – zabawa matematyczna utrwalająca obraz cyfry „5”.

Dzieci otrzymują po jednej kartce. Rysują na niej sześć linii poziomych i sześć pionowych, tworząc dwadzieścia pięć pól. Następnie po kolei rzucają monetą pięciozłotową. Gdy wypadnie reszka, wszyscy zapisują w jednym polu cyfrę 5, gdy wypadnie orzełek, skreślają pole, rysując „X”. Na koniec dzieci próbują policzyć, ile razy wypadł orzełek, a ile razy reszka.

Środki dydaktyczne: kartki, ołówki, moneta 5-złotowa

W OGRODZIE

Poszukiwacze wiatru – zabawy badawcze.

Dzieci wychodzą do ogrodu z kolorowymi paskami krepiny, badają siłę wiatru. Sprawdzają, jak porusza się krepina, gdy stoją, idą, szybko biegną. Organizują wyścigi z krepiną. Obserwują, w którą stronę względem nich porusza się krepina, gdy stoją twarzą do wiatru, a w którą, gdy stoją tyłem do wiatru.

Środki dydaktyczne: paski krepiny

Temat 8.5. Troszczymy się o innych

	Sytuacje edukacyjne/Zapisy do dziennika*	Oczekiwane osiągnięcia dziecka/Cele szczegółowe
I.	Co słysać w lesie? – rozmowa z dziećmi podsumowująca wiadomości z całego tygodnia Ćwiczenia poranne – zestaw „Leśna gimnastyka”	- wypowiada własne sądy i opinie IV.6 - aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach I.5

	Sytuacje edukacyjne/Zapisy do dziennika*	Oczekiwane osiągnięcia dziecka/Cele szczegółowe
II.	• Dbam o bezpieczeństwo swoje i innych – pogadanka na temat zasad związanych z bezpieczeństwem • Znam ten numer – zabawa dydaktyczna z ćwiczeniem bieżnym, utrwalanie numerów alarmowych, budowanie odpowiedzialności i wrażliwości na potrzeby innych • Gdy się zgubię – pogadanka zainspirowana opowiadaniem G. Janusza pt. „Wszędzie dobrze”, rysowanie ilustracji do tekstu, zwrócenie uwagi na troskliwą postawę bohaterów	– rozpoznaje niebezpieczne sytuacje z. 7 – zna numery alarmowe z. 7 – wie, na czym polega troskliwa i odpowiedzialna postawa wobec innych III.6, III.7 – rysuje ilustrację do opowiadania IV.1
III.	• Pada deszcz, wieje wiatr, płynie woda – zabawa ruchowa, orientacyjno-porządkowa z ćwiczeniami manualnymi • Wzywam pomocy – wykonanie gazetki ściennej • Instrumenty – eksperymenty – swobodne manipulowanie ilością wody w butelkach, przelewanie, porównywanie dźwięków – kontynuacja zabawy z poprzedniego dnia • W ogrodzie: Bezpieczni na drodze – spacer po najbliższej okolicy przedszkola, obserwacja ruchu drogowego, zwracanie uwagi na elementy służące bezpieczeństwu	– aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach I.5 – tworzy wspólnie z innymi gazetkę ścienną IV.1 – porównuje ilość wody w butelkach, określając, gdzie jest więcej, a gdzie mniej IV.13, IV.7 – nabywa umiejętności bezpiecznego uczestnictwa w ruchu drogowym III.5, z. 7

* Zapisy do dziennika są dostępne na stronie www.dlanauczyciela.pl

I. ZAJĘCIA PORANNE

Co słyszał w lesie? – rozmowa z dziećmi podsumowująca wiadomości z całego tygodnia.

Doskonalenie umiejętności wypowiadania własnych sądów.

Dzieci opowiadają o tym, co im się podobało w mijającym tygodniu, a co nie było dla nich ciekawe. Wybierają najlepszą zabawę. Przypominają, czego dowiedzieli się o lesie, jakie zwierzęta w nim mieszkają, jakie odgłosy można usłyszeć w lesie i jak można dbać o las (paśniki dla zwierząt, zbieranie po sobie śmieci, szanowanie przyrody).

Ćwiczenia poranne – zestaw „Leśna gimnastyka”.

Dbam o bezpieczeństwo swoje i innych – pogadanka na temat zasad związanych z bezpieczeństwem.

Nauczyciel rozmawia z dziećmi, odwołując się do ich dotychczasowej wiedzy. Pyta o to, jak dbać o bezpieczeństwo na drodze (uważać na innych uczestników ruchu drogowego, przechodzić przez ulicę w wyznaczonych miejscach, nie wchodzić podczas spaceru na ścieżki rowerowe, nie chodzić blisko krawężnika), z kim nie rozmawiać i czego nie mówić obcym (nie rozmawiać z obcymi i nie podawać imienia i nazwiska ani informacji o miejscu zamieszkania, nie brać słodyczy od obcych), do kogo zwracać się o pomoc, gdy się zgubimy lub widzimy niebezpieczną sytuację (policjant, strażnik miejski), kiedy nie wolno dotrzymywać sekretu (kiedy sekretem jest spotkanie z obcą osobą, kiedy ktoś zachowuje się niebezpiecznie, kiedy komuś grozi niebezpieczeństwo). Nauczyciel przypomina również numery alarmowe.

Znam ten numer – zabawa dydaktyczna z ćwiczeniem bieżnym. Utrwalanie numerów alarmowych, budowanie odpowiedzialności i wrażliwości na potrzeby innych.

Nauczyciel przyczepia w różnych miejscach w sali kartki z numerami telefonów: 997, 998, 999, 112. Zadaniem dzieci jest wysłuchanie krótkiego opisu sytuacji, podbiegnięcie i ustawienie się przy właściwym numerze telefonu. Chętne dzieci uzasadniają swój wybór. Przykłady sytuacji: *Pali się mieszkanie sąsiada. Starszy pan przewrócił się na ulicy i nie wstaje. Podczas wakacji skradziono walizkę. Młodszy brat zachorował, ma wysoką gorączkę. Podczas burzy na ulicę spadło ogromne drzewo i zatarasowało drogę. W sąsiednim mieszkaniu ktoś głośno płacze i wzywa pomocy. Na zamrożonym jeziorze zarwał się lód pod psem.*

Środki dydaktyczne: kartki z numerami telefonów alarmowych

Gdy się zgubię – pogadanka zainspirowana opowiadaniem Grzegorza Janusza „Wszędzie dobrze”. Rysowanie ilustracji.

Wszędzie dobrze

Z samego rana, zaraz jak tylko przestał padać ciepły kwietniowy deszcz, ślimak Labiryneusz wyruszył w nieznanne. Pełzał sobie i próbował pogwizdywać, lecz udawało mu się tylko rytmicznie mlaskać.

Na skraju lasu, wśród młodych sosen i brzoź Labiryneusz spotkał zająca.

– Dokąd idziesz, ślimaku? – zainteresował się szarak.

– Nie wiem, dokąd. Tak sobie idę, po prostu.

– Lepiej nie zapuszczaj się zbyt głęboko w las, bo zabłądzisz – poradził zając.

– Nie zabłądzę – odpowiedział ślimak i ruszył dalej.

Przemierzał paprociowe zarośla, gdy napotkał jeża.

– A co ty tu robisz? – zapytał jeż.

– Nic takiego – odparł Labiryneusz. – Idę przed siebie.

– Za mały jesteś, żeby samemu włóczyć się po lesie – ostrzegł jeż. – Nie idź dalej, bo zabłądzisz.

Lecz ślimak poszedł dalej. Brnął przez wilgotną ściółkę u stóp prastarych dębów, gdy zaczął go borsuk.

– Co ty wyczyniasz, ślimaczku?

– Wędruję – odpowiedział ślimak, nie przerywając pełzania.

– A nie boisz się, że zabłądzisz?

– Wcale się nie boję.

– Wracaj szybko do domu, dobrze ci radzę.

– Dziękuję za dobrą radę, ale nie skorzystam.

Labiryneusz pętał dalej, wytrwale przedzierał się przez trawę i mech. Gdy dotarł do bagna i posuwał się po grząskiej, czarnej ziemi, pochylił się nad nim łoś.

– Skąd się tu wziąłeś, maluchu?

– Przypętnąłem.

– A po co? – chciał wiedzieć łoś.

– Po nic, po prostu lubię wędrować.

– Lepiej zawracaj czym prędzej.

– A niby dlaczego?

Labiryneusz przebrnął przez bagna i znalazł się w samym sercu puszczy. Rósł tam potężny świerk, taki wysoki, że jeśli byłby choinką, to zmieściłyby się pod nią wszystkie prezenty na święcie.

Ślimak zbliżył się do drzewa i rozpoczął cierpliwą wspinaczkę po pniu.

Po chropowatej korze szło się o wiele gorzej niż po ziemi, ale Labiryneusz miał wprawę w pokonywaniu trudnych szlaków.

W lesie było już ciemno, wilki i sowy rywalizowały, kto wyda z siebie straszniejszy głos. A Labiryneusz znów próbował gwizdać i tym razem prawie mu się udało, wydał z siebie dźwięk podobny do przeciągłego cmoknięcia.

Gdy już był na szczycie świerka, popatrzył na północ, na wschód, na południe i na zachód. Widok był wspaniały. Słońce zachodziło na purpurowo, niebo było lazuruowoamarantowe, granatowe chmury kłębiły się jak wata cukrowa o smaku atramentowym, a pierwsze gwiazdy lśniły niczym krople żywego złota.

– Daleko zaszedłem – rzekł do siebie.

Wtedy na gałęzi koło niego przysiadł nietoperz.

– Co, ślimaku? Zabłądziłeś? – zatroskał się.

– Nie – odparł Labiryneusz. – To niemożliwe, żebym zabłądził. Zawsze, ale to zawsze trafię do domu. Mam go przecież na grzbiecie.

Grzegorz Janusz

Źródło: Grzegorz Janusz, „Wszędzie dobrze” [w:] Grzegorz Janusz, Agnieszka Żelewska „Misiostwo świata”, Papilon, Poznań, 2011, s. 63– 64.

Nauczyciel czyta dzieciom opowiadanie, po czym zadaje pytania:

- Co robił ślimak? Dlaczego wędrował?
- Dlaczego nie bał się, że zabłądzi?
- Czy można chodzić samemu w miejsca, których się nie zna? Dlaczego?
- Co mówiły zwierzęta, które spotykały ślimaka?
- Czy zwierzęta wykazały się troską?
- Co to znaczy troszczyć się o kogoś?
- Kto się zawsze o nas troszczy?

Po krótkiej rozmowie nauczyciel prosi, aby dzieci narysowały ilustrację do opowiadania.

Środki dydaktyczne: kartki, kredki

INDYWIDUALIZACJA – zajęcia rozszerzające

Chodzenie pod dyktando – rozwijanie orientacji przestrzennej.

Nauczyciel określa liczbę kroków oraz kierunek słownie lub w formie kodu, np. 4← 2↑. Dzieci kolejno poruszają się zgodnie z instrukcją.

Środki dydaktyczne: kartoniki z liczbami i strzałkami

Pada deszcz, wieje wiatr, płynie woda – zabawa ruchowa, orientacyjno-porządkowa z ćwiczeniami manualnymi.

Każde dziecko dostaje gazetę, zgina ją w kulkę i rozprostowuje, czynność tę powtarza trzy razy. Jeszcze raz robi kulkę z gazety i zaczyna chodzić po sali, podrzucając ją, turlając lub wykonując inne wymyślone przez siebie ruchy. Na hasło: *Pada deszcz!* – musi jak najszybciej rozłożyć gazetę i rozprostować ją nad głową. Potem znowu robi kulkę i podrzuca lub turla. Na hasło: *Wieje wiatr!* – rozprostowuje gazetę, chwytając za dwa rogi i wachluje nią przed sobą. Na hasło: *Płynie woda!* – rozprostowuje gazetę i staje na niej. Wszystkie czynności wykonuje ostrożnie, aby nie podrzeć gazety.

Środki dydaktyczne: gazeta dla każdego dziecka

Wzywam pomocy – wykonanie gazetki ściennej.

Dzieci rozdzielają między sobą zadania, nauczyciel jedynie pomaga, podpowiada, doradza. Na gazetce mogą pojawić się rysunki z pojazdami policji, straży pożarnej i pogotowia, numery alarmowe, plakaty ostrzegawcze według pomysłu dzieci, rysunki znaków drogowych, sygnalizacji świetlnej.

Środki dydaktyczne: arkusz z gazety dla każdego dziecka, kartki, kredki, flamastry

Instrumenty – eksperymenty – swobodne manipulowanie ilością wody w butelkach, przelewanie, porównywanie dźwięków – kontynuacja zabawy z poprzedniego dnia.

Środki dydaktyczne: butelki, dzbanki z wodą, metalowe łyżeczki

W OGRODZIE

Bezpieczni na drodze – spacer po najbliższej okolicy przedszkola, obserwacja ruchu drogowego. Nauczyciel zabiera dzieci na spacer, prosząc, aby zwróciły uwagę na to, co służy bezpieczeństwu (światła, pasy, sygnalizacja dźwiękowa, pachołki przy ulicy, znaki drogowe, barierki przy przystankach tramwajowych).

Zajęcia muzyczne 8. Liczymy muzykę

utwór

Liczymy muzykę – zabawa rytmiczna.

Przed rozpoczęciem zabawy nauczyciel rozmawia z dziećmi o związku muzyki z matematyką.

Dzieci dowiadują się, że muzykę można policzyć. Następnie nauczyciel gra na klawesach w metrum $\frac{4}{4}$ równe wartości, wyraźnie akcentując pierwszą miarę w każdym takcie. Prosi, aby dzieci klasnęły w dłonie, kiedy usłyszą zaakcentowaną nutę, i policzyły dźwięki od pierwszego głośniego do następnego głośniego dźwięku. Podobne ćwiczenie należy przeprowadzić w metrum $\frac{3}{4}$, $\frac{3}{8}$. Następnie nauczyciel włącza CD z nagraniem trzech utworów: „Muzyka na 2”, „Muzyka na 3”, „Muzyka na 4”. Dzieci z pomocą nauczyciela akompaniują gestodźwiękami, zaznaczając kłaśnięciem każde „raz”, a następnie miarowo klepią o uda.

Środki dydaktyczne: CD3 Utwory nr 9–11 „Muzyka na 2”, „Muzyka na 3”, „Muzyka na 4”, klawesy

Na cztery i na trzy – zabawa rytmiczna.

Nauczyciel wręcza każdemu dziecku po jednej szyfonowej chusteczce. Do zabawy akompaniuje na dzwoneczkach i klawesach. Gdy dzieci słyszą dźwięki *glissando* na dzwoneczkach, improwizują ruch i poruszają się dowolnie po sali. Kiedy nauczyciel gra na klawesach w metrum $\frac{3}{4}$, dzieci układają na podłodze chusteczkę w kształt trójkąta. Gdy zmienia metrum na $\frac{4}{4}$ – dzieci układają chusteczkę w kształt kwadratu.

Środki dydaktyczne: chusteczki szyfonowe, dzwoneczki, klawesy

Jesienny pociąg – utrwalenie piosenki, zabawa rytmiczna.

Dzieci śpiewają piosenkę z towarzyszeniem nagrania z CD. Na podłodze nauczyciel rozkłada w dużym kole różne instrumenty perkusyjne. Dzieci siadają przy instrumentach. Nauczyciel klaszcze wybrany krótki rytm z piosenki. Po kilkukrotnym usłyszeniu schematu rytmicznego dzieci powtarzają go, klaszcząc. Następnie biorą instrumenty i na sygnał prowadzącego wspólnie grają identyczny rytm.

Środki dydaktyczne: CD1 Piosenki nr 5–6 „Jesienny pociąg”, instrumenty perkusyjne dostępne w przedszkolu

Święto Podwórka

Kiedy Eryk był jeszcze małym kurczakiem, zazdrościł swojemu starszemu bratu Olafowi. Olaf umiał już pisać. Stawał się coraz większym kogucikiem, wyrastały mu kolorowe pióra w ogonie, a na głowie grzebień.

Eryk też chciał umieć pisać. Czasami budził się wcześniej rano, wybiegał z kurnika na pole i – kiedy nikt nie patrzył – wykrzykiwał: Kukurukuuu!!! Kiedy tak pisał w pierwszych promieniach słońca, czuł się wspaniale. Wracił potem cichutko do kurnika, na grzędę i udawał, że śpi.

Pewnego dnia po porannej porcji ziarna, ciocia Berta mrugnęła do Eryka jednym okiem. Kurczak rozejrzał się niepewnie, nie mając pewności, czy ciocia mruga do niego.

– Tak, tak, o ciebie mi chodzi – usłyszał jej gdakanie. – Chodź no tu do mnie, Eryczku.

Poszedł więc za ciocią w stronę studni. Przystanęli, a Berta przekręciła łeppek i wlepiła w Eryka drugie oko.

– Widziałam cię rano – powiedziała. – Słyszałam, jak piejesz.

Erykowi zrobiło się strasznie głupio. Spuścił dziób i zaczął grzebać pazurem w ziemi.

– Dobry jesteś – oceniła ciocia, a kurczak gwałtownie podniósł głowę, sprawdzając, czy ciocia sobie z niego nie żartuje.

– Nie żartuję – powiedziała Berta, jakby czytała w jego myślach. – Wiesz, że to ja uczyłam piania wszystkich twoich wujków, kuzynów i braci?

Eryk otworzył dziób ze zdumienia. Myślał, że koguty pieją, bo umieją. Nie przyszło mu do głowy, że tego się trzeba nauczyć.

– Wiesz, pisać byle jak może każdy kogut – ciocia znów uprzedziła jego pytanie.

– Ale w naszej rodzinie staramy się to robić jak najlepiej. A ponieważ mam wspaniały słuch i umiem doskonale uczyć – ciocia napuszyła się mówiąc te słowa – to właśnie mnie powierzono to zadanie. Uważam, że przyszła pora, żeby cię szkolić.

No i się zaczęło. Codziennie rano po śniadaniu Eryk szedł z ciocią do stodoły i zaczynał naukę. Najpierw trzeba było długo powtarzać: „kukuruku”. Erykowi chciało się śmiać, bo czuł się jak kukułka. Potem ćwiczył: „ryku-ryku”, a krowy odwracały się i patrzyły na niego zdumione tym ryczeniem. Najtrudniejsze było długie, przeciągłe „uuuuuu”.

– Głośniej, mocniej! – pouczała go ciocia Berta, a gdy miał już dość, kazała się napić i znów zaczynać od „kuku”.

– Ciociu, może zrobimy przerwę? Przecież nie muszę się wszystkiego nauczyć od razu... – marudził Eryk, już trochę zmęczony.

Lęk przed występem publicznym

– A kto wystąpi podczas Święta Podwórka? – zapytała ciocia ostro. – Musisz ćwiczyć, bo twój śpiew będzie najważniejszym momentem obchodów.

Erykowi ugięły się nogi. Jak to? Ma wystąpić przed wszystkimi? Kurami, świniami, królikami, kozami, kaczkami, Gospodarzem i Gospodynią?

Od tej chwili Eryk wcale już nie marzył o pianiu. Piórka trzęsły mu się ze strachu. Najchętniej schowałby się w stogu siana i udawał, że go nie ma. Ale ciocia nie odpuszczała. Codziennie rano wzywała go na lekcje. Czasem chwaliła, czasem kazała coś powtórzyć. W przeddzień Święta uznała, że Eryk naprawdę dobrze sobie radzi. I wtedy kurczak się rozplakał.

– Co się stało? – zapytała zdumiona ciocia. – Nie cieszysz się na występ? Przecież chciałeś pisać!

– Chciałem, ale nie przed wszystkimi – chlapał Eryk. – Tylko tak, dla przyjemności...

– Przed wszystkimi też można pisać dla przyjemności – powiedział ktoś ukryty w kącie stodoły. Eryk zamrugał zdziwiony.

– To ty, Olaf? – a wtedy brat wyszedł z cienia.

– Przysłuchuję ci się od dawna – powiedział Olaf z uśmiechem. – Mnie ciocia także zabierała tutaj na lekcje. Naprawdę dobrze ci idzie.

– Opowiedz mi o swoim pierwszym występie – zaproponowała ciocia.

– Okropnie się bałem. Myślałem, że wszyscy będą się ze mnie śmiali, a najbardziej kaczki. One potrafią tak głośno kwakać i trzepać skrzydłami ze śmiechu. Ciocia kazała mi wskoczyć na płot, głęboko odetchnąć, zamknąć oczy i wyobrazić sobie, że jestem sam na polu i pieję z radości, że wschodzi słońce.

– I co? – zapytał Eryk, ocierając skrzydłem łzy. – Pomogło?

– Pomogło! – odparł Olaf. – Było świetnie. Zapomniałem, że ktoś się na mnie patrzy, zapomniałem o kaczkach i świniach. Tobie radzę to samo.

Następnego dnia Eryk wskoczył na płot, zamknął oczy, odetchnął i zaśpiewał z całych sił: „Kukurykuuuu!”. Dopiero po chwili usłyszał, jakiś hałas. To kaczki biły skrzydłami i kwakały: „Brawo, brawo!”. Uśmiechnął się zadowolony. Było mu miło. A najmielsze było czuć, jak słońce ogrzewa jego pióra i jak jego głos odbija się echem w pobliskim lesie.

Joanna Szulc

Propozycje pytań do rozmowy:

- Dlaczego Eryk biegł rano na pole?
- Czemu ciocia chciała porozmawiać z Erykiem?
- Czy kogucik bał się wystąpić przed wszystkimi na Święcie Podwórka?
- Kto przekonał Eryka, że występ może być przyjemny? Co mu poradził?

KRĄG TEMATYCZNY

9. Co się dzieje wokół nas?

Cele ogólne

OBSZAR FIZYCZNY

- aktywny udział w zabawach ruchowych i ćwiczeniach gimnastycznych
- rozwijanie sprawności grafomotorycznej

OBSZAR EMOCJONALNY

- kształtowanie umiejętności wyrażania własnych doznań i przeżyć w kontaktach ze sztuką
- budzenie emocjonalnego stosunku do świata przyrody

OBSZAR SPOŁECZNY

- kształtowanie pożądanego zachowania (bezpieczeństwo) w kontaktach z przyrodą
- wdrażanie do poszanowania przyrody żywej i nieożywionej

OBSZAR POZNAWCZY

- wdrażanie do prowadzenia samodzielnych obserwacji zmian zachodzących w przyrodzie jesienią
- zapoznanie z drukowaną i pisaną literą „T”, „t”
- doskonalenie umiejętności przeliczania w zakresie 5
- dodawanie i odejmowanie na konkretnych przykładach (bez wprowadzenia pojęć „dodawanie” i „odejmowanie”)
- wdrażanie do poprawnego stosowania liczebników głównych i porządkowych
- doskonalenie umiejętności budowania wypowiedzi na określony temat
- rozwijanie słuchu fonematycznego

Kompetencje kluczowe

1., 3., 8.

Język angielski z Super Heroes, rozdział 2.

SŁOWNICTWO

- apple, pear, plum, pumpkin, carrot, leaf, one, two, three, four, five, six, seven, eight, nine, ten

CELE NAUCZANIA

- nazywanie owoców, warzyw oraz liczb od 1 do 10, zwracanie uwagi na poprawną wymowę, rozumienie sensu piosenki i śpiewanie jej, liczenie w zakresie 1-10

Ćwiczenia poranne – zestaw „Na przyrodniczym szlaku”

Grzybobranie – zabawa z kucaniem i podskokiem.

Dzieci w rozsypce lub w kręgu poruszają się swobodnym krokiem, na hasło: *Maślak!*, *Podgrzybek!*, *Prawdziwek!* (lub inne będące nazwą jadalnego grzyba) kucają i naśladują ruch zbierania grzybów, na hasło: *Muchomor!* – podskakują.

Kajaki – wymachy ramion z laskami gimnastycznymi.

Dzieci siedzą na podłodze z wyprostowanymi nogami, w odległościach gwarantujących bezpieczeństwo, w dłoniach trzymają laski gimnastyczne. Poruszają się do przodu, unosząc naprzemiennie pośladki, uda, łydki i pięty; poruszają laskami z boku na bok, naśladując wiosłowanie. Na hasło: *Odpoczynek!* – wyciągają się i pochylają się z ramionami do przodu, kładąc laski jak najdalej na nogach.

Obserwacje przez lornetkę – unoszenie głowy i tułowia w leżeniu przodem.

Dzieci leżą na podłodze na brzuchu, unoszą do góry głowę, a dłonie przykładają do twarzy, formując z nich lornetki.

Jaskółka – stanie na jednej nodze.

Dzieci biegają w rozsypane po wyznaczonym miejscu, na hasło nauczyciela: *Jaskółka!* – pochylają się, stając w miejscu na jednej nodze i rozkładając ramiona; pozycję wytrzymują jak najdłużej.

Spacer po szyszkach – marsz na piętach i w uniesieniu na palcach.

Dzieci w rozsypane lub w kręgu poruszają się swobodnym krokiem. Na hasło: *Szyszki/kamienie pod stopami!* – zaczynają poruszać się na piętach lub w uniesieniu na półpalcach.

Środki dydaktyczne: laski gimnastyczne

Temat 9.1. Kto mieszka w lesie?		
	Sytuacje edukacyjne/Zapisy do dziennika*	Oczekiwane osiągnięcia dziecka/Cele szczegółowe
I.	• Idzie jeź – zabawa ruchowa z czworakowaniem • Z lasu czy z dżungli? – zabawa dydaktyczna, klasyfikowanie zwierząt według jednej cechy – środowiska życia • Ćwiczenia poranne – zestaw „Na przyrodniczym szlaku”	– sprawnie porusza się na czworakach I.5 – wymienia nazwy zwierząt zamieszkujących polskie lasy IV.18 – aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach I.5
II.	• Z wizytą w lesie – obserwowanie zwierząt w ich naturalnym środowisku, wyjście do lasu (opcjonalnie parku) • Jak zwierzęta przygotowują się do zimy – poszerzenie wiadomości przyrodniczych, rozwijanie mowy, praca z ilustracjami • Karty aktywności – utrwalenie wiadomości na temat zwierząt, doskonalenie percepcji wzrokowej, dokonywanie pomiarów długości • Przyjdź do mnie jako... – zabawa ruchowa naśladowcza • Pomóż wiewiórcę! – zabawa ruchowa z rzutem i celowaniem	– prowadzi obserwację przyrodniczą w naturalnych warunkach IV.18 – zna zwyczaje dzikich zwierząt IV.18 – rozpoznaje siedziby zwierząt IV.18 – dokonuje pomiaru długości IV.13 – naśladuje ruchem sposób poruszania się wybranych zwierząt I.5 – celnie rzuca do celu I.5
III.	• Mój brat niedźwiedź – poznanie przedstawicieli rodziny niedźwiedziowatych • Stary niedźwiedź mocno śpi – zabawa w kole ze śpiewem • Kołysanka dla niedźwiadka – zabawa relaksacyjna	– zna niektórych przedstawicieli rodziny niedźwiedziowatych IV.18 – przestrzega reguł zabawy III.5 – aktywnie bierze udział w zabawie I.5

	Sytuacje edukacyjne/Zapisy do dziennika*	Oczekiwane osiągnięcia dziecka/Cele szczegółowe
III.	Mądrość w przysłowiach: dzielić skórę na niedźwiedziu – swobodne wypowiedzi dzieci, kształtowanie twórczego myślenia	– doskonalą umiejętność interpretacji mądrości ludowych IV.2, IV.6

* Zapisy do dziennika są dostępne na stronie www.dlanauczyciela.pl

I. ZAJĘCIA PORANNE

Idzie jeź – zabawa ruchowa z czworakowaniem.

Dzieci interpretują ruchem tekst wiersza.

Jeź (fragment)

Krótkie nóżki, długi ryjek,

(dzieci uginają nogi w kolanach, ręką pokazują wydłużony nos;

ostre kolce ciało kryją.

w klęku podpartym robią „koci grzbiet”)

Ach, cóż to za groźny zwierz?

To jest jeź, malutki jeź.

(stają na czworakach)

Węszy noskiem w lewo, w prawo,

(chodzą na czworaka, rozglądają się w prawo i w lewo)

to pod listkiem, to pod trawą,

gdzie się kryje dobry łup.

Drepcze mały jeź – tup, tup. (...)

(tupią i stukają dłońmi o podłogę)

Hanna Zdzitowiecka

Źródło: S. Szuchowa, H. Zdzitowiecka „Od wiosny do wiosny”, Nasza Księgarnia, Warszawa 1986, s. 101.

Z lasu czy z dżungli? – zabawa dydaktyczna, klasyfikowanie zwierząt według jednej cechy: środowiska życia.

Dzieci siedzą w kole przed tablicą, na której są umieszczone kartoniki z napisami „las” i „dżungla”. Po wspólnym odczytaniu napisów nauczyciel prezentuje kolejno obrazki przedstawiające różne zwierzęta: egzotyczne oraz krajowe, leśne. Zadaniem dzieci jest rozpoznać, nazwać i przyporządkować każde zwierzę do właściwego środowiska życia.

Informacje dla nauczyciela:

Dżungla to wilgotny las tropikalny, znajdujący się między innymi na terenie Ameryki Środkowej i Południowej oraz Afryki (Kotlina Kongo). Przykładowe zwierzęta zamieszkujące dżunglę: słonie, hipopotamy, bawoły, nosorożce, tygrysy, jaguary, krokodyle, goryle, szympansy.

Środki dydaktyczne: wyrazy „las”, „dżungla”, sylwety zwierząt egzotycznych oraz leśnych

Ćwiczenia poranne – zestaw „Na przyrodniczym szlaku”.

II. ZAJĘCIA GŁÓWNE

Z wizytą w lesie – obserwowanie zwierząt w ich naturalnym środowisku, wyjście do lasu (opcjonalnie do parku).

Nauczyciel przypomina zasady bezpiecznego poruszania się podczas spaceru i zachowania w lesie. Dzieci zwracają uwagę na rośliny oraz okazy fauny. Starają się dostrzec mieszkające w lesie zwierzęta: wiewiórki, ptaki, owady, ich siedliska. Nasłuchują odgłosów lasu, starają się wyodrębnić poszczególne elementy, nazwać je, wskazać źródło dźwięków. Zbierają materiał przyrodniczy. Po powrocie do przedszkola oczyszczają go i eksponują w kącie przyrody.

Dzieci dzielą się wrażeniami ze spaceru. Wymieniają zwierzęta, które udało im się zaobserwować, dzielą się spostrzeżeniami dotyczącymi dostrzeżonych różnic między lasem jesiennym a wiosennym. Nauczyciel prowadzi rozmowę tak, by dzieci samodzielnie wysnuły wniosek, że przyroda szykuje się do zimy.

Środki dydaktyczne: lornetki, lupy, koperty/torebki na materiał przyrodniczy

Jak zwierzęta przygotowują się do zimy – poszerzenie wiadomości przyrodniczych, rozwijanie mowy, wypowiedzi dzieci, praca z obrazkami.

Nauczyciel wyjaśnia dzieciom, że wraz z nową porą roku – jesienią, w świecie zwierząt następuje wiele zmian; zwierzęta, podobnie jak ludzie, przygotowują się do nadchodzącej zimy. Prezentuje obrazki lub fotografie przedstawiające zwierzęta: niedźwiedzia, zającą, wiewiórkę, kretę, bobra, żabę, bociana, ryby, motyla, oraz ich miejsca zamieszkania. Wspólnie z nauczycielem dzieci, na podstawie dotychczasowej wiedzy, obserwacji oraz dostępnych źródeł, omawiają sposoby, w jakie zwierzęta przygotowują się do nadchodzącej zimy.

Informacje dla nauczyciela:

Niedźwiedź – tworzy warstwy tłuszczu pod skórą oraz zapada w sen zimowy w gawrze. W Polsce niedźwiedzie zapadają w płytki sen zbliżony do hibernacji, z tą różnicą, że temperatura ich ciała spada nieznacznie, a niedźwiedź może się łatwo wybudzić. Taki sen może trwać nawet pół roku, a może być przerywany na skutek cieplejszej pogody.

Zajac – jesienią zjada więcej pokarmów i pokrywa się gęstszym futerkiem, zimą obgryza gałązki drzew i krzewów, nie ma nor.

Wiewiórka – nie zapada w sen zimowy, dlatego gromadzi zapasy na zimę w dziuplach lub zakopuje w ziemi. Żywi się nasionami drzew, orzechami, jagodami, grzybami, korą, pąkami, pędami, a także owadami, ptasimi jajami, pisklętami.

Kret – buduje podziemne gniazdo z mchu i trawy, obok którego znajduje się „spizarnia”, w niej gromadzi żywe, unieruchomione dżdżownice (z umiejętnie podciętym zwojem nerwowym). Komora, w której znajduje się kilkaset dżdżownic, dostarcza zapasu pożywienia na całą zimę. Kret nie zapada w sen zimowy (zimuje w korytarzach, około 50–60 cm poniżej poziomu zamarzania gleby).

Bóbr – spędza zimę we wspólnej norze lub żeremiu, dzięki czemu temperatura we wnętrzu zazwyczaj nie spada poniżej 0°C. Bobry nie zapadają w sen zimowy. Zachowują dobowy cykl aktywności i po pokarm zwykle wybierają się nocą. Znalezione gałązki wciągają do nory, gdzie się posilają.

Ryby – przeżywają zimę w wodzie pod lodem pod warunkiem, że przez przeręble odbywać się będzie jej przewietrzanie.

Żaba – zwalnia metabolizm, szuka sobie schronienia, w zależności od gatunku może zakopać się, ukryć w szczelinie skalnej, sama lub w grupie z innymi osobnikami jej gatunku, przezimować na dnie zbiornika wodnego.

Motyle – część gatunków odbywa długie wędrówki, pozostałe w okresie zimy mają spowolniony metabolizm, a we krwi owadów pojawia się glicerol, który zapobiega jej zamarzaniu.

Bociany – pokonują podczas wiosennych i jesiennych przelotów nawet 500 km dziennie, lecą przez Bosfor, omijając Morze Śródziemne, bo nad wodą szybować nie potrafią. Ostatnie bociany opuszczają Polskę w trzeciej dekadzie sierpnia.

Środki dydaktyczne: fotografie zwierząt i ich domów, albumy, atlasy przyrodnicze, internet

Karty aktywności – utrwalenie wiadomości na temat zwierząt, doskonalenie percepcji wzrokowej, dokonywanie pomiarów długości.

Środki dydaktyczne: KA1 s. 66–67

Przyjdź do mnie jako... – zabawa ruchowa naśladowcza.

Dzieci stoją w gromadce. Jedno dziecko stoi na drugim końcu sali i woła pojedynczo koleżanki i kolegów do siebie, np.: *Jestem strumieniem, Kasiu, przyjdź do mnie jako lisek. ... przyjdź do mnie jako jeleń* (dzik, mrówka, bocian). Wskazane dzieci idą do wołającego, naśladowując ruchem sposób poruszania się wymienionego zwierzęcia.

Pomóż wiewiórce! – zabawa ruchowa z rzutem i celowaniem.

Dzieci stoją ustawione w szeregu, trzymając w dłoniach woreczki gimnastyczne. Wybrane dziecko jest wiewiórką. Stoi kilka kroków przed pozostałymi dziećmi i trzyma przed sobą obręcz. Każde dziecko stara się wrzucić orzech–woreczek do obręczy–spizarni wiewiórki.

Środki dydaktyczne: woreczki gimnastyczne, obręcz

III. ZAJĘCIA POPOŁUDNIOWE

Mój brat, niedźwiedź – poznanie przedstawicieli rodziny niedźwiedziowatych.

Nauczyciel prezentuje dzieciom ilustracje przedstawiające ciekawych przedstawicieli rodziny niedźwiedziowatych: niedźwiedzia polarnego, brunatnego, baribala, grizli, pandy. Przedstawia krótkie charakterystyki.

Informacje dla nauczyciela:

Niedźwiedziowate – rodzina dużych, wszystkożernych (poza niedźwiedziem polarnym, który jest mięsożercą, i pandą wielką, która jest roślinożercą) ssaków drapieżnych. Zwierzęta z tej rodziny zajmują różnorodne siedliska. Niedźwiedź polarny spędza większość czasu w wodzie lub na krach lodowych, jest nawet zaliczany do ssaków morskich. Pozostałe niedźwiedzie prowadzą lądowy tryb życia w tundrze, lasach i górach, a niektóre na terenach pustynnych, ale muszą mieć dostęp do źródeł wody. Łatwo dostosowują się do zmiennych warunków życia i źródeł pokarmu. Jedynie panda wielka żyje wyłącznie w lasach bambusowych.

Niedźwiedź brunatny – zamieszkuje Azję, Europę Północną i Amerykę Północną. W Polsce występuje tylko w Tatrach i Beskidach (głównie w Bieszczadach). Nie jest zagrożony wyginięciem. Sierść niedźwiedzia brunatnego ma barwę ciemnobrązową, choć u niektórych podgatunków może być jaśniejsza. W pozycji wyprostowanej *Ursus arctos* mierzy – w zależności od płci – od 1,8 m do 3 m. Waży od 80 do 780 kg. Niedźwiedzie brunatne najchętniej zjadają łososie i inne ryby oraz np. miód. Żywią się także dużymi ssakami (łosie i jelenie), gryzoniami, ptakami, ptasimi jajami, owocami, nasionami, grzybami, dżdżownicami, ślimakami, a jeśli zabraknie innego pożywienia – także trawą. Z braku produktów naturalnych może wyrządzać znaczne szkody wśród bydła.

Baribal – najbardziej rozpowszechniony na terenach górzystych i leśnych w Ameryce Północnej. Ma ciało o masywnej budowie i długości 140–200 cm (samce), 120–160 cm (samice) i ogon długości 80–140 mm. Masa ciała samców wynosi 50–410 kg, samic 40–230 kg. Nazwa angielska *black bear*, czyli „czarny niedźwiedź” nie w pełni odpowiada faktycznej barwie tych zwierząt, które mogą mieć sierść od czarnej po płową, zwaną cynamonową. Baribale znakomicie wspinają się na drzewa, zwłaszcza gdy szukają bezpiecznej kryjówki.

Grizli – występują w zachodniej Kanadzie oraz środkowej części zachodnich Stanów Zjednoczonych, na Alasce i w północnej Kanadzie. Zamieszkują tereny otwarte, takie jak tundra, górskie łąki i wybrzeża. Preferują obszary położone nad rzekami lub strumieniami. Są wszystkożerne. Z roślin najczęściej jedzą mięsiste korzenie, owoce (w tym jagody), trawy i rośliny zielne. Zjadają również ryby (w szczególności łososie), gryzonie (świstaki), padlinę i zwierzęta kopytne, np. łosie, karibu i jelenie. W biegu mogą osiągać szybkość 55 km/h. Długość ich ciała wynosi 1–2,8 m, waga 180–680 kg.

Niedźwiedzie polarne to jedne z największych niedźwiedzi. Większość dorosłych samców waży 300–700 kg i osiąga długość 2,4–3,0 m. Stojąc pionowo, dorosły samiec może osiągnąć wysokość do 3,35 m. Samica jest zwykle około dwa razy mniejsza i waży w granicach 150–300 kg, mierzy 1,9–2,1 m długości. Futro niedźwiedzia polarnego nie jest białe, tylko przezroczyste. Tworzą je tysiące włosów wypełnionych powietrzem, które chronią go przed zimnem. Światło odbija się od futra, dając wrażenie koloru białego. Skóra natomiast jest czarna, dzięki czemu pochłania promienie słoneczne, które ogrzewają jego ciało. Niedźwiedź polarny to ssak, który

prowadzi niemal morski tryb życia. Potrzebuje do przetrwania jedynie kawałka pływającego lodu i żywności znajdującej w wodzie oraz miejsca do urodzenia i odchowania młodych. Jego łacińska nazwa: *Ursus maritimus* oznacza „niedźwiedzia morskiego”. Przystosował się do życia na lądzie, w morzu i na lodzie.

Panda wielka (niedźwiedź bambusowy) zamieszkuje lasy bambusowe w niektórych prowincjach Chin. Odżywia się pędami roślin (głównie bambusa), nie gardzi też rybami i małymi gryzoniami. Zarośla bambusowe są dla pandy jednocześnie i kryjówką, i – przede wszystkim – źródłem pokarmu. Wysokość w kłębie wynosi: 60–80 cm, długość ciała: 1,2–1,5 (głowa i tułów), masa ciała: 75–115 kg samce; samice są lżejsze. Panda wielka należy do zwierząt narażonych na wyginiecie. Nauczyciel przy podawaniu dzieciom wiadomości dotyczących wagi i wysokości zwierzęcia powinien porównywać je do wartości znanych dzieciom, np.: *Jeden dorosły niedźwiedź polarny waży tyle, co wszystkie osoby jadące pełną windę. Jest tak wysoki, że gdyby stanął na tylnych łapach, nie zmieściłby się w naszej sali. Największy z niedźwiedzi to niedźwiedź polarny, najmniejszy – panda. Niedźwiedzie mogą biegać tak szybko, jak samochód poruszający się po mieście.*

Środki dydaktyczne: fotografie niedźwiedzia polarnego, brunatnego, baribala, grizli, pandy
Stary niedźwiedź mocno śpi – zabawa w kole ze śpiewem.

Spośród dzieci wybrany jest „niedźwiedź”, który śpi wewnątrz koła utworzonego przez trzymające się za ręce dzieci. Dzieci chodzą w kole dookoła śpiącego „niedźwiedzia” i śpiewają.

Przy słowach: *Trzecia godzina – niedźwiedź łapie dzieci rozbiegają się, a „niedźwiedź” budzi się i rzuca się w pogoń. Złapane dziecko staje się „niedźwiedziem”. Zabawę powtarza się kilka razy.*

Kotysanka dla niedźwiadka – zabawa relaksacyjna.

Dzieci układają się na kocykach w wygodnej pozycji. Nauczyciel włącza cichą, spokojną muzykę. Snuje opowiadanie o śpiącym niedźwiadku, dzieci poddają się ruchem sugestiom: *Dziś będziemy się bawić w śpiącego niedźwiadka, który dużo bawił się na jesiennej polanie, potem zbierał jagody, łowił ryby i bardzo się zmęczył. Wszystkie dzieci będą teraz myślały o niedźwiadku i robiły to samo, co on. Niedźwiadek układa się wygodnie w swoim legowisku – wy też połóżcie się wygodnie na kocykach. Kładzie poduszkę z mchu pod głowę – wy też tak zróbcie. Teraz niedźwiadek będzie odpoczywał. Ma zamknięte oczy, jest mu ciepło i miło... Jego lewa łapa jest taka ciężka, że nie może jej nawet podnieść. Jest jej przyjemnie i ciepłutko. I wasza lewa nóżka jest bardzo ciężka. Jest jej dobrze i przyjemnie. Niedźwiadek bardzo się dziś napracował i z przyjemnością teraz odpoczywa...* Nauczyciel przerywa opowiadanie na jakiś czas, a dzieci słuchają muzyki. Następnie nauczyciel kolejno „usypia” części ciała dzieci–niedźwiadków. Na zakończenie zabawy dzieci budzą się na hasło: *Wiosna! Pobudka!*

Środki dydaktyczne: koce dla dzieci, muzyka relaksacyjna z zasobów nauczyciela

Mądrość w przystawkach: dzielić skórę na niedźwiedziu – swobodne wypowiedzi dzieci.

Dzieci z pomocą nauczyciela podejmują próbę wyjaśnienia znaczenia przysłowia (przedwcześnie liczyć na niepewne zyski, robić plany na przyszłość, co do realizacji których nie ma pewności).

Starają się odnieść znaczenie do znanych sobie sytuacji.

Temat 9.2. Mali obserwatorzy przyrody

	Sytuacje edukacyjne/Zapisy do dziennika*	Oczekiwane osiągnięcia dziecka/Cele szczegółowe
I.	Foto-pstryk! – zabawa ruchowa, inhibicyjno-incytacyjna Przyroda pod ochroną – rozmowa, wyjaśnienie idei, znaczenia i celów zakładania rezerwatów przyrody, parków narodowych	– prawidłowo reaguje na sygnał I.5 – zna ideę i cele ochrony przyrody IV.18

	Sytuacje edukacyjne/Zapisy do dziennika*	Oczekiwane osiągnięcia dziecka/Cele szczegółowe
I.	Ćwiczenia poranne – zestaw „Na przyrodniczym szlaku”	– aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach I.5
II.	Pakujemy torbę na wycieczkę – zabawa dydaktyczna, aktywizowanie mowy i myślenia Torba turysty – poznanie litery „t”: analiza wyrazów podstawowych, prezentacja litery, budowanie modeli głoskowych wyrazów podstawowych Karty aktywności – litery „T”, „t” – przygotowanie do czytania i pisania Zajęcia muzyczne – „Jesień w lesie” nauka piosenki o tym samym tytule	– wymienia podstawowe wyposażenie potrzebne na wyprawę turystyczną IV.12 – rozpoznaje literę „t” wielką i małą IV.4 – dokonuje analizy i syntezy słuchowej, wskazuje miejsca „t” głoski w słowach IV.2 – podejmuje próby pisania litery „t” IV.8 – rozwija umiejętności wokalne IV.7 – reaguje na zmianę metrum IV.7
III.	Zbieramy leśne trofea – zabawa ruchowa, zręcznościowa Poszukiwacze leśnych tropów – zabawa plastyczna, modelowanie z plasteliny, tworzenie odcisków Na tropie leśnych ludzi – zabawa ruchowa równoważna W ogrodzie: Na trasie turystycznej – zabawa ruchowa naśladowcza, doskonalenie orientacji w przestrzeni i w schemacie ciała	– kształci orientację przestrzenną IV.14 – przenosi przedmioty bez użycia rąk I.5 – tworzy odciski z masy plastycznej IV.1 – ćwiczy równowagę I.5 – rozróżnia stronę prawą i lewą IV.14

* Zapisy do dziennika są dostępne na stronie www.dlanauczyciela.pl

I. ZAJĘCIA PORANNE

Foto-pstryk! – zabawa ruchowa, inhibicyjno-incytacyjna.

Dzieci w rozsypce w dowolny sposób naśladowują ruchem wskazane przez nauczyciela zwierzę, np. *skaczemy jak zające, skradamy się jak rysie*. Na hasło: *Foto-pstryk!* – uczestnicy zabawy zastygają w nieruchomej pozycji.

Przyroda pod ochroną – rozmowa, wyjaśnienie idei, znaczenia i celów zakładania rezerwatów przyrody, parków narodowych.

Nauczyciel wyjaśnia, że park narodowy to miejsce, gdzie w bardziej niż zwykle chroni się przyrodę i krajobraz (nie można ich zmieniać). Na obszarze tym znajduje się szczególnie wartościowa przyroda, prowadzone są badania naukowe, odbywają się wycieczki i prezentuje tablice z opisami roślin i zwierząt. Park narodowy tworzy się w celu ochrony lub odtworzenia siedlisk przyrodniczych, roślin, zwierząt lub grzybów.

Nauczyciel pyta dzieci, czy znają lub odwiedziły jakiś park narodowy. Informuje, że w parku narodowym odwiedzających obowiązują specjalne zasady – można się poruszać wyłącznie

po wyznaczonych szlakach. Proponuje dzieciom stworzenie „kodeksu turysty”. Uzgodnione zasady utrwalają w formie piktogramów na szarym papierze.

Następnie nauczyciel na mapie Polski wskazuje umiejscowienie niektórych parków narodowych, podaje nazwy charakterystycznych dla nich zwierząt, roślin lub szczytów górskich. Przykładowe parki:

- Babiogórski Park Narodowy – okrzyn jeleni
- Białowiecki Park Narodowy – żubr
- Biebrzański Park Narodowy – batalion (bojownik)
- Bieszczadzki Park Narodowy – ryś
- Park Narodowy „Bory Tucholskie” – głuszec
- Park Narodowy Gór Stołowych – Szczeliniec Wielki
- Kampinoski Park Narodowy – łoś
- Karkonoski Park Narodowy – dzwonek karkonoski i goryczka trojeściowa
- Ojcowski Park Narodowy – nietoperz
- Pieniński Park Narodowy – Trzy Korony
- Roztoczański Park Narodowy – konik polski
- Słowiński Park Narodowy – mewa
- Świętokrzyski Park Narodowy – jeleni
- Tatrzański Park Narodowy – kozica tatrzańska
- Park Narodowy „Ujście Warty” – gęś zbożowa
- Wielkopolski Park Narodowy – puszczyk
- Woliński Park Narodowy – bielik

Środki dydaktyczne: szary papier, mazaki, mapa Polski

Ćwiczenia poranne – zestaw „Na przyrodniczym szlaku”.

II. ZAJĘCIA GŁÓWNE

Pakujemy torbę na wycieczkę – zabawa dydaktyczna, aktywizowanie mowy i myślenia.

Nauczyciel proponuje dzieciom wyprawę turystyczną do lasu, by obserwować i fotografować leśne zwierzęta. Przed wyprawą dzieci muszą spakować torbę turysty. Chętne dzieci zgłaszają swoje propozycje i dorzucają do torby ilustracje lub konkretne przedmioty, podając uzasadnienie wyboru, np. termos – tak, termometr – nie. Następnie nauczyciel prezentuje nazwy przedmiotów do przedmiotów (lub obrazków) z wyróżnioną literą „t”. Odczytuje je wspólnie z dziećmi, akcentując każdorazowo głoskę „t”. Chętne dzieci podają miejsce głoski „t” w wyrazach.

Środki dydaktyczne: przedmioty (lub obrazki): torba, atlas z mapami, okulary przeciwsłoneczne, aparat fotograficzny, czapki z daszkiem, tekstylne kapelusze, lornetka, latarka, telefon, bidon, batony, termos, lusterko, szminka, termometr, długopis, podpisy z nazwami tych przedmiotów z wyróżnioną literą „t”

Torba turysty – poznanie litery „t”.

- Dzieci analizują wyrazy podstawowe: „telefon”, „Tomek”, „torba”, „kot” zawieszone na tablicy, dzielą je na sylaby i głoski, wyodrębiają głoskę „t” w nagłosie i wygłosie. Ustalają, że „t” jest spółgłoską. Podają inne wyrazy z głoską „t” w różnym położeniu: w nagłosie, wygłosie, śródgłosie.
- Nauczyciel prezentuje literę „t” małą i wielką, drukowaną oraz pisaną. Wspólnie z dziećmi analizuje kierunki pisania, podobieństwo do innych liter.
- Dzieci, wykorzystując białe kartoniki, budują modele wyrazów podstawowych; kładą kartoniki z literą „t” na właściwym miejscu. Następnie tworzą modele wyrazów z podziałem na samogłoski i spółgłoski, umieszczając czerwone i niebieskie kartoniki w odpowiednim położeniu. Samodzielnie podają słowa z głoską „t” i układają modele z białych lub kolorowych kartoników.

Środki dydaktyczne: Wyprawka, „Kartoniki z literami”, wyrazy: „telefon”, „Tomek”, „torba”, „kot” oraz inne

Karty aktywności – litery „T”, „t” – przygotowanie do czytania i pisania.

Środki dydaktyczne: KA1 s. 68–69

Zajęcia muzyczne – „Jesień w lesie”, nauka piosenki o tym samym tytule (opis na s. 191).

III. ZAJĘCIA POPOŁUDNIOWE

Zbieramy leśne trofea – zabawa ruchowa, zręcznościowa.

Nauczyciel rozkłada na podłodze obręcze gimnastyczne, dzieli grupę na zespoły. Tworzy tyle zespołów, ile jest obręczy. Następnie rozsypuje na podłodze kasztany lub inny materiał przyrodniczy. Zadaniem dzieci jest przenieść wszystkie kasztany do obręczy, wyłącznie za pomocą stóp, bez użycia dłoni. Wygrywa ten zespół, który zgromadzi najwięcej trofeów. W drugiej części zabawy dzieci wyjmują kasztany z obręczy. Wygrywa zespół, który wykona zadanie najszybciej.

Środki dydaktyczne: obręcze gimnastyczne, kasztany, żołądź, orzechy, szyszki

Poszukiwacze leśnych tropów – zabawa plastyczna, modelowanie z plasteliny, tworzenie odcisków.

Nauczyciel tłumaczy dzieciom, że każde zwierzę zostawia po sobie ślady łap – tropy. Zimą są one bardzo widoczne, ale jesienią również można dostrzec, np. w wyschniętym błocie. Prezentuje kilka charakterystycznych (ptaka, wilka, zająca, niedźwiedzia, rysia). Dzieci siedzą przy stolikach. Każde dziecko dostaje pokrywkę, którą wypełnia grubą warstwą plasteliny. Na tak przygotowanym podłożu odciska szyszkę czy liść. Tworzy wzory według własnego pomysłu. Na zakończenie prezentuje swoją pracę, a reszta dzieci zgaduje, jakich materiałów użyto do jej wykonania.

Środki dydaktyczne: fotografie tropów ptaka, wilka, zająca, niedźwiedzia, rysia, pokrywki od słoików, plastelina, materiał przyrodniczy: szyszki, kamyki, gałązki, grube liście, kasztany ze skorupkami, żołądź, orzechy

Na tropie leśnych ludzi – zabawa ruchowa równoważna.

Nauczyciel rozkłada na podłodze sylwety ludzkich stóp w dwóch kolorach tak, by od czasu do czasu ich drogi się krzyżowały. Dzieci podzielone na dwie drużyny są ustawione w dwóch szeregach. Zabawa polega na pokonaniu drogi, przeskakując „po tropach stóp”. Każda drużyna idzie po śladach w jednym kolorze; na skrzyżowaniu dzieci muszą się minąć; kto wypadnie z trasy, zaczyna od początku. Grupa, która wykona zadanie szybciej i bezkolizyjnie, wygrywa.

W OGRODZIE

Na trasie turystycznej – zabawa ruchowa naśladowcza, doskonalenie orientacji w przestrzeni i w schemacie ciała.

Nauczyciel proponuje dzieciom wyjazd na wycieczkę turystyczną, dzieci pakują wymyślane torby i zajmują miejsca w „autokarze” (stają w dwóch rzędach). Prowadzący zajmuje miejsce pilota wycieczki i rozpoczyna narrację (dzieci wykonują polecenia zawarte w opowieści): *Witam uczestników wycieczki. Zajmujemy miejsca! Dziewczynki po prawej stronie, chłopcy po lewej. Proszę o położenie bagażu na górze z prawej strony, zapięcie pasów z lewej strony prawą ręką. Ruszamy! Patrzymy na prawo. W górę. Na lewo. Schylamy się do dołu, żeby poprawić skarpetę prawą ręką na lewej nodze. Odwracamy się do tyłu przez lewe ramię. Uśmiechamy się do sąsiada z prawej strony, a teraz z lewej. Odpinamy pasy, lewą ręką z lewej strony. Wychodzimy z autokaru. Dziewczynki na lewo, chłopcy na prawo. Schylamy się, podnosimy kamyk lewą ręką i wkładamy go do prawej tylnej kieszeni. Poprawiamy buty, najpierw prawy, potem lewy. Wracamy do autokaru. Zajmujemy miejsca! Dziewczynki po prawej stronie, chłopcy po lewej. Proszę o zapięcie pasów z prawej strony prawą ręką. Ruszamy! Patrzymy na prawo. W górę. Na lewo. Sięgamy do torby na górze, najpierw prawą, potem lewą ręką. Odwracamy się do tyłu przez prawe ramię. Uśmiechamy się do sąsiada z prawej strony, a teraz z lewej.* Nauczyciel–pilot demonstruje wszystkie wymieniane czynności.

Temat 9.3. Rodzina w rudym kolorze

	Sytuacje edukacyjne/Zapisy do dziennika*	Oczekiwane osiągnięcia dziecka/Cele szczegółowe
I.	• Złap kite! – zabawa ruchowa bieżna • Rude zwierzątko z parku i lasu: spotkanie z wiewiórką – rozmowa kierowana z pokazem • Ćwiczenia poranne – zestaw „Na przyrodniczym szlaku”	– biega z zachowaniem zasad bezpieczeństwa I.5 – zna tryb życia i zwyczaje wiewiórki IV.18 – aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach I.5
II.	• Futerko, piórka, łuski – doświadczenia sensoryczne połączone z zabawą badawczą • Czyj to głos? – rozpoznawanie odgłosów wydawanych przez leśne zwierzęta, ćwiczenia grafomotoryczne • Wymyśl słowo – utrwalenie poznanych liter • Karty aktywności – analiza słuchowa nazw obrazków, utrwalenie poznanych liter, ćwiczenia grafomotoryczne • Książka – utrwalenie znajomości litery „t” • Ruda jesień – malowanie farbami połączone z ćwiczeniem walorowym • Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw II	– wymienia rodzaje pokrycia ciała zwierząt IV.18 – rozpoznaje odgłosy wydawane przez niektóre zwierzęta IV.18 – czyta sylaby i wyrazy z poznanych liter IV.4 – wyróżnia głoski w nagłosie IV.2 – nazywa poznane litery IV.4 – doskonali sprawność manualną I.7 – utrwała obraz litery „t” IV.14 – czyta wyrazy z poznanych liter IV.14 – wykonuje pracę plastyczną, wykazując twórczą postawę w toku malowania IV.1 – poprawnie wykonuje ćwiczenia gimnastyczne I.8
III.	• Cienie w lesie – zabawa dramowa • Mądrość w przysłowiach: chytry jak lis – swobodne wypowiedzi dzieci • W ogrodzie: Wiewiórki w dziuplach – zabawa ruchowa orientacyjno-porządkowa	– odgrywa scenki rodzajowe w teatrze cieni IV.1 – wykazuje się zrozumieniem ludowych przysłów IV.2, IV.6 – bierze aktywny udział w zabawie ruchowej I.5

* Zapisy do dziennika są dostępne na stronie www.dlanauczyciela.pl

I. ZAJĘCIA PORANNE

utwór

Złap kite! – zabawa ruchowa bieżna.

Dzieci w rozspyce biegają, podskakują po sali w rytm muzyki lub gry nauczyciela na bębenku/tamburynie. Wszyscy mają z tyłu za pasek włożoną lisią/wiewiórczą kite – ogonek z tasienki lub pomarańczowej krepiny. Na sygnał: **Złap kite!** – starają się pozbawić ogonka inne dzieci, jednocześnie uważając, by nie stracić swojego.

Każdy, kto straci swój ogon, może umieścić za paskiem zdobyty ogonek. Zwycięzcą jest ten, kto nabiera najwięcej kitek.

Środki dydaktyczne: bębenek/tamburyn, odtwarzacz CD, CD3 Utwory nr 14 „Och, Zuzanno”, krepina pocięta w paski (lub tasiemki)

Rude zwierzątko z parku i lasu: spotkanie z wiewiórką – rozmowa kierowana z pokazem.

Dzieci spośród zgromadzonych fotografii (dużo zdjęć wiewiórki, ponadto susła perełkowanego, świstaka) wskazują te, które przedstawiają wiewiórki. Chętne dzieci dzielą się wiadomościami na ich temat. Nauczyciel zbiera całą wiedzę, uściśla fakty, dodaje ciekawostki. Zebrane pomoce umieszcza na tablicy w formie gazetki. Na zakończenie chętne dzieci powtarzają zapamiętane informacje, wyszukują w książkach i albumach fotografie wiewiórek i susłów.

Informacje dla nauczyciela:

Wiewiórka ma sierść brązowo-pomarańczową, a na brzuchu i szyi – białą. Na uszach znajdują się charakterystyczne frędzle. Puszysty, dość długi ogon pomaga wiewiórcę przy przeskakiwaniu z gałęzi na gałąź. Długość jej ciała waha się w granicach 20–30 cm, a ogon mierzy nawet do 25 cm. Wiewiórkę można spotkać głównie w lasach iglastych, liściastych, parkach oraz ogrodach. Głównym jej pożywieniem są nasiona, pędy roślin, grzyby, owoce, nawet owady. Żyje w dziuplach, ale tylko w okresie zimowym, kiedy panują silne mrozy. Dziuple są też świetnym magazynem. Jednak typowym domem dla nadrzewnej wiewiórki jest gniazdo. Samiec i samica przed okresem godowym budują do trzech takich konstrukcji lub dostosowują do swoich potrzeb gniazda wcześniej zbudowane przez sroki czy gawrony. Zazwyczaj są one wystlane mchem, a szkielet stanowią gałązki pokryte liśćmi w celu zamaskowania budowli. Wiewiórcze gniazdo ma kulisty kształt z otworem wejściowym, który zamykany jest w okresie rozrodczym oraz na zimę. Wiewiórki mają kilka gniazd: z tzw. zasadniczego korzystają regularnie, do pobocznego zaglądną od czasu do czasu, służy ono jako magazyn pokarmu, a także do zmylenia drapieżników (młode wiewiórki bardzo często padają ofiarą kuny, jastrzębia, a także kota domowego).

Wiewiórki są znane z tego, że zakopują swoje łupy, ale niektóre ptaki (sójki, gawrony) podpatrują i zapamiętują miejsca, w których zostały zakopane orzechy i żołędzie, po czym odkopują je, by je zjeść.

Wiewiórki to również bardzo inteligentne stworzenia. Potrafią suszyć grzyby, zanoszą je do tzw. „suszarni”, którą z reguły stanowią gałązki drzew w okolicach gniazda, a po ususzeniu zjadają.

W Polsce oprócz wiewiórki rudej występują jeszcze trzy gryzonie z rodziny wiewiórkowatych: świstak, suszeł perełkowany oraz suszeł moregowany. Wolą one jednak przebywać na ziemi, zaliczane są do rodzaju tzw. wiewiórek ziemnych. Suszeł perełkowany ma na grzbiecie jasne cętki przypominające perełki, suszeł moregowany ma liczne paski, nazywane kiedyś moregami. Świstak to zdecydowanie największy przedstawiciel tej rodziny w naszym kraju (wagi nawet 5 kg). Każda z wiewiórek objęta jest na terenie naszego kraju ochroną ścisłą.

Środki dydaktyczne: ilustracje przedstawiające wiewiórki, susła perełkowanego, susła moregowanego, świstaka, nasiona, orzechy laskowe, żołędzie, pędy roślin, grzyby, owoce, owady, książki i albumy przyrodnicze

Ćwiczenia poranne – zestaw „Na przyrodniczym szlaku”.

II. ZAJĘCIA GŁÓWNE

Futerko, piórka, łuski – doświadczenia sensoryczne połączone z zabawą badawczą.

Nauczyciel rozdaje dzieciom ptasie pióra, puch ptasi, ścinki syntetycznego futra, rybie łuski. Pyta: *Które zwierzęta mają ciała pokryte sierścią, futrem, piórami, pancerzem, łuską? Skóra których zwierząt jest najlepiej chroniona przed zimnem? Co daje najlepszą ochronę zimą? Futro, pióra, gruba skóra (pancerz) czy łuski? Co robią zwierzęta, kiedy robi się coraz zimniej?*

Dzieci wysnuwają hipotezy, nauczyciel wyjaśnia, że najlepszym izolatorem jest powietrze, które znajduje się między piórami lub futrem, dlatego zimą futra zwierząt stają się gęstsze, a ptaki często stroszą pióra, dzięki czemu jest między nimi więcej powietrza. Zwierzęta stosują kilka strategii przetrwania: uciekają (ptaki), zapadają w sen zimowy lub odrętwienie, letarg (gady

i płazy oraz większość bezkręgowców, owady), a jeszcze inne ograniczają aktywność, robią zapasy pokarmu, wymieniają futro z letniego na zimowe (gęste, o dłuższych włosach).

Środki dydaktyczne: ptasie pióra, puch ptasi, ścinki syntetycznego futra, rybie łuski

odgłosy

Czyj to głos? – rozpoznawanie odgłosów wydawanych przez leśne.

Dzieci słuchają, rozpoznają i nazywają zwierzęta, których odgłosy usłyszą.

Środki dydaktyczne: nagrania odgłosów leśnych zwierząt,

Wymyśl słowo – utrwalenie poznanych liter.

Nauczyciel prezentuje kartoniki z literami, które dzieci już poznały: „o”, „a”, „i”, „m”, „t”. Dzieci głośno nazywają litery, podają słowa, które mają daną głoskę kolejno w nagłosie, wygłosie i śródgłosie.

Karty aktywności – ćwiczenia grafomotoryczne, analiza słuchowa nazw obrazków, utrwalenie poznanych liter.

Środki dydaktyczne: KA1 s.70, 71, kredki

Książka – utrwalenie znajomości litery „t”

Środki dydaktyczne: K s. 22–23

INDYWIDUALIZACJA – zajęcia wspomagające i rozszerzające

Tam-tam sylabowy – zabawa dydaktyczna doskonaląca umiejętność czytania sylab w zakresie poznanych liter.

Nauczyciel rozkłada na podłodze folię bąbelkową w kształcie dużego koła – to membrana bębna. Przy uderzeniu dłonią efekt będzie podobny do odgłosu tam-tama. Przygotowuje też rozsypankę sylabową z dotychczas poznanych liter: „ma”, „mo”, „me”, „mi”, „ta”, „to”, „te”, „ti” i układa na folii. Dobiera dzieci w pary, w których jedno dziecko realizuje zadanie rozszerzające: wygrywa wymyślony przez siebie rytm, czytając na głos sylaby, a partner go odtwarza – realizuje zadanie wspomagające. Przykładowe rytmy: *ta-to-to*, *ma-mo-mo*, *ta-to-to*. Forma wspomagania w parach jest bardzo efektywna, ponieważ angażuje jednocześnie dzieci zdolne i te wymagające wsparcia. Osoba realizująca zadanie rozszerzające wymyśla zadanie, ale również sprawdza poprawność wykonania. Wzajemne uczenie przebiega naturalnie i szybko.

Środki dydaktyczne: duże koło z folii bąbelkowej, kartoniki z sylabami z dotychczas poznanych liter: „ma”, „mo”, „me”, „mi”, „ta”, „to”, „te”, „ti”

Ruda jesień – malowanie farbami połączone z ćwiczeniem walorowym.

Nauczyciel zachęca dzieci do zamknięcia oczu i wyobrażenia sobie przyrody opisanej w wierszu.

Wiewiórki jesienią

Wiewiórka lubi jesień,

bo jesienią wiewiórczo w lesie.

Rude są buki na pagórkach.

Rude trawy zeschnięte w dolinach.

Rude są orzeszki na leszczynach.

Cały las – to jedna ruda wiewiórka.

Wiewiórki lubią jesień,

bo same są jak rude płomienie.

Joanna Kulmowa

Źródło: Joanna Kulmowa „Wiewiórki jesienią” [w:] „Polscy poeci dzieciom” tom 5, wyd. Podsiedlik-Raniowski i Spółka, Poznań 2003, s. 18.

Następnie przedstawia dzieciom rudych mieszkańców lasu: wiewiórkę, lisa i rydza. Dzieci starają się nazwać ich kolor (rudy) i szukają w bliższym i dalszym otoczeniu tego koloru (pomarańcze, dynie, mandarynki, marchew, papaja, mango). Wskazują kolory zbliżone do rudego: pomarańczowy, czerwony, żółty, brązowy. Nauczyciel proponuje dzieciom odtworzenie odcieni rudego za pomocą farb. Dzieci mieszają farby tak, by uzyskać różne odcienie rudości. Nauczyciel prezentuje i nazywa nieznanne kolory: karmin, sjena palona, ugiel jasny, beż, kasztanowy, orzechowy, karmelowy, koniakowy, piwny, piaskowy, miodowy, koralowy, pomidorowy, miedziany. Dzieci malują jesienny leśny pejzaż lub portrety lisa albo wiewiórki.

Środki dydaktyczne: obrazki przedstawiające wiewiórkę, lisa i rydza, farby, pędzle, kartony, pojemniki na farbę, pojemniki z wodą, próbniki kolorów z katalogów sklepów artystycznych lub marketów budowlanych

Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw II (opis na s. 220).

III. ZAJĘCIA POPOŁUDNIOWE

Cienie w lesie – zabawa dramatowa.

Dzieci wycinają z kartonu sylwetki leśnych zwierząt: jelenia, lisa, niedźwiedzia, zającą, wiewiórkę, dziką, jeża. Następnie przyklejają je do patyczków szaszłykowych, tworząc „aktorów” do teatru cieni. W trakcie pracy słuchają nagrania piosenki „Jesień w lesie” – dla utrwalenia tekstu i melodii. Po wykonaniu kukietek, wykorzystując lampkę o skoncentrowanym strumieniu światła, dzieci animują sylwetki zwierząt i odgrywają scenki rodzajowe.

Środki dydaktyczne: szablony sylwet zwierząt, kartony, nożyczki, patyki szaszłykowe, klej, lampka, CD1 Piosenki nr 9–10 „Jesień w lesie”

Mądrość w przysłowiach: chytry jak lis – swobodne wypowiedzi dzieci.

Dzieci z pomocą nauczyciela podejmują próbę wyjaśnienia znaczenia powiedzenia, które oznacza człowieka sprytnego, przebiegłego. Dzieci starają się odnieść znaczenie do znanych sobie sytuacji.

W OGRODZIE

Wiewiórki w dziuplach – zabawa ruchowa orientacyjno-porządkowa.

Na ziemi są ułożone obręcze – dziuple dla wiewiórek. W każdej dziupli stoi jedno dziecko.

Na sygnał: *Wiewiórki z dziupli!* – dzieci biegają swobodnie z dala od obręczy. Na zawołanie:

Wiewiórki do dziupli, lis idzie! – każda wiewiórka wskakuje do najbliższej dziupli i przysiadła. Inny wariant zabawy: dziupli jest o jedną mniej niż wiewiórek.

Temat 9.4. Ptasi port lotniczy

	Sytuacje edukacyjne/Zapisy do dziennika*	Oczekiwane osiągnięcia dziecka/Cele szczegółowe
I.	Ptaszki w gniazdach – zabawa ruchowa orientacyjno-porządkowa Klucze bywają różne – ćwiczenie słownikowe Ćwiczenia poranne – zestaw „Na przyrodniczym szlaku”	– sprawnie reaguje na komendy w zabawie I.5 – zna różne znaczenia słowa „klucz” IV.2 – aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach I.5

	Sytuacje edukacyjne/Zapisy do dziennika*	Oczekiwane osiągnięcia dziecka/Cele szczegółowe
II.	• Jak się krasnal z sójkami za morze wybierał – rozmowa na temat opowiadania L. Krzemienieckiej • Latające klucze – zabawa dydaktyczna z liczeniem • Karty aktywności – utrwalenie poznanych cyfr i liczebników porządkowych, dekodowanie informacji • Piórka na wietrze – ćwiczenia oddechowe • Jesień w lesie – powtórzenie tekstu piosenki i układu ruchowego	– wypowiada się na temat wysłuchanych utworów literackich IV.5 – liczy, posługując się liczebnikami porządkowymi IV.15 – odczytuje zakodowaną informację IV.9 – ćwiczy narządy mowy IV.2 – śpiewa piosenkę IV.7
III.	• Karmnik – zabawa manipulacyjno-konstrukcyjna z liczeniem • Ptasie biuro podróży – rozmowa kierowana, klasyfikowanie ptaków ze względu na tryb życia, kierunki migracji • Czy to głos? – zagadki słuchowe, rozpoznawanie głosów ptaków • Piórkiem malowane – ćwiczenie graficzne z wykorzystaniem ptasich piór • Mądrość w przysłowiach: wybierać się jak sójka za morze – swobodne wypowiedzi dzieci • W ogrodzie: Gniazda do wynajęcia – zabawa integracyjna	– układa zgodnie z instrukcją karmnik z patyczków IV.11 – wypowiada się na temat trybu życia niektórych gatunków ptaków IV.18 – rozpoznaje głosy ptaków IV.18, IV.5 – tworzy prace plastyczne, wykorzystując jako narzędzie materiał przyrodniczy IV.1 – rozumie przekaz ludowych przysłów IV.2, IV.6 – zgodnie bawi się z rówieśnikami III.5

* Zapisy do dziennika są dostępne na stronie www.dlanauczyciela.pl

I. ZAJĘCIA PORANNE

Ptaszki w gniazdach – zabawa ruchowa orientacyjno-porządkowa.

Na podłodze są ułożone szarfy – gniazda dla ptaków. W każdym gnieździe stoi jedno dziecko.

Na sygnał: *Ptaszki z gniazd* – dzieci biegają swobodnie z dala od szarf. Na hasło: *Ptaszki do gniazd* – każdy „ptaszek” wskazuje do najbliższego gniazda i przysiadają.

Środki dydaktyczne: szarfy

Klucze bywają różne – ćwiczenie słownikowe.

Dzieci szukają odpowiedzi na pytanie *Co to jest klucz? Jakie rodzaje kluczy znacie?*. Nauczyciel po wysłuchaniu propozycji dzieci podaje inne znaczenia słowa „klucz”, prezentuje zdjęcia różnych kluczy, wyjaśnia ich funkcje.

Informacje dla nauczyciela:

- «metalowe narzędzie do zamykania i otwierania zamków i klódek»
- «narzędzie do dokręcania lub odkręcania śrub i nakrętek»

- «metoda lub rzecz pozwalająca na osiągnięcie lub zrozumienie czegoś»
- «zasada szyfrowego zapisu informacji»
- «zasady, według których się coś przeprowadza, rozstrzyga»
- «znak graficzny umieszczany na początku pięciolinii, określający wysokość zapisywanych na niej dźwięków»
- «szyk, w jakim lecą ptaki wędrowne, przypominający kształtem literę V; szyk samolotów»

Źródło: <https://sjp.pwn.pl>

Prowadzący demonstruje wielką literę V i proponuje dzieciom naśladowanie ptasiego klucza i ustawienie przypominające ten kształt. Wyjaśnia, że jest to formacja tworzona przez ptaki, które przemieszczają się do innych krajów na zimę. Pokazuje zdjęcia lecących w kluczu ptaków. Ptaszki klucze mają właśnie kształt litery „v”, często z jednym ramieniem dłuższym. Klucze tworzą gęsi, kaczki i żurawie. Ptaki lecące za innymi zużywają mniej energii niż w przypadku lotu samodzielnego, dlatego co jakiś czas prowadzący się zmienia, dzięki czemu wszystkie osobniki zyskują na wspólnym locie.

Środki dydaktyczne: zdjęcia różnych kluczy, zdjęcia ptaków lecących w kluczu

Ćwiczenia poranne – zestaw „Na przyrodniczym szlaku”.

II. ZAJĘCIA GŁÓWNE

Jak się krasnal z sójkami za morze wybierał – rozmowa na temat opowiadania.

Nauczyciel czyta opowiadanie Lucyny Krzemienieckiej.

Jak się krasnal z sójkami za morze wybierał

Poleciał bociek klekotacz za morze. Ale przedtem jeszcze zaklekotał krasnalowi pełne uszy. Jak to tam za morzem słońce żarem bucha, podczas gdy tu u nas chłód i zawierucha. Jakie tam za morzem kwiaty i kwiatuszki, podczas gdy tu u nas śniegu pełne dróżki. Jak się tam w upale boćkom dobrze dzieje, podczas gdy tu u nas zimny wicher wieje.

Dawno już bociek poleciał i pewnie już pót drogi za morze przeleciał, a krasnalowi wciąż się to boćkowe klekotanie przypominało i wciąż sobie myślał, jak to tam za morzem jest.

Usiadł raz pod dębem i wzdycha na cały głos:

– Czemuż to ja z boćkami za morze nie poleciałem, niebożę?*

Usłyszawszy to sójki, co w czerwono-szarych fraczkach na dębie siedziały, i mówią:

– Jeszcze nic straconego, kochany kolego. Wybierz się z nami, sójkami, my co rok się za morze wybieramy. Jesteś mały, jak kukielka, weźmiemy cię na skrzydełka za morze.

Ucieszył się krasnal z tego, nie przeczuwając nic złego, i umówiwszy się z sójkami, co i jak, do domu pośpieszył, by do drogi się przygotować godnie. Zabrał ze sobą w mieszkę garść smacznych orzeszków, czapeczkę czerwoneczkę na głowinę nacisnął i poleciwszy rudej sąsiadce opiekę nad swą dziuplą, do sójek pośpieszył.

– Jak tam? Lecimy za morze? – pyta niecierpliwie.

– A lecimy, a jakże, już się właśnie wybieramy – mówią sójki i rzeczywiście, wzięwszy krasnala na skrzydła, wzbity się w górę całą gromadą i dalej, jazda! Ledwo uleciały kawałeczek poza baby Saby ogródeczek, aż tu patrzą, las stoi, a na leśnym zrębie dąb przy dębie.

– Zatrzymajmy się tu trochę dla odpoczynku, toć jeszcze daleka droga nas czeka, a morze nie zając, to nam nie ucieknie.

I...fr, sfrunęły wraz z krasnałem na leśny zrzęb, gdzie rósł koło dębu dąb. Tam, jak się sójki rozsiadły, jak się żołędzi najadły, to im się i podróży odechciało i mówią:

– Tak tu dobrze, posiedzimy, polecimy jutro rano, a morze nie zając, to nam nie ucieknie.

Krasnal nic nie mówi. Na gałązce się skulił, listkiem karbowanym jak kołdereczką się przykrył i czeka do rana. Rano, ledwo słonko wstało, złotym oczkiem spojrzęło, pyta krasnal sójek:

– Jak tam, lecimy za morze?

– A lecimy, a jakże, już się właśnie wybieramy.

I wzięwszy krasnala na skrzydła...fr, wzbily się w górę całą gromadą i lecą z wielką paradą.

Uleciały niedaleczko, patrzą, stoi las nad rzeczką.

– O, stoi las, dla nas w sam raz, będzie nam tu bardzo mile odpocząć sobie choć chwilę! – zawołały sójki i nie pytając wcale krasnala o zgodę, fr... frunęły nad rzeczkę, co bystrą miała wodę. Tam, jak się rozsiadły, jak się dobrze najadły... ani myśleć o podróży.

– Jeszcze nas ta podróż znuży, poczekamy do rana, posiedzimy, fiukając, wszakże morze nie zając.

Krasnala wzięła złość, bo miał już tego dość, i woła:

– Polecicie wy za morze, jak rak świśnie na ugorze! Nie wam, sójkom, za morze lecieć!

I zagniewany krasnal wzięwszy czapkę i parę orzeszków, co je miał jeszcze w mieszk^{**}, przez mchy wyrudziałe, przez paprociowe gąszcz, przez trawy splątane, przez leśne wyboje, poszedł do dziupli swojej.

Przyszędł wreszcie i sąsiadce wiewiórce się użala, a tu akurat wróbel przybył z dala i ćwierka:

– Cier, cier, cier, toć wiedzą we wsi małe dzieci, że sójka za morze nigdy nie polecą. Tylko tak się wybiera bez końca. Lecz niech krasnal nie żałuje zamorskiego słońca. Ja mam swoją wróblową zasadę, że z kraju nigdy i nigdzie nie jadę. Toć i u nas ładnie, gdy śnieżny puszek spadnie, gdy na pola, lasy, chatki pospadają białe płatki. A choć w dzień szczytnie zima, lecz się jakoś ją przetrzyma.

Prawda była wielka w tych słowach wróbelka, więc też go krasnal uściśkał serdecznie.

A wróbelek ćwierkając pośpieszył do wioski, by opowiedzieć wszystkim, jak to się sójki za morze wybierały.

Nie poleciał krasnal za morze. Nie poleciały i sójki. Niebawem wróciły do lasu, do pocziwego dębu.

A dąb pocziwina przygarnął je jak ojciec, dał im kąt na mieszkanie i żołędzie na wyżywienie zimą, bo i cóż miał z nimi zrobić.

Źródło: Lucyna Krzemieniecka „Z przygód Krasnala Hałabały”, Nasza Księgarnia, Warszawa 1982, s. 44.

*niebożę – biedaczek

**mieszek – mały woreczek z tkanin

Nauczyciel inicjuje rozmowę o bohaterach opowiadania:

- Jakie ptaki odleciały do ciepłych krajów?
- Kto pozostał w lesie?
- Jak sójki szykowały się do odlotu?

Latające klucze – zabawa dydaktyczna z liczeniem.

Nauczyciel mówi dzieciom, że stada ptaków w locie ustawiają się w określony sposób, tworzą formacje, dzięki czemu łatwiej pokonują odległości. Ptasie układy można podzielić na trzy główne rodzaje:

- najbardziej popularny i najczęściej wykorzystywany przez ptaki klucz (jako litera „V”),
- chmara (latają tak np. szpaki);
- linia prosta (najrzadziej spotykana).

Następnie proponuje zabawę, w której dzieci są odlatującymi ptakami i, aby sprawnie odbyć lot do ciepłych krajów, muszą ustawić się w formacji „pociąg” (rzędem, dziecko za dzieckiem). Dzieli dzieci na pięcioosobowe zespoły. Dzieci z każdej grupy losują krążki (lub szarfy albo emblematy) w jednym z pięciu kolorów. Nauczyciel przypina na tablicy karteczki w tych samych kolorach przy cyfrach od „1” do „5”, które będą oznaczać pozycję każdego dziecka w formacji. Zespół, który ustawi się zgodnie z instrukcją, może startować do lotu i poruszać się, biegnąc bez potrąceń po wyznaczonym obszarze i naśladując ramionami ruch skrzydeł. Nauczyciel wyrywkowo zatrzymuje do kontroli jakiś zespół i pyta: *Kto pierwszy? Kto drugi?* itd. Dzieci odpowiadają nazwami kolorów. Na pytanie: *Który jest zielony/żółty/biały?* dzieci odpowiadają liczebnikami porządkowymi.

Środki dydaktyczne: krążki, szarfy, emblematy w pięciu kolorach, kartoniki w pięciu kolorach, kartoniki z cyframi od „1” do „5”

Karty aktywności – utrwalenie poznanych cyfr i liczebników porządkowych; dekodowanie informacji.

Środki dydaktyczne: KA1 s. 72–73, kredki

INDYWIDUALIZACJA – zajęcia wspomagające

Klucz ptaków – ćwiczenie doskonalące spostrzegawczość, analizę, syntezę oraz pamięć, doskonalenie umiejętności przeliczania elementów zbioru.

Do zabawy potrzebne są drobne elementy, np. korki od butelek, małe klocki – to ptaki na niebie. Nauczyciel rysuje na kartkach kropkami kilka wzorów kluczy ptaków. Zadanie dzieci polega na odtworzeniu układu elementów. Stopień trudności dostosowuje do możliwości dziecka – dziecko odtwarza, patrząc na wzór albo z pamięci, po krótkiej ekspozycji. Za każdym razem dzieci liczą, ile ptaków jest w kluczu oraz określają, z czym kojarzy się kształt klucza.

Środki dydaktyczne: kartki, mazaki, korki od butelek lub małe klocki

Piórka na wietrze – ćwiczenia oddechowe.

Dzieci dobierają się parami, każda para otrzymuje piórko. Między dziećmi jest położona szarfa. Zadanie polega na dmuchaniu na piórko w ten sposób, aby przefrunęło nad szarfą. W kolejnym ćwiczeniu każde dziecko ma swoje piórko, które swobodnie opada w powietrzu. Zadaniem dziecka jest dmuchanie na piórko tak, by nie dopuścić do sfrunięcia na podłogę.

Środki dydaktyczne: piórka

Jesień w lesie – utrwalenie piosenki i układu ruchowego.

Środki dydaktyczne: CD1 Piosenki nr 9–10 „Jesień w lesie”

III. ZAJĘCIA POPOŁUDNIOWE

Karmnik – zabawa manipulacyjno-konstrukcyjna z liczeniem.

Nauczyciel rozdaje dzieciom po 5 patyczków po lodach. Każde dziecko ma ułożyć z nich karmnik dla ptaków – demonstruje wzór złożony z 6 elementów (1 patyczek – podpora, 1 patyczek – podłoga, 2 patyczki – ściany, 2 patyczki – dwuspadzisty daszek). Kiedy dzieci zgłoszą problem z wykonaniem polecenia, nauczyciel zachęca do prób rozwiązania, jednocześnie delikatnie sugeruje, że korzystne byłoby połączenie się w zespoły 2-osobowe. Po prawidłowym wykonaniu 6-elementowego karmnika, proponuje skonstruowanie modeli z większej liczby elementów. Sugeruje połączenie się w zespoły 3-osobowe lub liczniejsze. Każdorazowo poleca wykonawcom policzenie elementów.

Środki dydaktyczne: patyczki po lodach (po 5 dla każdego dziecka) lub szpatułki laryngologiczne
Ptasie biuro podróży – rozmowa kierowana, klasyfikowanie ptaków ze względu na tryb życia.

Nauczyciel zapoznaje dzieci z ptakami, które w różny sposób spędzają zimę: odlatują w cieplejsze rejony Europy i świata, przylatują na zimę do nas lub mieszkają z nami cały rok. Wykorzystując dotychczasową wiedzę i dostępne źródła (zgrupowane albumy, atlasy, tablice dydaktyczne, internet), dzieci grupują ilustracje ptaków w trzech kategoriach.

- Ptaki odlatujące: sówik, gołąb grzywacz, jaskółka, bocian, dudek, czajka, kukułka, wilga, batalion, skowronek, gęś gęgawa, żuraw.
- Ptaki zimujące: dzięcioł, sikora, kowalik, zimorodek, sowa, bażant, cietrzew, łabędź, sowa, sroka, wróbel, mazurek, czapla, sójka.
- Ptaki przylatujące: jemiółuszka, gil.

Środki dydaktyczne: albumy, atlasy, tablice dydaktyczne z ptakami, np.: sówik, gołąb grzywacz, jaskółka, bocian, dudek, czajka, kukułka, wilga, batalion, skowronek, gęś gęgawa, żuraw, dzięcioł, sikora, kowalik, zimorodek, sowa, bażant, cietrzew, łabędź, sroka, wróbel, mazurek, czapla, sójka, jemiółuszka, gil

odgłosy

Czyj to głos? – zagadki słuchowe, rozpoznawanie głosów ptaków.

Dzieci siedzą swobodnie na podłodze z zamkniętymi oczami. Nauczyciel spaceruje między nimi i dotykem daje znak wybranemu dziecku. Wymawia ono głośno dowolną samogłoskę, zadaniem reszty jest odgadnięcie, kto się odezwał. Potem rozkłada przed dziećmi ilustracje przedstawiające różne gatunki ptaków: żurawie, bociany, wróble, dzikie kaczkę, dzikie gęsi, a dzieci je rozpoznają, nazywają. Następnie słuchają głosów:

klangoru, klekotania, ćwierkania, kwakania, gęgania. Zadaniem jest dopasowanie głosu do ptaka.

Środki dydaktyczne: ilustracje różnych gatunków ptaków (żurawie, bociany, wróble, dzikie kaczkę, dzikie gęsi), nagrania głosów ptaków (klangoru, klekotania, ćwierkania, kwakania, gęgania) – np. z internetu <https://www.glosy-ptakow.pl>

Piórkiem malowane – ćwiczenie graficzne z wykorzystaniem ptasich piór.

Dzieci za pomocą ptasich piór (części zwanej dutką, ściętej ostrym nożem lub części zwanej chorągiewką) i tuszu kreślarskiego lub atramentu kreślą, malują dowolne wzory na arkuszach papieru.

Środki dydaktyczne: duże ptasie pióra (do kupienia w sklepach z artykułami plastycznymi), tusz (atrament), kartki

Mądrość w przysłowiach: wybierać się jak sójka za morze – swobodne wypowiedzi dzieci.

Dzieci z pomocą nauczyciela podejmują próbę wyjaśnienia znaczenia przysłowia, które oznacza „szykować się długo, ale nigdzie w końcu nie wyjechać”. Starają się odnieść znaczenie do znanych sobie sytuacji.

W OGRODZIE

Gniazda do wynajęcia – zabawa integracyjna.

Dzieci w niedużej odległości od siebie układają „gniazda” (szarfy, obręcze gimnastyczne lub krążki) i stają w nich. Jedno dziecko zostaje bez „gniazda”. Osoba, która nie ma swojego „gniazda”

spaceruje między pozostałymi uczestnikami, pytając kolejne osoby: *Czy są gniazda do wynajęcia?*. Zapytana osoba odpowiada: *Nie ma, ale tam są* – w tym czasie inni gracze szybko zamieniają się miejscami. Celem osoby bez „gniazda” jest przechwycenie chwilowo pustego „gniazda”. Jeśli jej się to uda, jej rolę przejmuje dziecko, które zostało bez „domu”.

Środki dydaktyczne: szarfy lub obręcze gimnastyczne albo krążki

Temat 9.5. Jesień leśnych stworzeń		
	Sytuacje edukacyjne/Zapisy do dziennika*	Oczekiwane osiągnięcia dziecka/Cele szczegółowe
I.	Coraz ciszej w ulu – zabawa ruchowa z ćwiczeniami ortofonicznymi Apetyczna mandala – układanie według wzoru, doskonalenie koordynacji wzrokowo-ruchowej Jesień w lesie – śpiewanie piosenki Ćwiczenia poranne – zestaw „Na przyrodniczym szlaku”	– ćwiczy aparat artykulacyjny IV.2 – doskonalą koordynację wzrokowo-ruchową w toku manipulacji IV.9, IV.11 – śpiewa piosenkę IV.7 – aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach I.5
II.	Leśny bufet – zabawa dydaktyczna, klasyfikowanie według potrzeb żywieniowych dzikich zwierząt Ptasia stołówka – formowanie kul z pokarmem dla ptaków, usprawnianie manualne Kto mnie teraz znajdzie? – rozmowa kierowana połączona z pokazem Jesienna mozaika – manipulowanie materiałem przyrodniczym Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw III	– wskazuje pokarmy wybranych gatunków zwierząt IV.18 – bierze aktywny udział w przygotowaniu karmy dla ptaków IV.18, I.6 – wskazuje zwierzęta zmieniające umaszczenie przed zimą IV.18 – układa z liści postaci zwierząt I.6., IV.1 – poprawnie wykonuje ćwiczenia gimnastyczne I.8
III.	Sypialnia leśnego śpiocha – zabawa sensoryczna, uwrażliwienie na bodźce dotykowe Kto pierwszy w gawrze? – zabawa ruchowa z czworakowaniem, wyścigi rzędów Co za historia! – ćwiczenia w budowaniu wspólnej fabuły	– doskonalą wrażliwość sensoryczną z. 3 – naśladuje sposób poruszania się niedźwiedzia I.5 – tworzy wspólną spójną wypowiedź IV.2, IV.5

* Zapisy do dziennika są dostępne na stronie www.dlanauczyciela.pl

I. ZAJĘCIA PORANNE

Coraz ciszej w ulu – zabawa ruchowa z ćwiczeniami ortofonicznymi.

W zabawie dzieci to pszczoły, które swobodnie, z zachowaniem zasad bezpieczeństwa biegają po wyznaczonym obszarze. Machają ramionami, naśladując ruch skrzydeł oraz głośno bzyczą. Na hasło: *Zimno!* tworzą koło i kontynuują bieg po jego obwodzie (dziecko za dzieckiem),

na hasło: *Chłodniej!* poruszają się coraz wolniej, zacieśniając koło, coraz ciszej bzyczą. Na hasło: *Mroźnie! Zima w ulu!* – dzieci zbijają się ciasną gromadkę, biegając w miejscu i cicho bzycząc. Słyszając hasło: *Wiosna!* – dzieci–pszczoły opuszczają gromadkę i ponownie biegają po sali, machają rękami i bzyczą.

Apetyczna mandala – układanie według wzoru, doskonalenie koordynacji wzrokowo-ruchowej. Nauczyciel demonstruje zdjęcia mandali wykonanych z piasku, kwiatów, malowanych farbami. Zwraca uwagę na kształt (koło) oraz rytmiczność wzorów. Dzieci odrysowują od szablonu koła różnej wielkości, a następnie z nietuskanych pestek dyni, słonecznika, ziaren kukurydzy układają wzory.

Środki dydaktyczne: zdjęcia mandali, szablony kół różnej wielkości, kartki, nietuskane pestki dyni, słonecznika, ziarna kukurydzy

Jesień w lesie – śpiewanie piosenki.

Środki dydaktyczne: CD1 Piosenki nr 9–10 „Jesień w lesie”

Ćwiczenia poranne – zestaw „Na przyrodniczym szlaku”.

II. ZAJĘCIA GŁÓWNE

Leśny bufet – zabawa dydaktyczna, przyporządkowywanie zwierzętom ich pożywienia.

Nauczyciel rozkłada w różnych miejscach sali na różnych wysokościach obrazki lub prawdziwe pokarmy jedzone przez zwierzęta zimą – w takiej liczbie, aby każde dziecko biorące udział w zabawie miało szansę na zebranie przynajmniej dwóch rodzajów pokarmów. Przykłady pokarmów: słonina, smalec, ziarna kukurydzy, słonecznika, prosa, pszenicy, owsa, maku, dyni, lnu, owoce jarzębiny, jałowca, derenia (suszone), siano, marchew, buraki, rzepa, kapusta, kasze i płatki owsiane, orzechy, żółędzie, kasztany.

Dzieci poruszają się po sali jak dzikie zwierzęta po lesie w poszukiwaniu pożywienia. Zbierają znalezione okazy lub obrazki. Każde dziecko omawia, co zebrało. Podaje nazwę pokarmu oraz żywiące się nim zwierzęta. Reszta dzieci i nauczyciel uściślają, poszerzają podawane informacje. Grupują według rodzajów pokarmów: warzywa, owoce, ziarna lub według spożywających je zwierząt: ptaki, sarny, dziki, żubry, zające. Przyporządkowują zwierzętom ich pożywienie.

Dzieci analizują nazwy pokarmów i zwierząt, dzielą na sylaby, liczą je, wyodrębniają głoski w nagłosie, wygłosie, w środku wyrazu.

Środki dydaktyczne: obrazki lub okazy naturalne: słonina, smalec, ziarna kukurydzy, słonecznika, prosa, pszenicy, owsa, maku, dyni, lnu, owoce jarzębiny, jałowca, derenia (suszone), siano, marchew, buraki, rzepa, kapusta, jabłka, kasze i płatki owsiane, orzechy, żółędzie, kasztany

Ptasia stołówka – formowanie kul z pokarmem dla ptaków, usprawnianie manualne.

Nauczyciel proponuje pomoc ptakom w przetrwaniu zimy. Zapoznaje z zasadami dokarmiania ptaków: *Systematyczne dokarmianie ptaków powinno się rozpocząć po pierwszych opadach śniegu (jeśli śnieg się utrzymuje i pokrywa ziemię) i należy je kontynuować do początku marca. Przy wyższych temperaturach można wykładać mniej jedzenia niż podczas silnych mrozów. Pokarm należy uzupełniać przez całą zimę.*

Dzieci przy stolikach, odpowiednio zabezpieczone przed zabrudzeniem tłuszczem, najpierw mieszają ze sobą ziarna zbóż, a następnie – po dodaniu smalcu lub toju zwierzęcego – formują kule. Można do tego wykorzystać silikonowe foremki do muffinek lub puste kubeczki po serkach, jogurtach.

Do momentu wyłożenia pokarmu ptakom, kule powinny być przechowywane w lodówce, by użyty tłuszcz nie zjełczał.

Środki dydaktyczne: smalec, ziarna kukurydzy, słonecznika, prosa, pszenicy, owsa, maku, dyni, lnu, kubeczki po jogurtach

Kto mnie teraz znajdzie? – rozmowa kierowana połączona z pokazem.

Nauczyciel przypomina dzieciom sposoby przystosowania się zwierząt do zimy: *Niektóre zwierzęta zimą tyją, by tak przygotować się do mrozu i przetrwać zimę. Inne odlatują do ciepłych krajów, a jeszcze inne zmieniają futro, które w tym czasie robi się gęstsze i na dłużej zatrzymuje ciepło. Dodatkowo zmiana jego koloru służy ochronie przed drapieżnikami. Na śniegu łatwo byłoby zobaczyć zwierzę z brązowym futrem, ale po zmianie na białe zwierzę jest całkowicie niewidoczne i dzięki temu bezpieczniejsze.* Informacje o poszczególnych zwierzętach ilustruje odpowiednimi obrazkami, fotografiami z albumów, atlasów przyrodniczych.

Informacje dla nauczyciela:

Do zwierząt, które **zmieniają kolor futra** zimą, należą:

piesiec – inaczej **lis polarny**, żyje na dalekiej północy i zimą, która trwa tu przez 3 z czterech pór roku, jego futerko robi się białe, gęste, puszyste i dłuższe – tworzy się na nim tzw. woal (pokrywa włosowa);

śnieguła – ptak, którego można spotkać w Polsce tylko zimą, jego pióra mają wtedy biało-czarne ubarwienie;

łasica – ssak drapieżny, którego futro przybiera zimą białą barwę; budowa jej ciała sprawia, że łasica szybko traci ciepło, musi więc przez cały czas być w ruchu, polować;

lodówka – gatunek kaczki morskiej, nazwę nadali jej polscy zoologowie, bo u tych kaczek przeważają białe pióra z czarnobrązowymi odznaczeniami;

daniel – zimą ma futro szarobrązowe, dłuższą, puszystą sierść, co chroni go przed mrozem i wilgocią;

pardwa – ptak przypominający kuropatkę, o śnieżnobiałym zimowym upierzeniu, dzięki któremu jest niewidoczna dla drapieżników;

zając bielak – zimą jego futro staje się całkowicie białe, palce robią się gęsto owłosione;

gronostaj – nazywany też **łasica** zimą robi się całkowicie biały i widać tylko jego czarne oczy.

Niektóre zwierzęta, np. **dziki i jeleniowate oraz żubry zmieniają sierść, ale nie aż tak znacznie** – jest ona bardziej szara i nawet dwa razy dłuższa i gęstsza niż latem.

Środki dydaktyczne: ilustracje zwierząt, albumy, atlasy przyrodnicze

Jesienna mozaika – manipulowanie materiałem przyrodniczym.

Nauczyciel rozdaje dzieciom siedzącym przy stolikach arkusze białego papieru (w formacie A4 lub większym – wtedy dla dwojga dzieci) z umieszczonymi na nich konturami leśnych zwierząt oraz liście różnej wielkości. Zadaniem dzieci jest wypełnienie sylwet zwierząt liśćmi tak, by do siebie przylegały, ale na siebie nie zachodziły. Jeśli warunki są spełnione, dzieci przyklejają liście.

Środki dydaktyczne: arkusze białego papieru w formacie A4 lub większym z sylwetkami zwierząt, liście, klej, pędzelki

Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw III (opis na s. 222).

III. ZAJĘCIA POPOŁUDNIOWE

Sypialnia leśnego śpiocha – zabawa sensoryczna, uwrażliwienie na bodźce dotykowe.

Nauczyciel przypomina o zwierzętach hibernujących zimą. Dzieli się z dziećmi ciekawostkami na ich temat: *Najdłużej w stanie odrętwienia pozostają smużki i popielice – od października do maja (popielice nawet do początku czerwca); do kwietnia w sen zimowy zapadają: żółędnice, orzesznice, koszatki i nornica ruda. Zimą nie śpią gryzonie: norniki, darniówka i myszy, krety, ryjówki. Zimą przesypiają nietoperze oraz jeże, które zwinięte w kulkę, śpią w gniazdach pod liśćmi; nie należy ich budzić. W sen zapadają drapieżne zwierzęta leśne: niedźwiedzie, jenoty i borsuki. Jenoty śpią krótko – od grudnia do lutego, a ich sen jest lekki. Borsuki przed udaniem się na zimowy odpoczynek gromadzą w organizmie zapasy tłuszczu i dokładnie moszczą swoje nory, jedne wolą spać na suchych liściach drzew i krzewów, drugie wybierają paprocie, a jeszcze inne – mchy.*

Nauczyciel proponuje dzieciom, aby pomogły zwierzętom urządzić ich zimowe „sypialnie”. Dzieci podzielone na mniejsze zespoły układają w pudełkach (na tacach, w miskach) szyszki, liście, gałązki, żwirek z kamykami, piasek, kasztany, żołądź. Dotykają wszystkich „postań” dłońmi, gołymi stopami, wymieniają się wrażeniami zmysłowymi, określają swoje odczucia za pomocą przymiotników: miły, niemiły, ostry, miękki, twardy, przyjemny.

Środki dydaktyczne: szyszki, liście, gałązki, żwirek z kamykami, piasek, kasztany, żołądź, pudełko, pokrywki, tacki

Kto pierwszy w gawrze? – zabawa ruchowa z czworakowaniem, wyścigi rzędów.

Dzieci siedzą w dwóch rzędach obok siebie, przed linią startu. Półmetek w odległości kilku metrów wyznaczają chorągiewki lub kolorowe piłki. Pierwsze dziecko z każdego rzędu, poruszając się na czworakach, okrąża chorągiewkę, wraca do swojego rzędu, dotyka wyciągniętą dłońią następnego dziecka i siada na końcu. Dotknięte dziecko wykonuje zadanie tak samo jak pierwsze. Wygrywa ten rząd, którego uczestnicy szybciej ukończą wyścig.

Środki dydaktyczne: chorągiewki lub piłki

Co za historia! – ćwiczenia w budowaniu wspólnej fabuły.

Nauczyciel przygotowuje kilka dowolnych obrazków, przedmiotów, kładzie je przed dziećmi.

Dzieci siedzą w kole, kolejno wybierają dowolny obrazek/przedmiot i układają zdanie zawierające jego nazwę. Wybrany przedmiot/obrazek wraca do puli, może być użyty przez kilka osób.

Po pełnej rundce nauczyciel pozostawia tylko jeden, najczęściej wybierany, i proponuje dzieciom ułożenie o nim bajki. Każde dziecko wymyśla jedno zdanie, budując wspólną fabułę.

Dzieci analizują nazwy przedmiotów, dzielą na sylaby, liczą je, wyodrębniają głoski w nagłosie, wygłosie, w środku wyrazu.

Środki dydaktyczne: kilka dowolnych obrazków, przedmiotów

UWAGA! Na następny tydzień dzieci przynoszą różne przedmioty do „Kącika regionalnego” związane z miejscowością: fotografie rodzinne zrobione w lokalnym plenerze, stare plakaty informujące o uroczystościach, imprezach organizowanych lokalnie, widokówki, informatory i foldery turystyczne, wytwory sztuki regionalnej ludowej.

Zajęcia muzyczne 9. Jesień w lesie

Leśne zwierzęta – zabawa inhibicyjno-incytacyjna.

Nauczyciel akompaniuje dzieciom do marszu na bębenku. Na przerwę w muzyce uczestnicy zatrzymują się, a prowadzący podaje nazwę zwierzęcia (np. „niedźwiedź”, „sowa”, „wiewiórka”, „wilk”, „lis”). Dzieci naśladują ruchem sposób poruszania się wymienionego zwierzęcia.

Środki dydaktyczne: bębenek

Jesień w lesie – nauka piosenki i zabawa emisyjna.

Nauczyciel odtwarza nagranie piosenki i prosi, by dzieci zapamiętały nazwy wszystkich zwierząt wymienionych w piosence. Po omówieniu treści piosenki przedszkolaki uczą się jej, powtarzając po nauczycielu. Następnie prowadzący dzieli dzieci na 2 zespoły, które na zmianę wykonują refren piosenki (zaczyna jedna grupa, a powtórzenie refrenu przejmuje druga).

W ostatnim etapie nauki uczestnicy śpiewają zwrotki ze słowami piosenki, zaś refreny wykonują, zastępując słowa różnymi sylabami: „la”, „ma”, „na”, lub „ti-ta”, „di-du”, „lu-li” itp.

Środki dydaktyczne: CD1 Piosenki nr 9–10 „Jesień w lesie”

Jesienna zabawa – zabawa ruchowa przy piosence.

Dzieci tworzą koło wiązane. Do środka wchodzi jedna osoba, które jest „Jesienią”.

Zwrotka 1. – dzieci w kole idą w pulsie ćwierćnutowym w prawą stronę, zaś „Jesień” – w lewą. W połowie zwrotki następuje zmiana kierunku ruchu.

Refren – wraz z początkiem refrenu „Jesień” wybiera jedno dziecko z koła i razem tańczą w kółku. Pozostałe dzieci stoją i klaszczą w pulsie ćwierćnutowym.

Zwrotka 2. – powtarza się schemat układu ruchowego. Rolę „Jesieni” przejmuje dziecko zaproszone wcześniej do pary przez poprzednią „Jesień”.

Kolejne zwrotki należy wykonać według tego samego schematu, za każdym razem ze zmianą osoby „Jesieni”.

Środki dydaktyczne: CD1 Piosenki nr 9–10 „Jesień w lesie”

Na ile jest ta piosenka? – zabawa rytmiczna.

Dzieci wspólnie z nauczycielem ustalają, że zwrotki piosenki liczy się na „trzy”, a refren na „cztery”. Podczas kolejnej prezentacji nagrania klaszczą w pulsie ćwierćnutowym, jednocześnie mówiąc głośno: *raz* we właściwym momencie.

Zabawę można przeprowadzić z użyciem instrumentów perkusyjnych, np. trójkątów (jedno uderzenie na każde „raz”), marakasów (gra w pulsie na 3), bębenków, klawesów, guiro (puls na cztery).

Środki dydaktyczne: CD1 Piosenki nr 9–10 „Jesień w lesie”, trójkąty, marakasy, bębrenki, klawesy i inne dostępne instrumenty perkusyjne

Jesienny taniec – układ ruchowy przy piosence.

Nauczyciel dzieli dzieci na dwie równe grupy. Jeśli liczba przedszkolaków jest nieparzysta, to nauczyciel tworzy parę z jednym z nich. Zwrotki piosenki utrzymane są w charakterze kujawiaka; dzieci wykonują taneczne kroki.

Uczestnicy tworzą pary i stoją w dwóch rzędach naprzeciw siebie, w odległości około 3 metrów.

1. *Złota jesień zbiera w lesie*

grzyby rude i brązowe,

(w połowie zwrotki pary dochodzą do siebie 12 małymi krokami – w pulsie piosenki)

jarzębiny i kasztany,

(od połowy zwrotki dzieci w parach podają sobie ręce i tańczą w małych kółkach)

liście kolorowe.

Ref. *Głosy zwierząt echo niesie,*

(dzieci stają w parach naprzeciwko siebie i klaszczą na przemian we własne dłonie i dłonie partnerów – na przemian prawą i lewą ręką)

lasem idzie złota jesień. /bis

(Podczas przygrywki tworzą koło wiązane – pary obok siebie).

2. *Liście tańczą i wirują*

purpurowe i brązowe,

(idą w kole wiązanim w prawą stronę)

rudym liskom i wiewiórkom

(zmieniają kierunek ruchu)

sypią się na głowę.

Ref. *Głosy zwierząt echo niesie...*

(jak poprzednio)

(Podczas przygrywki dzieci w parach kładą obie ręce na ramionach kolegi).

- 3. Młode wilczki grają w berka,** (wykonują 1 krok dostawny w prawą stronę i 1 krok w lewą)
w dziupli widać szarą sowę, (jw.)
klucze ptaków odlatują (obracają się wokół własnej osi z rękami na biodrach)
– lecą do nas nowe. (obroty jw. ze zmianą kierunku ruchu)
- Ref. Głosy zwierząt echo niesie...** (jak poprzednio)
 (Podczas przygrywki tworzą koło wiązane – pary obok siebie).
- 4. Niedźwiedź już nie szuka miodu,** (wykonują 6 kroków do środka koła i 6 kroków do tyłu)
będzie spał calutką zimę, (jw.)
nie poczuje wcale chłodu;
z liści ma pierzynę.

Ref. Głosy zwierząt echo niesie... (jak poprzednio)
Środki dydaktyczne: CD1 Piosenki nr 9, 10 „Jesień w lesie”

$\text{♩} = 92$

1. Zło - ta je - sień zbie - ra w le - sie grzy - by ru - de i brą - zo - we,
ja - rzę - bi - ny i kasz - ta - ny, liś - cie ko - lo - ro - we.
Gło - sy zwie - rząt e - cho nie - sie, la - sem i - dzie zło - ta je - sień.
Gło - sy zwie - rząt e - cho nie - sie, la - sem i - dzie zło - ta je - sień.

Jesień w lesie

1. Złota jesień zbiera w lesie
grzyby rude i brązowe,
jarzębiny i kasztany,
liście kolorowe.

Ref. Głosy zwierząt echo niesie,
lasem idzie złota jesień. } bis

2. Liście tańczą i wirują
purpurowe i brązowe,
rudym liskom i wiewiorkom
śpią się na głowę.

Ref.: Głosy zwierząt echo niesie...

3. Młode wilczki grają w berka,
w dziupli widać szarą sowę,
klucze ptaków odlatują
– lecą do nas nowe.

Ref.: Głosy zwierząt echo niesie...

4. Niedźwiedź już nie szuka miodu,
będzie spał całutką zimę,
nie poczuje wcale chłodu;
z liści ma pierzynę.

Ref.: Głosy zwierząt echo niesie...

KRĄG TEMATYCZNY

10. Jestem Polką, jestem Polakiem

Cele ogólne

OBSZAR FIZYCZNY

- kształtowanie sprawności fizycznej, zwinności i koordynacji wzrokowo-ruchowej

OBSZAR EMOCJONALNY

- kształtowanie pożądanych postaw – postawy patriotycznej

OBSZAR SPOŁECZNY

- rozbudzanie poczucia przynależności narodowej
- kształtowanie poczucia przynależności do Europy

OBSZAR POZNAWCZY

- rozpoznawanie godła, hymnu i barw narodowych, wzbogacenie wiedzy o Polsce
- wprowadzenie nazw „Europa”, „Unia Europejska”
- zapoznanie z drukowaną i pisaną literą „L”, „l”
- kształtowanie umiejętności mierzenia długości za pomocą różnych miar
- wdrażanie do uważnego słuchania oraz opowiadania usłyszanego tekstu
- rozwijanie umiejętności liczenia

Kompetencje kluczowe:

1., 3., 5., 6., 7., 8.

Język angielski z Super Heroes, rozdział 2.

SŁOWNICTWO

- apple, pear, plum, pumpkin, carrot, leaf, one, two, three, four, five, six, seven, eight, nine, ten

CELE NAUCZANIA

- nazywanie owoców, warzyw oraz liczb od 1 do 10, zwracanie uwagi na poprawną wymowę, rozumienie sensu piosenki i śpiewanie jej, liczenie w zakresie 1-10

Ćwiczenia poranne – zestaw „Na turystycznym szlaku”

Gorący piasek – bieg z unoszeniem wysoko kolan.

Dzieci swobodnie biegają po wyznaczonej przestrzeni, bezpiecznie i bez potrąceń, na hasło *Gorący piasek!* kontynuują bieg, wysoko unosząc kolana, na hasło: *Do wody!* wykonują wysoki podskok.

Pasące się owce – poruszanie się na czworakach.

Dzieci na czworakach poruszają się po wyznaczonej przestrzeni. Wykonują przy tym polecenia wydawane przez nauczyciela: *Stado!* – dzieci blisko siebie, *Rządek!* – jedno za drugim, *Para!* – dwójkami.

Górski potok – przeskakiwanie obunóż.

Nauczyciel układa na podłodze równolegle dwie skakanki. Wyznaczają one potok, który dzieci mają przeskoczyć obunóż. Nauczyciel stopniowo przekłada skakanki tak, by potok stawał się coraz szerszy.

Ciężki plecak – lekki plecak – marsz z pochylaniem się do przodu lub odchylaniem do tyłu.

Dzieci naśladują czynność pakowania plecaka i zakładania go na plecy, zaczynają maszerować po wyznaczonej przestrzeni. Nauczyciel w trakcie zabawy udaje dokładanie do plecaków ciężkich przedmiotów, a dzieci ruchem reagują na dodatkowy ciężar – pochylając się coraz

bardziej do przodu lub odchylając do tyłu. Zabawa trwa, dopóki dzieci mogą maszerować w maksymalnym pochyleniu lub odchyleniu.

Pociąg w tunelu – czołganie się po podłodze.

Nauczyciel rozstawia kilka przeszkód, które dzieci mają pokonać, czołgając się (np. krzesetka z położoną na nich laską gimnastyczną). Dzieci w kilku zespołach – pociągach w ustawieniu rzędem poruszają się w różnych kierunkach po wyznaczonej przestrzeni.

Środki dydaktyczne: dwie skakanki, krzesetka, laska gimnastyczna

UWAGA! Nauczyciel prosi dzieci, żeby przyniosły różne przedmioty do „Kącika regionalnego” związane z miejscowością: fotografie rodzinne zrobione w lokalnym plenerze, stare plakaty informujące o uroczystościach, imprezach organizowanych lokalnie, widokówki, informatory i foldery turystyczne, wytwory sztuki ludowej.

Temat 10.1. Znak orła		
	Sytuacje edukacyjne/Zapisy do dziennika*	Oczekiwane osiągnięcia dziecka/Cele szczegółowe
I.	Orle gniazda – zabawa ruchowa orientacyjno-porządkowa z liczeniem Orły znane i nieznane – rozmowa kierowana z pokazem Ćwiczenia poranne – zestaw „Na turystycznym szlaku”	- bierze udział w zabawie, przestrzegając reguł I.5 - przelicza w trakcie zabaw IV.15 - zna różnych przedstawicieli rodziny jastrzębiowatych IV.18 - aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach I.5
II.	Jak powstało państwo polskie – poznanie legendy o Lechu, Rusie, Czechu na podstawie tekstu W. Widłaka Karty aktywności – doskonalenie percepcji wzrokowej i logicznego myślenia; utrwalenie symboli narodowych. Symbole narodowe – poszerzenie wiadomości, rozwijanie mowy, praca z ilustracjami Biało-czerwona czy czerwono-biała? – zabawa dydaktyczna. Wyprawka – wykonanie kotylionów	- zna legendy polskie IV.10 - zna godło Polski IV.10 - porównuje elementy ilustracji IV.11, IV.9 - zna i nazywa symbole narodowe IV.10 - rozpoznaje flagę Polski wśród innych podobnych flag IV.10 - samodzielnie konstruuje kotylion I.6
III.	Galeria sławnych Polaków: Fryderyk Chopin – rozmowa kierowana z pokazem Zajęcia muzyczne – „Polonez – korowód”, nauka układu rytmicznego	- zna sławnych Polaków – Fryderyka Chopina IV.10 - słucha utworów muzyki klasycznej IV.7 - rozwija wyobraźnię czasowo-przestrzennie-ruchową IV.7 - poznaje układ taneczny do poloneza IV.7

I. ZAJĘCIA PORANNE

Orle gniazda – zabawa ruchowa orientacyjno-porządkowa z liczeniem.

Nauczyciel rozkłada na podłodze obręcze gimnastyczne – gniazda. Dzieci swobodnie poruszają się po wyznaczonej przestrzeni, naśladując ramionami ruch ptasich skrzydeł. Na umówiony znak (uderzenie w tamburyn) dzieci siadają w gniazdach.

Odmiany zabawy:

- dzieci–orły przed lądowaniem w gnieździe okrążają je tyle razy, ile wypadnie oczek na kostce lub wskaże liczba na kartoniku,
- dzieci–orły zajmują gniazda w kilka osób, tyle ile wskaże liczba oczek na kostce/liczba na kartoniku.

Środki dydaktyczne: obręcze, duża kostka do gry, kartoniki z cyframi od 1 do 5, tamburyn

Orły znane i nieznanne – rozmowa kierowana z pokazem.

Nauczyciel przedstawia dzieciom ciekawostki o białym orle. Prezentuje albumy ornitologiczne z ilustracjami orłów, bielików i innych przedstawicieli jastrzębiowatych.

Informacje dla nauczyciela:

Bielik w polskim godle to właściwie nie orzeł. Ptak ten należy do rodziny jastrzębiowatych. Buduje gniazdo podobne do bocianiego, duże (średnica do 2 metrów), wysoko na starych drzewach (18–25 metrów nad ziemią). Samiec i samica bielika tworzą rodzinę na całe życie, w czasie którego budują od 2 do 5 gniazd (czasem zdarza się, że para ma tylko jedno gniazdo). Bieliki żywią się dużymi rybami (np.: leszcz, karp, szczupak, płoć), drobnymi ssakami (np.: zające, króliki) i ptakami wodnymi (np.: łyski, perkozy, kaczkę, gęsi, mewy). Bielik w Polsce jest ptakiem zagrożonym i objętym ścisłą ochroną gatunkową. Bielik i orzeł są gatunkami spokrewnionymi. Przyzwyczajaliśmy się mówić, że na naszym godle znajduje się biały orzeł, a nie bielik.

Środki dydaktyczne: albumy przyrodnicze z ptakami

Ćwiczenia poranne – zestaw „Na turystycznym szlaku”.

II. ZAJĘCIA GŁÓWNE

Jak powstało państwo polskie – poznanie legendy o Lechu, Rusie, Czechu i orlim gnieździe.

Nauczyciel czyta dzieciom legendę o Lechu i Białym Orle.

Legenda o powstaniu państwa polskiego

To było dawno, dawno temu. Ludzie żyli wtedy w niewielkich osadach. Żywili się tym, co złowili w rzekach, upolowali w lasach albo zebrali z krzaków i krzaczków. Wodę czerpali ze źródeł i strumieni. Trzymali się razem, bo wiadomo, że razem łatwiej bronić się przed wielkim niedźwiedziem, stadem wygłodniałych wilków albo i złym człowiekiem.

W pewnej osadzie żyło sobie trzech braci: Lech, Czech i Rus. Różnili się, ale kochali, jak to bracia. Kiedy po latach zmarł ich ojciec, przywódca całej osady, bracia zgodnie zarządzili dalej, ku radości mieszkańców. Wyglądało na to, że wszyscy będą żyć długo i szczęśliwie w spokoju. Do czasu.

Nadeszła susza. Przez wiele miesięcy nie spadła ani kropla deszczu. Na polach nie weszło zboże, w rzeki wysychały, zabrakło ryb, z lasów zniknęły zwierzęta. Lech, Czech i Rus zebrali się na radę.

– Nie wiadomo, na ile wystarczy nam zapasów żywności – powiedział Rus.
– Zwierzęta leśne uciekły przed suszą – dodał Czech. – Szukają sobie nowego miejsca.
– Może powinniśmy wziąć z nich przykład? – podsunął nagle Lech, a bracia niemal natychmiast pokiwali głowami.

Osiadłali swoje ukochane konie i razem z mieszkańcami osady ruszyli, by tak jak leśne zwierzęta znaleźć nowe miejsce do życia. Jechali długo. Mijali kamienne pustynie, uschnięte lasy, spalone słońcem pola. Nie tracili jednak nadziei.

Pewnego dnia dotarli do niezwyklej krainy. Była rozległa, pełna szerokich rzek i ogromnych, porośniętych trawą łąk. Rus aż krzyknął z zachwytu.

– Bracia, czuję, że to miejsce czekało na mnie – powiedział. – Żegnajcie! Ja zostanę i tu rozpocznę nowe życie.

I tak się stało. Rus został, a Lech i Czech ruszyli dalej. Zastanawiali się, do kogo prędzej uśmiechnie się szczęście. Kiedy po kolejnych dniach wędrówki stanęli przed wysokimi górami, Czechowi zadrżało serce.

– To tutaj – powiedział pewnym głosem. – Tu założę moją osadę. Z gór spływa wiele strumieni, a ziemia jest żyzna, więc nie zabraknie ani wody, ani pożywienia. Żegnaj, Lechu.

Bracia uściskali się serdecznie, a potem Lech wskoczył na konia i ruszył w dalszą drogę przez lasy, wzgórza i rzeki. Pewnego wieczora, po całodziennym wędrowaniu, rozbił namiot pod rozłożystym drzewem. Położył się spać, żeby odpocząć, zanim rano znów pojedzie dalej. Tymczasem... Rano obudziły go dziwne odgłosy, jakby piski, a może popłakiwania noworodka. Lech wyszedł przed namiot. Dziwne odgłosy dochodziły z góry!

Uniósł głowę i wśród potężnych gałęzi dębu zobaczył gniazdo. To stamtąd dobiegało kwilenie piskląt.

Lecha coś tknęło, ale jeszcze nie miał pewności. Osiadł konia, żeby obejrzeć najbliższą okolicę, gdy ciemna chmura przestłoniła słońce. Lech uniósł głowę. To nie była chmura! Wielki, królewski ptak o mocnych szponach i dziobie leciał w kierunku drzewa.

– Orzeł... To jego gniazdo – wyszeptał Lech i rozejrzał się wokoło.

A potem zszedł z konia.

– Tu zostajemy! – powiedział. – To jest nasze miejsce. A ten piękny ptak, który nam je wskazał, będzie odtąd naszym znakiem.

I tak się stało. Tam, gdzie rósł wielki dąb, Lech założył osadę. Na pamiątkę orlego gniazda nazwano ją Gnieznem. Orzeł zaś stał się znakiem Lecha, jego dzieci, wnuków, prawnuków i praprawnuków. I jest naszym znakiem do dziś.

Wojciech Widłak

Po wysłuchaniu legendy następuje rozmowa o jej treści. Nauczyciel zachęca dzieci do opowiedzenia legendy własnymi słowami oraz do wypowiedzi na temat godła. Wspólnie z dziećmi omawia zmiany w wyglądzie godła na przestrzeni wieków oraz jego wygląd obecny. Wskazuje miejsca, gdzie można zobaczyć godło państwowe.

Środki dydaktyczne: ilustracje przedstawiające godło Polski w różnych czasach, godło współczesne, monety, banknoty

Karty aktywności – doskonalenie percepcji wzrokowej i logicznego myślenia; utrwalenie symboli narodowych.

Środki dydaktyczne: KA1 s. 74–75

Symbol narodowy – poszerzenie wiadomości, rozwijanie mowy, praca z ilustracjami. Nauczyciel kolejno omawia i demonstruje dzieciom symbole narodowe.

Informacje dla nauczyciela:

Flaga Polski jest w kolorze biało-czerwonym. Biały jest zawsze na górze, czerwony na dole. Polska flaga wisząca pionowo ma czerwony pasek z prawej strony. Flagę należy wywieszać w czasie ważnych świąt narodowych.

Bandera to flaga wisząca na statku. Polskie okręty wojenne mają biało-czerwoną banderę z **godłem Polski** umieszczonym na białym pasie. Koniec bandery ma wcięcie w kształcie jaskółczego ogona.

akomp.

Hymn narodowy to najważniejsza pieśń w Polsce. Śpiewa się go podczas obchodów ważnych uroczystości państwowych, a także gdy przyjeżdża ważny gość, np. prezydent albo król innego kraju, gdy polski sportowiec zdobędzie medal, przed meczami międzynarodowymi i np. w szkole na apelach i akademiach. Słowa hymnu napisał ponad dwieście dwadzieścia lat temu Józef Wybicki. Autora muzyki nie znamy. Hymn państwowy śpiewa się, stojąc na baczność.

Nauczyciel prezentuje dzieciom słowa i melodię Mazurka Dąbrowskiego. Dzieci, zachowując postawę stojącą, starają się powtarzać słowa pieśni. Następnie starają się odczytać napisy: „godło”, „barwy narodowe”, „flaga”, „bandera”, „hymn”.

Godło Polski jest najważniejszym symbolem naszego kraju. Na czerwonej tarczy orzeł biały w złotej koronie, ze złotymi pazurami i dziobem, patrzy w lewą stronę. Godło wisi we wszystkich urzędach państwowych, w przedszkolach i szkołach. Orzeł znajduje się na monetach i pieczęciach.

Środki dydaktyczne: ilustracje do demonstracji (flaga, bandera polska), CD3 Utwory nr 33 „Mazurek Dąbrowskiego”, napisy: „godło”, „barwy narodowe”, „flaga”, „bandera”, „hymn”

Biało-czerwona czy czerwono-biała? – zabawa dydaktyczna.

Nauczyciel gromadzi przed dziećmi wiele różnych flag państwowych, wśród nich flagę polską oraz inne w barwach bieli i czerwieni (m.in. Austrii, Bahrajnu, Danii, Gruzji, Indonezji, Japonii, Kanady, Kataru, Libanu, Malty, Monako, Peru, Singapuru, Szwajcarii, Tonga, Tunezji, Turcji). Dzieci przyglądają się, omawiają różnice i podobieństwa do naszej narodowej flagi. Wybierają najbardziej i najmniej podobną. Na arkuszu szarego papieru układają wspólną flagę biało-czerwoną z małych karteczek, zgodnie z właściwym układem barw.

Środki dydaktyczne: flagi państw, arkusz szarego papieru, kartoniki w kolorze białym i czerwonym, klej

Wyprawka – wykonanie kotylionów.

Środki dydaktyczne: Wyprawka „Biało-czerwony kotylion”, klej

INDYWIDUALIZACJA – zajęcia wspomagające i rozszerzające

Pióro orła – ćwiczenie doskonalące sprawność manualną, kreślenie lub wycinanie po liniach równoległych.

Przygotowujemy dość dużą, papierową sylwetę pióra. Dzieci realizujące zadanie wspomagające kreślą ołówkiem linie równoległe od wytyczonej zgięciem linii środkowej (najpierw po śladzie). Dzieci realizujące zadanie rozszerzające złożoną na pół sylwetę nacinają ukośnie tak, żeby nie przeciąć pióra (w wypadku przecięcia powstaną mniejsze pióra). Gotowe pióra można wykorzystać do wykonania sylwetki orła i wykleić nimi rozłożone skrzydła.

Środki dydaktyczne: sylwetka piór z białego papieru, część z narysowanymi ukośnymi liniami, nożyczki

utwór

Galeria sławnych Polaków: Fryderyk Chopin – rozmowa kierowana z pokazem, słuchanie utworów.

Nauczyciel przedstawia dzieciom życie i twórczość najwybitniejszego polskiego kompozytora.

Informacje dla nauczyciela:

Fryderyk Chopin to według współczesnego mu poety, Cypriana Kamila Norwida „rodem warszawianin, sercem Polak, a talentem świata obywatel”. Urodził się w rodzinnym dworze w Żelazowej Woli. Istnieje piękna legenda, że przyjsiu na świat małego Fryderyka w lutym albo marcu 1810 roku towarzyszył koncert skrzypcowy w wykonaniu szczęśliwego ojca, Mikołaja. Fryderyka bardzo wczesnie zaczęła uczyć gry na fortepianie matka, a w wieku sześciu lat rozpoczął regularne lekcje u prywatnego nauczyciela muzyki. Był wyjątkowo uzdolniony, już jako siedmiolatek skomponował kilka polonezów, marszów i wariacji. Pierwszy raz publicznie koncertował jako ośmiolatek na wieczorze Towarzystwa Dobroczynności, w Pałacu Radziwiłłowskim w Warszawie. Rok później, jako cudowne dziecko, grywał w warszawskich domach szlachty i arystokracji. Cztery dni przed wybuchem powstania listopadowego, 2 listopada 1830 r. Chopin jako sławny muzyk opuścił Warszawę i udał się do Wiednia. Do Polski nigdy nie wrócił. Zyskał uznanie w Wiedniu i w Paryżu, w którym osiadł we wrześniu 1831 r. Komponował i koncertował, udzielał też lekcji gry. Przez wiele lat wyniszczała go choroba płuc; zmarł 17 października 1849 r. Pochowano go na paryskim cmentarzu Père-Lachaise, do Polski sprowadzono tylko jego serce. Jest wmurowane w filar kościoła Świętego Krzyża w Warszawie.

W twórczości Chopina widoczna jest inspiracja muzyką ludową z Mazowsza. Skomponował 57 mazurków. W jego utworach pobrzmiewa zamasyisty mazur, szybki, wirujący oberek i powolny, melancholijny kujawiak.

Na podstawie: <http://pl.chopin.nifc.pl/chopin/life>

Nauczyciel, opowiadając, pokazuje dzieciom ilustracje dotyczące życia Fryderyka Chopina. Następnie prezentuje fragmenty utworów ludowych i – dla porównania – kompozycji Chopina. Dzieci po wysłuchaniu dzielą się wrażeniami.

Środki dydaktyczne: fotografie i rysunki przedstawiające Fryderyka Chopina, dwór w Żelazowej Woli, widoki XIX-wiecznej Warszawy, pomnik Chopina w Łazienkach Królewskich, nagrania muzyki ludowej z Mazowsza, mazurki F. Chopina (ze zbiorów nauczyciela), odtwarzacz CD **Zajęcia muzyczne** – „Polonez – korowód”, nauka układu rytmicznego (opis na s. 216).

Temat 10.2. W mojej małej ojczyźnie

	Sytuacje edukacyjne/Zapisy do dziennika*	Oczekiwane osiągnięcia dziecka/Cele szczegółowe
I.	Uliczka przyjaźni – zabawa integracyjna Kącik regionalny – tworzenie kolekcji eksponatów związanych z najbliższą okolicą Ćwiczenia poranne – zestaw „Na turystycznym szlaku”	– bierze udział w zabawie, przestrzegając reguł I.5, III.2 – wyszukuje przedmioty związane z miejscem zamieszkania III.2 – aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach I.5

	Sytuacje edukacyjne/Zapisy do dziennika*	Oczekiwane osiągnięcia dziecka/Cele szczegółowe
II.	• „L” jak lubię – poznanie litery: budowanie modeli wyrazów podstawowych, umieszczanie w schemacie wyrazu głoski „l”, wyróżnianie samogłosek i spółgłosek, odczytywanie wyrazów i sylab zawierających literę „l” • Karty aktywności – litery „L”, „l” – przygotowanie do czytania i pisania • Książka – utrwalenie znajomości litery „l” • W poszukiwaniu legendy mojego miasta – wyjście do biblioteki • Ulice i uliczki – obserwacja najbliższej okolicy, spacer po ulicach w okolicy przedszkola	– rozpoznaje i nazywa literę „l” wielką i małą, IV.4 – dokonuje analizy i syntezy słuchowej, wskazuje miejsca głoski „l” w słowach IV.2 – podejmuje próby pisania liter w liniaturze IV.8 – utrwała obraz litery „l” IV.4 – podejmuje próby czytania IV.4 – aktywnie poszukuje wiedzy na temat rodzinnej miejscowości III.2 – bezpiecznie porusza się w grupie z. 7, III.
III.	• Galeria sławnych Polaków – Mikołaj Kopernik – rozmowa kierowana z pokazem • Luneta astronoma – układanie wyrazów z kartoników z literami, konstruowanie modeli lunet z rolek • Nasza mała ojczyzna – swobodne wypowiedzi dzieci na temat miejsca ich zamieszkania: osiedla, miejscowości, regionu • W ogrodzie: Moja miejscowość moimi oczami – plener malarski	– zna sławnych Polaków – Mikołaja Kopernika IV.10 – układa wyrazy z liter IV.4 – wykorzystuje w zabawie przedmioty z recyklingu I.6 – posiada wiedzę o swoim miejscu zamieszkania III.2 – estetycznie wykonuje pracę plastyczną IV.1

* Zapisy do dziennika są dostępne na stronie www.dlanauczyciela.pl

I. ZAJĘCIA PORANNE

Uliczka przyjaźni – zabawa integracyjna.

Dzieci stają w dwóch szeregach twarzami do siebie tak, by między nimi powstała uliczka. Dzieci z jednego końca przechodzą kolejno uliczką i ustawiają się na drugim końcu. Do przechodzącego dziecka wszyscy się uśmiechają i przyjaźnie je dotykają. Gdy zatrzyma się, osoba – przed którą stoi – musi powiedzieć coś miłego, np. *bardzo cię lubię, lubię twój uśmiech, chciałbym być twoim przyjacielem.*

Kącik regionalny – tworzenie kolekcji eksponatów związanych z najbliższą okolicą.

Dzieci z pomocą rodziców organizują „Kącik regionalny”. Gromadzą wspólnie przedmioty związane z miejscowością. Mogą to być fotografie rodzinne zrobione w lokalnym plenerze, stare plakaty informujące o uroczystościach, imprezach organizowanych lokalnie, widokówki, informatory

i foldery turystyczne opisujące zabytki, ciekawe miejsca w miejscowości lub jej pobliżu. Dzieci mogą również przynieść bilety kolejowe z uwidocznioną nazwą miejscowości. Ciekawe będą też wytwory sztuki ludowej i nowoczesnej pochodzące od lokalnych twórców.

Środki dydaktyczne: fotografie pamiątkowe, widokówki, foldery turystyczne, bilety kolejowe, plakaty, wytwory sztuki ludowej

Ćwiczenia poranne – zestaw „Na turystycznym szlaku”.

II. ZAJĘCIA GŁÓWNE

„L” jak lubię – poznanie litery.

- Analiza wyrazów podstawowych: „lalka”, „Lena”, „las”, „król”, „luneta”, „legenda”. Dzieci dzielą słowa na sylaby i głoski, wyodrębniają głoskę „l” w nagłosie, na końcu, w środku wyrazu. Ustalają, że „l” jest spółgłoską. Wskazują inne wyrazy z głoską „l” w różnym położeniu: w nagłosie, wygłosie, w śródgłosie.

- Nauczyciel prezentuje literę „l” małą i wielką, drukowaną oraz pisaną. Wspólnie z dziećmi analizuje kierunki pisania, podobieństwo do innych liter.

- Dzieci, wykorzystując białe kartoniki, budują modele wyrazów podstawowych, umieszczają kartoniki z literą „l” na właściwym miejscu. W dalszej kolejności tworzą modele wyrazów z podziałem na samogłoski i spółgłoski, używając czerwonych i niebieskich kartoników.

- Nauczyciel prezentuje na kartonikach wyrazy z literą „l” i sylaby: „lam”, „mle”, „li”, „lo”, „al”, „le”, „lo”. Dzieci je odczytują i wskazują wyrazy, w których słychać podane sylaby.

Środki dydaktyczne: Wyprawka „Kartoniki z literami”, kartoniki z wyrazami: „lalka”, „Lena”, „las”, „król”, „luneta”, „legenda” oraz innymi, kartoniki z sylabami: „lam”, „mle”, „li”, „lo”, „al”, „le”, „lo”

Karty aktywności – litery „L”, „l” – przygotowanie do czytania i pisania.

Środki dydaktyczne: KA1 s. 76–77

Książka – utrwalenie znajomości litery „l”.

Środki dydaktyczne: K s. 24–25

INDYWIDUALIZACJA – zajęcia wspomagające

Skarbczyk imion – zabawa dydaktyczna doskonaląca umiejętność czytania metodą sylabową wyrazów i zdań z poznaną literą.

Nauczyciel przygotowuje rozsypankę sylabową, która umożliwi układanie imion, np.: E-la, Li-la, Lo-la, Me-la, Mi-la, O-la, Li-li, kartoniki z wyrazami „ma”, „to” oraz obrazki z różnymi przedmiotami. Dzieci najpierw łączą sylaby, tworząc imiona. Następnie tworzą i odczytują zdania obrazkowo-wyrazowe, np.:

Ola ma (obrazek).

To (obrazek) Oli.

Środki dydaktyczne: sylaby do układania imion, np. E-la, Li-la, Lo-la, Me-la, Mi-la, O-la, Li-li, kartoniki z wyrazami „ma”, „to” oraz obrazki z różnymi przedmiotami

INDYWIDUALIZACJA – zajęcia rozszerzające

Nauczyciel zaprasza dzieci wykazujące zainteresowanie i umiejętności w zakresie czytania do dopełnienia kącika regionalnego podpisami, które edytują na komputerze z pomocą nauczyciela lub układają z alfabetu ruchomego.

Środki dydaktyczne: komputer z edytorem tekstu lub alfabet ruchomy

W poszukiwaniu legendy mojego miasta – wyjście do biblioteki.

Dzieci w bibliotece publicznej szukają informacji o swojej najbliższej okolicy: osiedlu, miejscowości, regionie. Korzystając z pomocy pracowników biblioteki, najpierw odszukują w katalogu

pozycje zawierające poszukiwane treści. Potem znajdują publikacje na półkach. W zależności od możliwości, wypożyczają egzemplarze książek, gazet, foldery, albumy traktujące o interesujących dzieci zagadnieniach. Wyszukują ciekawostki na stronach internetowych, drukują materiały. Poszukują w ten sposób podania, historie, legendy związane z omawianą tematyką.

Środki dydaktyczne: prasa lokalna, przewodniki turystyczne, foldery, książki

Ulice i uliczki – obserwacja najbliższej okolicy, spacer po ulicach w okolicy przedszkola.

W drodze powrotnej z biblioteki do przedszkola dzieci bacznie obserwują okolicę. Znajdują tabliczki z nazwami ulic, próbują je odczytać. Rozpoznają i nazywają budynki użyteczności publicznej: urzędy, przychodnie zdrowia, szkoły, omawiają ich znaczenie i funkcje. Wskazują na miejsca handlowo-usługowe typu sklepy, poczta. Zwracają uwagę na architekturę najbliższej okolicy, typ zabudowy, rzeźbę terenu, roślinność. Widoki utrwalają w postaci fotografii i filmików.

Środki dydaktyczne: aparat fotograficzny, kamera

III. ZAJĘCIA POPOŁUDNIOWE

Galeria sławnych Polaków: Mikołaj Kopernik – rozmowa kierowana z pokazem.

Nauczyciel przedstawia postać sławnego polskiego naukowca z przełomu XV i XVI wieku.

Prezentuje ilustracje przedstawiające Mikołaja Kopernika, rękopis „O obrotach sfer niebieskich”, Układ Słoneczny, lunety.

Informacje dla nauczyciela:

Mikołaj Kopernik urodził się w 1473 r. w Polsce, w Toruniu, znany jako Nicolaus Copernicus, był astronomem. W dziele swego życia pt. „O obrotach sfer niebieskich” wykazał, że Słońce nie krąży wokół Ziemi, ale jest w centrum, a Ziemia krąży wokół niego. Zainteresowania Kopernika obejmowały astronomię, matematykę, prawo, ekonomię, strategię wojskową, astrologię oraz medycynę. Pisał wiersze, zajmował się kartografią i tłumaczeniami. Kopernik wykazał się odwagą, by przeciwstawić swą śmiałość i twórczą teorię ugruntowanym twierdzeniom, potwierdzanym nauką Kościoła. Stała się ona podstawą wyjaśnienia zjawisk zachodzących w Układzie Słonecznym. O wielkości teorii Kopernika świadczy fakt, że dopiero w XX wieku, po ogłoszeniu rewolucyjnej teorii względności Einsteina, możliwe było pełne zrozumienie nauki polskiego astronoma. Odkrycie Alberta Einsteina nie podważyło idei Kopernika z około 1530 roku.

Środki dydaktyczne: ilustracje przedstawiające Mikołaja Kopernika, rękopis „O obrotach sfer niebieskich”, Układ Słoneczny, lunety

Luneta astronoma – układanie wyrazów z kartoników z literami, konstruowanie modeli lunet z rolek.

Nauczyciel wyjaśnia dzieciom budowę i zastosowanie lunety (teleskopu) i lornetki.

Informacje dla nauczyciela:

Luneta, teleskop to przyrządy optyczne złożone z dwóch elementów optycznych: obiektywu i okularu (teleskop soczewkowy) lub z okularu i zwierciadła (teleskop zwierciadlany), połączonych tubusem (obudową). Służy do powiększania odległych obrazów. Uzyskany za ich pomocą obraz jest rzeczywisty, powiększony, odwrócony lub prosty. Lornetka to przyrząd optyczny w postaci dwóch lunet. Umożliwia obustronną obserwację odległych obiektów. Lornetka jest tak skonstruowana, aby dawała obraz prosty, czyli nieodwrócony.

Dzieci wspólnie układają wyrazy „luneta”, „teleskop”, „lornetka”, odczytują, zaznaczają położenie liter „l”. Następnie wykonują własne przyrządy optyczne z rolek po papierze lub ręcznikach papierowych. Wycinają z papieru prostokąty, ozdabiają je według własnego uznania, przyklejają do rolek, potem mocują dwie rolki równolegle obok siebie (powstaje lornetka) lub jedną za drugą, tworząc lunety, teleskopy. Manipulują, bawią się swoimi wytworami. Naśladują dawnych i współczesnych astronomów.

Środki dydaktyczne: Wyprawka „Kartoniki z literami” do ułożenia wyrazów: „luneta”, „lornetka”, „teleskop”, rolki z tektury, kolorowy papier, kredki, mazaki, klej

Lornetka i luneta z tekturowych rolek.

Nasza mała ojczyzna – swobodne wypowiedzi dzieci na temat miejsca ich zamieszkania: osiedla, miejscowości, regionu.

Nauczyciel pomaga dzieciom stworzyć wystawę okolicznościową „Nasza mała ojczyzna” w holu głównym przedszkola, w szatni lub innym eksponowanym miejscu. Dzieci prezentują wybrane przedmioty, które udało im się pozyskać z domów, wypożyczyć z biblioteki, zgromadzić w kącie regionalnym w swojej sali, samodzielnie wykonać. Wyznaczają czasowych przewodników, którzy dyżurują po południu przy wystawie i opowiadają o niej wszystkim zainteresowanym: dzieciom z innych grup, rodzicom, pracownikom przedszkola. Dzielą się wiedzą na temat miejsca zamieszkania oraz zebranych na wystawie eksponatów.

Środki dydaktyczne: eksponaty z kącia regionalnego w sali, prace dzieci z pleneru malarskiego, materiały wypożyczone z biblioteki

W OGRODZIE

Moja miejscowość moimi oczami – plener malarski.

W ogrodzie przedszkolnym na rozstawionych sztalugach lub na arkuszach szarego papieru rozciągniętych na płócie dzieci malują farbami plakatuowymi, obrazy, które utkwiły im w pamięci podczas spaceru po okolicy, lub widok z ogrodu przedszkolnego. Prace mogą być indywidualne

lub grupowe. Dzieci starają się przedstawić miejsca charakterystyczne dla ich miejscowości. (Prace będą wykorzystane na wystawie okolicznościowej).

Środki dydaktyczne: sztalugi, kartony, szary papier, farby plakatowe, pędzle

Temat 10.3. Wędrówki palcem po mapie		
	Sytuacje edukacyjne/Zapisy do dziennika*	Oczekiwane osiągnięcia dziecka/Cele szczegółowe
I.	• Latarnia morska – zabawa ruchowa inhibicyjno-incytacyjna z latarką • Od Bałtyku do Tatr – zapoznanie z mapą Polski • Ćwiczenia poranne – zestaw „Na turystycznym szlaku”	– bierze udział w zabawie, przestrzegając reguł I.5 – wykazuje zainteresowanie mapą IV.10 – aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach I.5
II.	• Polska to kraj miodem i mlekiem płynący – rozmowa kierowana z pokazem • Królowa polskich rzek – zabawa dydaktyczna, matematyczna • Lawina – zabawa ruchowa bieżna • Na dworcu – zabawa z czytaniem • Karty aktywności – doskonalenie percepcji wzrokowej i sprawności manualnej • Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw I	– zna dobra naturalne Polski IV.10 – mierzy długość za pomocą sznurka lub innej miary IV.13 – biegnie bez potrażeń I.5 – odczytuje nazwy miast IV.4 – ćwiczy spostrzegawczość IV.9 – wykonuje ćwiczenia grafomotoryczne I.7 – poprawnie wykonuje ćwiczenia gimnastyczne I.8
III.	• Galeria sławnych Polaków – Jerzy Kukuczka – rozmowa kierowana z pokazem • Raz na ludowo – poznanie wybranych elementów sztuki ludowej różnych regionów Polski • Lina ratownicza – zabawa ruchowa równoważna • W ogrodzie: Ryby w sieci – zabawa ruchowa w kole	– zna sławnych Polaków: Jerzego Kukuczkę IV.10 – zna wytwory polskiej sztuki ludowej IV.10 – porusza się stopa za stopą I.5 – aktywnie uczestniczy w zabawie ruchowej I.5

* Zapisy do dziennika są dostępne na stronie www.dlanauczyciela.pl

I. ZAJĘCIA PORANNE

Latarnia morska – zabawa ruchowa inhibicyjno-incytacyjna z latarką.

Dzieci to statki na morzu, stoją w rozсыpcy w sali, wyznaczony „latarnik” trzyma w dłoniach latarkę i, obracając się wokół własnej osi, oświetla innych uczestników zabawy. Dzieci czekają, aż latarnia morska je oświetli – wtedy mogą się poruszyć. Kiedy światło przesuwają się dalej, zatrzymują się.

Odmiana zabawy: dzieci poruszają się swobodnie, a zatrzymują się, kiedy dosięgnie ich światło latarni.

Środki dydaktyczne: latarka

Od Bałtyku do Tatr – zapoznanie z mapą Polski.

Dzieci oglądają mapy Polski, wodzą wskaźnikiem po linii wyznaczającej granice. Nauczyciel wyjaśnia, co oznaczają kolory na mapie fizycznej: zielony – niziny, żółty – wyżyny, brązowy – góry, niebieski – morze, jeziora, rzeki.

Przy mapie administracyjnej nauczyciel przekazuje podstawowe informacje o podziale administracyjnym.

Informacje dla nauczyciela:

Polska od 1999 roku jest podzielona na 16 województw. Największy obszar zajmuje województwo mazowieckie, najmniejszy – opolskie. Dwa województwa mają dostęp do morza: pomorskie i zachodniopomorskie, a sześć jest położonych częściowo w górach: małopolskie, podkarpackie, dolnośląskie, śląskie, świętokrzyskie i opolskie. Wszystkie województwa obfitują w atrakcje turystyczne i każdy polski region warto odwiedzić. Nazwy województw wywodzą się od nazw krain geograficznych lub ważnych miast.

- Dzieci odszukują na mapie stolicę Polski – Warszawę, oraz własną miejscowość. Próbuja ustalić, gdzie jest położona, w którym województwie, na jakim terenie (nizina, wyżyna, tereny górskie, nad morzem, rzeką, jeziorem).

Środki dydaktyczne: mapy Polski (fizyczna, administracyjna), atlasy geograficzne

Ćwiczenia poranne – zestaw „Na turystycznym szlaku”.

II. ZAJĘCIA GŁÓWNE

Polska to kraj miodem i mlekiem płynący – rozmowa kierowana z pokazem.

Nauczyciel rozdaje dzieciom obrazki przedstawiające bogactwa naturalne Polski (surowce mineralne, uprawiane warzywa i owoce, zasoby wodne i lasy). Omawiając rozmieszczenie i występowanie poszczególnych dóbr na terenie Polski, pomaga dzieciom umieścić obrazki na mapie Polski:

- węgiel kamienny – Górny Śląsk, Lubelszczyzna
- węgiel brunatny – okolice Bełchatowa, Konina i Bogatyni
- sól kamienna – Kujawy
- zboża – Żuławy, Kujawy, Lubelszczyzna, Pojezierza, Podkarpacie, Wielkopolska, Mazowsze
- ziemniaki – Małopolska, Wielkopolska
- jabłka – Mazowsze, Wielkopolska
- buraki cukrowe – Wielkopolska, Kujawy, Żuławy, Lubelszczyzna
- rzepak – Opolszczyzna, Dolny Śląsk, Kujawy, Żuławy, Wybrzeże
- lasy na drewno – Bory Tucholskie
- rybołówstwo – Pomorze, pojezierza

Środki dydaktyczne: mapa Polski, ilustracje przedstawiające dobra naturalne: węgiel, sól, zboża, ziemniaki, jabłka, buraki cukrowe, rzepak, lasy, ryby

Królowa polskich rzek – zabawa dydaktyczna, matematyczna.

Dzieci odszukują na mapie niebieskie linie przedstawiające rzeki. Wodzą po nich palcami, starając się odszukać źródła i ujścia. Odczytują nazwy. Nauczyciel proponuje wskazanie, które są najdłuższe, zmierzenie i porównanie długości. Dzieci za pomocą linijki i innych dostępnych narzędzi (np. miarki budowlanej, centymetra krawieckiego) próbują wykonać zadanie.

Nauczyciel proponuje wykorzystanie sznurka, demonstruje, jak należy się nim posługiwać, by uzyskać rzetelny wynik. Dzieci precyzyjnie układają na mapie sznurki (każdy w innym kolorze), odcinają nadmiar. Następnie, kładąc jeden sznurek obok drugiego, porównują długości. Potem

wykonują to samo zadanie za pomocą korków po napojach. Układają na rzekach korki w różnych kolorach, później umieszczają je obok siebie i porównują ich liczbę.

Środki dydaktyczne: mapa, linijki, miarka budowlana, centymetr krawiecki, sznurek w różnych kolorach, nożyczki, plastikowe korki w różnych kolorach

Lawina – zabawa ruchowa bieżna.

Dzieci stają w rozсыpce, jedno stoi z boku. Wyznaczone dziecko biegnie za uciekającymi, starając się któregoś dotknąć ręką. Każde złapane dziecko pomaga łapać. Kiedy wszystkie dzieci staną się częścią lawiny, zabawa się kończy.

Na dworcu – zabawa dydaktyczna z czytaniem.

Nauczyciel prezentuje dzieciom nazwy miast, do których z dworca wyruszają pociągi. Wybiera kilku maszynistów, którzy poprowadzą pociągi, i rozdaje im kartoniki z nazwami miast. Reszta dzieci dostaje karteczki – bilety, na których wydrukowano nazwy miast, ale z pominięciem niektórych liter, pisane różnymi czcionkami. Zadaniem dzieci jest dopasować swoje bilety do odpowiednich pociągów i wsiąść. Pociąg, który będzie miał komplet pasażerów, może ruszać w drogę po sali. Dzieci zmieniają się na stanowiskach maszynistów oraz wymieniają się biletami do chwili, kiedy każde odbędzie podróż do każdego miasta.

Środki dydaktyczne: kartoniki z nazwami miast: Warszawa, Kraków, Poznań, Łódź, Szczecin, Wrocław, karteczki-bilety: W.rsza.wa, K.aków, P.znań, Ł.dź, Szczecin, W.rocław, Warsza.a, Krak.w, Pozn.ń, Ł.óz, Szczec.n, Wrocł.w, War.zawa, Kra.ów, Po.nań, Łód., Szc.ecin, Wro.ław

Karty aktywności – doskonalenie percepcji wzrokowej i sprawności manualnej.

Środki dydaktyczne: KA1 s. 78–79

Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw I (opis na s. 218).

III. ZAJĘCIA POPOŁUDNIOWE

Galeria sławnych Polaków: Jerzy Kukuczka – rozmowa kierowana z pokazem.

Nauczyciel prezentuje postać wybitnego polskiego taternika, alpinisty i himalaisty.

Informacje dla nauczyciela:

Jerzy Kukuczka – drugi człowiek na świecie, który zdobył najważniejsze i najwyższe szczyty: Lhotse, Mount Everest, Makalu, Broad Peak, Gasherbrum I i II, Dhaulagiri, Cho Oyu, Nanga Parbat, Kanczendzonga, K-2, Mansalu, Annapurnę i Shisha Pangma. Jerzy Kukuczka zdobył Koronę Himalajów i Karakorum – wszystkie 14 światowych ośmiotysięczników.

Nauczyciel zachęca dzieci do oglądania sprzętu wspinaczkowego koniecznego przy wyprawach w wysokie góry, takie jak Tatry. Dzieci oglądają ilustracje, odczytują z pomocą nauczyciela ich nazwy i próbują dopasować kartoniki z nazwami („lina”, „czekan”, „raki”, „kask”, „haki”, „karabinki”, „śruby”). Nauczyciel zwraca szczególną uwagę na linę, dzieci wspólnie zastanawiają się nad jej znaczeniem w ekwipunku.

Środki dydaktyczne: ilustracje przedstawiające wspinaczy i sprzęt wspinaczkowy, napisy z nazwami sprzętu, fotografie górskich szczytów

Raz na ludowo – poznanie wybranych elementów sztuki ludowej różnych regionów Polski.

Nauczyciel prezentuje dzieciom ilustracje przedstawiające tradycyjne stroje ludowe z różnych stron Polski (może wyświetlić stronę internetową). Zaznacza, że współcześnie stroje te wykorzystywane są w celach reprezentacyjnych i artystycznych (zespoły pieśni i tańca, np. „Śląsk”, „Mazowsze”), a dawniej był to strój świąteczny mieszkańców wsi. Wykonywany ręcznie i samodzielnie przez kobiety: tkaniny, hafty, koronki. Każdy region posiadał strój różniący się takimi szczegółami, jak: czepce, wianki, chusty.

Informacje dla nauczyciela:

Wyróżnia się następujące regionalne stroje ludowe:

- ziemi ęczyckiej, sieradzkiej i wieluńskiej (strój ęczycki, opoczyński, piotrkowski, sieradzki, wieluński),

- małopolskie (strój częstochowski, kielecko-włoszczowski, krakowski, Lachów sądeckich, opoczyński, radomski, rzeszowski, sandomierski, świętokrzyski, zagłębiowski),
- lubelskie (strój biłgorajsko-tarnogrodzki, krzczonowski, łukowski, radzyński, włodawski),
- mazowieckie (strój kurpiowski, łowicki, wilanowski z nadwiślańskiego Urzecz, sannicki, podlaski, kołbielski),
- pomorskie (strój dobrzyński, pyrzycki, kociewski, słowiński, kaszubski, warmiński),
- śląskie (strój jeleniogórski, kaczawsko-nadbobrzański, karkonoski, kłodzki, wałbrzyski, wrocławski, z rejonu Nysy, głogowski, cieszyński, pszczyński, raciborski, rozbarski, kozielski, Jacków jabłonkowskich, górali śląskich, Lachów śląskich),
- wielkopolskie (strój bamberski, biskupiański, dzieżacki, kaliski, kujawski, międzyrzecko-babimojski, pałucki, poznański wiejski, szamotulski krajeński, kościański),
- góralskie (strój górali beskidzkich, górali podhalańskich, górali sądeckich, górali istebniańskich, górali żywieckich, górali wiślańskich, górali pienińskich, spiski).

Nauczyciel zapoznaje dzieci z fragmentami nagrań muzyki ludowej, której słuchają i próbują odnieść do utworów muzyki rozrywkowej, dziecięcej. Starają się wyróżnić dźwięki poszczególnych instrumentów, nazwać je. W miarę możliwości oglądają fragmenty tańców ludowych (na ekranach komputerów, tablic multimedialnych).

Środki dydaktyczne: ilustracje przedstawiające tradycyjne stroje ludowe z różnych stron Polski (<http://strojeludowe.net/>), fragmenty nagrań muzyki ludowej

Lina ratownicza – zabawa ruchowa równoważna.

Grupa jest podzielona na drużyny 4-, 5-osobowe. Przed każdą drużyną na podłodze leży skakan-ka ułożona w jakiś wzór. Dzieci to załoga ratownicza, która „wspina się” na ratunek, idąc stopa za stopą. Wygrywa drużyna, która pierwsza przejdzie po skakance.

Wyścigi należy powtarzać tyle razy, by każde dziecko mogło być przewodnikiem wyprawy.

Środki dydaktyczne: skakanki

W OGRODZIE

Ryby w sieci – zabawa ruchowa w kole.

Grupa podzielona jest na dwie drużyny. Jedna to „ryby”, druga tworzy „sieć” – wiąże duże koło. Dzieci w kole unoszą ręce. „Ryby” przepływają swobodnie przez koło pod podniesionymi rękami koleżanek i kolegów. Na hasło: *Zamykamy sieć!* – dzieci w kole opuszczają ręce. „Ryby”, które zostały w kole, są złowione i odchodzą na bok. Po kilku „połowach” dzieci zamieniają się rolami.

Temat 10.4. Warszawa - stolica Polski

	Sytuacje edukacyjne/Zapisy do dziennika*	Oczekiwane osiągnięcia dziecka/Cele szczegółowe
I.	• Przejażdżka tramwajem – zabawa ruchowa orientacyjno-porządkowa z liczeniem • Wszystkie stolice Polski – rozmowa kierowana z pokazem • Ćwiczenia poranne – zestaw „Na turystycznym szlaku”	- bawi się zgodnie, przestrzegając reguł I.5 - przelicza w trakcie zabaw IV.15 - rozumie pojęcie „stolica” IV.10 - aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach I.5

	Sytuacje edukacyjne/Zapisy do dziennika*	Oczekiwane osiągnięcia dziecka/Cele szczegółowe
II.	• Legendy Warszawskie – wysłuchanie opowiadania nauczyciela ilustrowanego obrazkami • Stara Warszawa – nowa Warszawa – wypowiedzi dzieci na temat architektury miasta stołecznego • Gasimy latarnie – zabawa dydaktyczna z liczeniem • Karty aktywności – doskonalenie umiejętności przeliczania; utrwalenie poznanych cyfr • Warszawa z wysoka – budowanie modeli stołecznych wysokościowców • W tunelu metra – zabawa ruchowa	– zna legendy związane z Warszawą IV.10 – dostrzega różnice i podobieństwa w wyglądzie budynków z. 9 – posługuje się liczebnikami porządkowymi IV.15 – przelicza elementy, tworzy zbiory równoliczne IV.15 – utrwała znajomość poznanych cyfr IV.15 – wznosi konstrukcje z dostępnych materiałów z recyklingu IV.11 – sprawnie porusza się na czworakach I.5
III.	• Galeria sławnych Polaków: Maria Skłodowska-Curie – rozmowa kierowana z pokazem • W laboratorium naukowym – zabawy badawcze, doświadczenia z ładunkami elektrycznymi • W ogrodzie: Wyścigi z liczeniem – zabawa bieżna	– zna sławnych Polaków – Marię Skłodowską-Curie IV.10 – obserwuje zjawiska fizyczne IV.13 – sprawnie biega I.5 – utrwała znajomość poznanych cyfr IV.15

* Zapisy do dziennika są dostępne na stronie www.dlanauczyciela.pl

I. ZAJĘCIA PORANNE

Przejażdżka tramwajem – zabawa ruchowa orientacyjno-porządkowa z liczeniem.

Nauczyciel rozkłada kilka obręczy gimnastycznych na podłodze, po dwie obok siebie. Umawia się z dziećmi, że są to tramwaje, a każda obręcz jest wagonem. Dzieci maszerują po kole wokół wszystkich obręczy-tramwajów. Nauczyciel wystukuje rytm na bębenku i głośno liczy: *Jedno! Dwoje! Troje!*. Dla dzieci jest to sygnał, ile osób może wsiąść do wagonu. Jedno dziecko wsiada do wagonu, dwoje dzieci wsiada do wagonu, troje dzieci wsiada do wagonu... Dzieci, jednocześnie wsiadając do kilku wagonów, muszą zwracać uwagę na tych, którym udało już się wsiąść, oraz tych, którzy chcą równocześnie wsiadać do tego samego wagonu. Zabawa wymaga uwagi, koncentracji i refleksu. W drugiej części zabawy nauczyciel nawołuje do opuszczania wagonów. Liczba powtórzeń wsiadania i wysiadania zależy od uczestników i prowadzącego.

Środki dydaktyczne: obręcze gimnastyczne, bębenek

Wszystkie stolice Polski – rozmowa kierowana z pokazywaniem.

Informacje dla nauczyciela:

Stolicą Polski, czyli główną siedzibą administracyjną Polski, jest obecnie Warszawa. W średnio-wieczu termin „stolica Polski” miał ograniczone i inne od współczesnego znaczenie. Dawni władcy nie mieli stałych siedzib, skąd sprawowali władzę. Byli w ciągłej podróży i wszelkie sprawy wagi państwowej czy lokalnej były rozpatrywane w miejscu, w którym akurat przebywali. W X wieku za stolicę uznawano Gniezno, w późniejszych nieco czasach jednocześnie stolicami

były: Wrocław, Kraków i Sandomierz. Pod koniec XIII wieku przez rok stolicą był Poznań. Mimo że pod koniec XVI wieku król przeniósł dwór do Warszawy, stolicą pozostawał w dalszym ciągu Kraków. W XIX wieku, w czasie zaborów, powstawały na ziemiach polskich kraje i księstwa, które miały różne stolice: Warszawę, Gdańsk, Kraków, Poznań, Lwów. W XX wieku w różnych momentach historii ważne były takie miasta, jak: Lublin, Kraków, Poznań, Cieszyń, a po II wojnie światowej również Chełm i Łódź. Obecną administracyjną stolicą Polski jest Warszawa. Od 1952 r. zapis o stołeczności Warszawy znajduje się w konstytucji. Warszawa jest siedzibą Prezydenta, Sejmu oraz innych najważniejszych urzędów państwowych. Herbem Warszawy jest Syrena.

Nauczyciel, wspominając kolejne miasta, wskazuje ich położenie na mapie Polski. Zaznacza je znacznikiem. Dzieci oglądają i omawiają fotografie, widokówki przedstawiające wymieniane miasta.

Środki dydaktyczne: mapa Polski, widokówki, fotografie przedstawiające Warszawę, Lublin, Kraków, Gniezno, Chełm, Poznań, Sandomierz, Łódź, Lwów

Ćwiczenia poranne – zestaw „Na turystycznym szlaku”.

II. ZAJĘCIA GŁÓWNE

Legenda warszawska – wysłuchanie opowiadania nauczyciela ilustrowanego obrazkami.

Dzieci słuchają legendy opowiadanej i ilustrowanej obrazkami przez nauczyciela (do wyboru jedna z legend warszawskich: „O warszawskiej Syrence”, „Złota kaczka”, „Bazyliśzek”, „Wars i Sawa”). Nauczyciel wyjaśnia niezrozumiałe zwroty i wyrażenia. Zwraca uwagę na kolejność wydarzeń, wspólnie z dziećmi układa ilustracje we właściwej kolejności, umieszczając pod nimi kartoniki z cyframi. Nad obrazkami umieszcza kartonik z tytułem legendy. Chętne dzieci powtarzają treść legendy. Ruchem ilustrują fragmenty, reszta odgaduje, które to wydarzenia.

Środki dydaktyczne: legendy warszawskie do wyboru, kartoniki z cyframi, tytułami legend

Stara Warszawa – nowa Warszawa – wypowiedzi dzieci na temat architektury miasta stołecznego.

Dzieci oglądają fotografie miasta przedstawiające różne dzielnice, stare zabytkowe miejsca, np. Starówkę, Nowy Świat, Krakowskie Przedmieście, oraz nowoczesne, niedawno wzniesione centra biurowe lub osiedla apartamentowców. Porównują style w architekturze, wypowiadają się na temat dostrzeżonych podobieństw i różnic.

Środki dydaktyczne: fotografie starej, historycznej zabudowy Warszawy oraz nowoczesnych osiedli i biurowców

Gasimy latarnie – zabawa dydaktyczna z liczeniem.

Dzieci stoją w szeregu i udają zapalone miejskie latarnie. Jedno dziecko jest „latarnikiem” i ma za zadanie dotykem gasić latarnie, stosując się do instrukcji nauczyciela. Dotknięte dziecko siada na podłodze w siadzie skrzyżnym lub się odwraca. Przykładowe polecenia: *Zgaś co drugą latarnię! Zgaś co trzecią latarnię!* Za każdym razem dziecko-latarnik podchodzi do właściwych latarni i je gasi, po czym melduje, ile zgasił latarni. Następnie dzieci stoją w kręgu, a kolejne polecenia nauczyciela brzmią: *Zgaś jedną latarnię! Zostaw zapalone cztery latarnie! Zgaś sześć latarni!* Zabawa trwa dotąd, aż wszystkie dzieci odegrają rolę latarnika.

Karty aktywności – doskonalenie umiejętności przeliczania; utrwalenie poznanych cyfr.

Środki dydaktyczne: KA1 s. 80–81, ołówki, kredki

Warszawa z wysoka – budowanie modeli stołecznych wysokościowców.

Nauczyciel pokazuje dzieciom ilustracje najwyższych budynków w Warszawie – Pałacu Kultury i Nauki oraz okolicznych hoteli i biurowców. Zwraca uwagę na charakterystyczny pokrój PKiN-u z rozbudowaną podstawą, zwężający się ku górze i zakończony iglicą. Hotel Intercontinental z prześwitem w podstawie oraz apartamentowiec – tzw. Żagiel Lebeskinda. Inspiracją dla architekta było skrzydło orła – symbol zmieniającej się Warszawy, ale wszyscy kojarzą fasadę

z żaglem. Warszawskie biurowce utrzymane są w stylistyce dominującej we współczesnej architekturze tego typu budynków: są wysokie, a w konstrukcji i wykończeniu przeważa stal i szkło. Nauczyciel proponuje dzieciom zabawę w architektów–budowniczych i wzniesienie z dostępnych materiałów z recyklingu (pudełek, kartonów, rolek papierowych, gazet) swoich budowli inspirowanych warszawskimi „drapaczami chmur”.

Dzieci pracują w zespołach, dochodzą wspólnie do spójnych wizji, dzielą się zadaniami i realizują wypracowany projekt. Po skończonej pracy wszyscy wspólnie oceniają wysiłki, porównują wysokości, bryłę, użyte materiały.

Środki dydaktyczne: fotografie, widokówki z widokami Warszawy, materiały z recyklingu (pudła, kartony, rolki, gazety), nożyczki, klej, mazaki

W tunelu metra – zabawa ruchowa z czworakowaniem.

Dzieci stoją w dwóch szeregach naprzeciwko siebie, trzymając w parach między sobą obręcze gimnastyczne oparte o podłogę. Pierwsza para (bez obręczy) przechodzi na czworakach przez tak powstały tunel, odbiera obręcz od ostatniej pary, by ta mogła przejść przez tunel w przeciwną stronę. Zabawa trwa dotąd, aż wszystkie pary przejdą tunel co najmniej trzy razy.

Środki dydaktyczne: obręcze gimnastyczne

III. ZAJĘCIA POPOŁUDNIOWE

Galeria sławnych Polaków: Maria Skłodowska-Curie – rozmowa kierowana z pokazem.

Nauczyciel przybliży dzieciom postać wybitnej polskiej uczzonej. Prezentuje zgromadzone ilustracje przedstawiające Marię Skłodowską-Curie, stare i nowoczesne laboratorium, sprzęt laboratoryjny, probówki, kolby, szczypce, kropłomierze.

Informacje dla nauczyciela:

Maria Skłodowska-Curie jest jedyną kobietą dwukrotnie wyróżnioną Nagrodą Nobla, a także jedynym na świecie naukowcem uhonorowanym tym prestiżowym wyróżnieniem w dwóch różnych dziedzinach nauk przyrodniczych. Pierwszego Nobla otrzymała w roku 1903 z fizyki wraz z mężem Piotrem Curie i jeszcze innym naukowcem za badania nad zjawiskiem promieniotwórczości. Drugiego – w 1911 r. – z chemii za wydzielenie czystego radu i badanie właściwości chemicznych pierwiastków promieniotwórczych. Za pomocą przemian chemicznych wyodrębniła nowy, nieznany dotąd pierwiastek chemiczny – polon, nazwany tak na cześć Polski. Jej naukowe odkrycia zostały wykorzystane do badania i leczenia tak ciężkich chorób, jak nowotwory. Maria Skłodowska-Curie znała osobiście wielu wybitnych naukowców, np. Alberta Einsteina i Dymitra Mendelejewa.

Środki dydaktyczne: ilustracje przedstawiające Marię Skłodowską-Curie, stare i nowoczesne laboratorium, sprzęt laboratoryjny, probówki, kolby, szczypce, kropłomierze

W laboratorium naukowym – zabawy badawcze, doświadczenia z ładunkami elektrycznymi.

- Nauczyciel zaprasza dzieci do „przedszkolnego laboratorium badawczego” i proponuje wcielić się w rolę naukowców. W tym celu dzieci wycinają z papieru narysowane przez nauczyciela spirale i układają na stolikach. Plastikowe wieszaki pocierają kawałkiem wełnianego materiału, zbliżają do spirali i podnoszą. Naelektryzowane wieszaki przyciągają spirale, które się rozwijają. Nauczyciel zachęca dzieci do wyciągania wniosków z doświadczenia poprzez pytania: Co się stało? Dlaczego? Pocieranie wełnianym gałgankiem powoduje naelektryzowanie się i wzajemne przyciąganie dwóch przedmiotów.

- W dalszej kolejności dzieci nadmuchują balony, elektryzują je, pocierając, i zbliżają do włosów, które się unoszą. Naelektryzowane przez pocieranie o włosy balony zbliżają do kuleczek styropianu, skrawków papieru, kryształków cukru, kuleczek z folii aluminiowej. Balony przyciągają wszystkie te przedmioty. Pocieranie balonu o wełnę lub włosy spowodowało powstanie na jego powierzchni ładunków elektrycznych (naelektryzowanie). Dzięki temu balon uzyskał właściwości

magnetyczne i przyciągał lekkie przedmioty. Aby przedmioty mogły się przyciągać, muszą mieć różnoimienne ładunki elektryczne.

- Żeby zaobserwować zjawisko odwrotne – odpychanie się – trzeba dwa nadmuchane balony przywiązać na nitkach dość wysoko, naelektryzować je, pocierając o wełnę, a następnie puścić swobodnie na niciach i starać się zbliżyć je do siebie. Kiedy naelektryzowane przedmioty mają takie same ładunki elektryczne, wtedy zamiast się przyciągać, odpychają się.

Środki dydaktyczne: spirale narysowane na kartkach, nożyczki, worek plastikowy, balony, folia aluminiowa, wełniany filc, styropian, cukier

W OGRODZIE

Wyciągi z liczeniem – zabawa bieżna.

Dzieci dobierają się w dwie drużyny. Nauczyciel wyznacza tor dla każdej z nich. Na końcu torów ustawia miseczki z kartonikami z zapisanymi cyframi od 1 do 5. Dzieci kolejno biegną, losują kartonik, klaszczą tyle razy, ile wskazuje cyfra i wracają biegiem na koniec swojego rzędu. Nauczyciel lub dwoje wyznaczonych dzieci sprawdza poprawność wykonywanych zadań.

Środki dydaktyczne: dwa zestawy kartoników z cyframi od 1 do 5, miseczki lub talerzyki

Temat 10.5. Między europejskimi sąsiadami

	Sytuacje edukacyjne/Zapisy do dziennika*	Oczekiwane osiągnięcia dziecka/Cele szczegółowe
I.	• Plac europejski – zabawa ruchowa orientacyjno-porządkowa słownikowa • Unia w Europie – praca z mapą, zapoznanie z europejskimi państwami • Ćwiczenia poranne – zestaw „Na turystycznym szlaku”	– wita się w obcym języku IV.22 – zna wybrane państwa w Europie IV.10 – aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach I.5
II.	• Europejscy sąsiedzi Polski – zapoznanie z konturem Polski, składanie obrazka z części • Europejskie rekordy – rozmowa kierowana z pokazem • W podróży po Europie – tworzenie dziecięcego przewodnika turystycznego po wybranych krajach Europy • Kto to mówi? – zagadki słuchowe • Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw IV	– wie, jak wygląda kontur Polski IV.10 – zna niezwykle miejsca w Europie IV.10 – ma podstawową wiedzę na temat wybranych krajów Europy IV.10 – rozpoznaje języki obce IV.2 – poprawnie wykonuje ćwiczenia gimnastyczne I.8
III.	• Galeria sławnych Polaków – Robert Lewandowski – rozmowa kierowana z pokazem • Król strzelców – ćwiczenia oddechowe	– zna sławnych Polaków – Roberta Lewandowskiego IV.10 – doskonalą umiejętność prawidłowego oddechu IV.2

	Sytuacje edukacyjne/Zapisy do dziennika*	Oczekiwane osiągnięcia dziecka/Cele szczegółowe
III.	• W ogrodzie: Mali mistrzowie Europy – rozgrywki w piłkę nożną. Na stadionie – ćwiczenia artykulacyjne	- zna zasady gry w piłkę nożną III.5 - ćwiczy narządy mowy IV.2

* Zapisy do dziennika są dostępne na stronie www.dlanauczyciela.pl

I. ZAJĘCIA PORANNE

utwór

Plac europejski – zabawa ruchowa orientacyjno-porządkowa słownikowa.

Dzieci w rytm wesołego utworu poruszają się po wyznaczonym obszarze sali – biegają bez potrąceń, spacerują, tańczą. Na przerwę w muzyce kierują się do najbliższej stojącej osoby i witają w obcym języku wskazanym przez nauczyciela.

- Angielski: *Hello*
- Norweski: *Goddag*
- Czeski: *Nazdar*
- Portugalski: *Oi*
- Francuski: *Salut*
- Rosyjski: *Priviet*
- Hiszpański: *Hola*
- Turecki: *Selam*
- Niemiecki: *Gruess dich*
- Włoski: *Ciao*

Środki dydaktyczne: nagranie z wesołą muzyką taneczną

Unia w Europie – praca z mapą, zapoznanie z europejskimi państwami.

Nauczyciel zapoznaje dzieci z Europą, jej położeniem na kuli ziemskiej (pokazuje kontynent na globusie). Następnie prezentuje mapę polityczną Europy, wskazuje poszczególne państwa i odczytuje nazwy ich stolic. Wśród państw wyszczególnia te, które należą do Unii Europejskiej:

- Austria – Wiedeń
- Litwa – Wilno
- Belgia – Bruksela
- Luksemburg – Luksemburg
- Bułgaria – Sofia
- Łotwa – Ryga
- Chorwacja – Zagrzeb
- Malta – Valletta
- Cypr – Nikozja
- Niemcy – Berlin
- Czechy – Praga
- Polska – Warszawa
- Dania – Kopenhaga
- Portugalia – Lizbona
- Estonia – Tallin
- Rumunia – Bukareszt
- Finlandia – Helsinki
- Słowacja – Bratysława
- Francja – Paryż
- Słowenia – Lublana
- Grecja – Ateny
- Szwecja – Sztokholm
- Hiszpania – Madryt
- Węgry – Budapeszt
- Holandia – Amsterdam
- Włochy – Rzym
- Irlandia – Dublin

Prowadzący przedstawia założenia i cele powstania Unii Europejskiej. Dzieci oglądają monety i banknoty z Wyprawki.

Informacje dla nauczyciela:

Po zakończeniu II wojny światowej przywódcy europejskich krajów postanowili wspólnie rozwiązywać istniejące w Europie problemy. Chcieli w ten sposób na zawsze zażegnać wszelkie konflikty, zapewnić swoim obywatelom życie w pokoju oraz wspierać się wzajemnie i rozwijać handel międzynarodowy. Obecnie do Unii Europejskiej należy 28 państw. W różnych krajach są różne tradycje, języki i kultury. To właśnie wyraża motto Unii Europejskiej: „zjednoczeni w różnorodności”. Mimo tej różnorodności kraje UE mają takie same cele – dążą do rozwoju i zapewnienia obywatelom coraz lepszych warunków życia oraz pokoju i bezpieczeństwa w Europie i na świecie. Warto też przypomnieć, że UE ma swój własny parlament, a Europejczycy mogą wybierać jego członków w demokratycznych

wyborach. Przywódcy państw tworzą Radę Europejską i regularnie spotykają się, by podejmować ważne decyzje. Europejskie przepisy przyjmowane są przez Parlament Europejski (w którym zasiada 736 posłów, wybieranych w wyborach bezpośrednich) i przez Radę Unii Europejskiej (w skład której wchodzi ministrowie z wszystkich krajów UE). Zadaniem Komisji Europejskiej jest proponowanie nowych przepisów i pilnowanie, by były one przestrzegane. Wiele państw UE używa dziś tej samej waluty – euro. Dzięki temu podróżowanie między tymi państwami stało się łatwiejsze: nie trzeba już wymieniać pieniędzy w kantorach. Podróżowanie stało się prostsze również dzięki temu, że obywatele UE nie muszą przechodzić kontroli granicznych, mogą studiować i pracować w innych krajach UE oraz robić zakupy w dowolnym miejscu w Unii. Jednak Unia skupia się nie tylko na bezpieczeństwie, pieniądzu i gospodarce. Stara się również chronić środowisko. Wspiera badania naukowe i rozwój technologiczny. UE czuwa też nad tym, jak produkuje się i pakuje towary, które kupujemy, by były zawsze najlepszej jakości, bez względu na to, z którego kraju pochodzą. W Unii mieszka w sumie ponad 500 milionów osób i obowiązują 24 języki urzędowe. Wspólnej waluty – euro – używa 19 krajów, należących do unii walutowej. Na monetach euro jedna ze stron jest wspólna dla wszystkich krajów, a na drugiej znajduje się symbol kraju, który je wybił. Europejska flaga to dwanaście złotych gwiazd na błękitnym tle. Urodziny UE obchodzimy 9 maja. Tego dnia, w 1950 r. francuski minister Robert Schuman zaproponował stworzenie organizacji, która w kolejnych latach przekształciła się w Unię Europejską. Polska należy do Unii Europejskiej od 2004 roku.

Środki dydaktyczne: globus, mapa polityczna Europy, ilustracja flagi Unii Europejskiej, Wyprawka „Monety i banknoty (2)”

Ćwiczenia poranne – zestaw „Na turystycznym szlaku”.

II. ZAJĘCIA GŁÓWNE

Europejscy sąsiedzi Polski – zapoznanie z konturem Polski, składanie obrazka z części.

Nauczyciel wskazuje na mapie politycznej Europy położenie Polski, pokazuje kierunki geograficzne: północ, południe, wschód i zachód. Prezentuje kontur Polski oraz innych wybranych państw europejskich. Dzieci porównują, opisują, wodzą palcami wzdłuż granic.

Polska graniczy z siedmioma państwami. Są to: Niemcy, Czechy, Słowacja, Ukraina, Białoruś, Litwa i Rosja. Najdłuższą granicę Polska ma z Czechami, a najkrótszą z Litwą.

Następnie rozdaje wszystkim dzieciom pocięte na fragmenty mapki konturowe Polski. Dzieci składają je w całość i przyklejają do kartek, kolorują. Starają się zapamiętać, jak wygląda kontur Polski. Nauczyciel pokazuje kolejno kontury różnych państw, zadaniem dzieci jest wskazać kontur Polski.

Środki dydaktyczne: mapki konturowe Polski dla każdego dziecka, klej, kartki, kredki, kontury państw europejskich

Europejskie rekordy – rozmowa kierowana z pokazem.

Nauczyciel przedstawia różne rekordy europejskie. Każdorazowo wskazuje miejsce na mapie Europy oraz prezentuje zdjęcia.

Informacje dla nauczyciela:

Największe miasta:

• Moskwa (Rosja)	• Kijów (Ukraina)
• Stambuł (Turcja)	• Paryż (Francja)
• Londyn (Wielka Brytania)	• Bukareszt (Rumunia)
• Petersburg (Rosja)	• (15) Warszawa (Polska)
• Berlin (Niemcy)	
• Madryt (Hiszpania)	
• Rzym (Włochy)	

Najdłuższe rzeki Europy:

- Wołga (3531 km)
- Dunaj (2888 km)
- Ural (2428 km)
- (15) Wisła (1047 km)
- (27) Odra (854 km)

Największym państwem w Europie jest Rosja (powierzchnia 4,5 mln km²), a najmniejszym – Watykan (powierzchnia 0,4 km²). Najwięcej ludzi mieszka w Rosji (126,4 mln), a najmniej w Watykanie (ok. 800). Najwyższa góra – Mont Blanc – na granicy francusko-włoskiej (4808,72 m n.p.m.). Najdłuższa handlowa ulica w Europie – ulica Piotrkowska w Łodzi. Największy stadion piłkarski – Camp Nou – Barcelona w Hiszpanii (99 354 miejsc). Najwyższy budynek – Łachta Centr – Petersburg w Rosji (462 m, 86 pięter), w Polsce – Varso Tower (310 m, 53 piętra). Największe lotnisko – w Londynie (79,1 mln pasażerów w 2023 roku), w Polsce Lotnisko Chopina w Warszawie (blisko 18,5 mln pasażerów w 2023 roku). Największy dworzec kolejowy – dworzec Główny w Monachium (28 peronów).

Środki dydaktyczne: mapa Europy, zdjęcia

W podróży po Europie – tworzenie dziecięcego przewodnika turystycznego po wybranych krajach Europy.

Nauczyciel proponuje dzieciom stworzenie „Dziecięcego przewodnika turystycznego po Europie”. W tym celu dzieli grupę na zespoły zadaniowe: każde dziecko losuje kolorowy kartonik. Dzieci, które wylosowały jeden kolor, jako jeden zespół na arkuszach brystolu tworzą swoje strony. Każdemu kolorowi przypisane jest jedno z europejskich państw. Nauczyciel rozdaje zespołom koperty, w których znajdują się ilustracje i napisy związane z kulturą, historią, przyrodą danego kraju. Poza kopertami znajdują się obrazki flag, które dzieci mogą wykorzystać, o ile je rozpoznają. Nauczyciel, w czasie pracy w zespołach, pomaga zidentyfikować obiekty i przekazuje krótkie informacje o nich. Przykładowe zestawy:

- czerwony: pierogi, Stadion Narodowy w Warszawie, Smok Wawelski, wycinanka kurpiowska (Polska),
- niebieski: Paryż, wieża Eiffla, ser pleśniowy, bagietka, logo Chanel (Francja),
- zielony: krzywa wieża w Pizie, pizza, wenecka maska karnawałowa, spaghetti (Włochy),
- żółty – Budapeszt, czardasz, papryka, gulasz (Węgry).

Zespoły dokonują prezentacji swoich prac, opowiadając wszystko, co wiedzą o danym kraju, według wzoru: nazwa państwa, język, stolica, potrawa, ciekawe miejsce. Nauczyciel wspiera każdą grupę, uściślając podawane przez dzieci informacje.

Środki dydaktyczne: flagi wybranych państw europejskich, ilustracje, napisy dotyczące tych państw

Kto to mówi? – zagadki słuchowe.

Nauczycielka prezentuje dzieciom fragmenty piosenek, dialogów w obcych językach, a dzieci próbują odgadnąć obcy język, który słyszą.

Środki dydaktyczne: nagrania piosenek, dialogów w obcych językach

Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw IV (opis na s. 223).

III. ZAJĘCIA POPOŁUDNIOWE

Galeria sławnych Polaków: Robert Lewandowski – rozmowa kierowana z pokazem.

Nauczyciel przybliży dzieciom postać Roberta Lewandowskiego – jednego z najśłynniejszych polskich piłkarzy. Zachęca do wypowiedzi na jego temat.

Informacje dla nauczyciela:

Robert Lewandowski wychowywał się w sportowej rodzinie. Jego ojciec uprawiał judo i grał w piłkę nożną, a matka była siatkarką. Robert swoje pierwsze sportowe kroki stawiał w klubie „Partyzant” w Lesznie pod Warszawą. Jego piłkarskim idolem był francuski napastnik Thierry Henry. Ma starszą siostrę, Milenę, żonę Annę i córki Klarę i Laurę. Od 2014 jest ambasadorem dobrej woli UNICEF. Był zawodnikiem „Znicza” Pruszków, „Lecha” Poznań oraz niemieckich klubów: „Borussia” Dortmund, „Bayern” Monachium oraz FC Barcelona. Gra również w reprezentacji Polski, jest kapitanem drużyny. Należy do najlepszych polskich piłkarzy.

Środki dydaktyczne: ilustracje przedstawiające Roberta Lewandowskiego, piłki do futbolu, koszulki sportowe

Król strzelców – ćwiczenia oddechowe.

Dzieci siadają przy stolikach naprzeciwko siebie. Na stoliku między nimi nauczyciel kładzie najpierw jedną, potem dwie lub trzy piłeczki do tenisa stołowego (lub inne lekkie piłeczki). Wzdłuż dłuższych boków leżą zrolowane kocyki gimnastyczne (będą zapobiegać upadkowi piłki na podłogę). Zadaniem dzieci jest dmuchanie na piłeczki tak, by strzelić gola przeciwnikowi po drugiej stronie stołu, oraz obronić się przed stratą bramki.

Środki dydaktyczne: piłeczki pingpongowe, kocyki gimnastyczne

W OGRODZIE

Mali mistrzowie Europy – rozgrywki w piłce nożnej.

Dzieci rozgrywają między sobą mecze futbolowe. Nauczyciel wyznacza boisko i bramki z pachołków gimnastycznych. Dwie drużyny, stosując się do ogólnych zasad gry (odbijanie piłki tylko stopami, atakowanie piłki – nie zawodników, kopanie do bramki), starają się wbić do bramki jak najwięcej goli. Prowadzący może samodzielnie sędziować lub wyznaczyć do tego jedno z dzieci.

Środki dydaktyczne: pachołki, piłka do futbolu

Na stadionie – ćwiczenia artykulacyjne.

Dzieci, które aktualnie nie biorą czynnego udziału w meczu, skandują hasła zagrzewające drużyny do walki. Dzieci wymyślają motywujące hasła i najpierw cicho, potem coraz głośniej dopingują swoich faworytów.

Zajęcia muzyczne 10. Polonez - korowód

utwór

Polonez – słuchanie fragmentu „Poloneza B-dur” Fryderyka Chopina.

Polonez jest tańcem narodowym wywodzącym się z tańca ludowego. Jest to taniec korowodowy, tańczony parami (para za parą) w umiarkowanym tempie, w metrum $\frac{3}{4}$. Kiedyś nazywano go tańcem polskim, a wcześniej chodzonym.

Podstawowy krok poloneza: partnerzy łączą ręce i wyciągają je przed siebie. Partner podtrzymuje lewą rękę partnerki swoją prawą ręką, prawa ręka partnerki i lewa partnera są lekko cofnięte.

Na raz tancerze lekko uginają kolano i wysuwają do przodu prawą (dziewczynka) i lewą (chłopiec) stopę. Pierwszy krok jest dłuższy, cięższy, z wyraźnym przeniesieniem ciężaru ciała. Pozostałe kroki na dwa i na trzy są lżejsze, krótsze.

Podstawowymi figurami poloneza są: tunel, wąż, mijanka, ustawienie czwórkami, korowód.

Środki dydaktyczne: CD3 Utwory nr 12 „Polonez B-dur Młodzieńczy”

utwór

Polonez – nauka układu tanecznego.

Dzieci stoją w rzędzie, para za parą; krokiem tanecznym ustawiają się w kręgu.

- Pary idą w pulsie ćwierćnotowym po okręgu jedno okrążenie, następnie para prowadząca idzie środkiem sali.

• Na przodzie sali pary rozchodzą się. Tancerze idą pojedynczo lewą i prawą stroną; w głębi sali ponownie łączą się w pary.

- Pary idą do przodu środkiem sali, po czym rozchodzą się na boki, jedna para w prawo, druga w lewo i na zmianę. W głębi sali pary łączą się w czwórki i w tym ustawieniu idą przez środek sali.
- Dziecko stojące z brzegu pierwszej czwórki prowadzi „wężem” po okręgu. Każda następna czwórka idzie do przodu i dołącza do „węża”.
- Dzieci, trzymając się za ręce, idą po okręgu odwrócone plecami do środka koła.
- Dzieci przykładają prawe dłonie w parach i idą dookoła, poruszając się jak wiatraki.
- Dzieci idą para za parą po okręgu, tak jak na początku układu.
- Para prowadząca idzie środkiem sali. Pary rozchodzą się na boki, jedna w prawo, druga w lewo i tak po kolei.
- W głębi sali pary łączą się w czwórki i idą tak przez środek.
- W kolumnach czwórkowych zatrzymują się, podnoszą ręce i kłaniają się.

Środki dydaktyczne: CD3 Utwory nr 12 „Polonez B-dur Młodzieńczy”

ZESTAWY

ĆWICZEŃ GIMNASTYCZNYCH

ZESTAW I: Razem bawić się weselej

Pomoce: szarfy w dwóch kolorach, piłki średniej wielkości, piłeczki pingpongowe, obręcze, kredki ołówkowe, tamburyn

I.

Zbiórka, ustawienie w szeregu, stopy złączone, palce stóp podkurczone, ręce ułożone w „skrzydełka”. Nauczyciel wprowadza dzieci w tematykę zajęć, mówi o przyjaźni i zabawie, proponuje dzieciom ćwiczenia z ulubioną koleżanką lub ulubionym kolegą, następnie rozdaje szarfy – połowie grupy w kolorze zielonym, drugiej połowie – w czerwonym. Dzieci zakładają szarfę na krzyż, tj. przekładają przez głowę i wkładają do środka jedną rękę.

Znajdź sobie parę – zabawa orientacyjno-porządkowa.

Dzieci biegają na palcach w rytm uderzeń tamburyna. Na hasło: *Znajdź sobie parę* – dobierają się w pary zgodnie z kolorami szarf, przy kolejnym powtórzeniu zabawy dziecko z szarfą czerwoną podaje rękę dziecku z szarfą zieloną. Na zakończenie dzieci dobierają się w pary z ulubioną koleżanką lub ulubionym kolegą, z którym będą ćwiczyć podczas całych zajęć. Następnie dzieci ustawiają się parami przed nauczycielem. Na hasło: *Do widzenia* – dzieci w parach odsuwają się od siebie i stają na przeciwległych końcach sali. Na hasło: *Rozsuwamy się na szerokość rozłożonych rąk* – dzieci podają ręce koleżankom i kolegom ze swojej drużyny i rozsuwają się tak, aby mieć miejsce do ćwiczeń.

II.

Wycieczka rowerowa – ćwiczenie mięśni brzucha i mięśni stóp.

Dzieci siadają w siadzie skulnym. Jeden koniec szarfy wkładają między palce jednej stopy, a drugi – między palce drugiej. Naśladują pedałowanie na rowerze, wykonując ruchy o dużym zakresie. Dzieci starają się „jechać” tak, aby szarfa, czyli łańcuch od roweru, nie spadła. Dzieci z jednej drużyny oddają szarfy nauczycielowi i wracają na swoje miejsce.

Bitwa – ćwiczenie stawu barkowego.

Dzieci stają naprzeciwko siebie. Jedno dziecko, wykonując jak największy zamach, rzuca szarfę do współćwiczącego, który próbuje ją złapać. Ćwiczenie powtarzamy kilka razy, na zmianę prawą i lewą ręką.

Kto silniejszy? – ćwiczenie dużych grup mięśniowych.

Dzieci siadają naprzeciwko siebie w siadzie prostym podpartym w takiej odległości od siebie, aby ich stopy stykały się ze stopami koleżanki lub kolegi. Zakładają szarfę na stopy, palce stóp są skierowane do siebie, co zapobiegnie zsuwaniu się szarfy. Na hasło: *Kto silniejszy? Start!* – dzieci przeciągają szarfę, każde w swoją stronę, przestrzegając zasady, że nie można zginać nóg w kolanach i podnosić ich. Po chwili, na hasło: *Stop!* – wracają do pozycji wyjściowej i wyznaczają zwycięzcę. Ćwiczenie powtarzamy kilka razy. Na hasło: *Uwaga!* – dzieci spoglądają w stronę nauczyciela, a ten wskazuje drużynę, która zabiera szarfę i przynosi piłki. Na hasło: *Do widzenia* – dzieci odsuwają się na przeciwległe krańce sali i, siadając w siadzie skrzyżnym, oczekują na następne ćwiczenie.

Poturlaj do mnie – ćwiczenie wzmacniające mięśnie grzbietu.

Dzieci leżą przodem, zwrócone do siebie twarzami, w odległości około 1,5 m od siebie. Na hasło nauczyciela, odrywając klatkę piersiową od podłogi, oburącz turlają piłkę do współćwiczącego. Ćwiczenie powtarzamy kilka razy. Podobnie jak w poprzednim ćwiczeniu, na hasło: *Uwaga!* – dzieci spoglądają na nauczyciela, który wskazuje drużynę zabierającą piłkę na swoją stronę. Na hasło: *Do widzenia* – oddalają się od siebie i siadają w siadzie skrzyżnym, oczekując na następne ćwiczenie.

Rzuć, złap – ćwiczenie rzutu i chwytu.

Dzieci stoją naprzeciwko siebie. Oburącz, chwytem od dołu, rzucają i łapią piłkę, dostosowując siłę rzutu do odległości, w jakiej znajduje się współćwiczący. Można zmieniać odległości, modyfikując siłę rzutu. Ćwiczenie powtarzamy kilka razy w danej odległości. Na hasło: *Uwaga!* – dzieci spoglądają na nauczyciela i zgodnie z jego sugestiami wskazana drużyna zabiera piłkę, a następnie dzieci oddalają się od siebie. Siedząc w siadzie skrzyżnym, oczekują na następne ćwiczenie.

Podaj do mnie – ćwiczenie dużych grup mięśniowych.

Dzieci z obu drużyn leżą tyłem (na plecach) z ugiętymi nogami i rękami ułożonymi w skrzydełka, stykając się głowami. Obejmując piłkę stopami, przenoszą ją nad głową i oddają współćwiczącemu. Po oddaniu piłki wracają do pozycji wyjściowej. Ćwiczenie powtarzamy kilka razy. Na hasło: *Uwaga!* – dzieci reagują jak w poprzednich ćwiczeniach, drużyna wybrana przez nauczyciela zbiera piłki, odkłada je w określone miejsce, a w zamian bierze piłeczki pingpongowe i obręcze.

Dmuchnij do mnie – ćwiczenie mięśni piersiowych i oddechowych.

Dzieci leżą przodem, naprzeciwko siebie, ręce splecione za plecami, ściągnięte łopatki, uniesiona klatka piersiowa. Między nimi leży obręcz z piłeczką w środku. Dzieci dmuchają na piłeczkę z taką siłą, aby doturlała się ona do koleżanki lub kolegi, ale nie wypadła z obręczy. Ćwiczenie powtarzamy kilka razy. Wybrana przez nauczyciela drużyna zbiera piłeczki, odkłada je na miejsce i rozdaje kredki.

Pożycz kredkę – ćwiczenie mięśni wysklepiających stopy.

Dzieci siedzą w siadzie skulnym, naprzeciwko siebie. Jedno dziecko wkłada kredkę między palce stopy i mocno zaciska, następnie unosi stopę w górę. Drugie dziecko obiema stopami zabiera kredkę. Ćwiczenie powtarzamy kilka razy, zamieniając się rolami, ćwicząc raz lewą, raz prawą stopą. Organizacyjnie postępujemy jak w poprzednich ćwiczeniach. Wybrana drużyna odkłada kredki. Dzieci w siadzie skrzyżnym czekają na kolejne ćwiczenie.

Zagrajmy w łapki – ćwiczenie wzmacniające mięśnie grzbietu.

Dzieci leżą przodem, twarzami do siebie. Jedno dziecko kładzie dłonie grzbietami na podłodze, to ono będzie zbijało. Drugie dziecko swoimi dłońmi przykrywa dłonie koleżanki lub kolegi, jego zadanie będzie polegało na uciekaniu przed zbiciem. Uniknięcie zbitia jest możliwe przez cofnięcie rąk, z jednoczesnym ugięciem ich w łokciach. Podczas ćwiczenia należy pamiętać o uniesieniu klatki piersiowej i niedotykaniu łokciami do podłoża. Ćwiczenie powtarzamy kilka razy, zamieniając się rolami.

III.

Balonik – ćwiczenie oddechowe i uspokajające.

Dzieci ustawiają się w kole, trzymając się za ręce. Na hasło: *Balon bez powietrza* – dzieci zbliżają się do środka, sycząc, wypuszczają ustami powietrze, czyli naśladują balon z uciekającym powietrzem. Na hasło: *Nadmuchujemy balonik* – powiększają koło, naśladując czynność dmuchania balona. Po nadmuchaniu balonika dzieci wstrzymują oddech. Nauczyciel naśladuje czynność przekuwania balona bardzo cienką igielką i robi w „balonie” maleńki otwór. Dzieci bardzo powoli wypuszczają powietrze, a następnie – jak balon bez powietrza – kładą się na podłodze. Kończąc zajęcia, nauczyciel chodzi między leżącymi dziećmi i kolejno ich dotyka. Dotknięte dziecko wstaje. Gdy wstaną wszystkie dzieci, dziękują sobie za wspólną zabawę.

ZESTAW II: Jesteśmy bezpieczni

Pomoce: małe obręcze (kółka od sersa), woreczki, piórka

I.

Zbiórka, ustawienie w szeregu, stopy złożone, palce podkurczone, ręce ułożone w „skrzydełka”.

Ptaszki – zabawa orientacyjno-porządkowa.

Nauczyciel rozdaje obręcze, dzieci rozkładają ręce i robią wiatraczki w celu pozyskania miejsca do ćwiczenia. Następnie kładą obręcze na podłodze i wchodzi do środka. Są ptakami w gnieździe. Na hasło: *Ptaszki latają* – dzieci biegają na palcach, omijając obręcze i inne dzieci. Na hasło: *Ptaszki do gniazd* – wracają do „gniazd” (obręczy). Nauczyciel informuje, że wiatr i burza czasem niszczy gniazda, dlatego też może się zdarzyć, że dla jakiegoś „ptaszka” nie będzie już „gniazda”. Ćwiczenie powtarzamy tak długo, aż „w lesie” pozostanie o połowę mniej „gniazd” niż „ptaszków”. Dzieci, dla których zabrakło obręczy, siadają w wyznaczonym przez nauczyciela miejscu. Nauczyciel prosi, aby dzieci dobrały się parami, tak aby każda para miała swoją obręcz. Pary ustawiają się przed nauczycielem. Dzieci kładą obręcz na podłodze i mówią osobie ze swojej pary: *Do widzenia*. Oddalają się od siebie i siadają naprzeciwko obręczy, w siadzie skrzyżnym ze „skrzydełkami”.

II.

Celuj do obręczy – ćwiczenie mięśni brzucha i stóp.

Na polecenie nauczyciela dzieci z jednej drużyny biorą woreczki i siadają przy obręczach w siadzie skulnym podpartym. Pozostałe dzieci przysuwają się do obręczy, siadają w siadzie klęcznym, opierając pośladki na piętach i podnoszą obręcze, trzymając je przed sobą na wysokości ramion. Dzieci z drużyny będącej w posiadaniu woreczków wrzucają je stopami do środka obręczy. Osoby z nimi współwiczzące liczą punkty. Po kilku powtórzeniach następuje zamiana ról. Na hasło: *Uwaga* – dzieci zwracają się w kierunku nauczyciela i słuchają, na stronę której drużyny wędrują woreczki. Na hasło: *Do widzenia* – dzieci wracają na swoje miejsca.

Rzut do kosza – ćwiczenia mięśni grzbietu i karku.

Dzieci z drużyny, która nie ma woreczków, przysuwają się do obręczy, siadają w siadzie skrzyżnym i trzymają obręcze przed sobą, nie wyżej niż na wysokości ramion. Dzieci z drugiej drużyny przysuwają się do obręczy i w leżeniu przodem, odrywając wysoko klatkę piersiową od podłogi, oburącz, wrzucają woreczki do obręczy. Osoby współwiczzące liczą zdobyte punkty. Po chwili dzieci zamieniają się rolami. Podobnie jak w poprzednich ćwiczeniach nauczyciel określa, która drużyna zabiera woreczki. Dzieci, mówiąc sobie: *Do widzenia*, wracają na swoje miejsce i oczekują na następne ćwiczenie.

Zrzuć ładunek – ćwiczenie dużych grup mięśniowych, zwłaszcza mięśni brzucha.

Dzieci z drużyny mającej woreczki przysuwają się do obręczy, odwracają się tyłem i trzymając stopami woreczki, kładą się na plecach z ugiętymi nogami. Dzieci z drugiej drużyny przysuwają się do obręczy, siadają w siadzie klęcznym i trzymają obręcze przed sobą oburącz, jak w poprzednich ćwiczeniach. Dzieci z woreczkami, wykonując leżenie przewrotne, mają za zadanie celnie rzucić ładunki, tak aby woreczkami nie dotknąć do obręczy.

Dzieci ze wskazanej przez nauczyciela drużyny zbierają woreczki, pozostałe zbierają obręcze i na hasło: *Do widzenia* – wracają na swoje miejsce.

Odwiedziny – ćwiczenie dużych grup mięśniowych.

Dzieci z jednej drużyny siedzą w siadzie skrzyżnym i trzymają przed sobą obręcz. Na hasło: *Idziemy w odwiedziny* – dzieci z drugiej drużyny kładą woreczki na głowach i idą na palcach w stronę osób współćwiczących, starając się nie zgubić po drodze woreczków. Po dojściu do celu wykonują skłon głowy w przód, wrzucają woreczki do obręczy, zabierają obręcz, pozostawiając woreczki, i wracają na swoje miejsce. Obie drużyny powtarzają to ćwiczenie dwa razy.

Rzucaj celnie – ćwiczenie z czworakowaniem.

Ćwiczenie jest wykonywane wzdłuż ułożonych na podłodze obręczy. Dzieci z drużyny, która jest w posiadaniu woreczków, idą w rozkroku na czworakach, tak aby obręcze znajdowały się między ich nogami. Przerzucają ręką woreczki z obręczy do obręczy. Starają się stopami nie dotykać do obręczy. Po zakończeniu ćwiczenia oddają woreczki dzieciom współćwiczącym i wracają na swoje miejsce. Obie drużyny powtarzają to ćwiczenie dwa razy. Po zakończeniu ćwiczenia dzieci wracają na swoje miejsca i, siedząc w siadzie skrzyżnym, oczekują na następne ćwiczenie.

Stemplowanie – ćwiczenie stóp.

Ćwiczenie rozpoczynają dzieci z drużyny, która ma woreczki. Podobnie jak w poprzednim ćwiczeniu dzieci przemieszczają się wzdłuż leżących na podłodze obręczy. Przechodzą od obręczy do obręczy, wkładając do środka tylko stopy trzymające woreczek (stemplek). Na hasło: *Stemplujemy* – dzieci wykonują ćwiczenie, a po jego zakończeniu oddają woreczki dzieciom współćwiczącym i wracają na swoje miejsce. Obie drużyny powtarzają to ćwiczenie dwa razy, raz jedną, raz drugą stopą.

Na polecenie nauczyciela dzieci mające woreczki odkładają je na miejsce, biorą piórka i wkładają je do obręczy.

Dmuchnij piórko – ćwiczenie oddechowe.

Obie drużyny przysuwają się do obręczy, kładą się przodem naprzeciwko siebie, ściągają łopatki, a ręce spletają z tyłu. Bardzo delikatnie dmuchają do siebie piórka, tak aby nie wypadły z obręczy. Ćwiczenie powtarzamy kilka razy. Dzieci z wyznaczonej drużyny odkładają piórka na miejsca.

Marsz wielkoludów – ćwiczenie wyprostne i ćwiczenie stóp.

Na zmianę raz dzieci z jednej, raz z drugiej drużyny we wspięciu na palcach, z rękami ułożonymi w „skrzydełka”, przechodzą z obręczy do obręczy. Po zakończeniu ćwiczenia wracają na swoje miejsca.

Obręcz w górę – ćwiczenie mięśni grzbietu i karku.

Dzieci z obu drużyn leżą przodem naprzeciwko siebie. Na hasło: *Obręcz w górę* – oburącz, odrywając klatkę piersiową od podłogi, unoszą wysoko obręcz i liczą do 10. Ważne, aby podczas ćwiczenia dzieci nie opierały łokci o podłogę. Ćwiczenie powtarzamy trzy, cztery razy.

III.

Marsz parami – ćwiczenie uspokajające.

Dzieci wstają i maszerują dookoła sali parami, trzymając obręcz między sobą. Na polecenie nauczyciela maszerują w jego stronę i oddają obręcz.

ZESTAW III: Ćwiczenia ogólnorozwojowe

Pomoce: duże obręcze, woreczki gimnastyczne, piłeczki

I.

Zbiórka, ustawienie w szeregu, stopy złączone, palce stóp podkurczone, ręce ułożone w „skrzydełka”.

Przeprowadzka – zabawa orientacyjno-porządkowa.

Nauczyciel rozkłada w sali duże obręcze, po jednej na parę dzieci. Do każdej obręczy wchodzi dwoje dzieci. Stają odwrócone do siebie plecami. Ułożone w „skrzydełka” ręce stykają się z rękami drugiej osoby. Na hasło: *Przeprowadzka* – dzieci przechodzą do innej obręczy, zmieniają „dom” (obręcz), a także „współlokatora” (dziecko, z którym ćwiczą). Ćwiczenie powtarzamy kilka razy. Po wykonaniu ćwiczenia dzieci podnoszą obręcz i ustawiają się parami przed nauczycielem, trzymając obręcz między sobą.

II.

Tunel – ćwiczenie z czworakowaniem, wzmacnianie mięśni grzbietu.

Dzieci kładą obręcz na podłodze i siadają naprzeciwko siebie w siadzie skrzyżnym ze „skrzydełkami”. Wskazana przez nauczyciela drużyna podnosi obręcz i, trzymając oburącz, stawia ją pionowo. Wszystkie ustawione obręcze tworzą tunel. Na hasło: *Wchodzimy do tunelu* – dzieci z drugiej drużyny wchodzą na czworakach do tunelu, a następnie wracają do osoby ze swojej pary i pomagają jej trzymać obręcz. Ćwiczenie wykonuje raz jedna, raz druga drużyna.

Po zakończeniu ćwiczenia dzieci kładą obręcz na podłodze, a na hasło: *Do widzenia* – oddalają się od obręczy i siadają naprzeciwko siebie w siadzie skrzyżnym, oczekując na następne ćwiczenie.

Marsz wielkoludów – ćwiczenie dużych grup mięśniowych.

Dzieci raz z jednej, raz z drugiej drużyny przechodzą z obręczy do obręczy we wspięciu na palcach z rękoma mocno wyciągniętymi w górę. Raz jedna, raz druga drużyna pokonuje cały odcinek.

Dmuchnij do mnie – ćwiczenie oddechowe.

Dzieci z wybranej drużyny biorą piłeczki pingpongowe i wkładają je do środka obręczy. Wykonują klęk podparty z ramionami ugiętymi w łokciach (pozycja średnia Klappa), dmuchają do siebie piłeczkę, tak aby potoczyła się ona do osoby współćwiczącej. Ćwiczenie powtarzamy kilka razy. Na hasło: *Do widzenia* – dzieci wracają na swoje miejsce, oddalając się od obręczy.

Obrona twierdzy – ćwiczenie stóp i koordynacji wzrokowo-ruchowej.

Dzieci z wyznaczonej drużyny biorą woreczek i wchodzą do środka obręczy. Ich zadaniem jest obrona „twierdzy”, to znaczy wyrzucanie stopą woreczka jak najdalej poza obręcz. Dzieci z drugiej drużyny starają się stopą wrzucić woreczek do środka obręczy. Ćwiczenie powtarzamy kilka razy ze zamianą ról.

Przerzuć woreczek – ćwiczenie z czworakowaniem i ćwiczenie mięśni grzbietu.

Dzieci najpierw z jednej, a następnie z drugiej drużyny przechodzą na czworakach z obręczy do obręczy, przerzucając przed sobą woreczek. Po wykonaniu ćwiczenia dzieci wracają na swoje miejsca, siadają w siadzie skrzyżnym, a woreczek wkładają do „kieszonki” utworzonej przez skrzyżowane nogi.

Przełóż worek nad głową – ćwiczenie oddechowe.

Dzieci unoszą woreczek, wykonując głęboki wdech, a następnie przekładają woreczek do drugiej ręki i opuszczają ręce, wykonując wydech. Ćwiczenie powtarzamy kilka razy.

Ukłon – ćwiczenie dużych grup mięśniowych.

Dzieci, podobnie jak w poprzednich ćwiczeniach, wykonują zadanie, wykorzystując ułożone na podłodze obręcze. Rozpoczynają ćwiczenie, stojąc w pozycji skorygowanej (prosta głowa, proste plecy, ściągnięte łopatki, opuszczone ramiona) z woreczkiem na głowie. Wykonują skłon głowy w przód, tak aby woreczek spadł do drugiej obręczy. Następnie przechodzą do tej obręczy, stopą podnoszą woreczek, kładą go ponownie na głowie i kontynuują ćwiczenie aż do pokonania wszystkich obręczy.

Ważna przesyłka – ćwiczenie stóp.

Dzieci wkładają woreczek między palce jednej stopy i mocno je zaciskają. Przechodzą z obręczy do obręczy, starając się nie zgubić woreczka. Ćwiczą dzieci raz z jednej, raz z drugiej drużyny, raz prawą, raz lewą stopą.

III.

Huśtawka – ćwiczenie oddechowe.

Na polecenie nauczyciela dzieci z obu drużyn przysuwają się do obręczy, kładą się na plecach z głową tuż przy obręczy, z nogami ugiętymi i woreczkiem na brzuchu. Na hasło: *Huśtawka* – dzieci wykonują głęboki wdech, w czasie którego woreczek na brzuchu unosi się. Przy wydechu brzuch z leżącym na nim woreczkiem wyraźnie opada. Na hasło: *Huśtawka się zatrzymała* – dzieci odpoczywają.

Na polecenie nauczyciela dzieci z obu drużyn jednocześnie wkładają swoje woreczki między stopy i, wykonując leżenie przewrotne, wrzucają je do obręczy. Po zakończeniu ćwiczenia wracają na swoje miejsce i siadają w siadzie skrzyżnym. Na zakończenie nauczyciel prosi jedną drużynę o zebranie obręczy, drugą o zebranie woreczków.

ZESTAW IV: Obwód ćwiczebny

Pomoce: 3 woreczki, ławki gimnastyczne, duże klocki (najlepiej drewniane), 2 piłki do koszykówki lub siatkówki, miska z wodą, piłeczka do pingponga, zjeżdżalnia, kocyk, drabinka gimnastyczna. Nauczyciel przypomina dzieciom zasady ćwiczenia w obwodzie ćwiczebnym. Omawia ćwiczenia w każdej stacji. Trudniejsze ćwiczenia demonstruje z udziałem wybranej pary. Ćwiczenia w poszczególnych stacjach:

Przejazd tyłem na kocyku po dwóch złączonych bokami ławkach – ćwiczenie wzmacniające mięśnie ściągające łopatki.

Dzieci w leżeniu tyłem na kocyku, nogi ugięte, kolana przy klatce piersiowej, wykonują ślizg po ławeczkach w przód (prawidłowy chwyt dłońmi brzegów ławeczki to kciuki pod listwami ławeczek, a pozostałe palce nad listwami).

Budowanie stopami wieży z klocków – ćwiczenie mięśni brzucha i mięśni stóp.

Dzieci siedzą w siadzie ugiętym, z rękoma opartymi z tyłu o podłogę. Z dużych, najlepiej drewnianych, klocków budują jak najwyższą wieżę i porównują jej wysokość z wieżami innych dzieci.

Przerzucanie woreczka nad ławką – ćwiczenie wzmacniające mięśnie grzbietu.

Dzieci w leżeniu przodem, twarzami zwrócone do osoby ze swojej pary. Między dziećmi w poprzek ustawiona ławka lub inna przeszkoda. Ćwiczący odrywają klatkę piersiową od podłogi i obiema rękami przerzucają woreczek do osoby współćwiczącej, a ta próbuje złapać woreczek.

Dmuchiwanie na pływającą piłeczkę – ćwiczenie oddechowe.

Dzieci w kłęku podpartym, między nimi ustawiona miska z niewielką ilością wody, z zanurzoną w niej piłeczką pingpongową. Ćwiczący uginają ręce w łokciach i, pochylając się, dmuchają na piłeczkę, aby ta popłynęła w stronę drugiej osoby.

Przysiad na drabince – ćwiczenie dużych grup mięśniowych, elongacja kręgosłupa.

Dzieci stoją na 2–3 szczeblu przodem do drabinki. Dłoni trzymają szczebel drabinki na wysokości barków, wykonują przysiad z maksymalnym obniżeniem bioder i jak najdłużej wytrzymują w tej pozycji.

Wciąganie się na kocyku w górę po zjeżdżalni – ćwiczenie wzmacniające mięśnie grzbietu.

Zjeżdżalnia ustawiona pod kątem, podczepiona pod drabinkę. Jedno dziecko wciąga się na kocyku na górę zjeżdżalni. Następnie wstaje, popycha nogą kocyk, aby ześlizgnął się do osoby współćwiczącej, i schodzi po drabince w dół.

Przechodzenie po równoważni z laską na plecach – ćwiczenie równowagi.

Dzieci przechodzą po równoważni z laską poziomo utrzymaną na plecach na wysokości łopatek.

Podawanie piłki stopami – ćwiczenia mięśni brzucha i ćwiczenia stóp.

Dzieci, siedząc naprzeciwko siebie w siadzie skulnym, unoszą nogi i stopami podają piłkę do osoby współćwiczącej.

Toczenie się po piłce – ćwiczenie dużych grup mięśniowych.

Dzieci leżą brzuchem na twardej piłce do koszykówki lub siatkówki, odpychają się rękoma od podłogi i przesuwają się po piłce w przód, aż piłka sięgnie miednicy, i w tył, aż piłka sięgnie klatki piersiowej.

Przysiady z woreczkiem na głowie – ćwiczenie dużych grup mięśniowych.

Dzieci stoją naprzeciwko osoby ze swojej pary i, trzymając ją za ręce, wykonują jednocześnie przysiady tak, aby podczas wykonywania ćwiczenia woreczki pozostały na głowach.

dla**nauczyciela**.pl

Portal zapewniający wsparcie na wszystkich etapach pracy dydaktycznej. Niezbędne narzędzia i materiały dostępne są w jednym miejscu – możesz z nich skorzystać w dowolnej sytuacji i na różnych urządzeniach.

Znajdziesz tu m.in.:

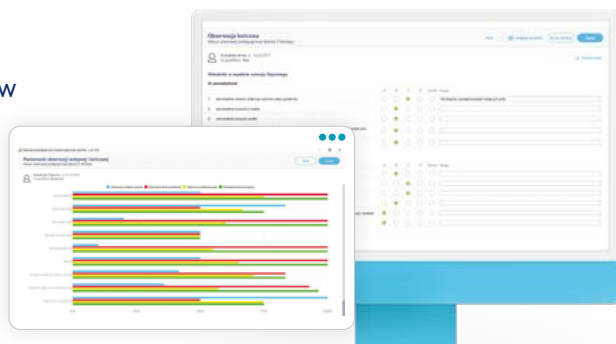
- plany pracy i scenariusze zajęć
- mutibooki
- Multitekę, czyli plansze interaktywne w wersji polskiej i angielskiej
- materiały do obserwacji i diagnozy
- filmotekę
- poradniki z cyklu „Biblioteka Nauczyciela”

Obserwacja i badanie gotowości szkolnej

Karty, arkusze obserwacji i badania gotowości szkolnej oraz aplikacja to spójny pomysł na to, jak szybko, rzetelnie i trafnie rozpoznać indywidualny poziom rozwoju dziecka we wszystkich obszarach: fizycznym, emocjonalnym, społecznym i poznawczym.

Aplikacja po wprowadzeniu wyników znacznie przyspieszy czas opracowywania wniosków i wskazań do dalszej pracy.

Nowa Era Sp. z o.o.

 www.nowaera.pl nowaera@nowaera.pl

 Centrum Kontakt: 58 721 48 00

ISBN 978-83-267-4856-1

9 788326 748561